

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛ-ЙЎЛЛАР ИНСТИТУТИ
АВТОМОБИЛ ТРАНСПОРТИ ЭКСПЛУАТАЦИЯСИ ФАКУЛЬТЕТИ
*“Автомобиль двигатели и транспорт экологиясы”
кафедраси*

ТАСДИҚЛАЙМАН
“АТД ва ТЭ”

кафедраси мудири

доц. С.А. Калауов

« _____ » _____ 2013й.

БИТИРУВ МАЛАКАВИЙ ИШ БАЖАРИШ УЧУН

Т О П Ш И Р И Қ

1-09 гуруҳи толиби Орзикулов Кодирали Эргашевич _____

(талабанинг фамилияси, исми-шарифи)

1. Битирув иши мавзуси “Учқундан ўт олдириладиган двигателнинг умумий тузилиши ва асосий кўрсаткичлари” мавзусини КХК да ўқитишда илгор педагогик технологиялардан фойдаланилган ҳолда ўқитиш методикаси

Битирув малакавий иш (БМИ) мавзуси институт ректорининг 01.03.2013 йил 44-Т рақамли буйруғи билан тасдиқланган.

2. Тугалланган ишни топшириш муддати 15.06.2013 йил.

3. Битирув малакавий ишни бажариш учун дастлабки кўрсаткич ва маълумотлар:

Жаҳон молиявий –иқтисодий инқирози. Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари. Т: Ўзбекистон. 2009.

3.2. БМИ ишларини бажариш учун услубий қўлланма ТАЙИ 2009.

3.3. Колчин А.И., Демидов В.П. Расчет автомобильных и тракторных двигателей. Учеб. пособие для вузов. – М.: Высш. школа, 2002.

3.4. Б.И.Базаров, С.Р. Волкова Битирув малакавий иши // Услубий кўрсатмалар.-Т.:ТАЙИ-2012.22 б.

4. БМИ түшүнтириш хатининг мазмун:

4.1. Техник қисм:

4.1.1 Кириш.

4.1.2.Учқундан ўт олдириладиган двигателнинг умумий тузилиши.

4.1.3. Учқундан ўт олдириладиган двигателнинг ишлаш принципи.

4.1.4. Учқундан ўт олдириладиган двигателнинг иш цикллари .

4.1.5 Учқундан ўт олдириладиган двигателнинг асосий иш кўрсаткичлари

4.2. Педагогик қисм :

4.2.1 Кириш.

4.2.2.Илгор педагогик технологиялар фанининг долзарблиги мақсади ва вазифалари

4.2.3. Илгор педагогик технология ҳақида тушинча .

4.2.4. Ақлий ҳужумнинг асосий қоидалари .

4.2.5.Таълим технологияларининг асосий йўналишлари .

4.3. Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги бўлими :

4.3.1. Учқундан ўт олдириладиган двигателларга ТХК ва Тда хавфсизлик талаблари .

4.3.2.Янги педтехнологиялар яратишда компьютер технологияларининг ўрни ва улардан муҳофазаланиш

4.3.3. Ўқув хонасига ёнғин хавфсизлиги талаблари .

4.4 Экологик баҳолаш

4.4.1. Учқундан ўт олдириладиган двигателларнинг ишлатилган газлар таркибидаги асосий меъёрланган захарли компонентлар

4.5. Иқтисодий баҳолаш

4.5.1. КХКда таълим жараёнида илгор педагогик технологиялардан фойдаланилган ҳолда ўқитиш методикасини фойдаланишнинг иқтисодий самарадорлиги.

5.График материаллар рўйхати:

- 5.1. Учқундан ўт олдирадиган ички ёнув двигателини умумий тузилиш схемаси.
 5.2. Карбюраторли ички ёнув двигателини аралашма таркиби бўйича ростлаш тавсифи графиги.
 5.3. Учқундан ўт олдириладиган ички ёнув двигателини индикатор кўрсаткичи графиги.
 5.4. Илғор педагогик технологиянинг таркиби
 5.5. Илғор педагогик технологияларнинг асосий жараёнлари

6. Топшириқ берилган сана 9.03. 2013 йил

7. Топшириқни бажариш учун қабул қилдим

Орзикулов.Қ.Э.

(талабани имзоси ва сана)

Раҳбарлар : Техник қисм: Мамарахимов Х.М. Педагогик қисм : Р. Толипова

Мехнат муҳофазаси бўлими :

Битирув малакавий ишини бажариш
Ж А Д В А Л И

№	Битирув малакавий иш бўлимлари	Бажарилиш саналари	Изоҳ
	Техник қисм		
1	Кириш. Мавзунининг ўрганишни мақсад ва вазифалари.	1.05.2012й	
2	Ички ёнув двигателларини яратилиш ва ривожланиш тарихи.	5.05.2012й	
3	Ички ёнув двигателларининг таснифлари.	10.05.2012й	
	Педагогик қисм :	15.05.2012й	
1	Кириш. Янги педагогик технологиялардан фойдаланишнинг илмий – назарий асослари	20.05.2012й	
2	Мутахассислик фанларини ўқитишда интер фаол технологик жихозлар ва уларнинг аҳамияти	25.05.2012й	
3	Поршенли ички ёнув двигателларнинг таснифлаш мавзусини дебатшаклида ўқитиш	27.05.2012й	
	График материаллар рўйхати:		
1	Ички ёнув двигателларини характерли белгилари бўйича таснифлари	31.05.2012й	
2	Учқундан ўт олдириладиган ИЁДни КШМ мавзусини виртуал мултимедия шаклда яратиш.	3.06.2012й	
3	Учқундан ўт олдириладиган ИЁДни ГТМ мавзусини виртуал мултимедия шаклда яратиш.	6.06.2012й	
4	“ИЁДларнинг таснифлари ва тузилиши мавзусини ўқитиш дебат усули” слайд тайёрлаш	9.06.2012й	
5	КХК таълим жараёнида ахборот технологияларидан фойдаланиш (“Ички ёнув двигателларининг таснифлари ва тузилиши ” мавзуси мисолида)	12.06.2012й	
	Мехнат муҳофазаси бўлими бўйича топшириқ		
1	Двигателларда синов ўтказишда техника хавфсизлиги	9.06.2012й	
2	Двигателларда синов ўтказишда мехнат муҳофазаси	12.06.2012й	

Талаба Орзикулов .Қ.

Раҳбарлар : Техник қисм: Мамарахимов Х.

Педагогик қисм : Курбонова.Г

Хаёт фаолияти хавфсизлиги бўлими: Турғунов А.

Изоҳ: Топшириқ 4 нусхада тузилади: 1 нусхаси деканатда, 1 нусхаси кафедрада сақланади. 1 нусхаси раҳбарга ва 1 нусхаси талабага берилади. Топшириқ тугалланган битирув ишга тикилади ва иш билан бирга Давлат Аттестация Хайъатига тақдим қилинади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС
ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛ-ЙЎЛЛАР ИНСТИТУТИ

«АВТОТРАКТОР ДВИГАТЕЛЛАРИ ВА ТРАНСПОРТ ЭКОЛОГИЯСИ»
кафедраси

ТАСДИҚЛАЙМАН

ДАҲ раиси

_____ проф.Кулмухамедов.Ж.Р

«___» _____ 2013 й.

ТАСДИҚЛАЙМАН

Кафедра мудири

_____ доц. Калауов С.А.

«___» _____ 2013 й.

МАЛАКАВИЙ БИТИРУВ ИШИНИНГ
ХИСОБЛАШ-ТУШУНТИРИШ
ЎЗУВИ

Мавзу: 1. Битирув иши мавзуси “Учкундан ўт олдириладиган двигателнинг умумий
тузилиши ва асосий кўрсаткичлари” мавзусини КХК да ўқитишда илгор педагогик
технологиялардан фойдаланилган ҳолда ўқитиш методикаси

Бажарди:

1-09 ТВИТ КТ гуруҳ
талабаси Орзиқулов. Қ.

Рахбар:

т.ф.н. Мамарахимов Х.М.

Педагогика қисми

бўйича маслаҳатчи :

асс. Талипова.Р.

“Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги ”

бўлими бўйича маслаҳатчи

доц. Турғунов А.М.

Экологик ва

иқтисодий баҳолаш бўлими

бўйича маслаҳатчи :

т.ф.н. Мамарахимов.Х.

Текширди:

Текширди:

Такризчи:

Тошкент – 2013

МУНДАРИЖА

Кириш	
Анимацион компьютер графикаси	
Муъандислик компьютер графикаси	
Илмий компьютер графикаси	
«ИТ» ва «АТД» фанлари бўйича талабаларни синовдан	
Ўтказишни компьютер дастурини яратиш	
Macromedia Flash MX	
Дастурдан фойдаланиш тартиби	
Меънат муҳофазаси бўлими	
Иътисодий самарадорлик бўлими	
Педагогика бўлими	
Хулоса	
Адабиётлар	

4.2.1. КИРИШ

«Янги педагогик технологиялар» асосида мутахассислик фанларини ўқитиш жараёнида «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури» мазмунида таъкидлаб ўтилганидек рақобатбардош юқори малакали, замонавий билимларни мустахкам эгаллаган, юқори салохиятли баркамол шахс ва малакали мутахассисни тарбиялаб вояга етказиш жараёнининг моҳияти тўлақонли очиб берилган. Мазкур ҳуқуқий ҳужжатларда кўзда тутилган вазифаларни амалга оширишда янги педагогик технологиялар асосида бўлажак кадрларни мутахассислик фанларини ўқитишда аҳамияти каттадир.

«Янги педагогик технологиялар» мутахассислик ўқув фанлари бўйича ўқув-услубий мажмуанинг концептуал асослари ҳамда маъруза ва амалий машғулотлар бўйича режа-топшириқлар ва ўқув-услубий ҳужжатлар бўлимларини таркиб ва қисимларини ташкиллаштириш учун мезон бўлади.

«Янги педагогик технологиялар» мутахассислик ўқув фанлари ўқитишнинг долзарблиги асосланган, мазкур фаннинг тузилмаси келтирилган ҳамда фан бўйича ўқитишнинг мазмуни ва моҳиятини очиб беради.

Назарий ва амалий машғулотлар, мустақил ишларни бажариш бўйича ўзлаштиришни назорат қилиш ҳамда баҳолашнинг кўрсаткич ва мезонлари аниқ кўсатилади.

Ҳар бир мавзу бўйича режа топшириқлар ва ўқув-услубий ҳужжатлар келтирилади. Талабаларда мустақил фикрлаш, ўз фикрларини асосли равишда ҳимоя қилиш, баҳслашиш кўникмаларини ҳосил қилиш учун баҳс-мунозара дарсларига алоҳида эътибор қаратилган бўлади.

Шу мақсадда ўқув материалларининг ўқитиш технологияларни амалий дарсларда муҳокама қилишга мўлжалланган. Бундай дарсларни олиб боришда ҳозирги пайтда катта аҳамият касб этиб бораётган илғор педагогик технологиялардан фойдаланиш, жумладан кичик гуруҳларда ишлаш, гуруҳларнинг маълум позицияни эгаллаши, «ақлий ҳужум» каби усулларни кенг қўллаш дарсларни самарали бўлиши, уларнинг қизиқарли кечишини таъминлай олади.

Ҳар бир машғулот сўнггида талабанинг фан бўйича рейтинг балларини йиғма баҳолаш варағи келтирилади.

4.2.2. «ЯНГИ ПЕДАГОГИК ТЕХНОЛОГИЯЛАР» ФАНИНИНГ ДОЛЗАРБЛИГИ, МАҚСАДИ ВА ВАЗИФАЛАРИ

Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги Қонуни ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури» мазмунида рақобатбардош юқори малакали, замонавий билимларни мустахкам эгаллаган, юқори салоҳиятли баркамол шахс ва малакали мутахассисни тарбиялаб вояга етказиш жараёнининг моҳияти тўлақонли очиб берилган. Мазкур ҳуқуқий ҳужжатларда кўзда тутилган вазифаларни амалга оширишда янги педагогик технологиялар асосида бўлажак кадрларни мутахассислик фанларини ўқитишда аҳамияти каттадир.

Узлуксиз таълим тизимининг олдида қўйилган давлат ва ижтимоий буюртмага мувофиқ, олий ўқув юртлари таълим-тарбия жараёнининг самарадорлигини ошириш, илм-фаннинг сўнгги ютуқларини амалиётга жорий этиш орқали ижодкор, ижтимоий фаол, юксак маънавиятли, касб-ҳунарли, миллий ва умуминсоний қадриятлар руҳида тарбияланган, ижодий ва мустақил фикр юрита оладиган, давлат ва жамият олдида ўз бурчи ва жавобгарлигини ҳис этадиган баркамол шахсни камолга етказиш, уларнинг онги ва қалбига миллий истиқлол ғоясини сингдириш каби муҳим вазифаларни амалга ошириш назарда тутилади.

Ушбу вазифаларнинг муваффақиятли ҳал этилиши таълим-тарбия жараёнида замонавий педагогик технологиялардан фойдаланишни тақозо этади

Бугунги кунга келиб, таълим жараёнида интерфаол методлар, инновацион технологиялар, педагогик ва ахборот технологияларини таълим жараёнида қўллашга бўлган қизиқиш, эътибор кундан-кунга кучайиб бормокда. Демак, бунинг асосий сабабларидан бири, шу вақтгача анъанавий таълимда ўқувчи-талабалар фақат тайёр билимларни эгаллашга ўргатилган бўлса, замонавий технологиялар эса, уларни эгаллаётган билимларини ўзлари кидириб топишларига, мустақил ўрганиб, таҳлил қилишларига, ҳатто ҳулосаларни ҳам ўзлари келтириб чиқаришларига ўргатади. Ўқитувчи бу жараёнда шахснинг ривожланиши, шаклланиши, билим олиши ва тарбияланишига шароит яратади ва шу билан бир қаторда бошқарувчилик, йўналтирувчилик функцияларини бажаради. Таълим жараёнида ўқувчи-талаба асосий фигурага айланади.

Педагогик технология усулининг ўзига хос хусусияти шундаки, унда таълимнинг режалаштирилган мақсадига эришишни кафолатлайдиган ўзлаштириш жараёни лойиҳалаштирилади.

Мақсадни кўзлаш, жорий натижаларни текшириб бориш, ўқув материални айрим бўлақларга ажратиш – ўқув жараёнини ташкил этишнинг бу белгилари - қайта ишлаб чиқиладиган яъни такрорланадиган таълим циклига хос хусусиятлардир.

«Янги педагогик технологиялар» фанининг асосий **мақсади** – иқтисодий таълим жараёнида талабаларни фаоллигини ошириш натижасида, уларни объектдан субъектга айлантиришдир.

«Янги педагогик технологиялар» фанининг асосий **вазифалари**:

- янги педагогик ва ахборот технологияларни ўқув жараёнига жорий этиш кўламини кенгайтириш;
- бу йўналишда илғор тажрибаларни татбиқ қилиш, ҳар бир фан бўйича бу соҳада аниқ режаларни тузиш ва амалга ошириш;

- дарслик, ўқув қўлланмалари ва дастурлар, маъруза матнларини электрон дискетларга кўчириш ва улар билан ҳар бир талабани таъминлашга эришиш;

- илмий, илмий-методик ишларда, ўқув-тарбия жараёнига янги ахборот технологияларни кенг жорий этишни ривожлантириш, уларни ахборот воситалар билан таъминлаш, коммуникацион тармоқларга боғлаш;

- таълим усули, маълум маънода таълим-тарбия жараёнлари, воситалари, шакл ва методлари мажмуи ҳамда таълим ва тарбия жараёнини оптимал ташкил этишдир.

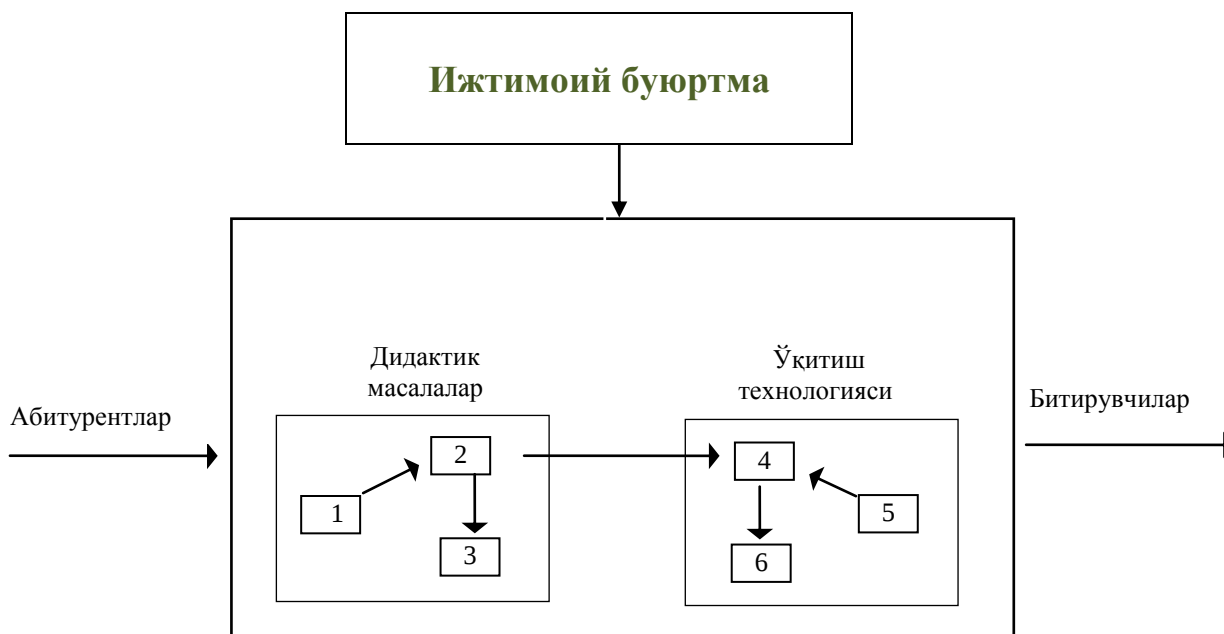
«Янги педагогик технологиялар» фани ўқув режасидаги деярли барча фанлар билан алоқада ўрганилади. Айниқса, «Педагогика», «Педагогик маҳорат», «Психология», «Касбий таълим услубиёти», «Касбий маҳорат», «Мутахассислик фанларни ўқитиш услубиёти», «Дидактик материаллар комплекси ва воситалари», «Педагогик этика» каби педагогик фанлар билан боғлиқ бўлиб, бевосита ва билвосита алоқада бўлади.

«Янги педагогик технологиялар» фанини ўқитишда фаннинг мазмунидан келиб чиққан ҳолда илғор педагогик ва ахборот технологияларидан фойдаланилади.

4.2.3. ИЛҒОР ПЕДАГОГИК ТЕХНОЛОГИЯ ҲАҚИДА ТУШИНЧА

Илғор педагогик технология - таълим шакллари оптималлаштириш мақсадида ўқитиш ва билимларни ўзлаштириш жараёнининг инсон салоҳияти ва техник ресурсларни қўллаш, уларнинг ўзаро таъсирини аниқлашга имкон берадиган тизимли методлар мажмуасидир.

2. Педагогик тизим лойихаси

Педагогик тизим ўзаро боғлиқ бўлган қуйидаги инвариатив элементлардан ташкил топишини кўрсатиб берди:

1. Талабалар;
2. Таълим ва тарбия мақсади;
3. Таълим ва тарбиянинг мазмуни;
4. Таълим жараёни ёки дидактик жараён;
5. Педагог ёки ўқитишнинг техникавий воситалари;
6. Таълим ва тарбиянинг ташкилий шакллари.

3. Янгилик ва ўзгариш нима?

Юнеско ҳужжатларидан бирида «... Янгилик албатта янги бўлиши шарт эмас, бироқ у албатта нимаси биландир яхшироқ ва ўз-ўзидан намоён этилиши мумкин бўлади»-деб кўрсатилган.

Инновацион муаммолари билан боғлиқ бир қатор тадқиқотларда ўзгаришлар янгилик бўлиши, бироқ ҳар доим бутунлай янги ғоялар ёки шакллар бўлмаслик мумкинлиги фараз қилинади.

Инновация тушунчаси орқали ўқув-тарбия жараёнини яхшилаш ва такомиллаштиришга йўналтирилган дидактик, методик, ташкилий-техник ўзгаришларни тушунамиз.

4. Педагог олимлар томонидан педагогик технологияга берилган таърифлар:

Педагог олимлар:	ПТга берилган таърифлар
В.П. Беспальконинг фикрича:	«ПТ-бу ўқитувчи маҳоратига боғлиқ бўлмаган ҳолда педагогик муваффақиятни кафолатлай оладиган ўқувчи шахсини шакллантириш жараёни лойиҳасидир».
В.М. Монаховнинг фикрича:	«ПТ - аввалдан режалаштирил-ган натижаларга олиб боровчи ва бажарилиши шарт бўлган тартибли амаллар тизимидир».
В.М. Кларин фикрича:	«ПТ-ўқув жараёнига технологик ёндашган ҳолда, олдиндан белгилаб олинган мақсад кўрсаткичлардан келиб чиқиб, ўқув жараёнини лойиҳалашдир».
Н.Сайидахмедов ва М. Очиловларнинг фикрича:	«ПТ-бу ўқитувчи (тарбиячи)нинг ўқитиш (тарбия) воситалари ёрдамида ўқувчи (талаба)ларга муайян шароитда таъсир кўрсатиши ва бу фаолият маҳсули сифатида уларда олдиндан белгиланган шахс сифатларини интенсив шакллан-тириш жараёнидир».
И.Я. Ларнернинг фикрига кўра:	«ПТ -ўқувчилар ҳаракатларида акс этган ўқитиш натижалари орқали ишончли англаб олинадиган, аниқланадиган мақсадни ифодалайди»
Б.Л. Фарберманнинг фикрича:	«ПТ-таълим жараёнига янгича ёндашув бўлиб, педагогикада ижтимоий-муҳандислик онги ифодасидир. У педагогик жараённи техника имкониятлари ва инсоннинг техникавий тафаккури асосида стандарт ҳолга солиб, унинг оптимал лойиҳасини тузиб чиқиш билан боғлиқ ижтимоий ходисадир».
ЮНЕСКО томонидан берилган таъриф:	«ПТ – таълим шакллари оптималлаштириш мақсадида ўқитиш ва билимларни ўзлаштириш жараёнининг инсон салоҳияти ва техник ресурсларни қўллаш, уларнинг ўзаро таъсирини аниқлашга имкон берадиган тизимли методлар мажмуасидир».

4.2.4. «Ақлий ҳужум»нинг асосий қоидалари:

- олға сурилган ғоялар баҳоланмайди ва танқид остига олинмайди;
- иш сифатига эмас, сонига қаратилади, ғоялар қанча кўп бўлса шунча яхши;
- исталган ғояларни мумкин қадар кенгайтириш ва ривожлантиришга ҳаракат қилинади;
- муаммо ечимидан узоқ ғоялар ҳам қўллаб-қувватланади;
- барча ғоялар ёки уларнинг асосий мағзи (фаразлари) қайд этиш йўли билан ёзиб олинади;
- «ҳужум»ни ўтказиш вақти аниқланади ва унга риоя қилиниши шарт;
- бериладиган саволларга қисқача (асосланмаган) жавоблар бериш кўзда тутилиши керак.

1. Педагогик технологиялар.

2. Педагогик технология турлари

I. ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР.

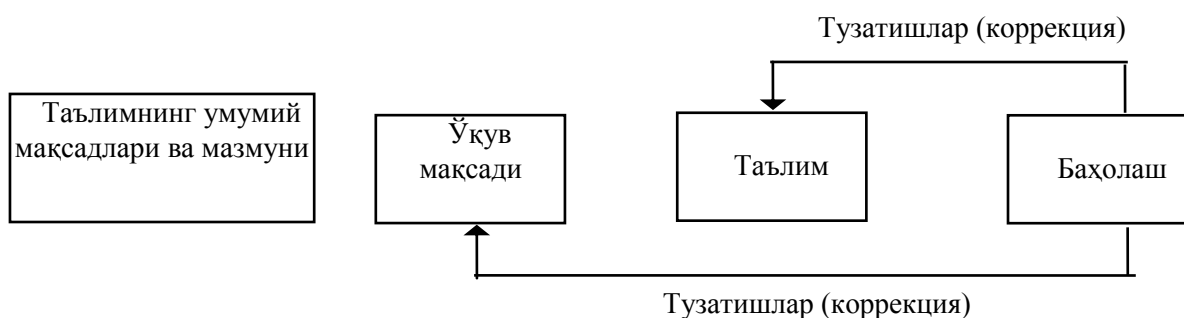
1.ЎҚУВ МАТЕРИАЛЛАР.

1.Таълимда технологик ёндашиш вариантлари

Мақсадга йўналтирилганлик, жараён натижаларини ташҳисли текшириш, таълимни алоҳида ўргатувчи қисмларга бўлиб ташлаш ўқув жараёнининг қирраларини бугунги кунда таълимни қайта ишлаб чиқиш цикли ғоясига бирлаштириш имконини беради. У асосан ўз ичига қуйидагиларни олади.

- таълимда умумий мақсаднинг қўйилиши;
- тузилган умумий мақсаддан аниқ мақсадга ўтиш;
- ўқитувчиларнинг билим даражаларини дастлабки баҳолаш;
- бажариладиган ўқув ишларнинг мажмуаси;
- натижани баҳолаш.

2.Ўқув жараёнининг тузилиши

3. Педагогик технологиянинг тузилиши

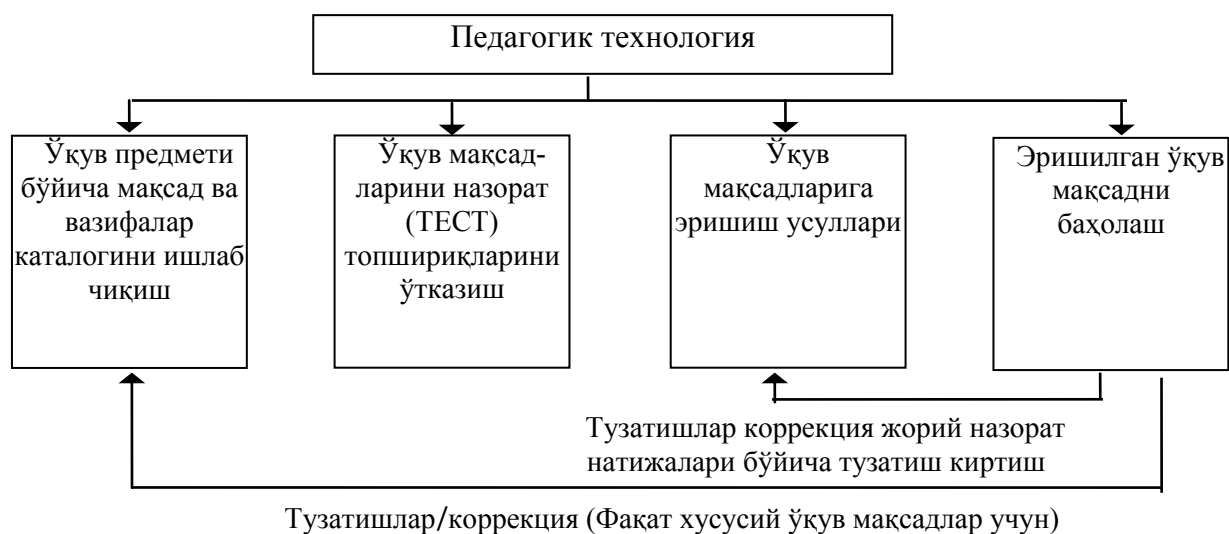
Ўқув жараёни педагогик технология асосида ташкил этишнинг режалаштиришда педагогдан юксак малака талаб этади, материаллар тайёр бўлгач, педагог асосан ташкилий ва консультатив вазифаларни бажаради.

Умумий кўринишда педагогик технология таркибига қуйидагилар киради:

- фаннинг идентификациялашган ўқув мақсадларини ишлаб чиқиш;
- ўқув мақсадли шажараси;
- ўқув мақсадларини назорат топшириқларига айлантириш;
- мақсадга эришиш усуллари;
- эришилган ўқув мақсадларини баҳолаш.

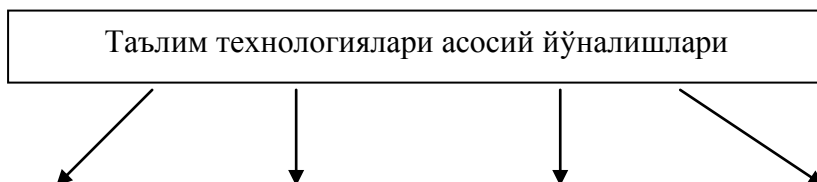
Бу таркибий қисмларнинг ҳар бири маълум йўналишдаги педагогик операциялар тизимини ташкил этади.

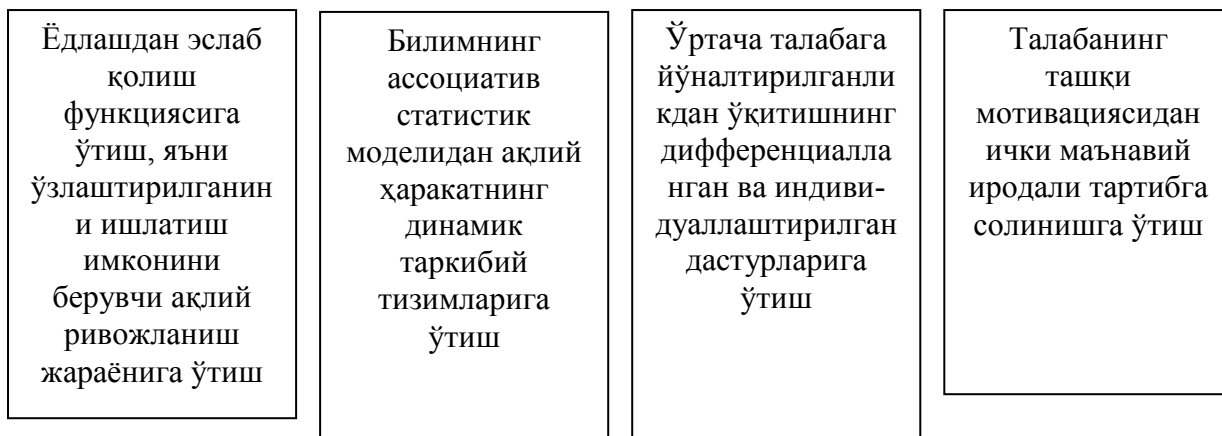
4. Педагогик технология усулининг умумий тузилмаси

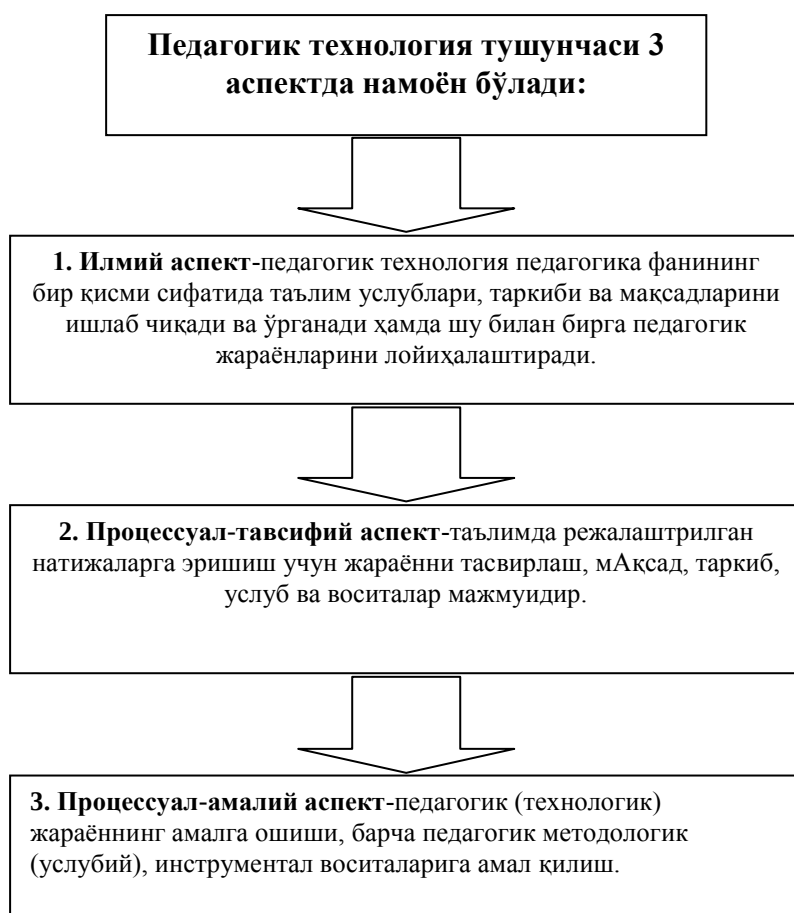
4.2.5. МАЪЛУМОТ-АХБОРОТ МАТЕРИАЛЛАР

1.Таълим технологиялари асосий йўналишлари

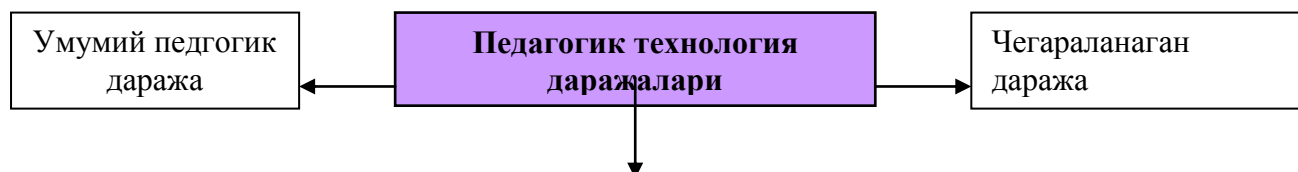

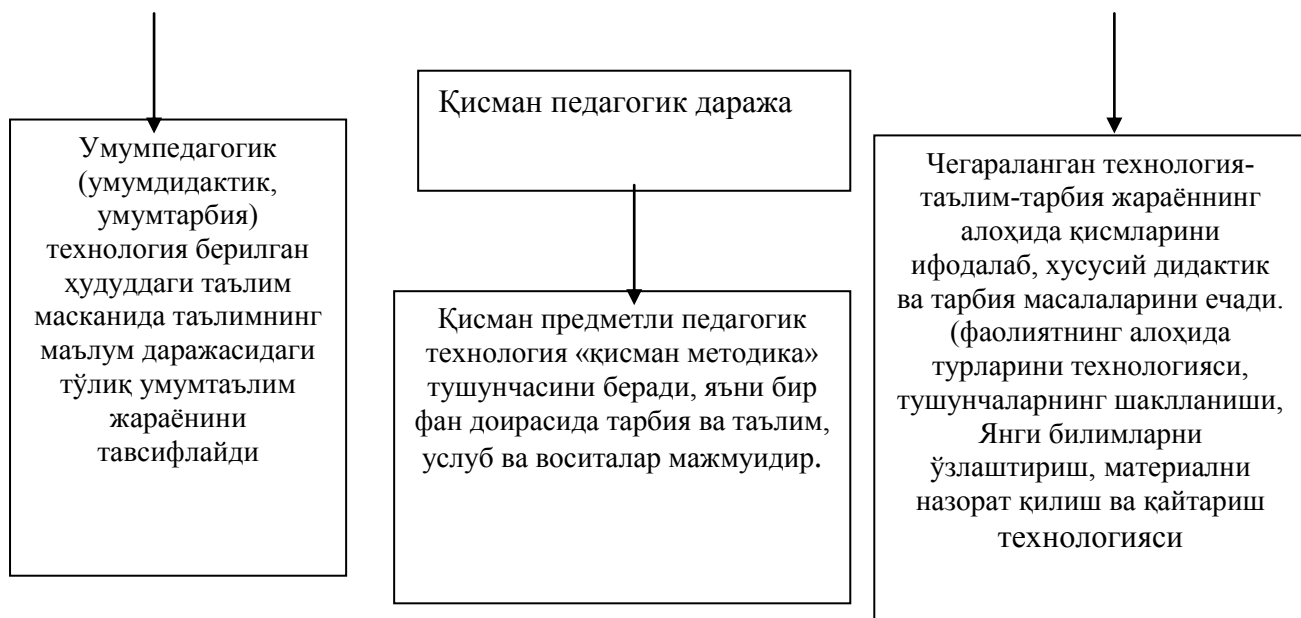

Педагогик технология тушунчаси 3 аспектда намоён бўлади

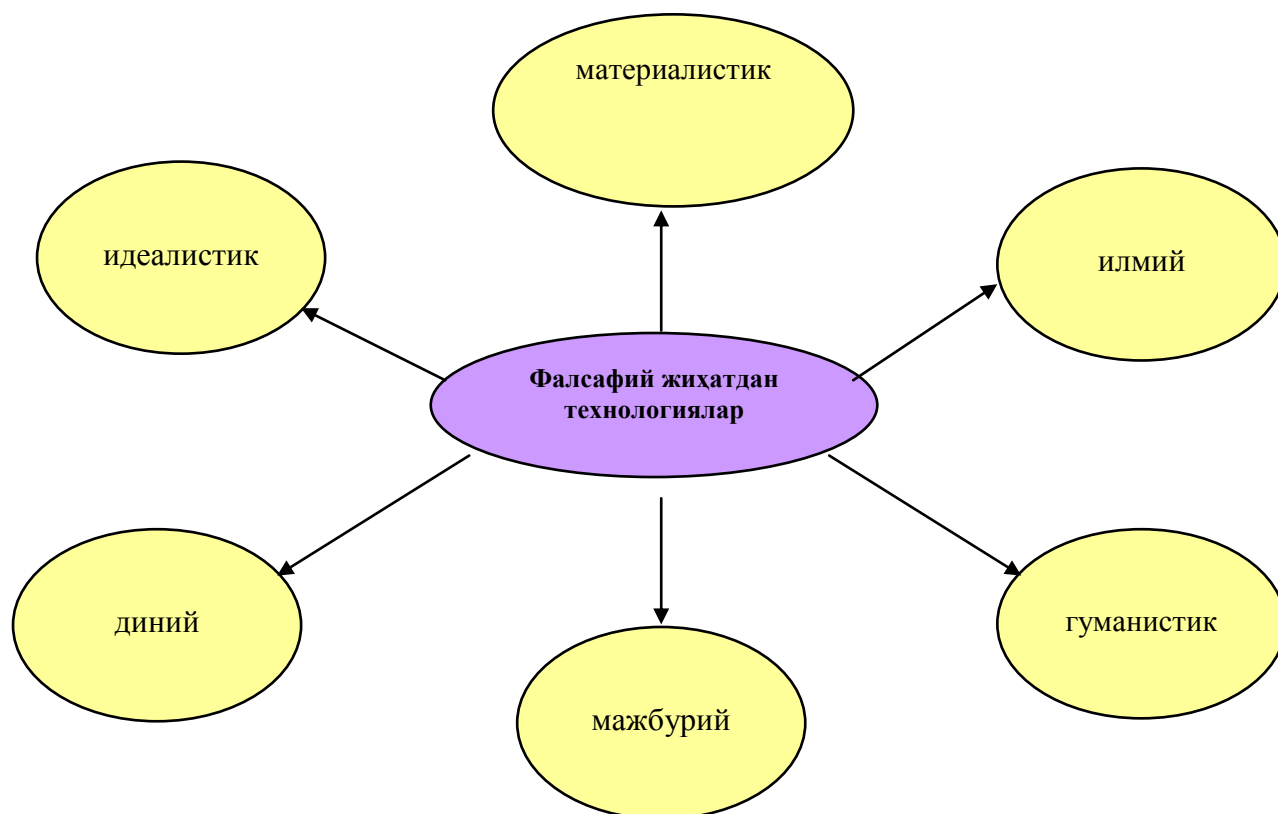

Педагогик технологиянинг даражалари

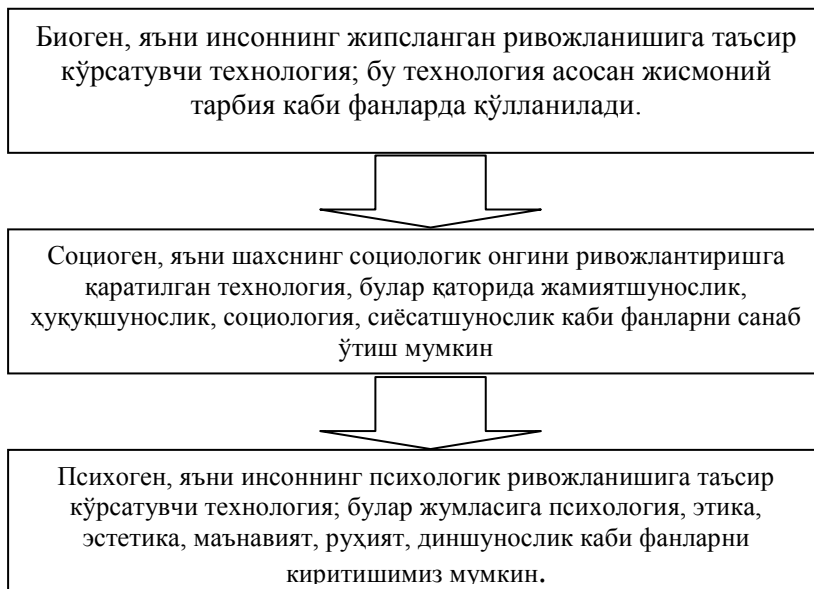

4. Педагогик технологиялар классификацияси

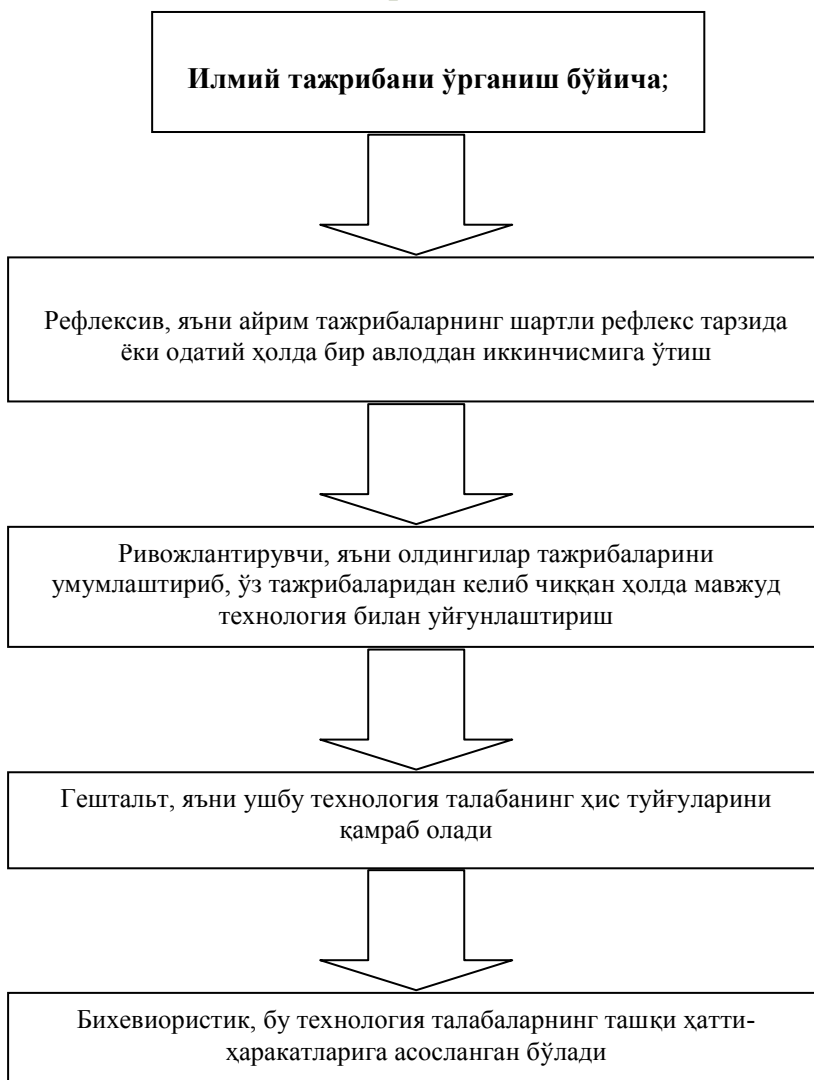

5. Психик ривожланиш омили бўйича педагогик технологияларни классификациялаш

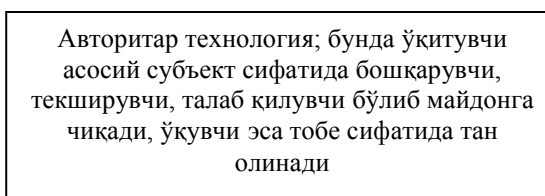

Илмий тажрибани ўрганиш бўйича педагогик технологияларни классификациялаш

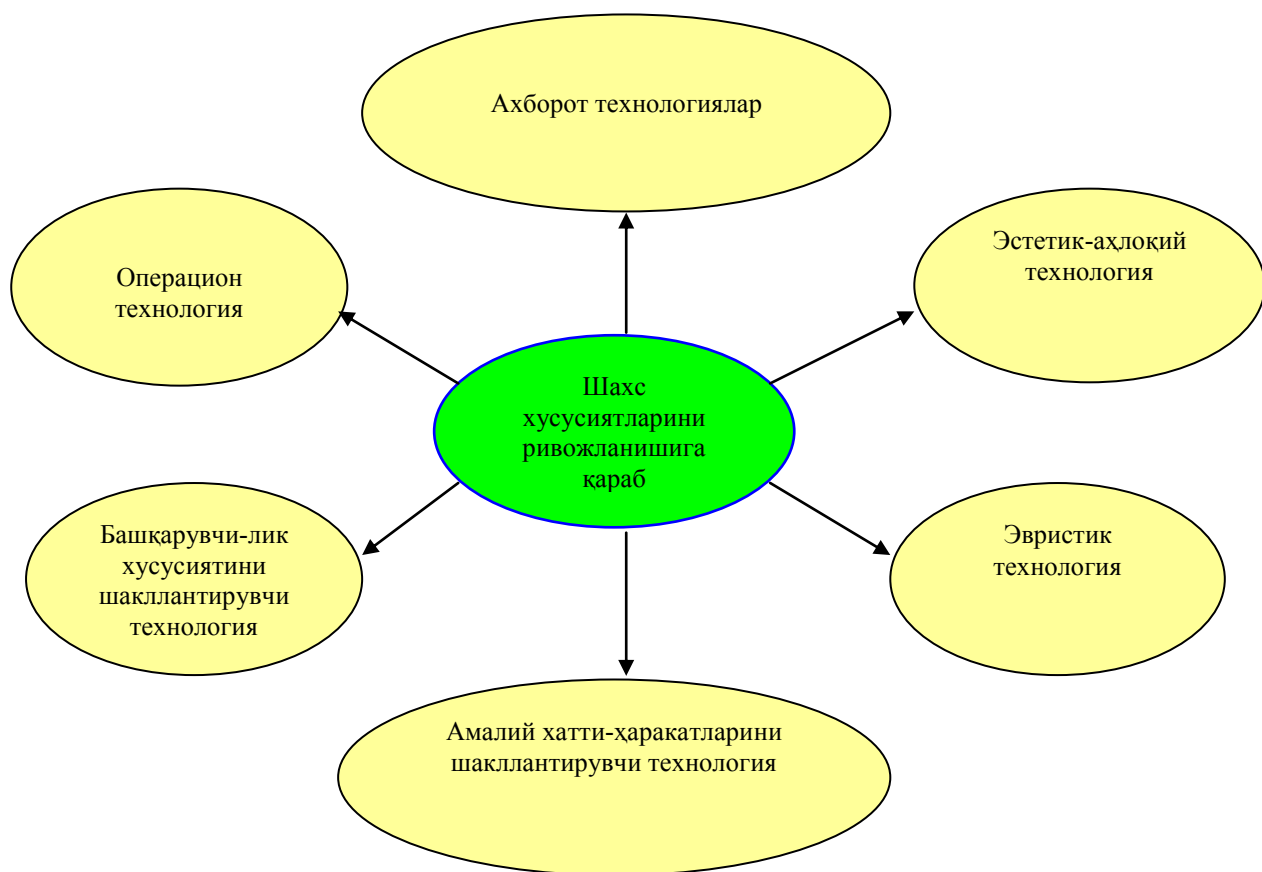

Педагогик технологияларда педагогнинг талабага нисбатан муносабати

7. Шахс хусусиятларини ривожланишига қараб технологияларни танлаш

IV. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

4.1. Такрорлаш учун саволлар:

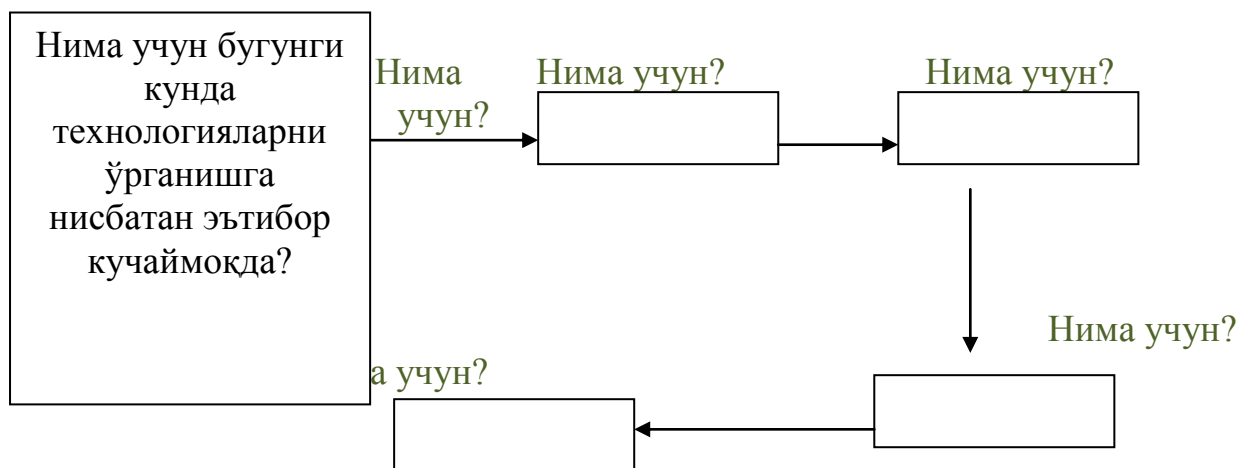
1. Таълим технологиясининг ривожланиш босқичи ҳақида гапиринг?
2. Педагогик технологиянинг тузилишини кўрсатинг?
3. Ўқув жараёнининг тузилиши қандай?
4. Таълимда технологик ёндашиш вариантларига изоҳ беринг?
5. Педагогик технологиянинг даражаларини кўрсатинг?

6. Педагогик технологиянинг классификациялаш ҳақида гапиринг?
7. Фаннинг методологик асосларига нималар киради?
8. Янги педагогик технологияларнинг фанлар тизимида тутган ўрни қандай?

ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

I. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

1.1.«Нима учун?» органиайзерини тўлдириг?

1.2.Эксперт қоғозлари – топшириқлар

1-гуруҳ

Таълим тизимидаги янгиликларни тушунтириб беринг? (Аниқ мисоллар келтиринг).

2-гуруҳ

Таълимда технологик ёндашиш вариантлари ҳақида фикр билдириг? (Аниқ мисоллар келтиринг).

3-гуруҳ

Педагогик технологиянинг туркумланишини кўрсатинг?

4-гуруҳ

Таълим технологияси босқичлари ва унинг методикаси ҳақида гапиринг? (Аниқ мисоллар келтиринг)

1.3.Баҳолаш мезонлари ва кўрсаткичлари

Гуруҳлар	Саволнинг тўлиқ ва аниқ	Мисоллар билан муаммога	Гуруҳ аъзоларининг фаоллигини	Жами балл
----------	-------------------------	-------------------------	-------------------------------	-----------

	ёритилиши 0-5 балл	ечим топиши 0-5 балл	0-5 балл	

15 – 13 балл – «аъло».

12 – 10 балл – «яхши».

9 – 6 балл – «қониқарли».

II. МАЪЛУМОТ-АХБОРОТ МАТЕРИАЛЛАР

2.1. Амалий машғулотни таҳлил қилиш варағи

Таҳлил босқичи номи	Таҳлил босқичи мазмун	Таҳлил натижаси	Баҳолаш кўрсаткичлари ва мезони	
			кўрсаткичи	мезони
1. Саволларга жавоб бериш.	Мавзу бўйича билимларни жонлантириш учун берилган саволларга жавоб бериш.		Аниқ ва лўнда	25%
2. Муаммонинг ечимини блиц- сўров орқали амалга ошириш.	Муаммонинг ечимини блиц-сўров ва аниқ далиллар асосида амалга ошириш.		Тўғри ва аниқ	25%
3. Натижалар таҳлили.	Олинган натижаларни таҳлил қилиш, шу асосда хулоса ва тавсиялар бериш.		Аниқлик, қарорнинг асосланганлиги	25%
4. Мустақил бажара олиш.	Топшириқларни мустақил бажариш.		Намунавий мисолни ту- шунтиришдан сўнг, ўзига берилган топшириқни мустақил бажариши	25%

2.2.Кичик гуруҳларда ишлаш қоидалари

- Ҳар ким ўз ўртоқларини тинглаши, ҳурмат билдириши керак.
- Ҳар ким фаол, биргаликда, берилган топшириққа масъулият билан қараган ҳолда ишлаши керак.
- Ҳар ким зарур бўлган ҳолда ёрдам сўраши лозим.
- Ҳар ким ундан ёрдам сўралганда албатта ёрдам бериши керак.
- Ҳар ким гуруҳ иши натижасини баҳолашда иштирок этиши шарт.
- Ҳар ким бошқаларга ўргатиб ўзи ўрганишни билиши зарур.

4.2.6. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

3.1.«Кадрлар тайёрлаш миллий дастури» да педагогик ва ахборот технологияларни ривожлантириш масалалари» мавзусида эссе ёзиб келиш.

1. Блиц-сўров саволлари

АХБО
РОТ
МАТЕ
РИАЛ
ЛАР
2.
Юмало
қ стол

№	Савол	Жавоб
1.	Педагогик технологияга таъриф беринг.	
2.	Педагогик технологиянинг вазифалари нималардан иборат?	
3.	Педагогик технологиянинг элементларини санаб беринг?	
4.	Технологик ёндашиш нима?	
5.	Янги педагогик технологияларни классификациялаб беринг?	
6.	Педагогик технология тушунчаси неча аспектда қўлланилади?	

атрофида муҳокамани ўтказиш тартиби.

3. «Юмалоқ стол атрофида муҳокама қилиш учун саволлар.

«Юмалоқ стол атрофида» муҳокамани ўтказиш тартиби:

1. Суҳбатдошинг фикрини эътиборни бўлмасдан эшит.
2. Суҳбатдошинг фикрига қўшилсанг, ундан ўз фикрингни баён қилиш учун рухсат сўра.
3. Агар суҳбатдошинг фикрига қўшилсанг, кўрилаётган саволга қўшимча ва тўлдириш учун ундан фикр сўра.

«Юмалоқ стол атрофида» муҳокама қилиш учун саволлар.

1. Таълим тизимида қандай ўзгариш ва янгиликлар амалга ошириляпти?
2. Педагогик технология: таҳлил, таъриф, мулоҳаза деганда нималар назарда тутилган?
3. Таълимда технологик ёндашиш вариантларини санаб кўрсатинг?
4. Педагогик технологияларнинг туркумланишини изоҳланг?
5. Таълим технологияларнинг босқичлари ва унинг методикасини ишлаб чиқинг?
6. Педагогик технологияга берилган таърифларни умумлаштириб, изоҳланг?
7. Педагогик технологиянинг классификациясини кўрсатинг?
8. Таълим тизимида педагогик технологияларнинг тутган ўрнини кўрсатинг?
9. Муаммоли вазиятлар яратиш технологиясига мисоллар келтиринг?
10. Педагогик технологиянинг тамойилларига нималар киради?

1. Педагогик маҳоратга берилган таърифларнинг педагогик таҳлили

Педагогик маҳорат – юксак даражадаги педагогик фаолиятнинг тараққий этишини, педагогик техникани эгаллашни, шунингдек, педагог шахси, унинг тажрибаси, фуқаролик ва касбий мавқеини ифодалайди.

Н.Н.АЗИЗХЎЖАЕВА

Педагогик маҳорат – бу фаҳм-фаросат билан таълим-тарбия жараёнига раҳбарлик қилиш, тарбияланувчини қалбан ҳис қилиш ва тарбияланувчига авайлаб, ижодий далиллик, илмий таҳлил ва истиқболни ҳисобга олган ҳолда ёндашишдир.

М.К.ХОШИМОВА

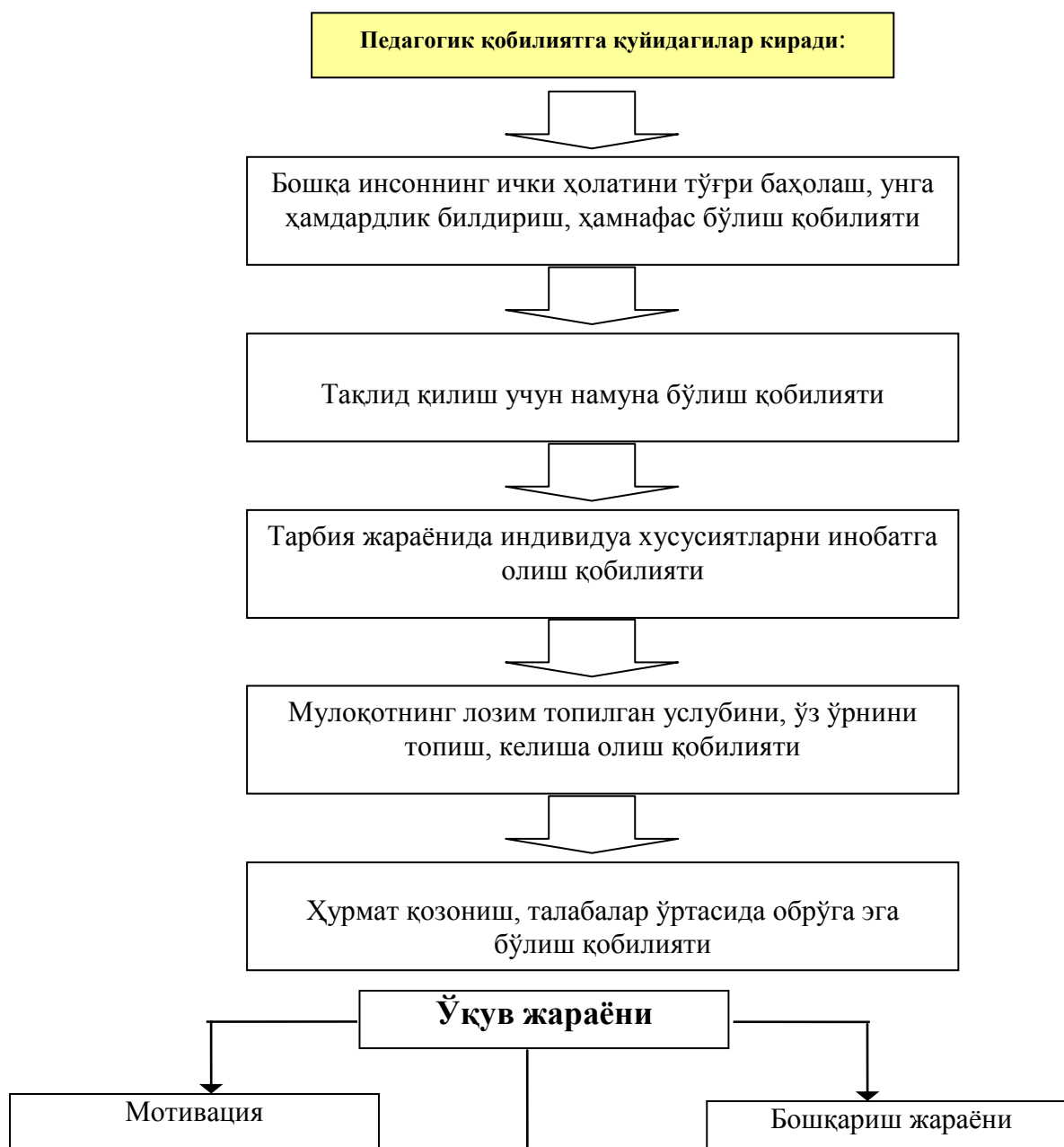
Педагогик маҳорат – туғма талант ёки наслдан-наслга ўтувчи хусусият эмас, балки изланиш, ижодий меҳнат ётади. Шунинг учун ҳам педагогик маҳорат ҳамма ўқитувчилар учун стандарт, яъни бир қолипдаги иш усули эмас, балки у ҳар бир ўқитувчининг ўз устида ишлаши, ижодий меҳнати жараёнида ташкил топади ва ривожланади.

И.МАМАЖОНОВ

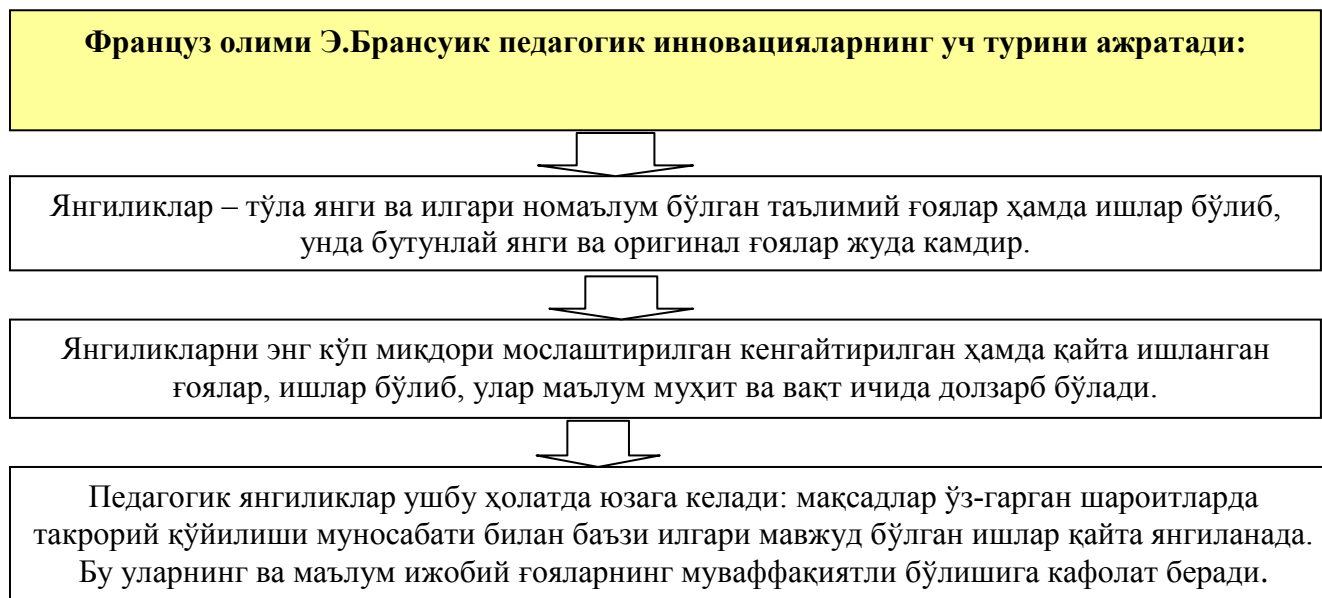
2. Педагогнинг ижодий потенциали

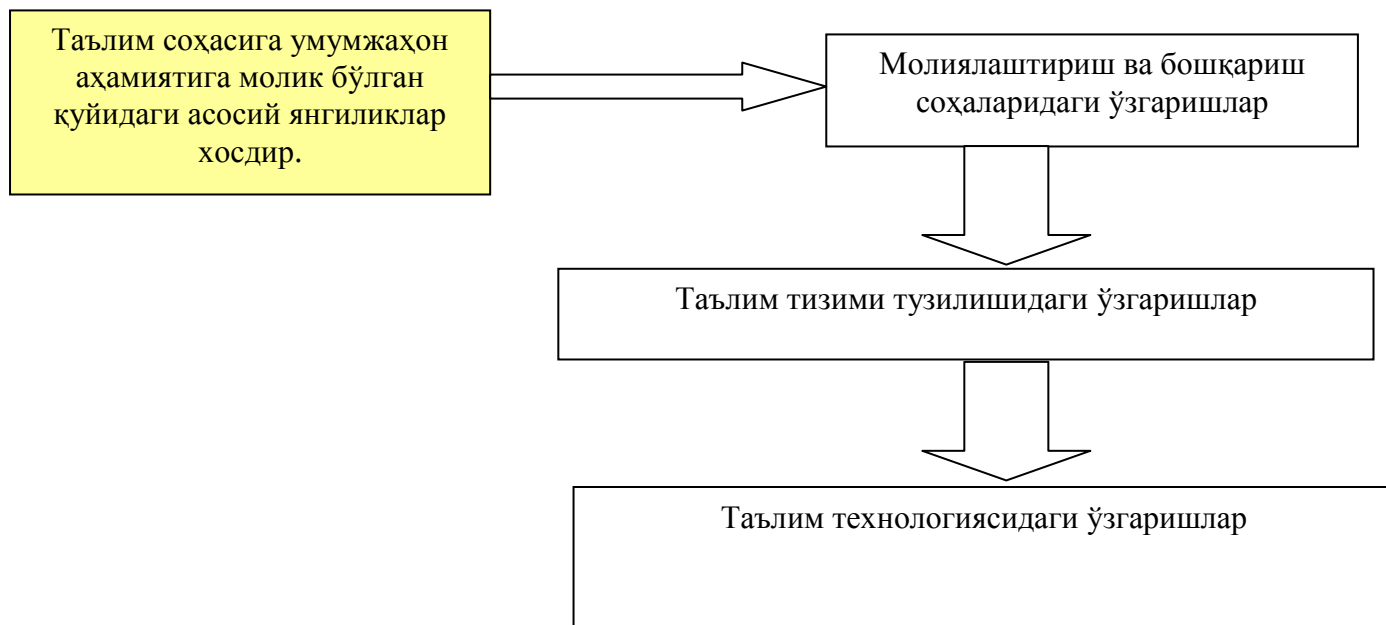
3. Педагогик қобилиятга қуйдагилар киради

5. Француз олими Э.Брансуик педагогик инновацияларнинг уч турини ажратади:

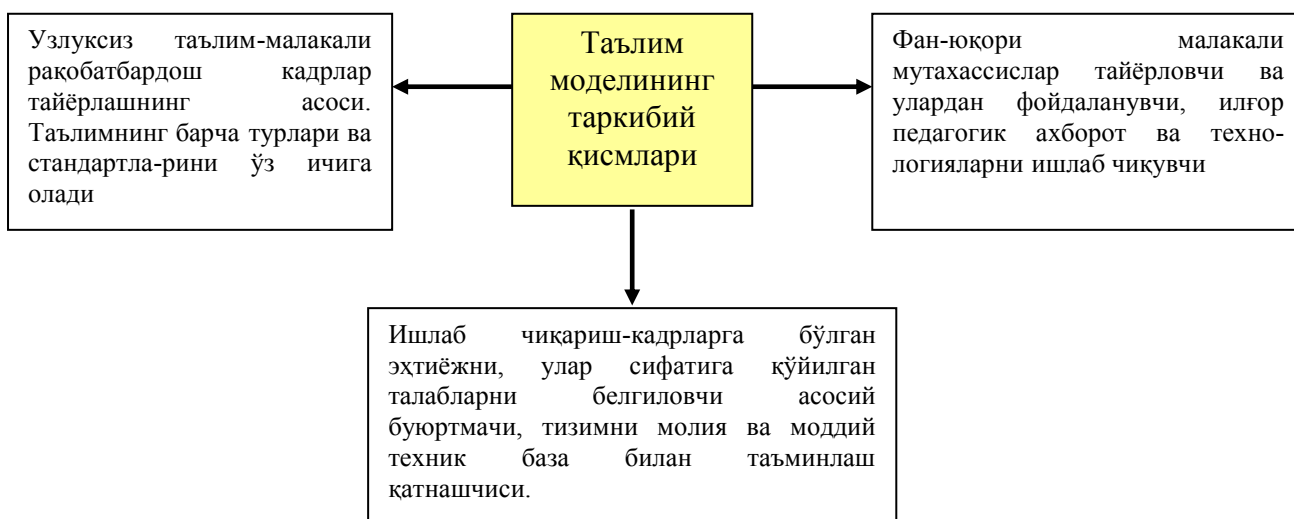

6. Умумжаҳон аҳамиятига молик янгиликлар

7. Таълим моделининг таркибий қисмлари

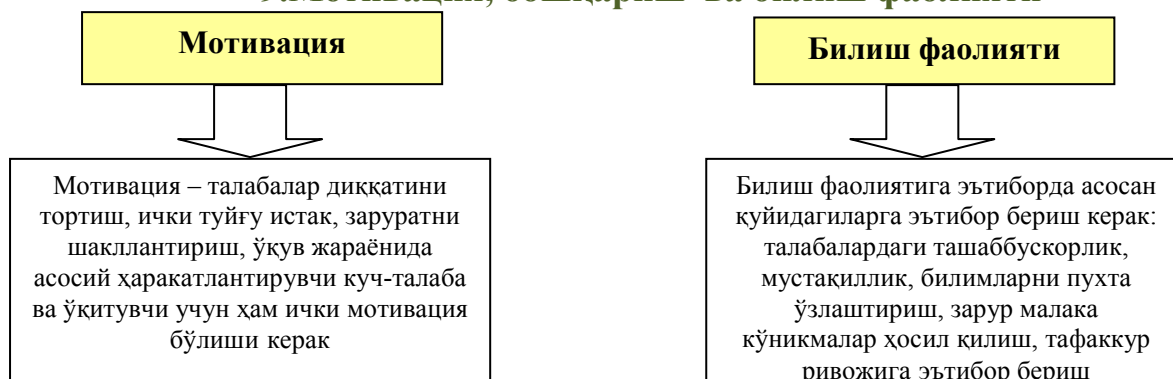

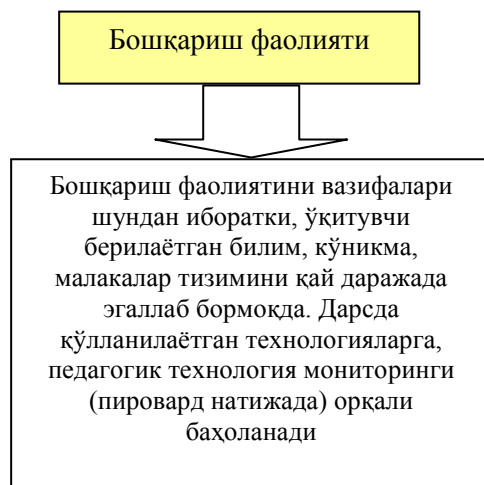

8. Педагогик технологиянинг механизми қуйидагиларга асосланади

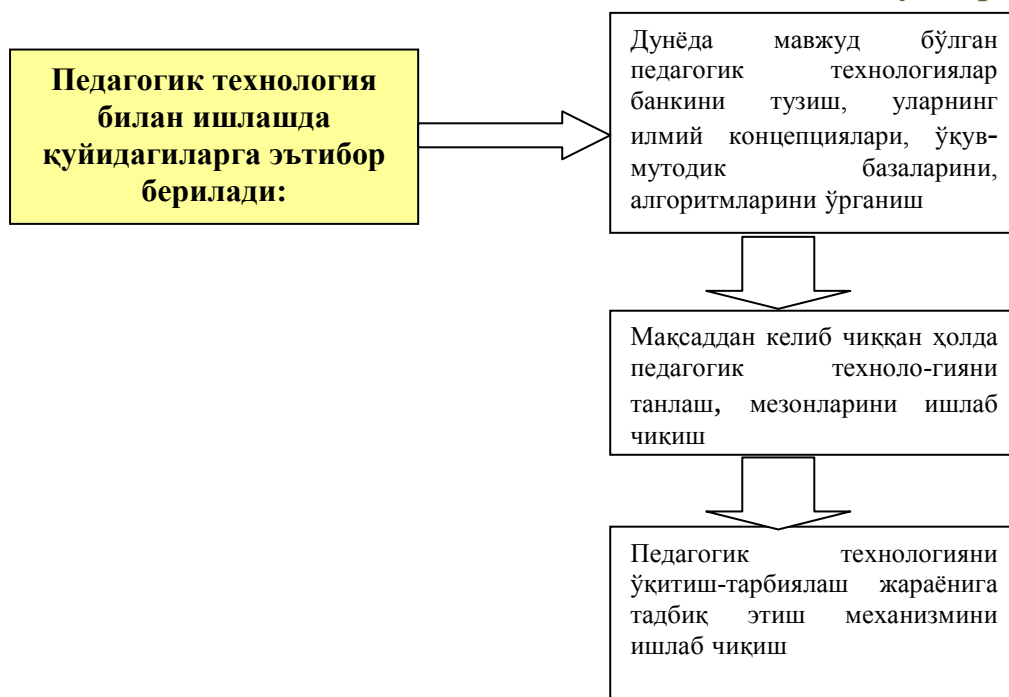

9. Мотивация, бошқариш ва билиш фаолияти

10. Педагогик технология билан ишлаш йўллари

1. ФСМУ жадвалини тўлдилинг.

Ўзингизни ўқитувчининг ўрнига қўя оласизми?

F

Фикрингизни баён этинг.

S

Фикрингизни баёнига бирор сабаб кўрсатинг.

M

Кўрсатилган сабабни тушунтирувчи мисол келтиринг.

U

Фикрингизни умумлаштиринг.

Мавзу:

Педагогик технологияларни таълим жараёнига қўллаш

Мақсад:

**Педагогик технологияларни ўқув жараёнига тадбиқ этишнинг зарурияти
йўллари, вазифалари, мақсадлари хақида тушунча бериш**

**Калит сўзлар: Таълим модели, пассив, фаол, интерфаол таълим, лойхали,
ўйинли, муомоли, креатив, эвристик, таълим, компьютер технологиялари,
масофали, медиаинтеринтернет форум, онлайн таълим, модуль, технологик
харита, шахсга қаратилган, инклюзив таълим, синергетика, педтехнолог,
фасилитатор, тьютор, модератор, тренер, медиапедагог.**

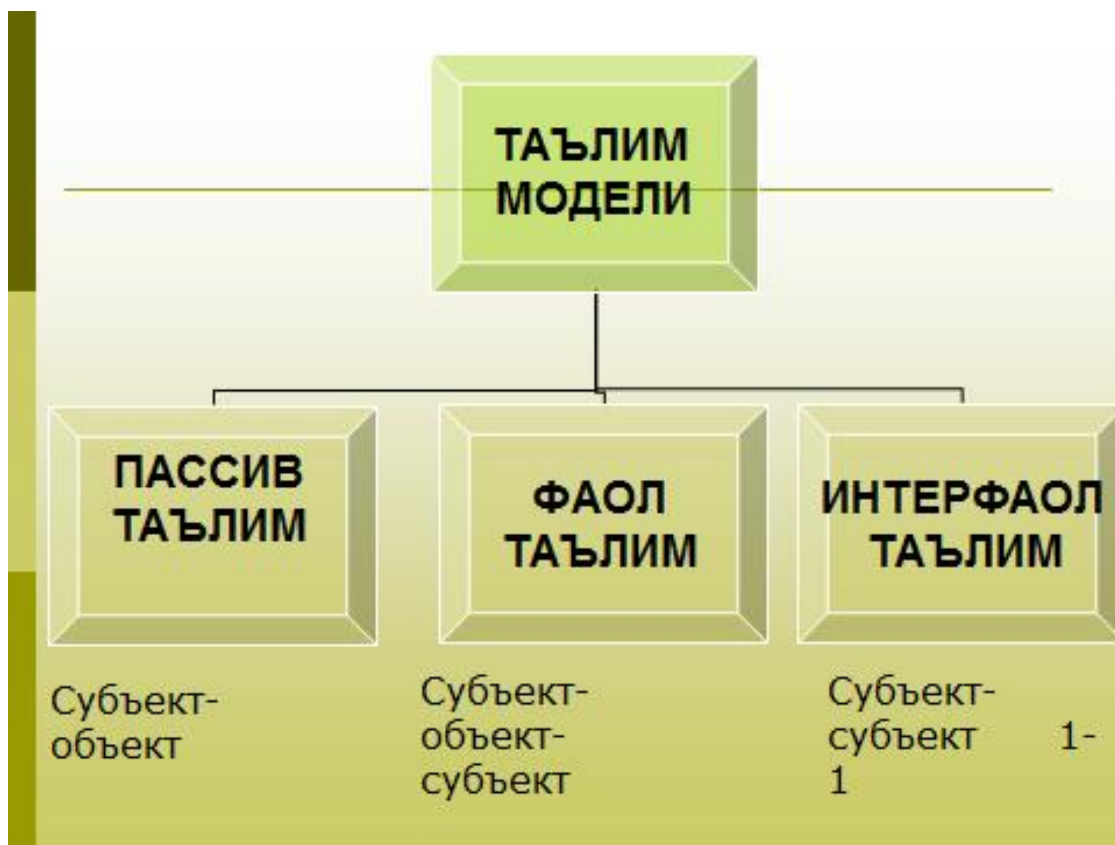
Режа: 1)Таълимдаги глобал муоммолар.

2)Тўла ўзлаштириш кафолатлари.

3)Технология ва методиканинг фарқлари.

4)Модулли лойхали кластер технологиялари.

5)Шахсга қаратилган таълим технологиялари.

2.3. Блиц-сўров саволлари

№	Савол	Жавоб
1.	Педагогик маҳорат – нима?	
2.	Ўқитувчига қўйиладиган асосий талаблар нималардан иборат?.	
3.	Педагогик қобилият ҳақида гапиринг?	
4.	Иқтисодчи ўқитувчи моделига изоҳ беринг?	

III. МАЪЛУМОТ-АХБОРОТ МАТЕРИАЛЛАР

3.1.ФСМУ технологияси

(Ф) – Фикрингизни баён этинг.

(С) – Фикрингиз баёнига бирон сабаб кўрсатинг.

(М) – Кўрсатилган сабабни тушунтирувчи мисол келтиринг.

(У) – Фикрингизни умумлаштиринг.

Ушбу технология тингловчиларни ўз фикрини қимоя қилишга, эркин фикрлаш ва ўз фикрини бошқаларга ўтказишга, очиқ ҳолда баҳслашишга, эгалланган билимларни таҳлил қилишга, қай даражада эгаллаганликларини баҳолашга ҳамда тингловчиларни баҳслашиш маданиятига ўргатади.

ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

I. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

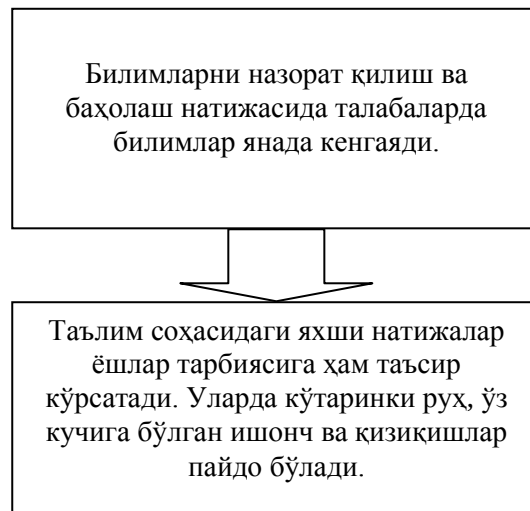
1.1. Таянч сўз ва иборалар.

1.	касбий фаолият	6.	педагогик маданият
2.	ўқитувчи	7.	билимдонлик
3.	ўқитувчи шахси	8.	дунеқараш
4.	педагогик маҳорат	9.	ташкилотчилик
5.	юксак етуклик	10.	ўқитувчи-талаба

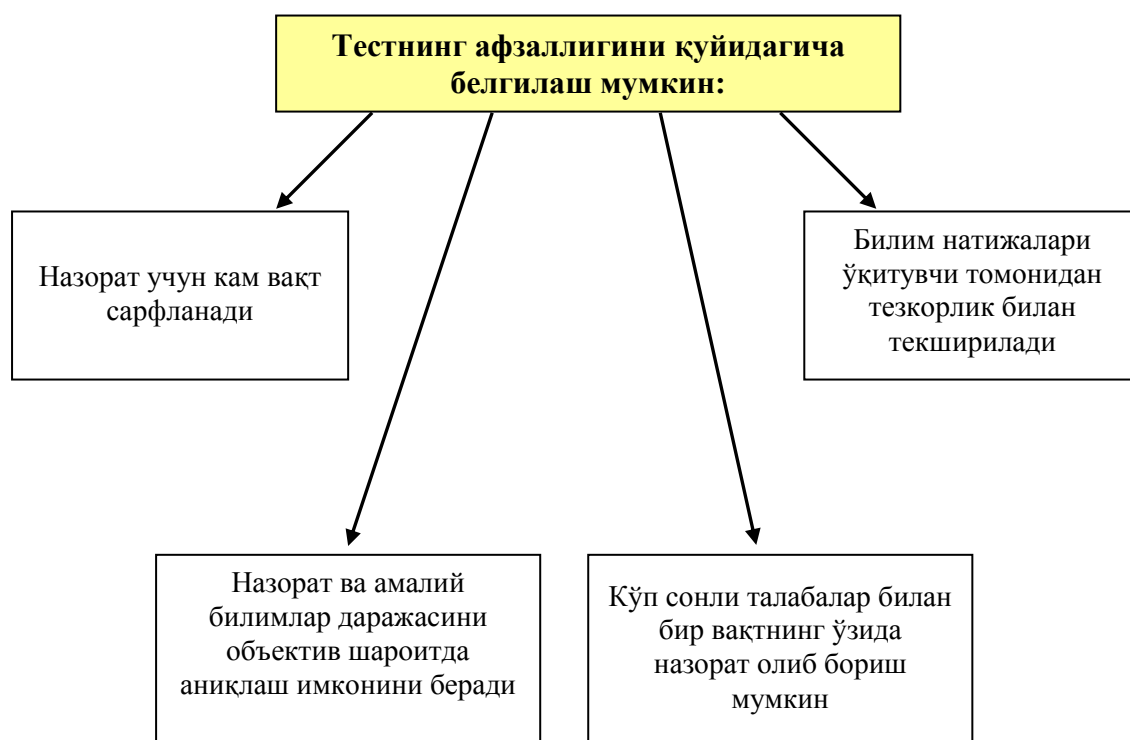
1.2.Талабалар билимларини назорат қилиш ва баҳолаш

Билимларни назорат қилиш ва баҳолашнинг 3 вазифаси мавжуд:

Ўзлаштиришни назорат қилиш ва баҳолаш натижаларига қараб давлат таълим стандартларига қандай бажарилаётганлигини назорат қилинади ва вазифалар белгиланади

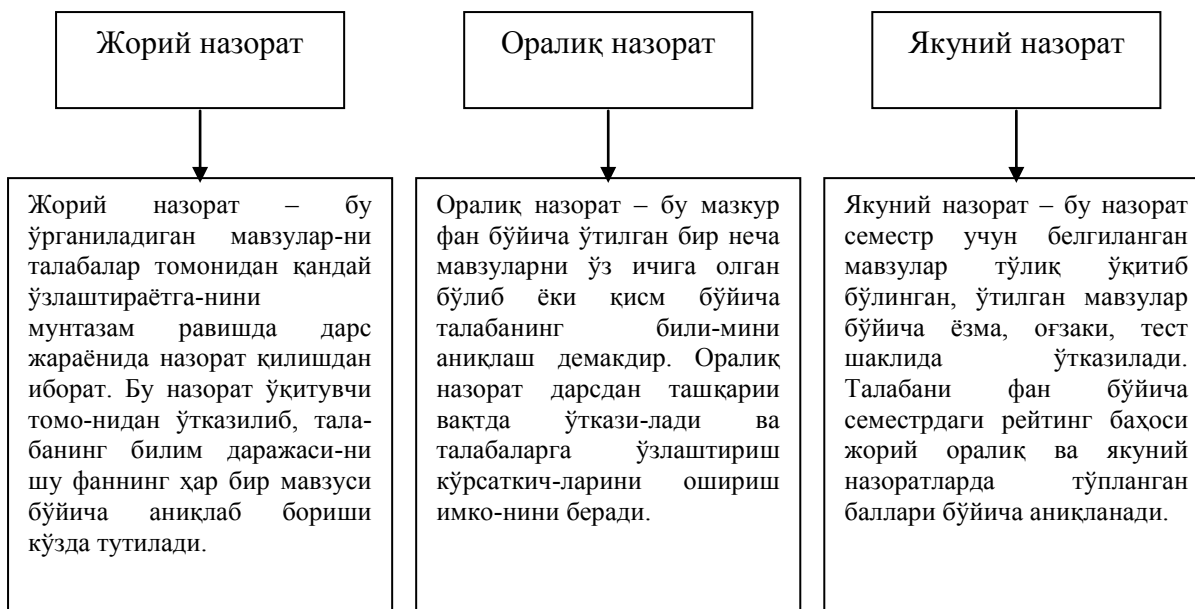

1.3. Тест ўтказишнинг афзалликлари

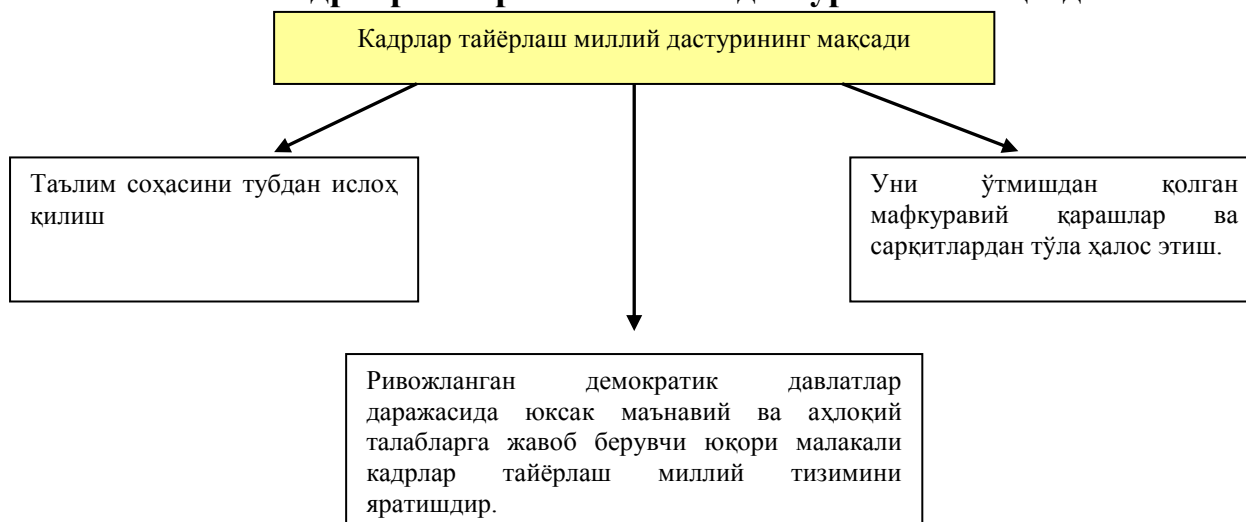

1.4. Назорат турлари ва баҳолаш

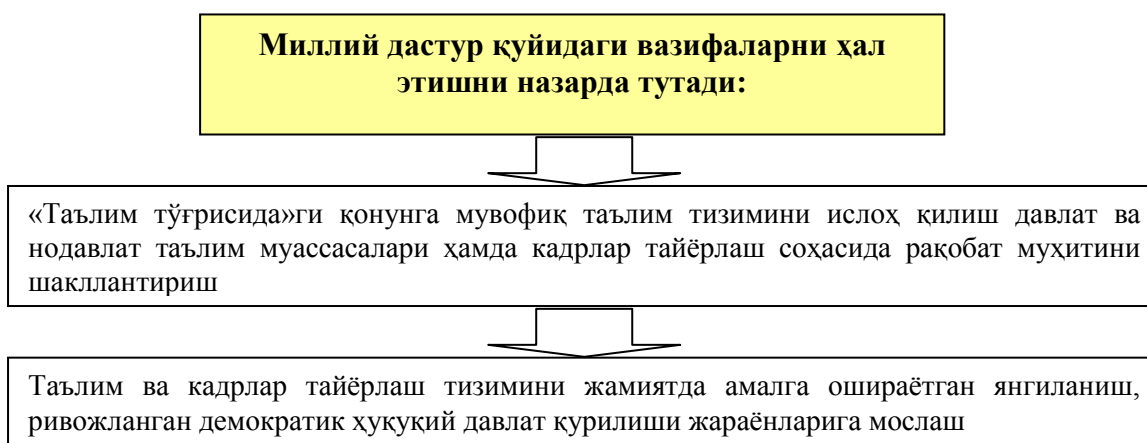

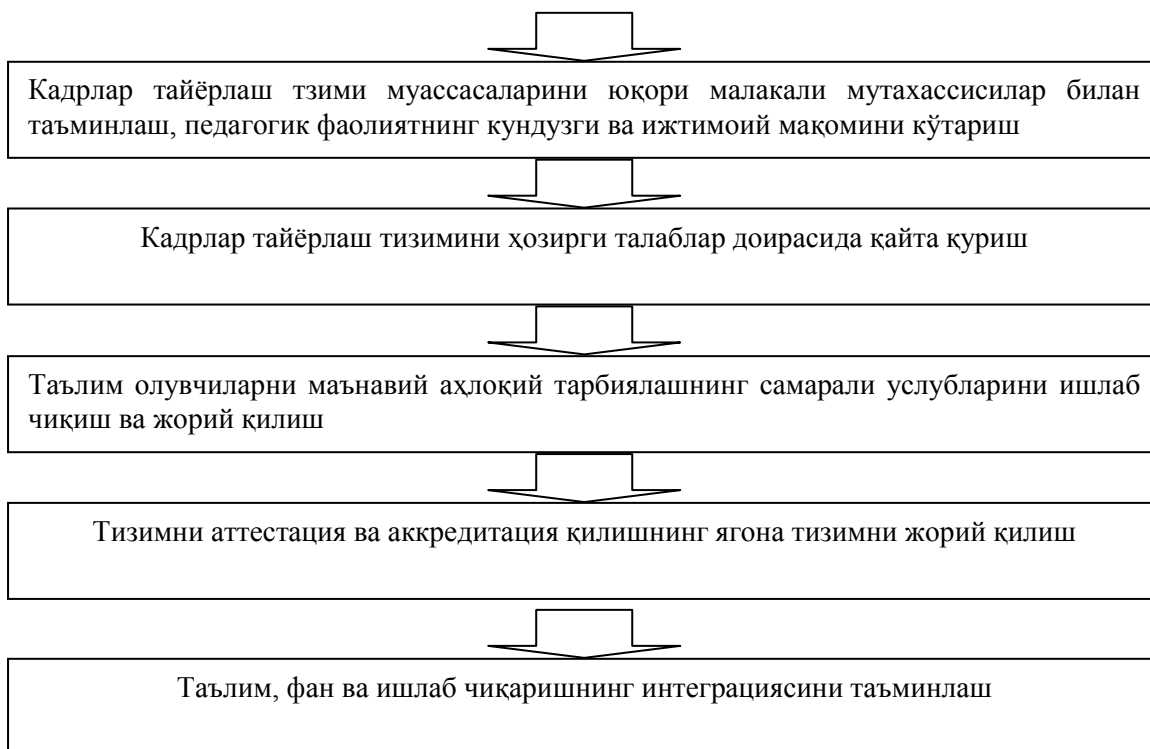

1.5. Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг мақсади

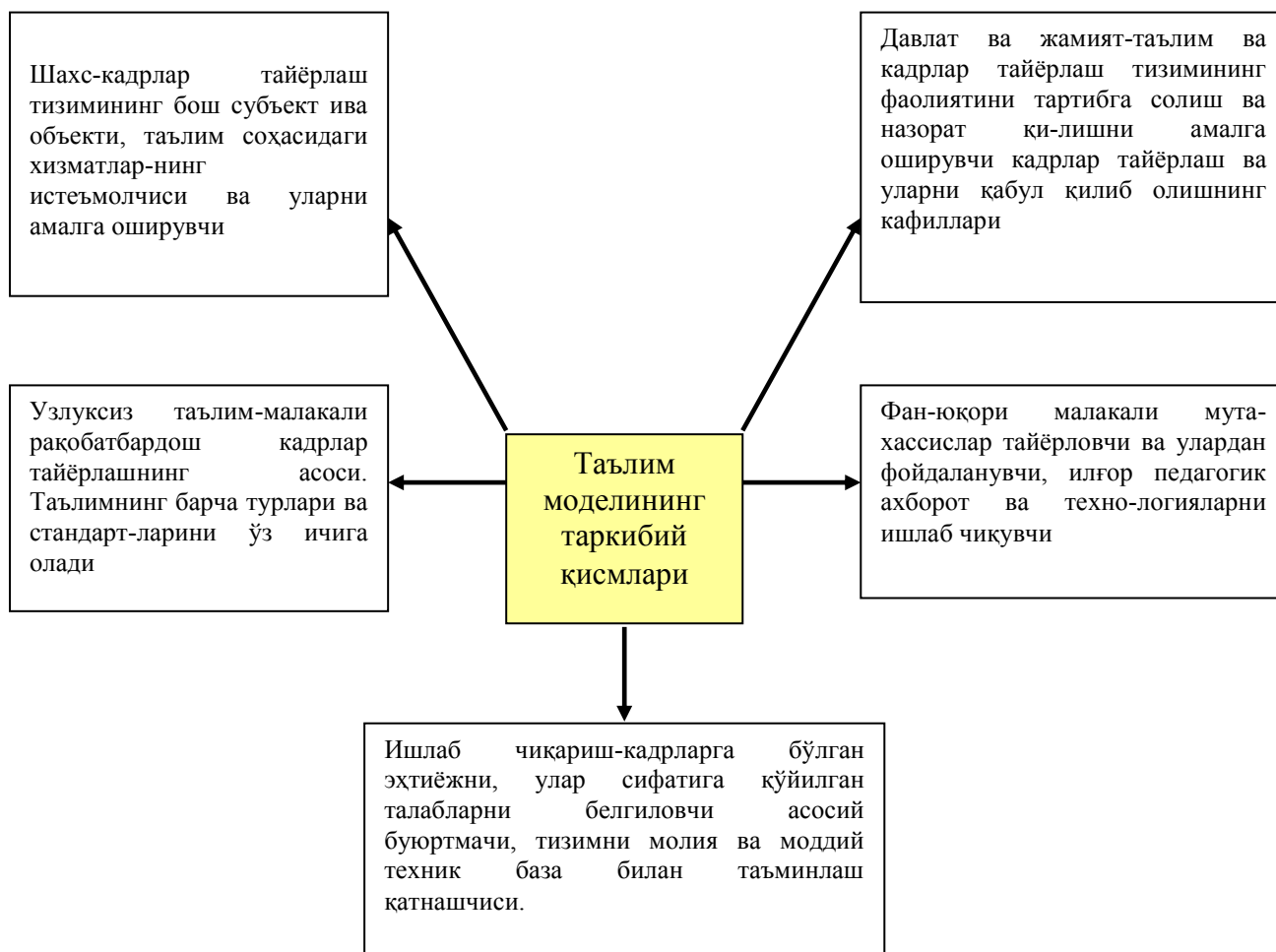

1.6. Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг вазифалари

1.7.Таълим модели ва унинг таркибий қисмлари

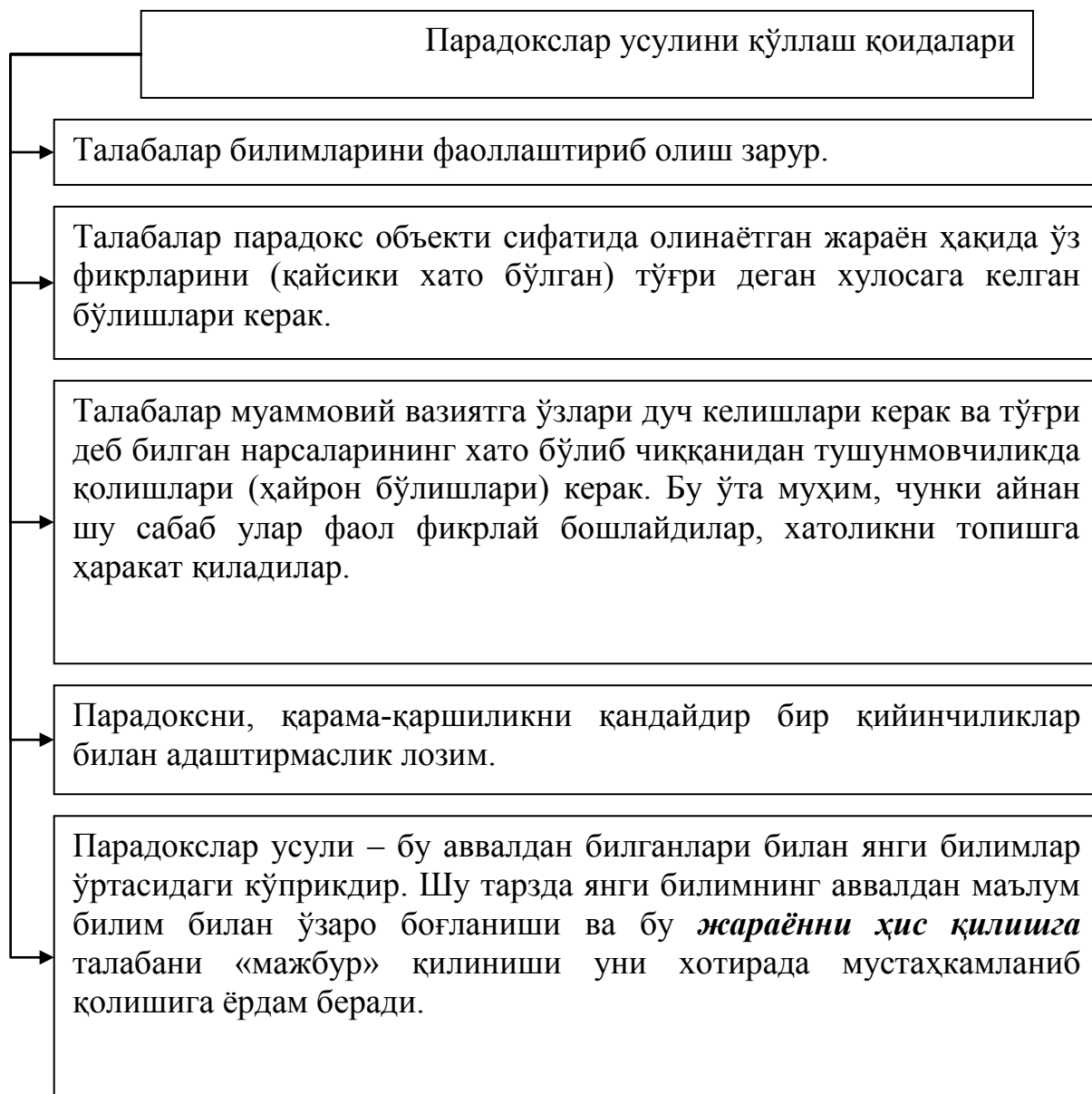
II. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

2.1. Блиц-сўров саволлари

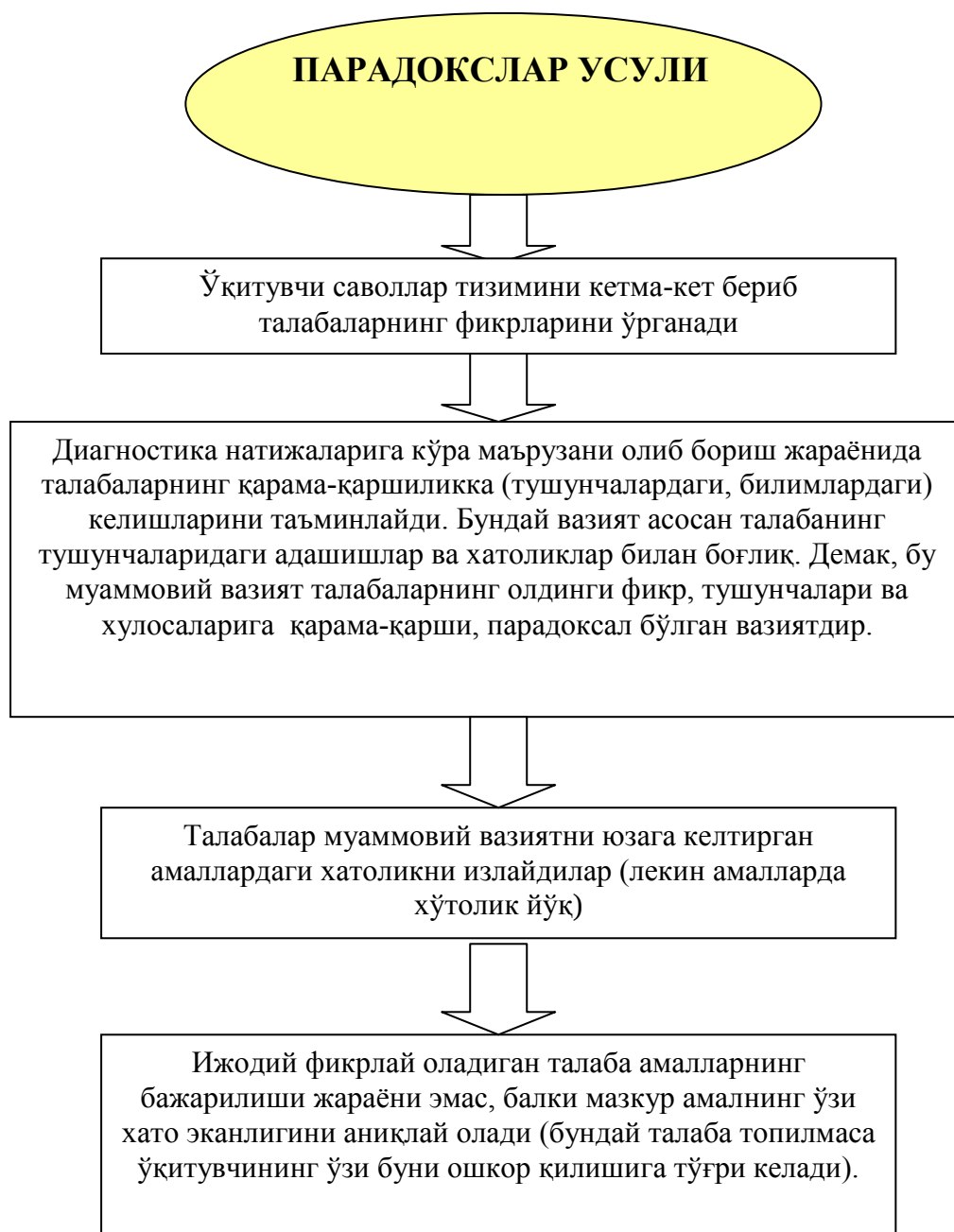
<i>№</i>	<i>Савол</i>	<i>Жавоб</i>
1.	Педагогик маҳорат ҳақида гапириб беринг?	
2.	И.А.Каримов асарларида ўқитувчи шахсига қўйиладиган талаблар.	
3.	Таълим жараёни технологиясини такомиллаштириш йўллари ҳақида гапиринг?	
4.	Таълимни ривожлантиришнинг янги босқичида педагогик технологиянинг моҳияти нималардан иборат?	
5.	Педагогик технология концепциясининг ривожланиш тарихи ҳақида фикр билдиринг?	
6.	Ўқитувчи шахси ва унинг бозор иқтисодиёти шароитидаги мавқеи қандай?	

III. МАЪЛУМОТ-АХБОРОТ МАТЕРИАЛЛАР

3.1. Парадокслар усулини қўллаш қоидалари

3.2. Парадокслар усули

IV. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР:

4.1. Такрорлаш учун саволлар:

1. Янги педагогик технологияга берилган таърифни ёддан айтишга тайёрланинг?
2. Технология – бу нима?
3. Педагогик технологиянинг босқичларини кўрсатинг?
4. Касбий маҳорат ҳақида гапиринг?
5. Иқтисодчи ўқитувчи мдделига нималар киради?
6. Бугунги кун ўқитувчиси қандай талабларга жавоб бериши керак?

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

2.2. Индивидуал топшириқларни бажаришга асосланган амалий машғулот бўйича режа-топшириқ ва ўқув-услубий ҳужжатлар

Машғулот режаси:

1. Педагогик маҳорат ҳақида тушунча.
2. Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримов асарларида ўқитувчи

шахсига қўйиладиган талаблар. 3. Иқтисодчи ўқитувчи модели. 4. Таълим жараёни технологиясини такомиллаштириш. 5. Таълимни ривожлантиришнинг янги босқичида педагогик технологиянинг моҳияти 6. Педагогик технология концепциясининг ривожланиш тарихи.		
Машғулотнинг мақсади:	Мавзу бўйича билимларни чуқур ўзлаштиришини таъминлаш	
Талабанинг ўқув фаолияти натижалари: • амалий машғулот режалари билан олдиндан танишиб чиқиб, тайёргарлик кўради; • ўқитувчининг педагогик маҳоратига қўйилган замонавий талабаларни санаб бера оладилар ва таҳлил қиладилар; • Кластер методи асосида иқтисодчи ўқитувчи моделини тармоқларга бўладилар ва таҳлил қиладилар; • педагогик технологиянинг ривожланиши бўйича маълумотга эгалар ва тушунчаларни таҳлил қилиб бера оладилар; • концепция ҳақида тушунчага эгалар ва намуналар келтира оладилар.		
Мустақил ўрганиш учун топшириқлар: 1. Кластер усулидан фойдаланиб, «Педагогик маҳорат» ни тармоқларга бўлинг.. Эслатма: 3.1-га қаранг. 2. Гуруҳларда ишлаш қондаси билан танишиб чиқинг. Эслатма: 2.1, 2.2, 2.3-га қаранг. 3. Ўқув топшириқларни бажаришга тайёрланинг. Эслатма: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4-га қаранг. 4. Мавзу бўйича суҳбат ва баҳс мунозарага тайёрланинг.		
Назорат шакли: Оғзаки назорат, савол-жавоб ва ўз-ўзини назорат қилиш.	Максимал балл: 3 б. Талабага қўйилган балл: _____	Ўқитувчи имзоси: _____

I. ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

I. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

1.1. топшириқ. Педагогнинг ижодий потенциалига нималар киради. Жадвал асосида чизиб кўрсатинг?

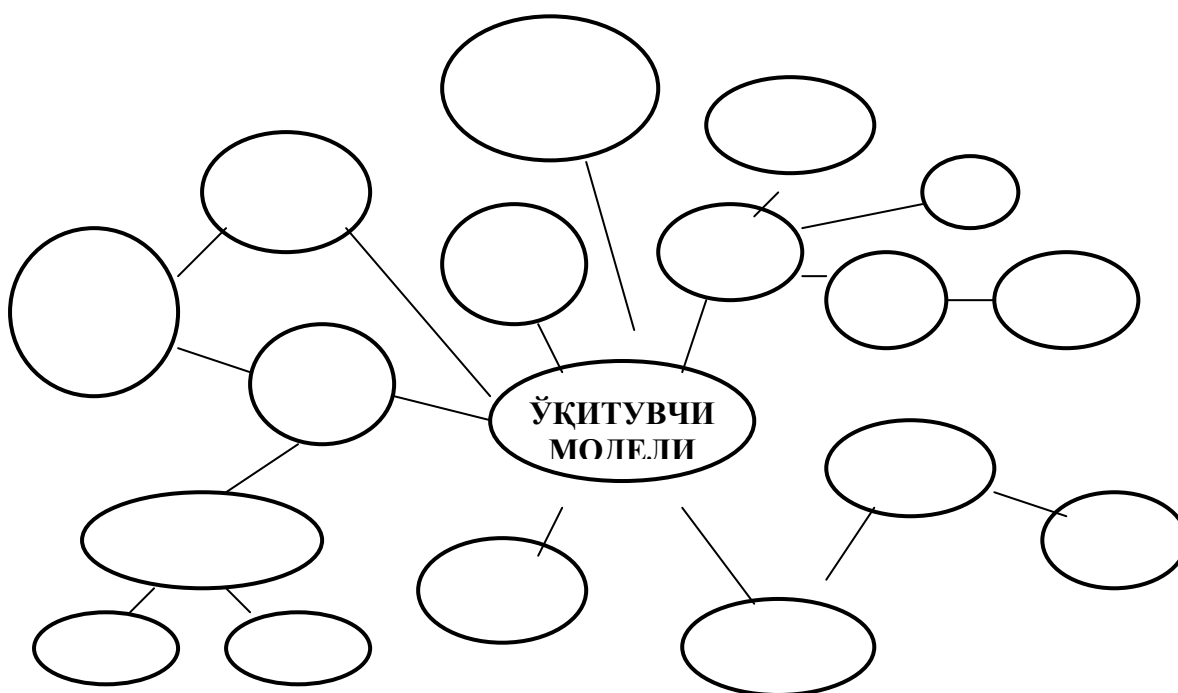
Ўқувчи имзоси: _____

1.2. топшириқ. Педагогик қобилият нима? Мисоллар асосида педагогик қобилиятга нималар киришини кўрсатинг?

Педагогик қобилиятга қуйидагилар киради:

3. топшириқ. Кластер техникаси асосида ўқитувчи шахсига қўйиладиган талабларни белгилаб чиқинг.

4. топшириқ. «Ўқитувчи модели»ни Кластер техникасидан фойдаланиб чизинг.

II. МАЪЛУМОТ-АХБОРОТ МАТЕРИАЛЛАР

2.1.Гуруҳда ишлаш қоидалари

- Ҳар ким ўз ўртоқларини тинглаши, ҳурмат билдириши керак.
- Ҳар ким фаол, биргаликда, берилган топшириққа масъулият билан қараган ҳолда ишлаши керак.
 - Ҳар ким зарур бўлган ҳолда ёрдам сўраши лозим.
 - Ҳар ким ундан ёрдам сўралганда албатта ёрдам бериши керак.
 - Ҳар ким гуруҳ иши натижасини баҳолашда иштирок этиши шарт.
- Ҳар ким «бошқаларга ўргатиб, ўзимиз ўрганамиз» шиориға тўла риоя қилиши шарт

2.2. Кластер техникаси билан ишлаш қоидалари

Кластер тузиш кетма-кетлиги:

1. Ёзув тахтаси ўртасига катта қоғоз варағига «ўқитувчи» сўзини ёзинг.
2. Сизнинг фикрингизча, бу мавзуга тегишли бўлган сўзлар ёки гаплар нималардан иборат?
3. Тушунча ва ғоялар тўғрисидаги ўзаро боғланишни ўрнатиш.
4. Эсланган вариантларингизни ҳаммасини ёзинг.

2.3.Амалий машғулоти таҳлил қилиш варағи

Таҳлил босқичи номи	Таҳлил босқичи мазмуни	Таҳлил натижаси	Баҳолаш кўрсаткичлари ва мезони	
			кўрсаткичи	мезони
1.Саволларга жавоб бериш.	Мавзу бўйича билимларни жонлантириш учун берилган саволларга жавоб бериш.		Аниқ ва лўнда	25%
2.Кичик гуруҳларда ишлаш.	Кичик гуруҳларда ишлаш, эссе ёзиш, схемалар чизиш.		Тўғри ва аниқ	25%
3.Натижалар таҳлили.	Олинган натижаларни таҳлил қилиш, шу асосда хулоса ва тавсиялар бериш.		Аниқлик, қарорни асосланганлиги	25%
4. Мустақил бажара олиш.	Топшириқларни мустақил бажариш.		Муаммо тушунтирилганидан сўнг, ўзига берилган топшириқни мустақил бажариши	25%

III. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

3.1. Кластер усулидан фойдаланиб, «Педагогик маҳоратни» тармоқларга бўлинг.

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

2 -амалий машғулот.

ЎҚУВ УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

I. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

1. Эксперт қоғозлари – топшириқлар

1 гуруҳ

1 топшириқ. Тест

Педагогик технологиянинг илмий-методик асоси нималардан иборат?

- а) педагогик тизим назарияси, тизимлилик, технологик ёндашув;
- б) таълим-тарбия қонуниятлари;
- в) бихиоверистик назария;
- г) суггрестив технология.

2 топшириқ. Ўқитувчи шахсига қўйиладиган асосий талаблар ҳақида тушунча беринг.

Жавоб беришда органайзердан фойдаланинг.

3 топшириқ. Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг «Тафаккур» журналининг бош муҳаррири билан бўлган суҳбатидан цитаталар келтиринг.

Суҳбат ўтказилган вақти, суҳбат чоғида берилган саволлар ва жавоблар.

4 топшириқ. Қисқача хулоса келтиринг.

Педагогик маҳоратни эгаллашнинг қандай йўллари биласиз?

2 гуруҳ

1 топшириқ. Тест.

Педагоглар малакасини оширишнинг асосий шакларини кўрсатинг?

- а) мустақил билимлар эгаллаш ва малака ошириш курсларида ўқиш.
- б) педагогик кенгашларда иштирок этиш.
- в) жамоатчилик ишларида фаол қатнашиш.
- г) узлуксиз таълимни давом эттириш.
- д) очиқ дарслар ўтказиш.

2 топшириқ. Иқтисодчи ўқитувчи моделига нималар киради.

Жавоб беришда органиайзерда «мантиқ чизма тузилиши»дан фойдаланинг.

3 топшириқ. Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида ўқитувчига қўйилган талабларни кўрсатинг.

Кадрлар тайёрлаш миллий дастури қачон қабул қилинган. Миллий дастурда ўқитувчи ҳақида қандай маълумотлар мавжуд.

4 топшириқ. Қисқача хулоса келтиринг.

Педагогик қобилиятни қандай гуруҳлари фарқланади.

3 гуруҳ

1 топшириқ. Тест.

Педагогик назариянинг ўқитувчи касбий фаолиятидаги аҳамияти, хусусан, шундаки:

- а) ўқитувчи педагогик тафаккурини шакллантиради;
- б) ўқитувчини касбий-услугий билимлар ва кўникмалар билан қуроллантиради;
- в) ўқитувчини ўз фани бўйича махсус билимлар билан қуроллантиради;
- г) ўқитувчида ташкилотчилик қобилиятларини шакллантиради;
- д) ўқитувчида педагогик қобилиятларини шакллантиради.

2 топшириқ. Ўқитувчи шахси ва унинг бозор иқтисодиёти шароитидаги мавқеи.

Жавоб беришда органиайзерда «мантиқ чизма тузилиши»дан фойдаланинг.

3 топшириқ. И. А. Каримов асарларида ўқитувчи шахсига қўйилган талаблардан қисқа цитаталар келтиринг.

И.А.Каримовнинг таълим-тарбия тизимини тубдан ислоҳ қилиш борасидаги фикр ва мулоҳазалари.

4 топшириқ. Қисқача хулоса келтиринг.

Педагогик техника нималардан иборат.

4 гуруҳ

1 топширик. Тест.

Касбий таълим тамойиллари қайси жавобда тўғри берилган?

- а) техника ва илмни ўқитиш, замонавий ишлаб чиқариш;
- б) политехник, амалиёт ва назария, моделлаштириш, мобиллик, тартибли кетма-кетлик, атроф-муҳитни ташкил этиш;
- в) ўқитилаётган фанни келажакда амалиётда қўллаш;
- г) касбий билим бериш;
- д) назарий билимларни амалиётда синаш.

2 топширик. Олий мактаб ўқитувчисига қандай талаблар қўйилади.

Жавоб беришда организерда «мантиқ чизма тузилиши»дан фойдаланинг.

3 топширик. Кадрлар тайёрлаш миллий моделига нималар киради.

Баркамол авлод- Ўзбекистон тараққиётининг пойдевори.

4 топширик. Қисқача хулоса келтиринг.

Таълим жараёни технологиясини такомиллаштириш йўллари кўрсатинг.

1.2. Баҳолаш мезонлари кўрсаткичи (балл ҳисобида)

Топшириқларни баҳолаш мезонлари кўрсаткичлари	1 гуруҳ	2 гуруҳ	3 гуруҳ	4 гуруҳ
1 топшириқ (0,3)				
2 топшириқ				
Мавзу мазмуни ва кўргаз-малилигига (0,8)				
Мантиқан тўғри тузганлиги учун				
3 топшириқ (0,5)				
4 топшириқ:				
Аниқ хулоса келтиргани учун (0,5)				
Регламентга риоя қилганлиги учун (0,2)				
Назорат саволларига тўғри жавоб берганлиги учун (0,1)				
Бошқа қўшимчалар (0,1)				
Жами (3 балл):				

Амалий машғулотда умумий тўплаган баҳоси – 3 баллгача: 2,2-3 балл – «аъло»;

1,2-2 баллгача – «яхши»; 0,5-1,1 баллгача – «қониқарли»; 0-0,5 баллгача –

«қониқарсиз».

II. МАЪЛУМОТ-АХБОРОТ МАТЕРИАЛЛАР

2.1. Кичик гуруҳларда ишлаш қондаси

1. Талабалар ишни бажариш учун зарур билим ва малакалар-га эга бўлмоғи лозим.
2. Гуруҳларга аниқ топшириқлар берилмоғи лозим.

3. Кичик гуруҳ олдида қўйилган топшириқни бажариш учун етарли вақт ажратилади.
4. Гуруҳлардаги фикрлар чегараланмаганлиги ва тазйиққа учрамаслиги ҳақида огоҳлантирилиши зарур.
5. Гуруҳ иш натижаларини қандай тақдим этишини аниқ билишлари, ўқитувчи уларга йўриқнома бериши лозим.
6. Нима бўлганда ҳам мулоқотда бўлинг, ўз фикрингизни эркин намоён этинг.

2.2. Гуруҳда ишлаш ва вақтда риоя қилиш тартиби

Гуруҳда ишлаш ва вақтга риоя қилиш тартиби

1. Гуруҳда топшириқни бажариш, тақдимотга тайёргарлик – 20 минут.
2. Иш натижаларини презентация қилиш – 5 минут.
3. Гуруҳ ишини баҳолаш ва коллективда муҳокама қилиш – 5 минут

2.3. Эксперт гуруҳининг вазифалари

Эксперт гуруҳининг вазифалари

1. Гуруҳ мустақил ишни бажариш жараёнида ҳар бир гуруҳга биттадан назорат саволи тузиш кераклигини тушунтиради.
2. Амалий машғулотда берилган вақтга
3. Тақдимотдан сўнг, ҳар бир гуруҳга назорат саволини беради.
4. Гуруҳ ишини таҳлил қилади.
5. Гуруҳ ишининг якуний баҳосини чиқаради.

III. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

3.1. Топшириқ

Инсерт техникасидан фойдаланиб, саволлар тузиб келинг

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

3 мавзу	ЯНГИ ПЕДАГОГИК ТЕХНОЛОГИЯ: ЙЎНАЛИШЛАРИ, МУАММОЛАРИ, ЕЧИМЛАРИ
--------------------	---

3.1. Муаммоли маъруза бўйича режа топшириқ

Машгулот режаси:

1. Янги педагогик технология: йўналишлари, муаммолари, ечимлари.
2. Олий таълимда янги педагогик технологияларни қўллашнинг аҳамияти.
3. «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури»да янги педагогик технология муаммолари.

<i>Машгулотнинг мақсади:</i>	Янги педагогик технологияларнинг муаммолари ва ечимларини топиш йўллариини ўргатиш.
---	---

Талабанинг ўқув

фаолияти натижалари:

- янги педагогик технологияларнинг йўналишлари бўйича тасаввурга эгалар ва тушунтириб бера оладилар;
- педагогик технологияларнинг муаммолари ва уларни ечиш йўлларини кўрсатиб бера оладилар;
- олий ўқув юртларида янги педагогик технологияларни қўллаш бўйича тушунчага эгалар;
- янги педагогик технология муаммоларини мустақил равишда санаб бера оладилар.

Мустақил ўрганиш учун топшириқлар:

1. Маъруза матни ва ўқув ҳужжатлар билан танишиб чиқинг.
Эслатма: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5-га қаранг.
2. Ўқув топшириқлар билан танишиб чиқинг.
Эслатма: 2.1, 2.2, 2.3.-га қаранг.
3. Ўқув машғулотни якунида билимингизни текширинг.
Эслатма: 3.1-га қаранг.

Назорат шакли:

Оғзаки назорат,
савол-жавоб ва
ўз-ўзини назорат
қилиш.

Максимал балл: 3 б.

Талабага

қўйилган балл: _____

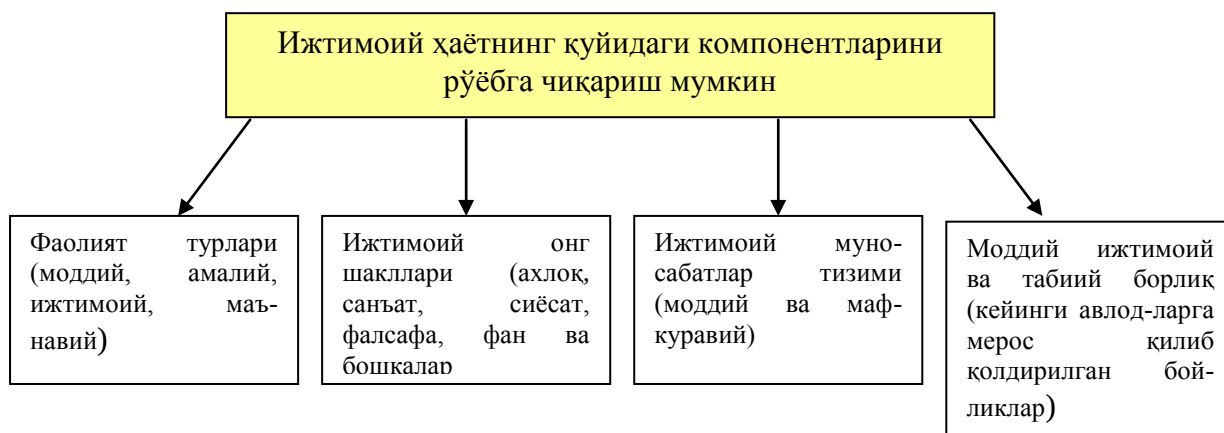
Ўқитувчи

имзоси: _____

ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

I. ЎҚУВ МАТЕРИАЛЛАР

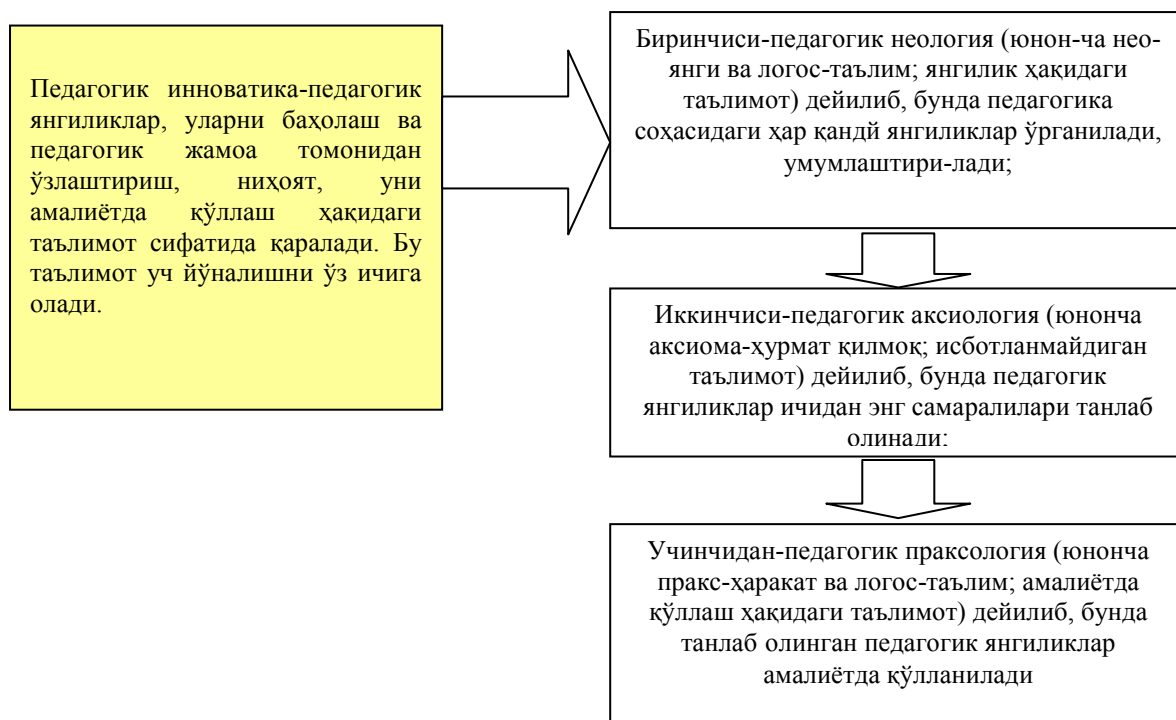
1.1. Янги педагогик технология: йўналишлари, муаммолари,

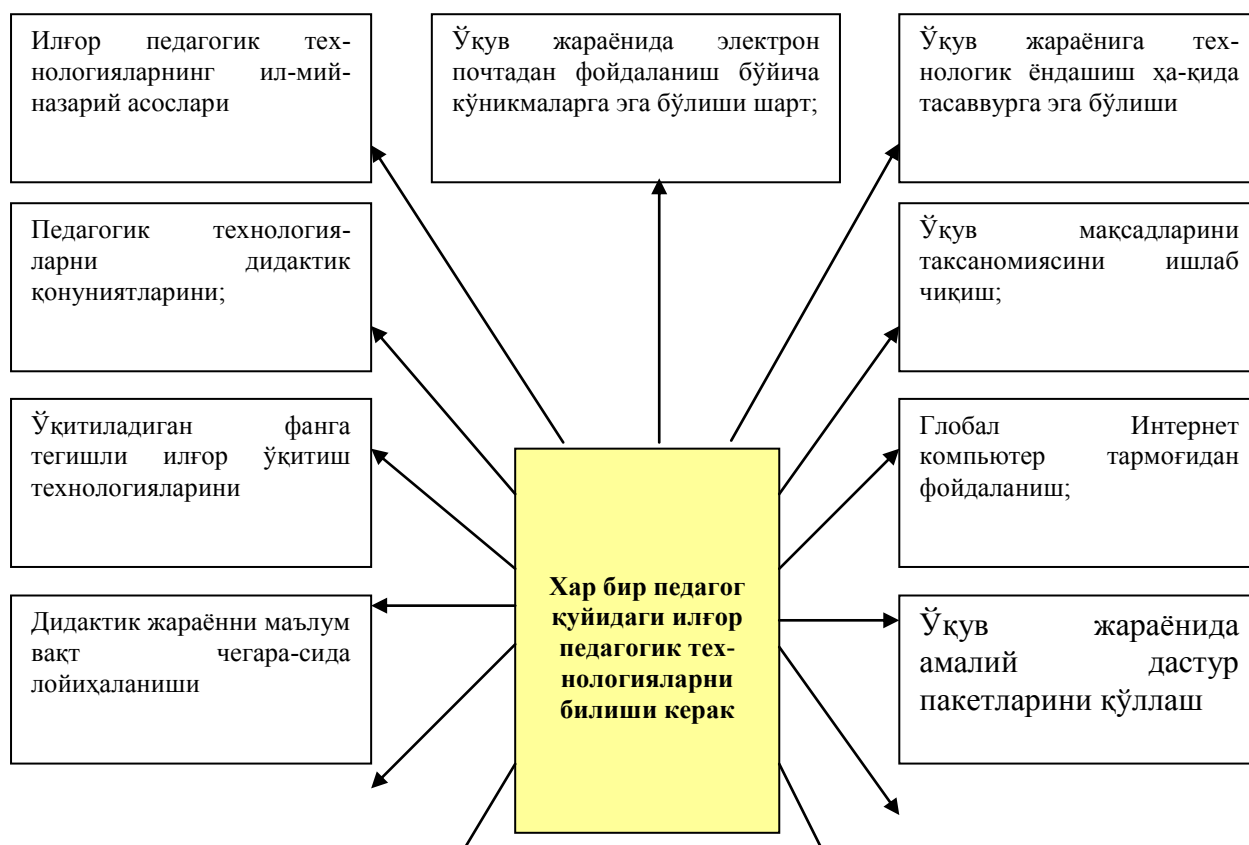
1.2. Педагогнинг умумлаштирилган модели

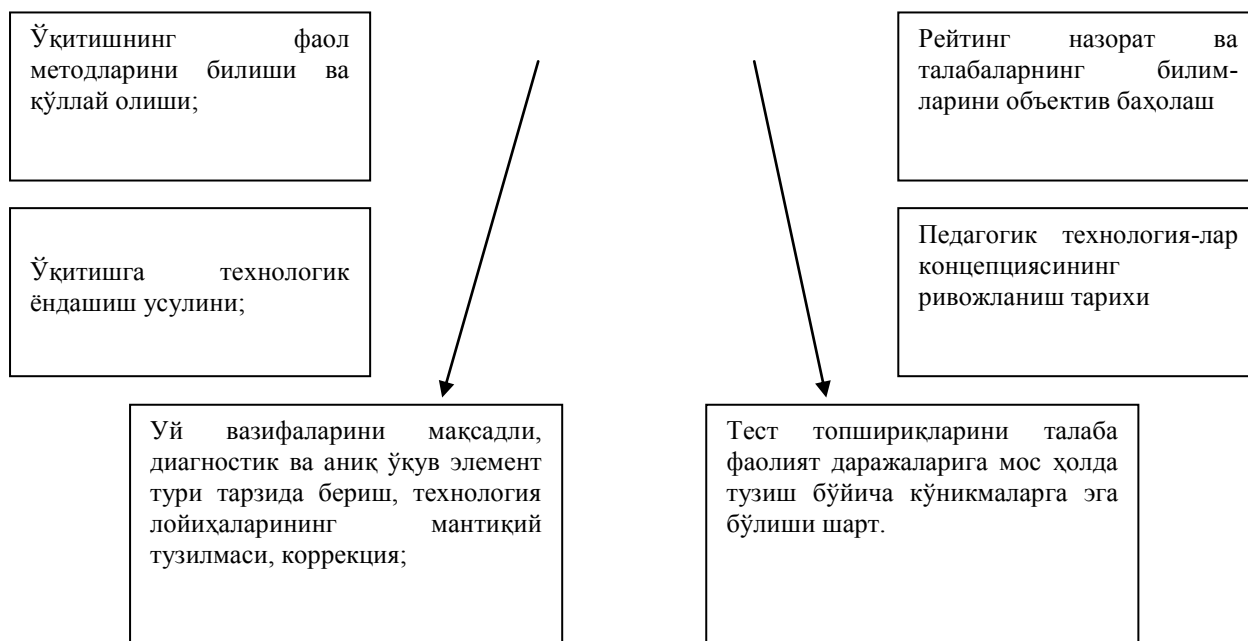

1.3. Педагогик янгиликлар

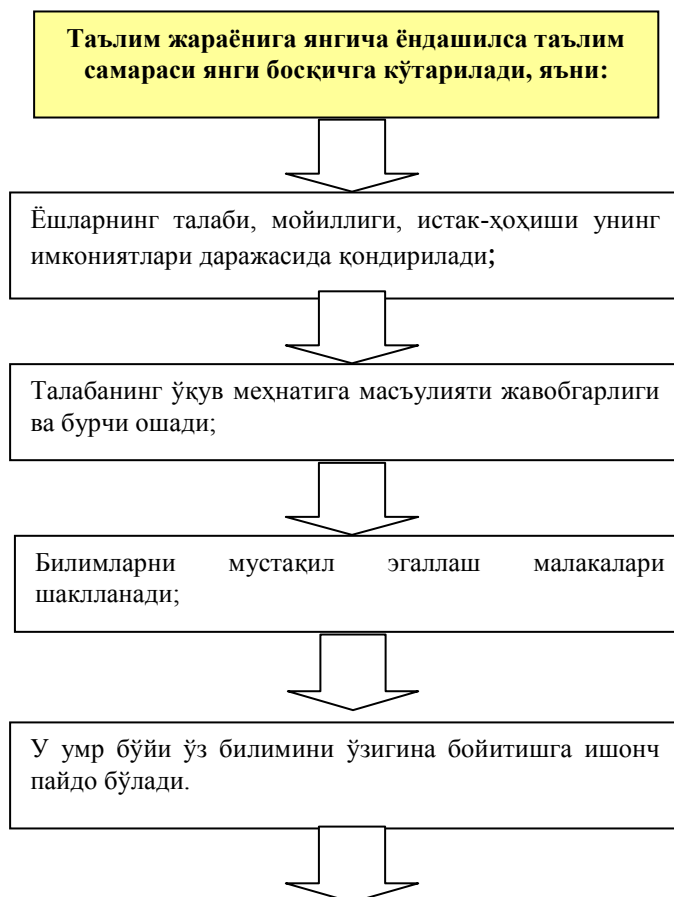

1.4. Педагогик технологияларни ўрганишга қўйиладиган талаблар

1.5. Таълим жараёнига янгича ёндашиш

Шахс жамиятда ўзининг ўрнини тезроқ топиб олишига муҳит яратади.

II. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

2.1.Блиц-сўров саволларига жавоб беринг.

№	Савол	Жавоб
1.	Ўқув жараёнини информатизациялаштириш ва компьютерлаш ҳақида гапиринг?	
2.	Шахснинг ривожланиши, ўлчови, сифат ва хулқини, қобилият интеллектини баҳолаш ҳамда касбий маҳорати муаммоларига бағишланган психологик-педагогик изланишларни бажаришда нималарга эътибор қаратиш керак?	
3.	Таълимнинг бозор иқтисодиётига асосланган механизмини яратишда нималарга эътибор қаратиш керак?	
4.	Янги педагогик технологияларнинг ютуқ ва камчиликларини кўрсатинг?	
5.	Бугунги кунда олий таълим тизимида қандай янги талаблар қўйилмоқда?	

ФСМУ жадвалини тўлдилинг.

Замонавий педагогик технологияларни ўрганишга нисбатан эътибор кучайиб кетаётганлигининг сабаби нимада деб ўйлайсиз?

F

Фикрингизни баён этинг.

S

Фикрингизни баёнига бирор сабаб кўрсатинг.

M

Кўрсатилган сабабни тушунтирувчи мисол келтиринг.

U

Фикрингизни умумлаштиринг.

Муаммо ва муаммочаларнинг ечими, сабаблари, омиллари ва якуний хулосани топинг.

<i>“Янги педагогик технологияларнинг йўналишлари, муаммолари ва ечимлари” муаммоси.</i>	
1. <u>Муаммоча:</u> Машғулотлар ўтиш жараёнида ўқитувчилар янги педагогик технологиялардан фойдаланмаслиги:	
Сабаблари:	Омиллари:

2. <u>Муаммоча:</u> Таълим жараёнини компютерлаштириш, ўқув-тарбия жараёнида ахборот технологиялари ва техник воситалардан фойдаланишнинг паст даражадалиги.	
Сабаблари:	Омиллари:

3. <u>Муаммоча:</u> Янги педагогик технологияларни танлаш ва улардан ўзига хос шароит ва муҳитдаги талабалар гуруҳида фойдаланиш шакллари ва методларини ишлаб чиқилмаганлиги:	
---	--

Сабаблари:	Омиллари:

III. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

3.1. «Талабаларнинг фанга бўлган қизиқишларининг паст даражадалиги»

муаммочасини сабаблари ва омилларини ишлаб чиқиш.

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

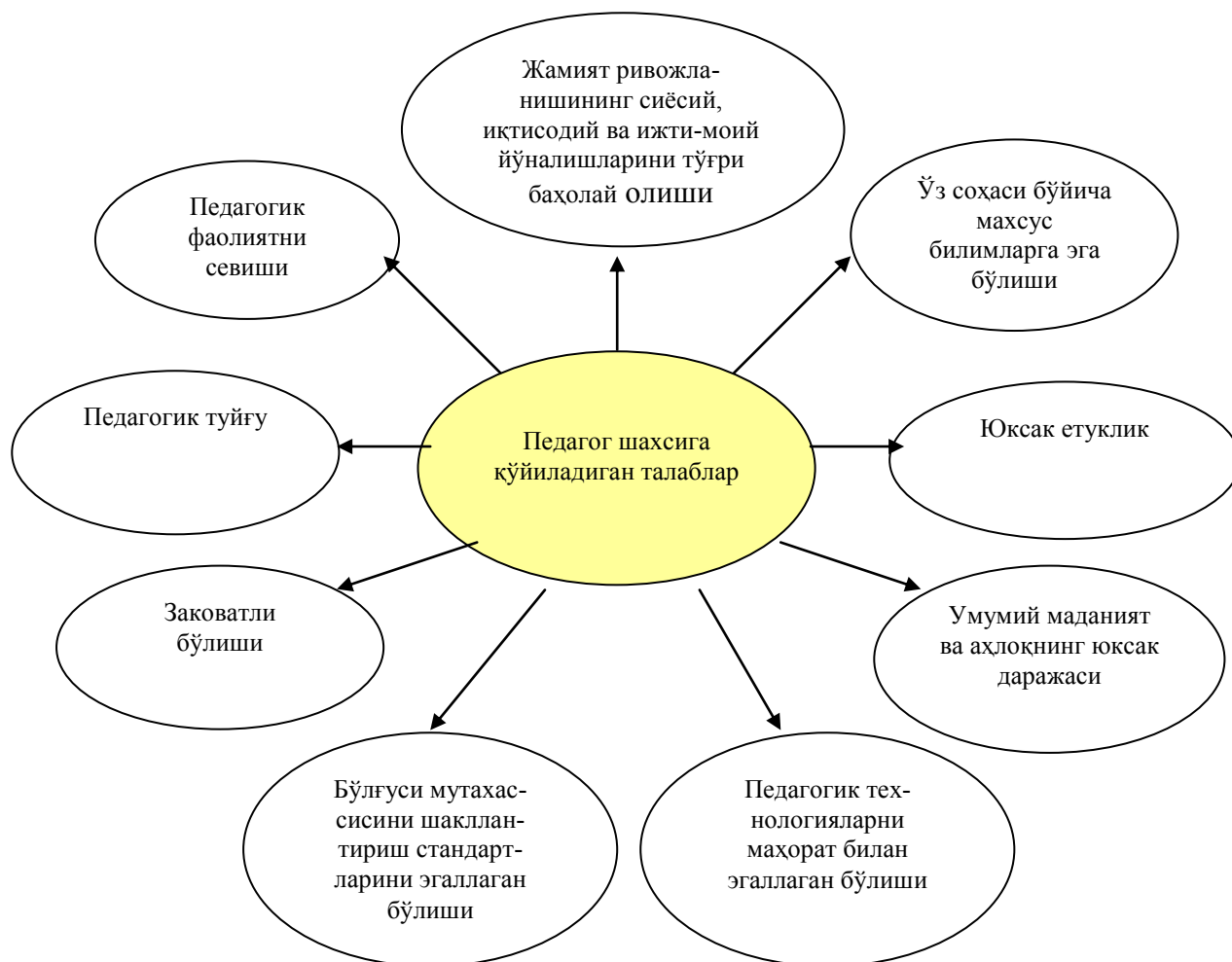
4.2. Индивидуал топшириқларни бажаришга асосланган амалий машғулот бўйича режа-топшириқ ва ўқув-услубий ҳужжатлар

Машғулот режаси: 1. Мавзу бўйича билимларни жонлантириш. 2. Саволларни муҳокама қилиш. 3. Янги педагогик технология: йўналишлари, муаммолари бўйича масалаларни таҳлил қилиш 4. Олий таълим тизимида янги педагогик технологияларни қўллаш муаммосини гуруҳда муҳокама қилиш. 5. Энг яхши вариантлар натижаларини тақдимотини ўтказиш.		
Машғулотнинг мақсади:	Янги педагогик технологиялар мавзуси бўйича олган назарий билимларни чуқур ўзлаштиришини таъминлаш. Педагогик технологиялар муаммосини мустақил тарзда муҳокама қилишни ўрганиш.	
Талабанинг ўқув фаолияти натижалари: • амалий машғулот режаси билан олдиндан танишиб чиқиб, тайёргарлик кўради; • маънавий баркамол инсонни тарбиялаш заруриятининг ошиб бориш сабабларини санаб беради; • муаммоли вазифаларни ечишда назарий билимларини қўллайди; • машғулотлар жараёнида самарали тарзда қўлланилиб келинаётган янги педагогик технологияларнинг аҳамияти ҳақида фикр билдирадилар ва таҳлил қиладилар; • педагогик технологияларнинг муаммолари ва уларнинг ечимлари бўйича топшириқларни бажарадилар; • муаммони аниқлаб, уни ҳал қилишда ечим топади; • турли хил вариантлар бўйича муаммони мустақил тарзда таҳлил қилиб хулосалар бера оладилар		
Мустақил ўрганиш учун топшириқлар: 1. Суҳбатга тайёрланинг, саволларга жавоб беринг. 2. Ўқув топшириқларни бажаришга тайёрланинг. Эслатма: 2.1, 2.2, 2.3-га қаранг. 3. Ўқув хужжатлар билан танишиб чиқинг. Эслатма: 1.1-га қаранг. 4. Эссе ёзишга тайёргарлик кўринг. Эслатма: 3.1-га қаранг.		
Назорат шакли: Оғзаки назорат, савол-жавоб ва ўз-ўзини назорат	Максимал балл: 3 б. Талабага қўйилган балл: _____	Ўқитувчи имзоси: _____

ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

I. ЎҚУВ МАТЕРИАЛЛАР

1.1. Ўқитувчи шахсига қўйиладиган талаблар

II. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

1 топшириқ

I. Муаммоли топшириқ

Вазият. «Янги педагогик технологияларнинг муаммолари ва уларнинг ечими».

Вазифа. Сиз Янги педагогик технологияларнинг йўналишлари, муаммолари ва ечимларини кўрсатиб беришингиз лозим.

II. Услубий тавсиялар

1. Муаммовий тақдирнинг босқичлари.

Биринчи босқич – муаммонинг асосий мазмунини ажратиб олишни таклиф қилади, тадқиқот объектини аниқлаб, шакл беради.

Иккинчи босқич – муаммоли вазиятни таҳлил қилиш – объектнинг ҳолатини аниқлайди, асосий қирраларига эътибор қаратади, муаммоли вазиятнинг ҳамма томонларини таҳил қилади.

Учинчи босқич – муаммони ечиш учун барча вазиятларни кўриб чиқади, муқобил вазиятни яратади.

Тўртинчи босқич – муаммонинг ечимини аниқ вариантлардан танлаб олади, муаммонинг Аниқ ечимини топади.

2. Вазифани бажариш кетма-кетлиги:

- 1) Муаммони шакллантиринг.
- 2) Вазиятни таҳлил қилинг, сабабларини кўрсатинг.
- 3) Вазиятдан чиқиб кетиш ҳаракатларни излаб топинг.
- 4) Жадвални тўлдириг.
- 5) Аниқ якуний хулоса чиқаринг.

3. «Муаммоли вазият» жадвали.

Муаммоли вазият тури	Муаммоли вазиятнинг сабаблари	Вазиятдан чиқиб кетиш ҳаракатлари

2.2. Блиц-сўров саволлари

№	Савол	Жавоб
1.	Педагогик технологияларни методика билан таққосланг?	
2.	Умумий, хусусий ва модули технологияларга таъриф беринг?	

3.	Янги педагогик технологияларнинг муаммоларини кўрсатинг?	
4.	Анъанавий ўқитишнинг замонавий технологияларга асосланган ўқитишдан ўзига хос фарқларини кўрсатинг?	
5.	Таълим жараёнида муаммоли вазиятни юзага келтиришда қандай дидактик мақсадлар кўзда тутилади?	
6.	Олий таълим тизимида янги педагогик технологияларни ўқув жараёнига киритиш Сизнингча қандай бўлиши керак?	

2.3. Баҳолаш кўрсаткичлари ва мезонлари

Гуруҳ	Баҳо	Баҳолаш кўрсаткичлари ва мезонлари			
		Ўтилган мавзунини билиши	Гуруҳ фаол	Муаммони ечиш учун таклифлар бериши	Жами
	Балл	1,0	0,5	1,5	3
1					
2					
3					

Гуруҳ ишларини умумлаштирувчи баҳо

Гуруҳ	1	2	3	Жами балл	Баҳо
1					
2					
3					

2,2 – 3 балл – аъло

1,2 – 2 балл – яхши

0,5 – 1,1 балл – қониқарли

0 – 0,5 балл – қониқарсиз

III. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

3.1. «Олий таълим тизимида янги педагогик технологияларни қўллашнинг аҳамияти» мавзусида эссе ёзиб келинг.

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

4
мавзу

**ИҚТИСОДИЙ ФАНЛАРНИ ЎҚИТИШ ЖАРАЁНИДА
ЯНГИ ПЕДАГОГИК ТЕХНОЛОГИЯЛАРДАН
ФОЙДАЛАНИШ**

**Информацион тематик маъруза бўйича режа топшириқ
ва ўқув-услубий хужжатлар**

4.1.	
-------------	--

Маишулот режаси:

1. Иқтисодий фанларни ўқитиш жараёнида янги педагогик технологиялардан фойдаланиш.
2. Фикрлар ҳужуми (аклий ҳужум).
3. Кластер технологияси.
4. Бумеранг технологияси.
5. «Иқтисодчи» технологияси (авторлик).
6. Веер (елпиғич) технологияси.
7. «Иқтисодчи-рахбар» технологияси.
8. Аниқлаштирилган мақсадли диф-ференциал технология асосида иқтисодий фанларни ўқитиш.
9. «Қарорлар шажараси» («қарорлар қабул қилиш технологияси») методи.
10. Блиц-ўйин технологияси.
11. Ролли ҳамда ишбоп ўйинлар.

**Маишулотнинг
мақсади:**

Иқтисодий фанларни ўқитиш жараёнида янги педагогик технологиялардан фойдаланишга ўргатиш ва уларда интерфаол усуллар ҳақида тушунча ҳосил қилиш.

Талабанинг ўқув**фаолияти натижалари:**

- педагогик технологиялар асосида оптимал ечимни топишга келтириладиган зиддиятли ҳолатларни аниқлай биладилар;
- технологияларнинг асосий тушунчаларига таъриф берадилар;
- технологияларни турларга ажратадилар ва уларни классификациялаб берадилар;
- иқтисодий фанларни ўқитишда қўлланилаётган педагогик технологияларни санаб берадилар;
- педагогик технологияларни таълим жараёнига қўллаш йўллари изохлаб берадилар.

Мустақил ўрганиш учун топшириқлар:

1. Маъруза матни ва ўқув ҳужжатлар билан танишиб чиқинг.
Эслатма: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4-га қаранг.
2. Ўқув топшириқлар билан танишиб чиқинг.
Эслатма: 2.1, 2.2-га қаранг.
3. Ўйин технология қоидалари билан танишиб чиқинг.
Эслатма: 3.1, 3.2-га қаранг
4. Мавзуга оид 5 тадан тест тузиб келинг.
Эслатма: 4.1-га қаранг.

Назорат шакли:
Оғзаки назорат,
савол-жавоб ва
ўз-ўзини назорат
қилиш.

Максимал балл: 3 б.
Талабага
қўйилган балл: _____

Ўқитувчи
имзоси: _____

ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

I. ЎҚУВ МАТЕРИАЛЛАР

1.1. Иқтисодий фанларни ўқитиш жараёнида қўлланиладиган педагогик технологиялар

Фикрлар ҳужуми (ақлий ҳужум).

Бу усулнинг мақсади: катта миқдордаги
ғояларни йиғиш, талабаларни айна бир хил
фикрлаш инерциясидан ҳоли қилиш, ижодий
вазифаларни ечиш жараёнида дастлаб пайдо
бўлган фикрларни енгитишдир.

«Иқтисодчи» технологияси (авторлик)

Бу усул интерактив технология бўлиб, талабаларда
фикрий боғлиқлик, мантиқ, хотиранинг ривожланишига
имконият яратади, қандайдир муаммони ҳал қилишда ўз
фикрини очиқ ва эркин ифодалаш маҳоратини
шакллантиради.

Кластер технологияси

Бу усулнинг маъноси – фикрларнинг тармоқланиши.
«Кластер» технологияси- педагогик стратегия бўлиб, у
ўқувчиларни бирон бир мавзунини чуқур ўрганишларига ёрдам
беради. Талабаларни мавзуга тааллуқли тушунча ёки аниқ
фикрларни эркин ва очиқ равишда кетма-кетлик билан узвий
боғланган ҳолда тармоқлашларига ўргатади.

Бумеранг технологияси

Ушбу технология бир машғулот давомида ўқув материални чуққуроқ ва яхлит ҳолатда ўрганиш, ижодий тушуниб етиш, эркин эгаллашга йўнал-тирилган. Биз бу усулни турли мазмун ва характерга эга бўлган мавзуларни ўрганишга фарқли бўлиб, ўз ичига оғзаки ва ёзма иш шакллари қамраб олади ҳамда бир машғулот давомида ҳар бир иштирокчининг турли топшириқларни бажариши, навбат билан талаба ёки педагог ролида чиқиши мумкин.

«Иқтисодчи-раҳбар» технологияси

Бу ўйин-усул талабаларни ижодий, мустақил, образли фикрлашга ўргатади. Иш режасини тузиш, танқидий фикрлаш қобилиятларини ривожлантиради.

Ролли ҳамда ишбон ўйинлар

Ўйинли технологиялар таълим жараёнининг самарадорлигини таъминлаш, талабаларда муайян фаолликни юзага келтириш, шунингдек, билим, кўникма ва малакаларни ҳосил қилишга хизмқилувчи вақт оралиғини қисқартириш, таълимни жадаллаштиришга ёрдам беради.

Веер (елпиғич) технологияси

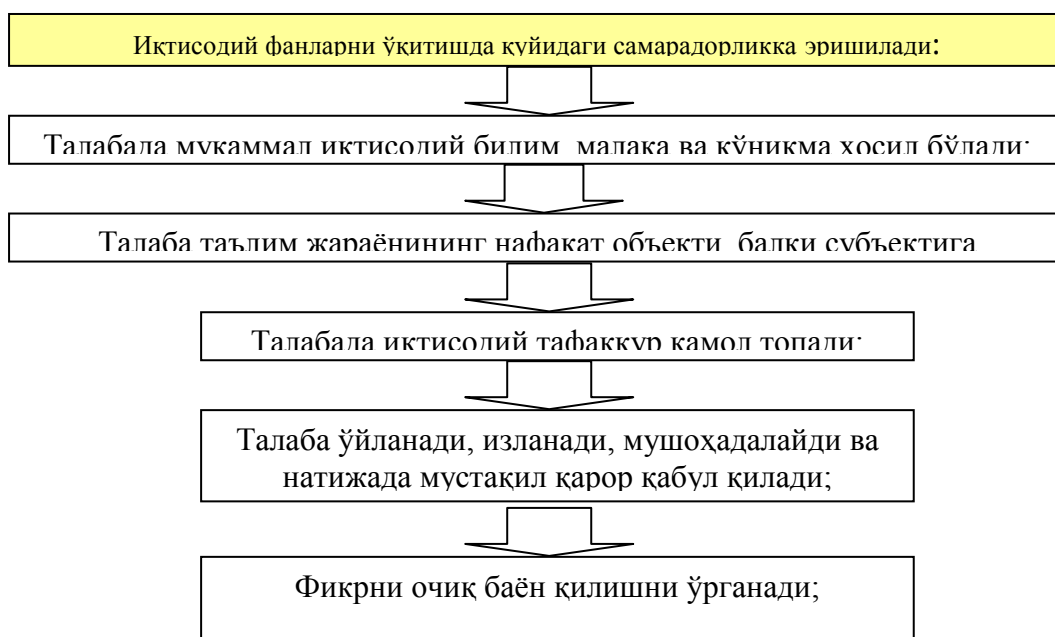
Бу технология мураккаб кўп тармоқли, мумкин қадар муаммо характеридаги мавзуларни ўрганишга қаратилган. Технологиянинг моҳияти шундан иборатки, унда мавзунинг

турли тармоқлари бўйича бир йўла шарҳ берилади. Айни пайтда, уларнинг ҳар бири алоҳида нуқталарда муҳокама этилади. Масалан, ижобий ва салбий томонлари, афзаллик, фазилат ва камчиликлари, фойда ва зарарлари белгиланади. Бу интерактив технология танқидий, таҳлилий, аниқ мантиқий фикрлашни муваффақиятли ривожланишига, ҳамда ўз ғоялари, фикрларини ёзма ва оғзаки шаклда ихчам баён этиш, ҳимоя қилишга имконият яратади.

«Қарорлар шажараси» («қарорлар қабул қилиш технологияси») методи

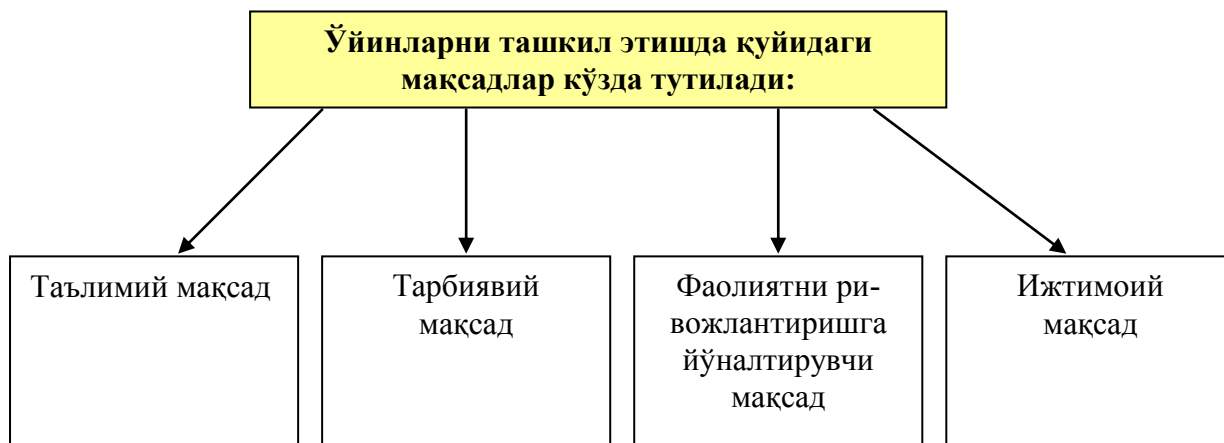
«Қарорлар шажараси» методи муайян фан асослари борасидаги бир қадар мураккаб мавзуларни ўзлаштириш, маълум масалаларни ҳар томонлама, пухта таҳлил этиш асосида улар юзасидан муайян хулосаларга келиш, бир муаммо хусусида билдирилаётган бир неча хулосалар орасидан энг мақбул ҳамда тўғриси топишга йўналтирилган техник ёндошувдир. Ушбу метод, шунингдек, аввалги вазиятларда қабул қилинган қарор (хулоса)лар моҳиятини яна бир бора таҳлил этиш ва тушунишга хизмат қилади.

1.2. Иқтисодий фанларни ўқитиш жараёнида самарадорликка эришиш йўллари

1.3. Ўйинларни ташкил этиш мақсади

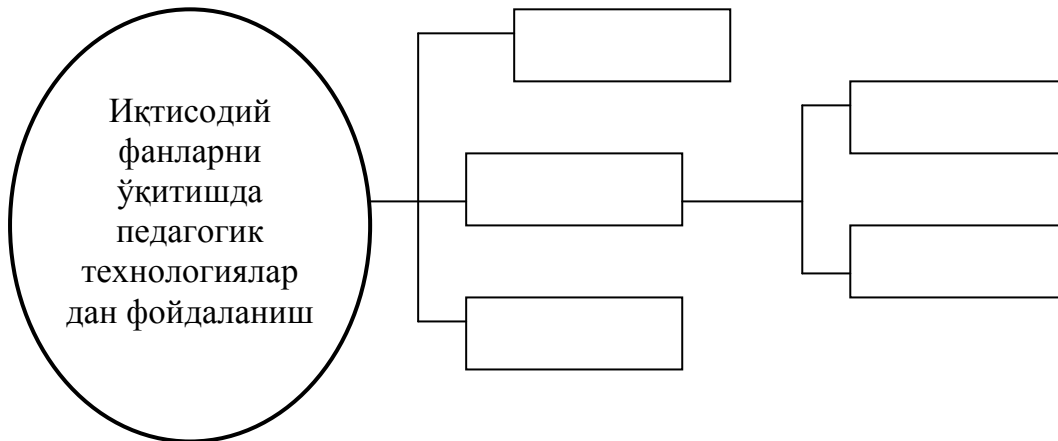

1.4. Веер технологиясининг вазифалари

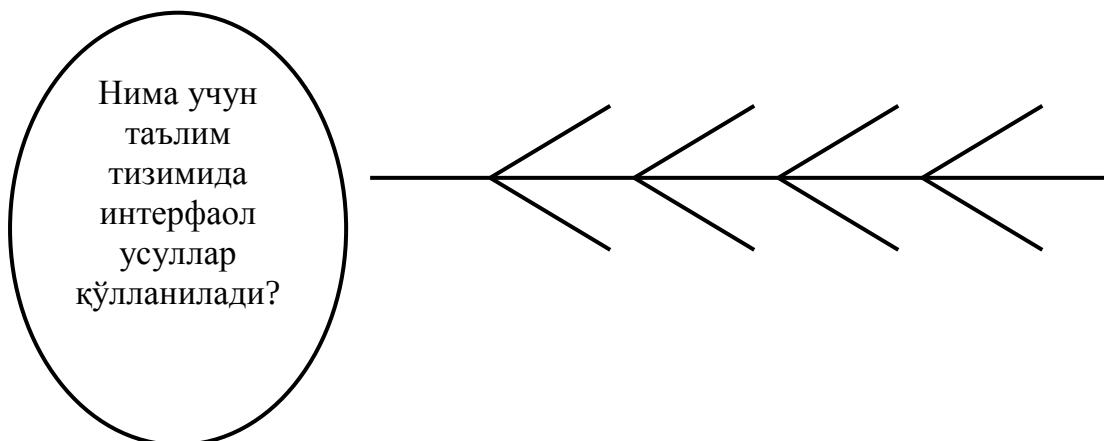

II. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

2.1. «Каскад» органиайзерини тўлдилинг.

2.2. «Балиқ скелети» органиайзерини тўлдилинг.

III. МАЪЛУМОТ-АХБОРОТ МАТЕРИАЛЛАР

3.1. «Каскад» техникаси

Ушбу технология ғоялар тизимини ишлаб чиқишга кўмак беради:

Асосий мақсади: аниқ ва ижодий фикрлаш қобилиятини фаоллаштириш.

3.2. «Балиқ скелети» техникаси

Ушбу технология катта муаммоларнинг ечимини топишга қаратилган. юқори қисмида муаммолар тури ёзилса, пастки қисмида эса мисоллар билан изоҳланади.

IV. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

4.1. Ўтилган мавзуга оид 5 тадан тест тузиб келиш.

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

2-маъруза машғулоти

ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

I. ЎҚУВ МАТЕРИАЛЛАР

1.1. Аниқлаштирилган мақсадли дифференциал тахнология асосида иқтисодий фанларни ўқитиш

Аниқлаштирилган мақсадли дифференциал тахнологияда учта табақалаштиришнинг турли даражадаги қийинчиликда: “А”, “В”, “С” дастурлари ажралиб туради.

Дастур қуйидаги вазифаларни ҳал қилади:

-муайян даражадаги билим, малака ва кўникмаларни таъминлайди;

-таълим олувчиларнинг маълум даражадаги мустақиллигини таъминлайди.

“С” дастури таянч стандарт сифатида қайд қилинади. Уни бажариш орқали таълим олувчилар фан бўйича ўқув материаллини, уни қайта таклай олиш даражасида ўзлаштирадилар.

“В” дастури мавзуни қўллаш билан боғлиқ масалаларни ечиш учун зарур бўлган ўқув ва ақлий фаолиятининг умумий ва ўзига хос усуллари билан эгаллашни таъминлайди. Ушбу дастурга киритиладиган қўшимча маълумотлар биринчи босқич материалларини кенгайтиради, асосий билимларни исботлайди.

“А” дастури талабаларнинг иқтисодий билимларини тўла англаш, ижодий қўллаш даражасига кўтаради. Бу дастурда ижодий қўллаш истиқболи тобора

такомиллашиб боровчи маълумотлар, чуқурлаштирилган материаллар, уларнинг

1.2.«Қарорлар шажараси» методи

«Қарорлар шажараси» методи

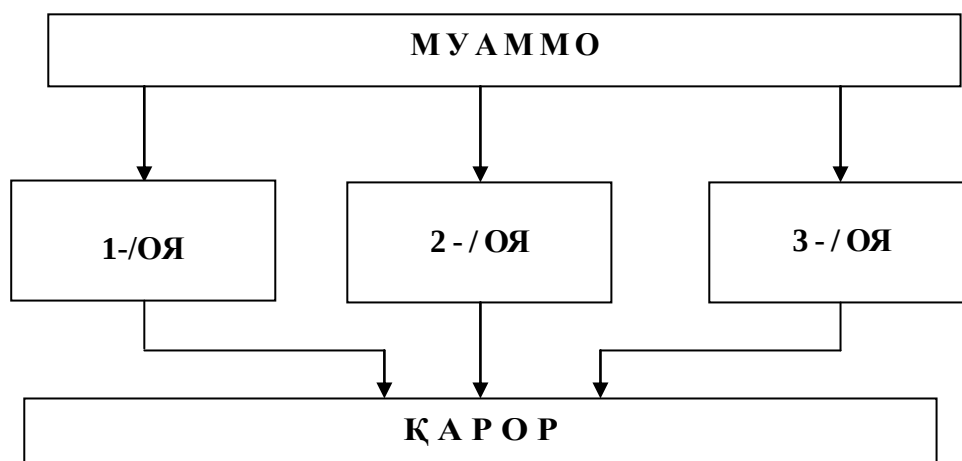
Таълим жараёнида мазкур методнинг қўлланилиши муайян муаммо юзасидан оқилона қарор қабул қилиш (хулосага келиш)да талабалар томонидан билдириладиган ҳар бир вариант, уларнинг мақбул ҳамда номақбул жиҳатларини муфассал таҳлил этиш имкониятини яратади. Машғулот жараёнида талабалар қуйидаги чизма асосида тузилган жадвални тўлдирадилар (ёки ушбу тартибдаги фаолиятни олиб боришда ёзув тахтасидан фойдаланадилар):

II. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

2.1.Блиц-сўров саволлари

№	Савол	Жавоб
1.	Иқтисодий фанларни ўқитиш жараёнида янги педагогик технологиялардан фойдаланиш йўллари ҳақида гапиринг?	
2.	Фикрлар ҳужумининг (ақлий ҳужум) таърифини келтиринг?	
3.	Бумеранг технологияси – бу қандай технология?	
4.	Веер (елпиғич) технологияси ҳақида фикр билдиринг?	
5.	Аниқлаштирилган мақсадли дифференциал технологияга мисоллар келтиринг?	

2.2. «Қарорлар шажараси» методи асосида муаммо топинг ва шу органайзердан фойдаланиб тўлдиринг

2.3. Муаммонинг афзалликлари ва камчиликларини кўрсатинг

III.

«ҚАРОРЛАР ШАЖАРАСИ» методи			
УМУМИЙ			
1 - қарор варианты	2 - қарор варианты	3 - қарор варианты	МА
«Қарорлар шажараси» методи қуйидаги шартлар асосида қўлланилади:			ЪЛ
1. Ўқитувчи машғулот бошланишидан олдин мунозара, таҳлил учун мавзуга оид бирор муаммони белгилайди. Гуруҳлар томонидан қабул қилинган хулоса (қарор)ларни ёзиш учун плакатларни тайёрлайди.			УМ
2. Ўқитувчи талабаларни 4 ёки 6 нафар кишилардан иборат гуруҳларга ажратади. Муаммонинг ҳал этилиши, у борада энг мақбул қарорнинг қабул қилиниши учун муайян вақт белгиланади.			ОТ- АХБ
3. Қарорни қабул қилиш жараёнида гуруҳларнинг ҳар бир аъзоси томонидан билдирилаётган вариантларнинг мақбуллик ҳамда номақбуллик даражалари батафсил муҳокама қилинади. Ҳар бир вариантнинг афзаллик ва			ОРО Т
			МАТ
			ЕРИ
			АЛЛ
			АР
			3.1.
			«Қар

орлар шажараси» техникасининг қондаси

ноафзаллик жиҳатлари ёзиб борилади. Билдирилган вариантлар асосида муаммони ижобий ҳал этишга хизмат қилувчи усул хусусида гуруҳ аъзолари бир тўхтамга келиб оладилар.

4. Мунозара учун ажратилган вақт ниҳоясига етгач, ҳар бир гуруҳ аъзолари ўз гуруҳи қарори борасида ахборот берадилар, Зарур ҳолларда ўқитувчи раҳбарлигида барча талабалар билдирилган хулоса (қарор)ларни бир-бири билан қиёслайдилар. Муаммо юзасидан билдирилган қарорлар борасида саволлар туғилгудек бўлса, уларга жавоблар қайтарилиб борилади, ноаниқликларга аниқлик киритилади. Агарда барча гуруҳлар томонидан муаммо юзасидан бир хил қарорга келинган бўлса, ўқитувчи бунинг сабабини изоҳлайди.

**IV.
ЎЗ-
ЎЗИ
НИ
НАЗ
ОРА
Т
ҚИЛ
ИШ
УЧУ
Н**

МАТЕРИАЛЛАР

4.1. Такрорлаш учун саволлар:

1. Иқтисодий фанларни ўқитишда қандай педагогик технологиялардан фойдаланилади?
2. Интерфаол методига нималар киради?
3. «Ақлий ҳужум» методига таъриф келтиринг?
4. Аниқлаштирувчи мақсадли технология асосида дастур ишлаб чиқинг?
5. «Қарорлар шажараси» методидан фойдаланиб, бирон бир ғоя топинг ваш у асосида қарор қабул қилинг.

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

4.2. Индивидуал топшириқларни бажаришга асосланган амалий машғулот бўйича режа-топшириқ ва ўқув-услубий ҳужжатлар

Машғулот режаси:

1. Мавзу бўйича билимларни жонлантириш.
2. Мавзунинг режасига кириш.
 - иқтисодий фанларни ўқитиш жараёнида янги педагогик технологиялардан фойдаланиш.
 - Фикрлар хужуми (ақлий хужум).
 - Кластер технологияси. Бумеранг технологияси. «Иқтисодчи» технологияси (авторлик). Веер (елпиғич) технологияси.
 - «Иқтисодчи-раҳбар» технологияси.
3. Аниқлаштирилган мақсадли технология асосида иқтисодий фанларни ўқитиш.
4. «Қарорлар шажараси» методи.

Машғулотнинг мақсади:

мавзу бўйича билимларни чуқур ўзлаштиришни таъминлаш

Талабанинг ўқув

фаолияти натижалари:

- амалий машғулот режалари билан олдиндан танишиб чииб, тайёргарлик кўради;
- педагогик технологиялар бўйича назарий билимга эга бўладилар;
- Ақлий ҳужум, Кластер технологиясини қўллай оладилар;
- ўқув топшириқларини бажарадилар;
- ўқув топшириғи бўйича берилган саволларни ва натижаларини муҳокама қиладилар

Мустақил ўрганиш учун топшириқлар:

1. Сухбатга тайёрланинг, саволларга жавоб беринг.

2. Ўқув топшириқларни бажаришга тайёрланинг.

Эслатма: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4-га қаранг.

3. Ўқув ҳужжатлар билан танишиб чиқинг.

Эслатма: 2.1-га қаранг.

4. Эссе ёзишга тайёргарлик кўринг.

Эслатма: 3.1-га қаранг.

Назорат шакли:

Оғзаки назорат, савол-жавоб ва ўз-ўзини назорат қилиш.

Максимал балл: 3 б.

Талабага

қўйилган балл: _____

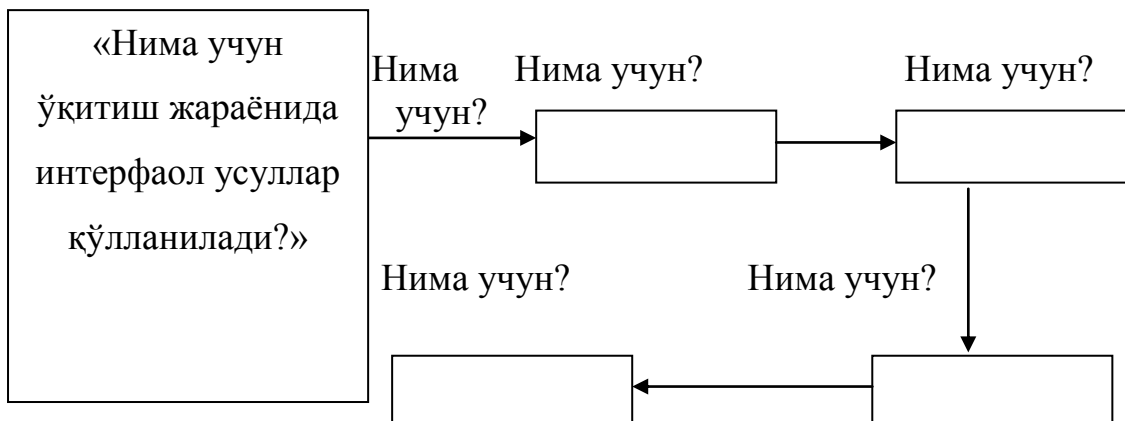
Ўқитувчи

имзоси: _____

ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

I. ЎҚУВ МАТЕРИАЛЛАР

1.1.«Нима учун» органайзерини тўлдилинг.

1.2.«Иқтисодчи» технологияси бўйича топшириқни бажариш

Иқтисодий ибораларни педагогик терминлар билан тўлдириш. Қуйидаги иборалар тавсия қилинади: бизнес, тадбиркор, иқтисод, ҳисобот, статистика ва ҳоказо. Масалан:

Х	И	С	О	Б	О	Т	
И	Б	А	Ғ	О	Б	А	
М	Р	Б	З	Ғ	Р	Д	
О	А	О	А	Л	Ў	Б	
Я	Т	Қ	К	И	Л	И	
	Л		И	Қ	И	Р	
	И			Л			
				И			
				К			

1.3. Фикрлашга ўргатувчи психотехник ўйинларга мисоллар келтиринг ва жадвални тўлдиринг.

<i>Фикрлашга ўргатувчи психотехник ўйинлар</i>		
ижобий жиҳати	қизиқарли жиҳати	салбий жиҳати

1.4.Талабаларнинг билим ва кўникмаларини баҳолаш мезонлари

Гуруҳ	1-топширик (1,5 б.)	2- топширик (1,5 б.)	3- топширик (1,5 б.)	Жами (3 б.)	Баҳо
I					

II					
III					

1,5 – 1,3 балл – «аъло» 2,9 – 3 балл – «аъло»
1,2 – 1 балл – «яхши» 1,9 – 2 балл – «яхши»
0,9 – 0,6 балл – «қониқарли» 1,2 – 1 балл – «қониқарли».

II. МАЪЛУМОТ-АХБОРОТ МАТЕРИАЛЛАР

2.1. Фикрлашга ўргатувчи психотехник ўйинлар қондаси

Фикрлашга ўргатувчи психотехник ўйинлар ва уларга қўйилган талаблар тушунтирилади:

ижобий, қизиқарли, салбий жихатлари

1. Бунда талабалардан фикрлашнинг маълум тури талаб этилади.
2. Талабалар диққатига бирор муаммонинг ечими таклиф этилади. Ана шу қарорнинг қай даражада тўғрилигини улар ижобий, салбий ва қизиқарли томонларини алоҳида ажратган ҳолда таҳлил этишлари талаб этилади.
3. Талабалар учта устунни тўлдирадилар ва ўзларини фикрларини билдирадилар. Учта устунни тўлдириб бўлгач эса, хулоса қиладилар.

III. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

3.1. Топшириқ

Мавзунинг мазмунини чуқур ўрганиш, кейинги машғулотга тайёргарлик кўриш ва «Иқтисодий фанларни ўқитишда педагогик технологиялардан фойдаланиш йўллари» мавзусида эссе ёзиб келиш.

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

2 -амалий машғулот

ЎҚУВ УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

I. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

1.1. топшириқ

1 гуруҳ

1 топшириқ. Саволга жавоб беринг. Педагогик технологияларни тузишда қандай тамойилларга амал қилинади?

2 топшириқ. Иқтисодий фанларни ўқитиш жараёнида Бумеранг технологиясидан қандай фойдаланилади. Тўлиқ тавсиф беринг?

3 топшириқ. Бошқа гуруҳлар билимини текшириш учун 3 та савол тузинг.

2 гуруҳ

1 топшириқ. Саволга жавоб беринг. Янги педагогик технологияларнинг келиб чиқиш тарихи. (Кластер усули асосида «педагогик технология»ни тузинг)

2 топшириқ. Иқтисодий фанларни ўқитиш жараёнида «Иқтисодчи раҳбар» технологиясидан қандай фойдаланилади. Тўлиқ тавсиф беринг?

3 топшириқ. Бошқа гуруҳлар билимини текшириш учун 3 та савол тузинг.

3 гуруҳ

1 топшириқ. Саволга жавоб беринг. «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури»да педагогик технология муаммолари.

2 топшириқ. Иқтисодий фанларни ўқитиш жараёнида «Веер» (елпиғич) технологиясидан қандай фойдаланилади. Тўлиқ тавсиф беринг?

3 топшириқ. Бошқа гуруҳлар билимини текшириш учун 3 та савол тузинг.

4 гуруҳ

1 топшириқ. Саволга жавоб беринг. Аниқлаштирилган мақсадли дифференциал технологиялар.

2 топшириқ. Иқтисодий фанларни ўқитиш жараёнида «Қарорлар шажараси» технологиясидан қандай фойдаланилади. Тўлиқ тавсиф беринг?

3 топшириқ. Бошқа гуруҳлар билимини текшириш учун 3 та савол тузинг.

II. МАЪЛУМОТ-АХБОРОТ МАТЕРИАЛЛАР

2.1.Амалий машғулоти баҳолаш мезонлари кўрсаткичи

Гуруҳ ишини ўзаро баҳолаш мезонлари	Ўртача балл	1 гуруҳ	2 гуруҳ	3 гуруҳ	4 гуруҳ
Савол ва жавобга	0,5				
Топшириқ	1				
Гуруҳ фаоллиги (саволлар, қўшимчалар)	0,5				
Жами:	2				

Талабаларни индивидуал баҳолаш гуруҳ ишини умумий баҳолаш натижаларидан келиб чиқади (ўртача 2 баллгача) ва тест натижаларини умумий баҳолаш (ўртача 1 баллгача). Амалий машғулотнинг ўртача баҳоси – 3 баллгача, 2,2-3 балл-«аъло», 1,2-2 балл-«яхши», 0,5-1,1 балл-«қониқарли», 0-0,5 балл-«қониқарсиз».

Гуруҳ	Гуруҳ учун умумий балл			
	1	2	3	4
1	-			
2		-		
3			-	
4				-
Ҳар бир гуруҳнинг умумий баҳолаш балли				
Умумий баҳолаш балли 3 га бўлинади				

III. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

3.1.Тестлар

1. Ўқитиш воситалари тизимини шакллантириш технологиясини кўрсатинг?

- а) кўргазмалар ва техник воситаларни сурункали кўринишини таъминлаш ва таълим олувчиларда улар билан ишлаш кўникма ва малакаларини ошириш
- б) ўқув жараёнида асосий звеноларни қамраб олиш
- в) таълим олувчиларда ўқитиш воситалари билан ишлаш кўникма ва малакаларни ошириш
- г) таълим воситалари тизимини ўқув мажмуасида қўллаш
- д) ўқув жараёнида ўқитиш воситаларини белгиланган дидактик функцияларга қараб мослаштириш

2. Ҳозирги замон ўқув воситаларини аниқланг?

- а) моддий ўқитиш воситалари
- б) табиий объектлар
- в) ЭҲМ воситалари
- г) натурал объектлар, ўқув моделлари, муляжлар, макетлар, графиклар, чизмалар, диаграмма, товушли ўқитиш воситалари
- д) универсал техник воситалар

3. Келтирилган жавобларнинг қайсиси тарбиявий жараён босқичлари қаторига кирмайди?

- а) маълум билимлар асосида шахснинг қандайдир сифатларига ижобий муносабатни шакллантириш
- б) илмий дунёқарашни шакллантириш
- в) маълум шахсий сифатлар ва онгли муносабатни шакллантириш
- г) шахсий сифатлар намоён қилишга барқарор қарашлар ва эътиқодларни шакллантириш
- д) барқарор ҳуқ-атвор малакаларини шакллантириш

4. Бўлажак иқтисодчи-педагог эгаллайдиган билимлар таркибига қайсилар киради?

- а) иқтисодчи-педагогнинг эгаллайдиган иш ўрни
- б) иқтисодчининг дунёқараш сифати
- в) бўлажак мутахассиснинг стандарт талабларига жавоб бериши
- г) иш ўрнида қўллайдиган билим, кўникма ва малакаси
- д) бўлажак иқтисодчи-педагогнинг мутахассис сифатида шаклланиши ва ижодий иш олиб бориши

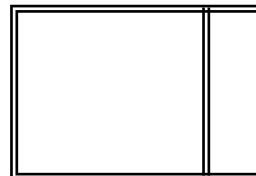
5. Педагогик технологиянинг илмий-методик асоси нималардан иборат?

- а) педагогик тизим назарияси, тизимлилик, технологик ёндашув.
- б) таълим-тарбия қонуниятлари.
- в) бихиоверистик назария.
- г) суггестив технология.
- д) ахборот технологияси

6. Янги педагогик технологиянинг фаолияти нимага қаратилган?

- а) таълим тизими, мазмуни, ўқув режа, дарсликлар асосида ўқув жараёнини лойиҳалаштиришга янгича ёндашув.
- б) «таълим тўғрисида»ги қонун ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури» ни ҳаётга жорий қилиш.
- в) давлат таълим стандартларини амалга ошириш.
- г) миллий истиқлол мафқураси асосида баркамол авлодни шакллантириш
- д) таълим жараёнини олдиндан лойиҳалаш.

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

5.1. Информацион тематик маъруза бўйича режа топшириқ
ва ўқув-услубий хужжатлар

Машигулот режаси:

1. Янги педагогик технология тамойиллари ва элементлари.
2. Янги педагогик технологияларнинг самараси.
3. Академик лицей ва касб-хунар коллежларида замонавий ўқитиш услублари.
4. Педагогик психологик ҳолатни кўриш технологияси.

**Машигулотнинг
мақсади:**

Янги педагогик технологиялар ва унинг тамойиллари ҳақида тушунча ҳосил қилиш.

Талабанинг ўқув

фаолияти натижалари:

- Педагогик технологиялар, тамойиллар ҳақида тасаввурга эга бўладилар;
- янги педагогик технологиялардан самарали фойдаланиш йўллари ҳақида фикр билдирадилар;
- академик лицей ва касб-хунар коллежларидаги замонавий ўқитиш усуллари мисоллар асосида тушунтириб берадилар;
- педагогик психологик ҳолатни кўриш технологиясининг моҳиятини кўрсатиб берадилар.

Мустақил ўрганиш учун топшириқлар:

1. Маъруза матни ва ўқув хужжатлар билан танишиб чиқинг.
Эслатма: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6-га қаранг.
2. Ўқув топшириқлар билан танишиб чиқинг.
Эслатма: 2.1, 2.2-га қаранг.
3. Ўйин технология қоидалари билан танишиб чиқинг.
Эслатма: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4-га қаранг
4. Мавзуга оид реферат тайёрланг.
Эслатма: 4.1-га қаранг.

Назорат шакли: Оғзаки назорат, савол-жавоб ва ўз-ўзини назорат қилиш.	Максимал балл: 3 б. Талабага қўйилган балл: _____	Ўқитувчи имзоси: _____
--	--	---

ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

I. ЎҚУВ МАТЕРИАЛЛАР

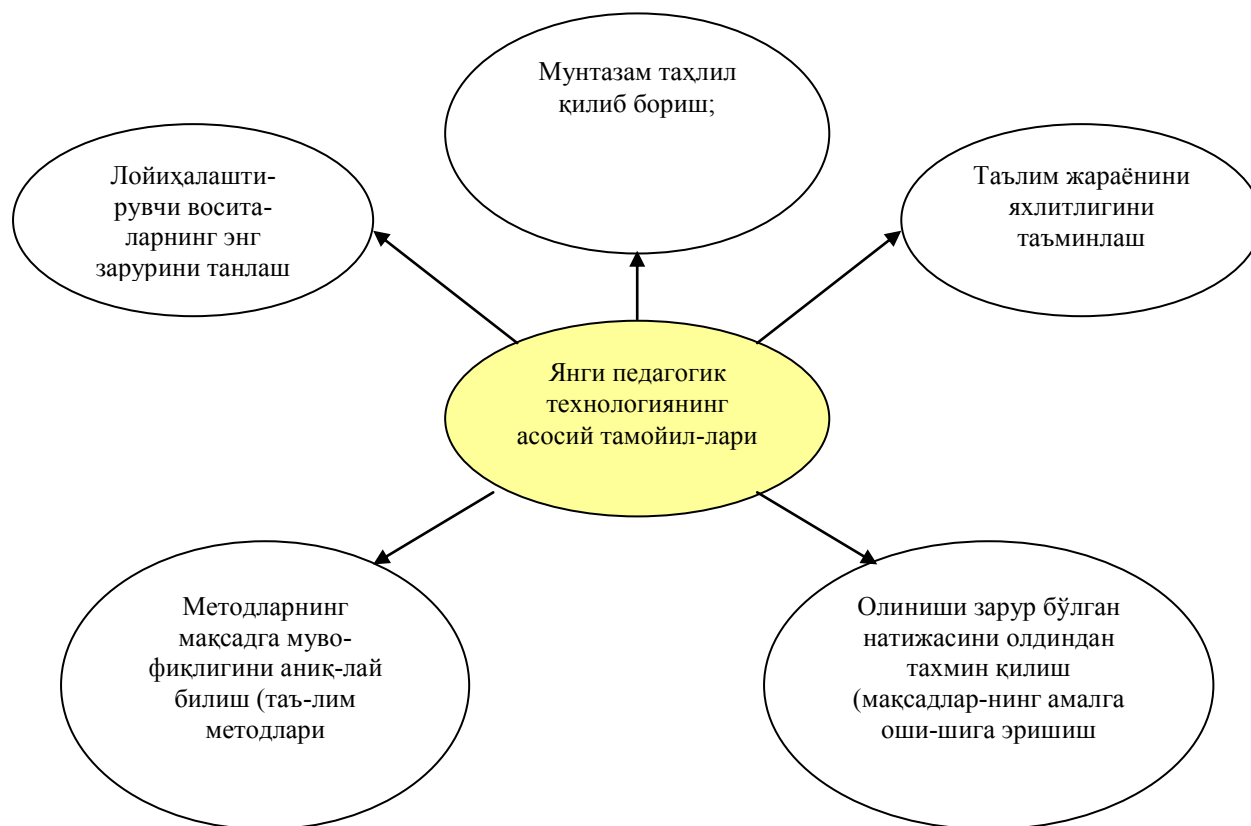
1.1.Концептуал жадвал «Янги педагогик технологиялар»

Педагогик технологиялар таркиби	Педагогик технологиялар тамойиллари	Педагогик технологиялар элементлари	Педагогик технологиялар методлари
1.Ўқишнинг мақсади; 2.Ўқув материалнинг мазмуни; 3.Ўқув жараёнини ташкил қилиниши; 4.Талабалар ўқув фаолиятининг турлари ва методлари; 5.Ўқитувчи ишининг шакл ва методлари; 6.Ўқитувчининг материални ўзлаштиришни бошқариш бўйича фаолияти; 7.Ўқув жараёнининг диагностикаси.	1.Мунтазам таҳлил қилиб бориш; 2.Лойиҳалаштирувчи воситаларнинг энг зарурини танлаш; 3.Методларнинг мақсадга мувофиқлигини аниқлай билиш (таълим методлари); 4.Олиниши зарур бўлган натижасини олдиндан тахмин қилиш (мақсадларнинг амалга ошишига эришиш); 5.Таълим жараёнининг яхлитлигини таъминлаш	1.Диагноз; 2.Ўқув бирликларини (мезонларини) белгилаш; 3.Диагностик таҳлил; 4.Тузатиш киритиш (коррекция); 5.Қайта тўлатиш (кетма-кетлик йўқотиш); 6.Кутилиши лозим бўлган натижани олиш; 7.Рейтинг.	1.Ўқитишнинг маъруза (суҳбат) методи; 2.Ўқитишнинг амалий ишлар методи; 3.Лаборатория ишлар методи; 4.Мустақил ишлар методи; 5.Муаммоли эвристик моделлаштириш методи; 6.Илмий-тадқиқот методлари; 7.Ўқитишнинг муаммоли изланиш ва репродуктив методи; 8.Ўқитишнинг индуктив ва дедуктив методи; 9.Ўқитишнинг назорат ва ўз-ўзини назорат қилиш методи.

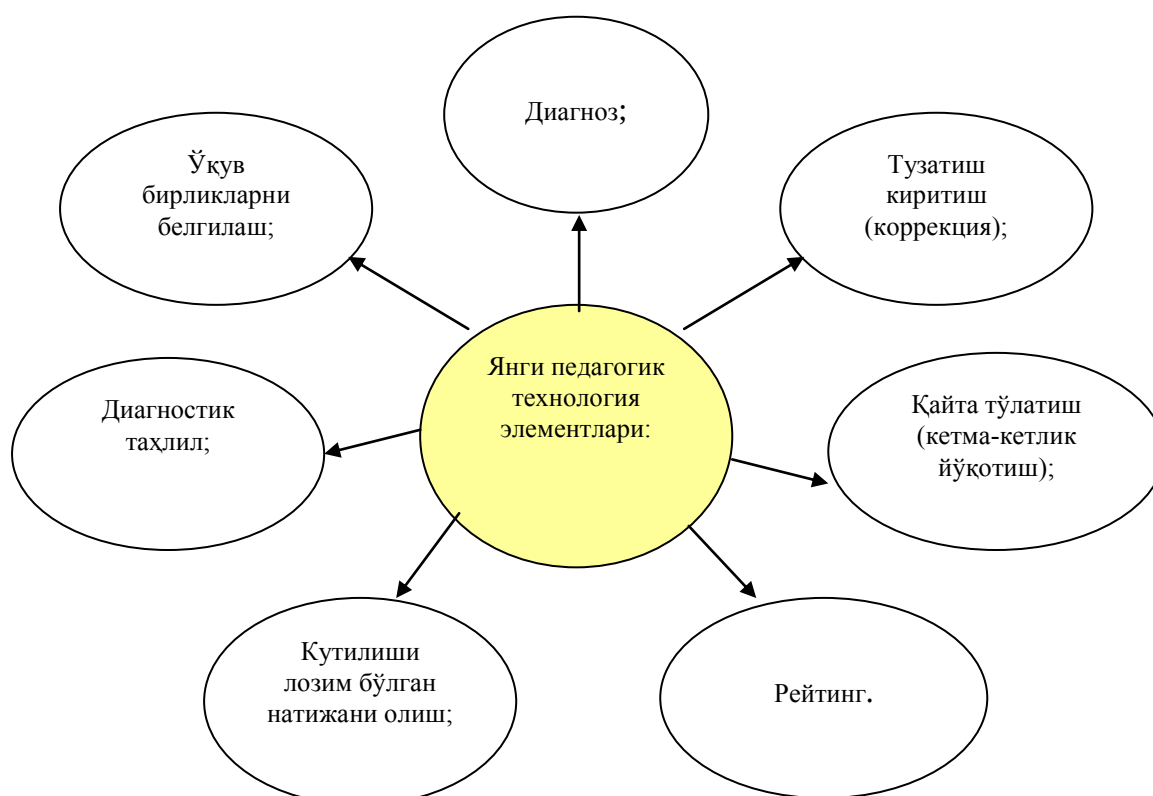
1.2. Таълим жараёнида янги педагогик технологияларни қўллаш

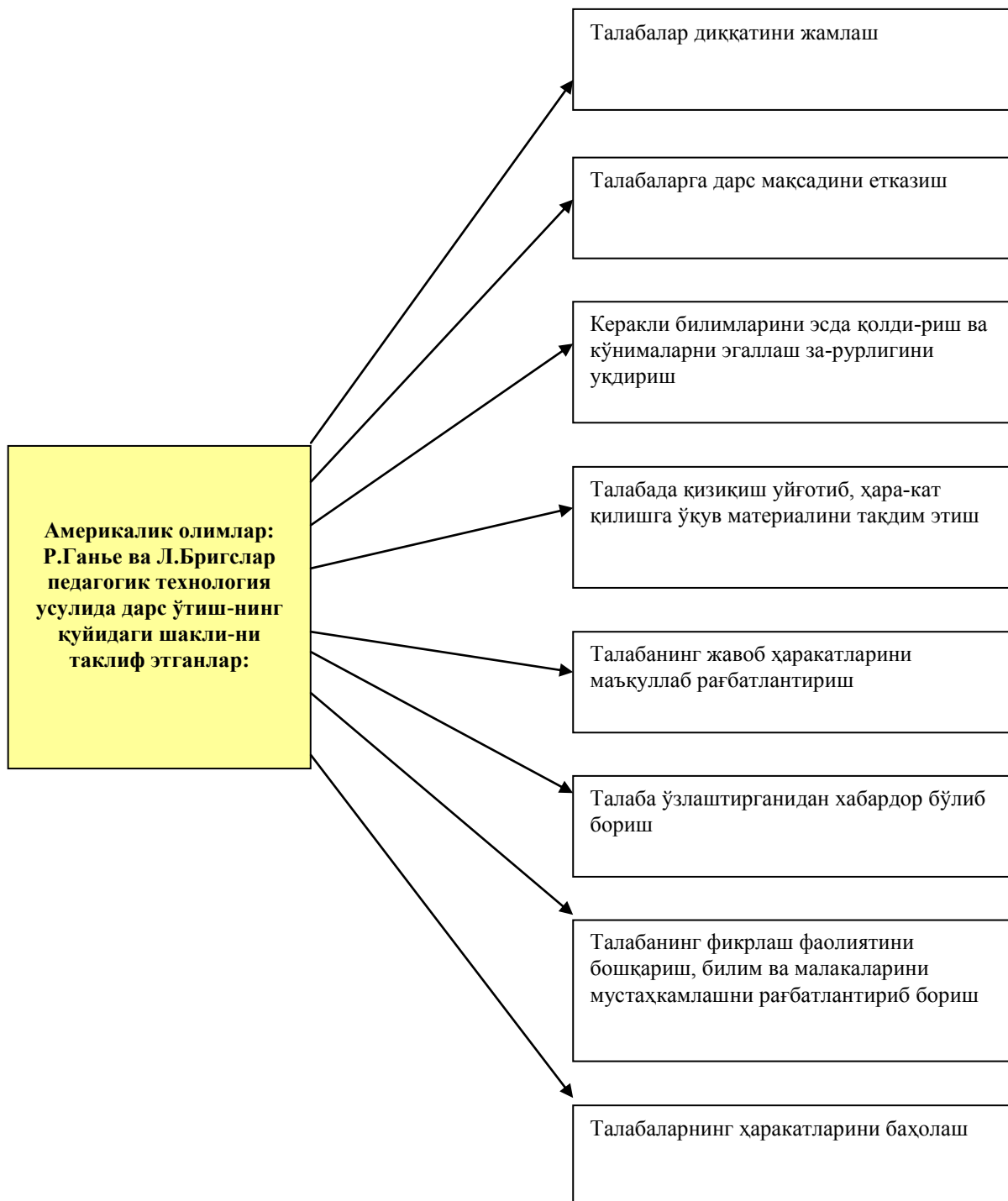
1.3. Янги педагогик технологиянинг асосий тамойиллари

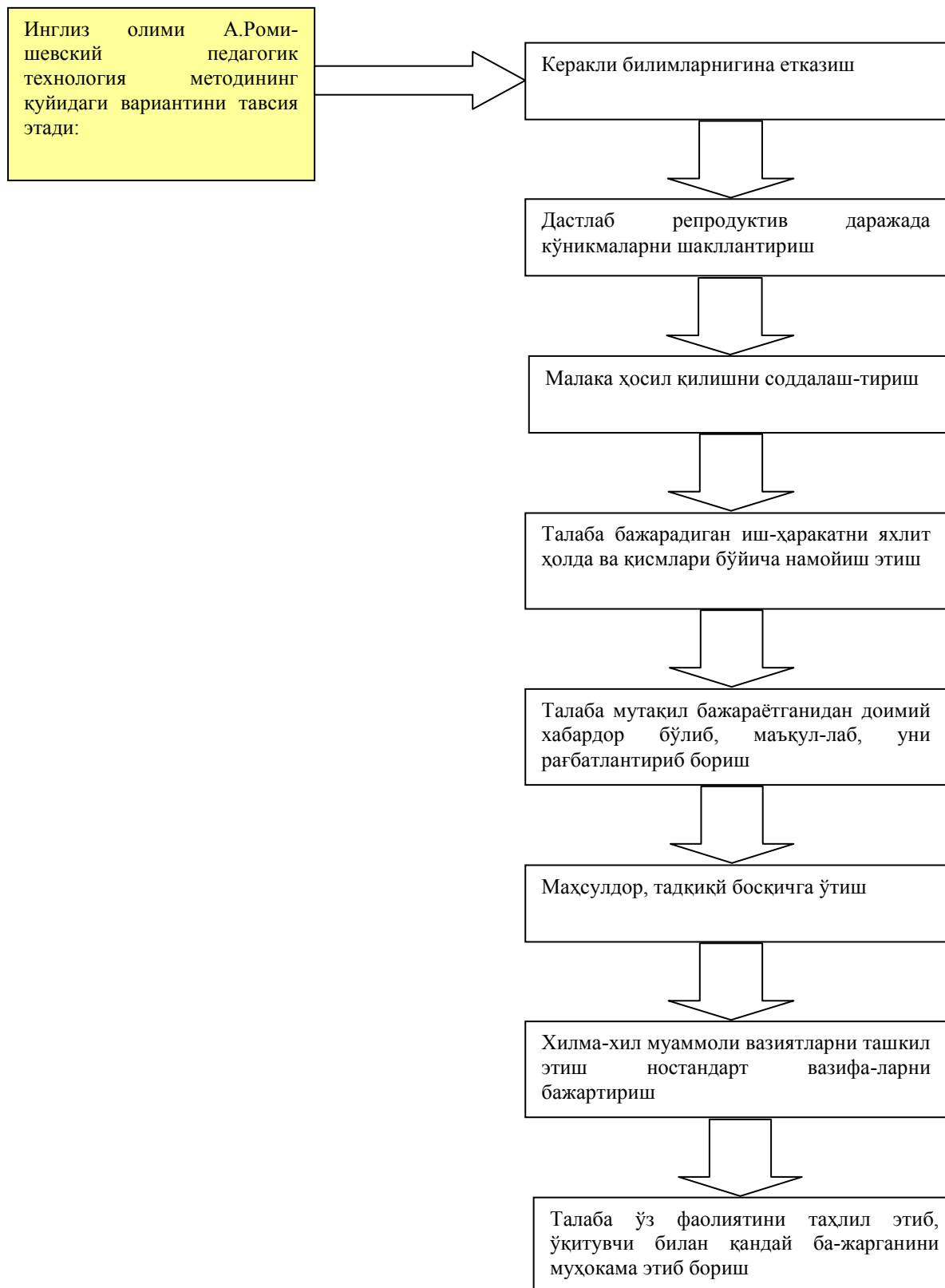

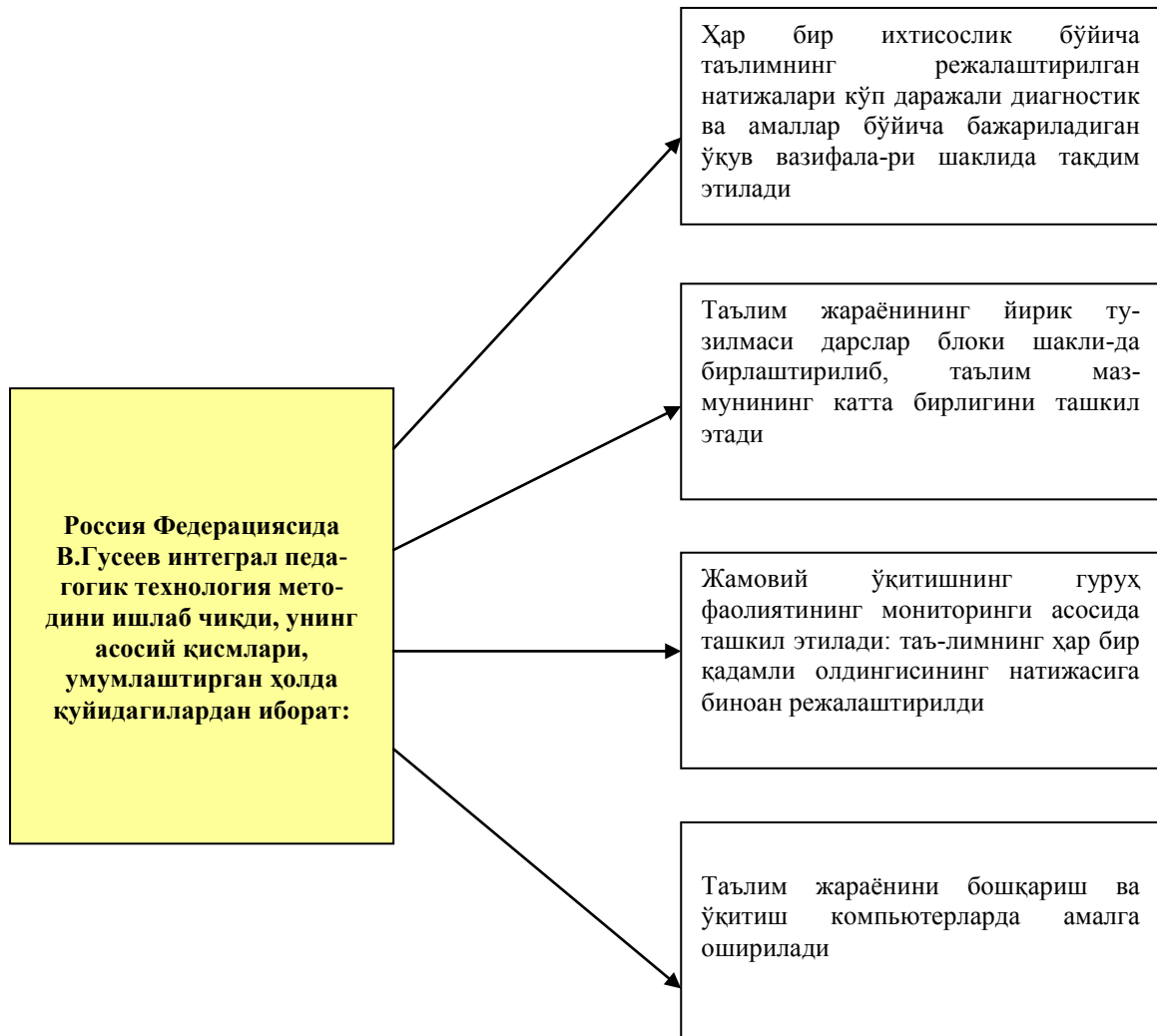
1.4. Янги педагогик технология элементлари:

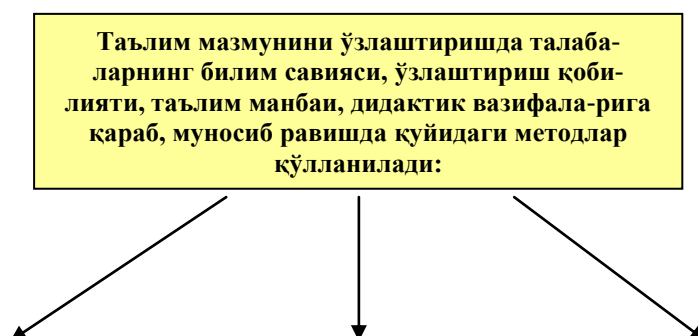
1.5.Хорижлик олимларнинг педагогик технология бўйича берган таклифлари

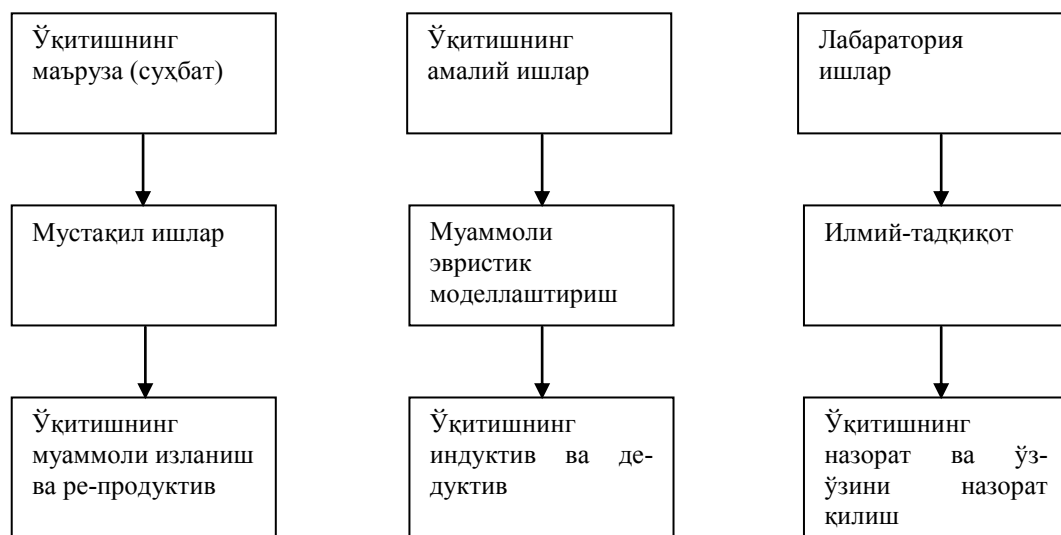

1.6. Ўқитиш методлари

II. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

2.1.Мавзуга доир таянч тушунча ва ибораларни топиб, тартиб номери асосида рўйхатини тузинг.

Мавзунинг таянч тушунча ва иборалари

- () Илғор ижодкор педагоглар;
- () анъанавий таълим технологияси;
- () талабанинг ақлий меҳнатини амалга ошириш усуллари;
- () таълим усули ва воситалари;
- () янгича педагогик фикрлаш тарзи;
- () янги педагогик технология тамойиллари;
- () янги педагогик технология элементлари;
- () қўлланиладиган педагогик технологияларни бир тизимга солиш.

2.2. Б.Б.Б жадвалини тўлдиринг.

№	Мавзу саволлари	Биламан	Билишни истайман	Билиб олдим
1	2	3	4	5
1.	Педагогик технология таркиби			
2.	Педагогик технология тамойиллари			

3.	Педагогик технологиянинг элементлари			
4.	Педагогик технологиянинг методлари			

III. МАЪЛУМОТ-АХБОРОТ МАТЕРИАЛЛАР

3.1. “Инсерт” техникасининг қоидаси:

1. Матнни ўқиб чиқинг.
2. Олинган маълумотларни диққат билан ўрганиб, соҳаларга ажратинг. Қалам билан ҳар бир қаторга қуйидаги белгиларни қўйиб чиқинг:
V – биламан;
Қ – янги маълумот;
– – билганларимга зид;
? – мени ўйлантирмоқда.

3.2. Б.Б.Б техникасининг қоидаси.

1. “Инсерт” техникасидан фойдаланилган ҳолда матнни ўқиб чиқинг.
 1. Олинган маълумотларни индивидуал соҳаларга ажратинг.
 3. Қалам билан қўйилган белгилар асосида БББ жадвалини тўлдиринг.

3.3. «Ақлий ҳужум»дан фойдаланиш қоидалари

- Фикр ва ғоялар ҳеч қандай чекланмаган ҳолда иложи борида баралла айтилиши лозим.
- Билдирилган фикр ва ғоялар таклифлар бериш тўхтатилмагунча муҳокама қилинмайди, баҳоланмайди.
- Билдирилган ҳар қандай ғоя ва фикрлар ҳисобга олинади.
- Қанча кўп ғоя ва фикрлар билдирилса шунча яхши.

- Билдирилган ғоя ва фикрларни тўлдириш ва кенгайтириш мумкин.
- Барча айтилган таклифлар ёзиб борилади.
- Таклифларни билдириш учун вақт аниқ белгиланади.
- Бу усул барча функцияларни бажаради, лекин унинг асосий вазифаси муаммони мустақил тушуниш ва ечишга таълим олувчиларнинг мотивациясини уйғотишдан иборатдир.

3.4. Кластер усулини тузиш кетма-кетлиги:

1. Қоғознинг ўртасига ёки синф доскасига ёхуд ёзиш учун фойдаланиш мумкин бўлган сатҳга “калит” сўз ёки гап ёзилади.
2. Шу мавзуга тегишли деб ҳисобланган ва ҳаёлга келган сўз ва гаплар ёзилади.
3. Фикрлар пайдо бўлганда ва уларни ёзганда фикрлар ўртасида мумкин бўлган боғланишларни белгилаш.
4. Фикрлар тугамагунча ёки вақт тамом бўлгунча ҳаёлга келган барча фикрлар ёзилаверади;
5. Келтирилган сўз ва фикрлар мазмуни ҳамда яқинлигига қараб тоифаларга ажратиб чиқилади.

IV. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

4.1.Реферат ёзиш қоидаларини тушунтириш ва мавзуларни бериш.

- 1.Янги педагогик технологиянинг асосий тамойиллари.
- 2.Янги педагогик технологиянинг элементлари.
- 3.Илғор педагогик технологиялардан фойдаланиш йўллари.

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

5.2. Индивидуал топшириқларни бажаришга асосланган амалий машғулот бўйича режа-топшириқ ва ўқув-услубий ҳужжатлар

Машғулот режаси:

1. Янги педагогик технология тамойиллари ва элементлари.
2. Янги педагогик технологияларнинг самараси
3. Академик лицей ва касб-хунар коллежларида замонавий ўқитиш услублари.
4. Педагогик психологик ҳолатни кўриш технологияси.
5. Масалалар тўпламида берилган мавзуга доир тестларни ишлаш.

Машғулотнинг мақсади:

Янги педагогик технологияларнинг тамойиллари ва элементлари бўйича билимларни чуқур ўзлаштиришни таъминлаш

Талабанинг ўқув

фаолияти натижалари:

- амалий машғулот режалари билан олдиндан танишиб чиқиб, тайёргарлик кўради;
- янги педагогик технологияларнинг самарали йўлларини ёритиб беради;
- академик лицей ва касб-хунар коллежларида замонавий ўқитиш услубларини таҳлил қилади;
- педагогик психологик ҳолатни кўриш технологиясига изоҳ беради;
- индивидуал тарзда тестларни ечади, дискуссияда фаол иштирок этади.
-

Мустақил ўрганиш учун топшириқлар:

1. Дискуссияга тайёрланинг, саволларга жавоб беринг.

2. Ўқув топшириқларни бажаришга тайёрланинг.

Эслатма: 1.1, 1.2-га қаранг.

3. Ўқув машғулоти якунида билимингизни текширинг.

Эслатма: 2.1-га қаранг.

4. «Янги педагогик технологияларнинг самараси» мавзусида эссе ёзиб келиш.

Назорат шакли:

Оғзаки назорат,
савол-жавоб ва
ўз-ўзини назорат
қилиш.

Максимал балл: 3 б.

Талабага

қўйилган балл: _____

Ўқитувчи

имзоси: _____

ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

I. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

1.1.Дискуссия қатнашувчисига эслатма

1. Дискуссия муносабатни ҳал этиш эмас, балки камчиликни енгитиш усулидир.
2. Бошқалар фикрини билдиришда кўп гапирма.
3. Сени ақлу фикринг мақсадга эришиш учун, сўзларингни аввал ўйла, ҳаяжонингни ўринли ишлатгин.
4. Оппонентингни тушунишга ҳаракат қилиб, ҳурмат ила қарагин.
5. Оппонентингни айтган фикрини бўлмаган ҳолда далилли инкор этгин.
6. Фақат дискуссия бўлаётган предмет бўйича фикрингни билдир.
7. Ўзингни чиқишинг билан кимгадир таъсир қилгин.

Дискуссия ўтказилиш тартиби ва вақти

1. Олиб борувчи маъруза мавзусини эълон қилади ва маърузачига сўз беради.
2. Маъруза 8 дақиқагача давом этади.
3. Такризчи 5 дақиқагача чиқиш қилади.
4. Жамоавий муҳокама 10 дақиқагача.

1.2. Дискуссия қатнашувчиларини баҳолаш мезони

Баҳолаш мезони (баллда)		Маърузачи		
Маъруза мазмуни (1,0)				
-долзарблиги;				
-мантиқ ва фикр теранлиги;				
-хулосанинг аниқлиги;				
2. Янги ахборотларни қўллаш (0,5);				
3. Маълумотларни етказишда ахборот воситаларидан фойдаланиш (0,4);				
4. Вақтга риоя қилиш (0,1).				
Жами:				
		Такризчилар		
1. Маърузага қўшимча (0,5);				
2. Маърузанинг кучли ва кучсиз томонларини кўрсатиб бериш (1,5).				
Жами:				
		Дискуссия иштирокчилари		
1. Саволлар:				
-сони (0,1 балл ҳар бирига)				
-мазмунига (0,3 балл)				
2. қўшимчага (1,0 балл)				
Жами:				

II. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

3.1. Тестлар

1. Педагогиканинг таркибий қисмларини белгиланг?

- а) ўқув-тарбия жараёнининг мақсади, вазифалари, мотивлари, мазмуни, воситалари, топшириқлар
- б) алоҳида ўқитиш жараёни ва тарбиялаш жараёнлари
- в) тарбия ва ўз-ўзини тарбиялаш жараёнлари
- г) ўқитиш ва ўқув-билиш жараёнлари

д) тарбия, ўз-ўзини тарбиялаш ва қайта тарбиялаш жараёнлари

Таълим вазифаларига нималар киради?

а) инсон шахсининг ривожланиши ва тарбия орасидаги қонуний алоқаларни тадқиқ қилиш ва унинг негизида тарбиявий фаолиятнинг назарий-методик масалаларини ишлаб чиқиш

б) касбий-техник таълимнинг янги концепцияларини амалга ошириш восита ва йўллари яратишга эътиборни қаратиш, фаол, ижодкор шахсни тарбиялаш

в) талабалар билимларини чуқур эгаллашга янгича ёндошувларни ишлаб чиқиш

г) тарбия қонуниятлари ва принципларини ўрганиш

д) таълим-тарбиянинг самарали методларини ишлаб чиқиш

3. Технологик харита нима?

а) педагогик билимларни амалиётда қўллаш

б) ўтиладиган мавзуларнинг режалари

в) ноанъанавий дарсларнинг режалари

г) жараёни босқичма-босқич усулда ифодалаш, бунда мақбул воситалар кўрсатилади

4. Педагогик жараён моделини ташкил қилувчи элементларга қайсилар киради?

а) педагоглар, ота-оналар, талабалар, мақсад ва вазифалар, мазмун, воситалар, шакллар, услублар ва усуллар, топшириқлар

б) педагоглар, ота-оналар

в) эҳтиёжлар, йўл-йўриқлар, мотивлар, мақсад ва вазифалар

г) ўқув-тарбия жараёни, ўқитувчи, талабалар, мактаб жамоаси, оила

д) ўқитиш, тарбия, муассаса, педагог-талаба

5. «Фикрлар ҳужуми» - бу қандай усул

а) фикрларни тўғри ифодалаш

б) катта миқдордаги ғояларни йиғиш, талабаларни бир хил фикрлаш инерциясидан ҳоли қилиш, ижодий вазифаларини ечиш жараёнида дастлаб пайдо бўлган фикрларни ечиш ўтиладиган мавзуларнинг режалари

в) янги педагогик технологияларни ўқитиш жараёнида фикрлар мажмуасида етказиб бериш ноанъанавий дарсларнинг режалари

г) барча жавоблар тўғри

6. Педагогик технология усулининг илмий услубий асослари

- а) таълим-тарбия қонуниятлари
- б) бихевиористик таълимот
- в) ишлаб чиқариш технологияси
- г) педагогик тизим назарияси, тизимли, технологик ёндашув

7. Ноанъанавий дарсларнинг аҳамияти

- а) ўқитувчининг билиш фаолиятини ўстиради
- б) дарсларни қизиқарли, самарали бўлишини таъминлайди
- в) талабаларни шу фанга бўлган қизиқишини орттиради
- г) барча жавоблар тўғри

8. Виртуал стенд нима?

- а) виртуал стенд – мактаблар, коллежлар, лицейларда жорий этилган кўргазма куруллари
- б) виртуал стенд – ўқув амалий стенди ёки ўқув малака устахонаси бўлиб, талабаларнинг назарий билимларини мустаҳкамлашга компьютер дастур ва технологиялари орқали маълум йўналишда кўникмаларни ҳосил қилишга ёрдам беради
- в) виртуал стенд – талабанинг шахсий ўқув анжони
- г) барча жавоблар тўғри

9. Таълим технологияси тушунчаси нималарни ўз ичига олади?

- а) таълим-тарбиянинг мақсади ва мазмуни
- б) ўқув жараёни, лойиҳа, таълим технологиялари, восита ва шакллар
- в) таълим – тарбиянинг усул ва шакллари
- г) а ва б жавоблар тўғри

10. Педагогик технологиянинг муҳим белгилари (хусусиятлари)

- а) таълим жараёнини олдиндан лойиҳалаш
- б) ўқув фаолиятини тасвирлайдиган лойиҳали тизим
- в) ойдинлаштирилган мақсадли, қайтарила оладиган самарали жараён
- г) ўзлаштириш жараёнини узлуксиз кузатиб, тўғрилаб бориш

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

6
мавзу

ЯНГИ ПЕДАГОГИК ТЕХНОЛОГИЯ ВА УНИНГ ИСТИҚБОЛИ

6.1.

Ҳамкорликда ўқитиш ва З/Х/У жадвалли органайзердан фойдаланилган
информацион маъруза бўйича режа топшириқ
ва ўқув-услубий хужжатлар

Машигулот режаси:

1. Илмий-техник тараққиёт ва таълим жараёнини технологиялаштириш вазифалари.
2. Янги педагогик технология ва унинг истиқболи.
3. Ахборотлашган жамият.

Машигулотнинг мақсади:

Янги педагогик технологиялар ва унинг истиқболлари
ҳақида тушунча бериш, билим ва кўникмаларни
шакллантириш.

Талабанинг ўқув

фаолияти натижалари:

- илмий техник тараққиёт ҳақида тасаввурга эга бўладилар;
- таълим жараёнини технологиялаштириш ҳақида фикр билдирадилар;
- янги педагогик технологиянинг истиқболларини мисоллар асосида тушунтириб берадилар;
- ахборотлашган жамият ҳақида маълумот берадилар.

Мустақил ўрганиш учун топшириқлар:

1. Маъруза матни ва ўқув ҳужжатлар билан танишиб чиқинг.
Эслатма: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5-га қаранг.
2. Ўқув топшириқлар билан танишиб чиқинг.
Эслатма: 2.1 -га қаранг.
3. Ўйин технология қоидалари билан танишиб чиқинг.
Эслатма: 3.1, 3.2 -га қаранг
4. «Янги педагогик технологияларнинг истиқболлари» мавзусида эссе ёзишга тайёрланинг.
Эслатма: 4.1-га қаранг.

Назорат шакли:

Оғзаки назорат,
савол-жавоб ва
ўз-ўзини назорат
қилиш.

Максимал балл: 3 б.

Талабага

қўйилган балл: _____

Ўқитувчи

имзоси: _____

ЎҚУВ-УСЛУБИЙ ТОПШИРИҚЛАР

I. ЎҚУВ МАТЕРИАЛЛАР

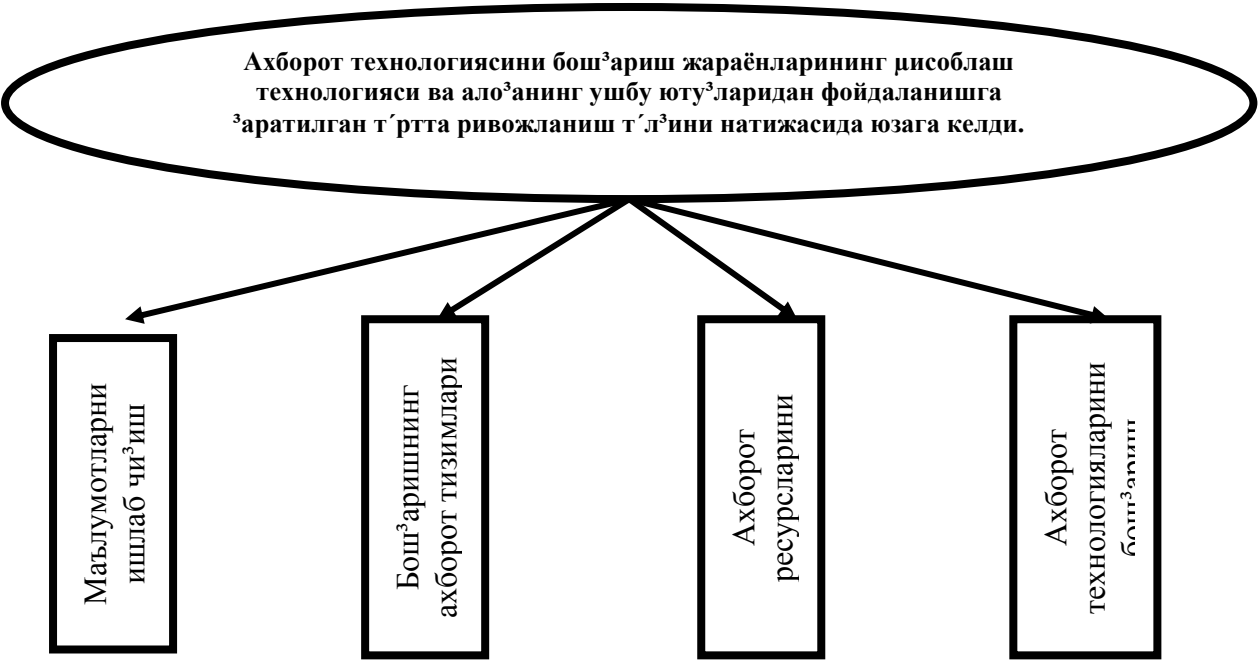
1.1.Калитли тушунчалар

1.	Педагогик технология	16.	Алоқа тизими
2.	Ахборотлашган жамият	17.	Масофадан ўқитиш
3.	Таълим технологиялари	18.	Педагогик технология истиқболи
4.	Ахборот технологиялари		Маълумотлар базаси
5.	Ахборот тизимлари	19.	Маълумотларни ишлаб чиқиш
6.	Ахборот ресурслари	20.	Муаммоли таълим
7.	Таълим жараёни	21.	Таълим-тарбияга ёндашув
8.	Илмий-техник тараққиёт	22.	Педагогик тизим
9.	Технологиялаштириш жараёни	23.	Таълим мақсади
10.	Ижодкорлик қобилияти	24.	Аниқлаштирилган мақсад
11.	Лойихаланади	25.	Дастурлаштирилган таълим
12.	Техник восита	26.	Концептуал асос
13.	«Талаба-компьютер»	27.	Дифференциация
14.	Инновация	28.	Индивидуаллаштириш
15.	Ақлий ҳужум	29.	Ўзлаштириш даражалари

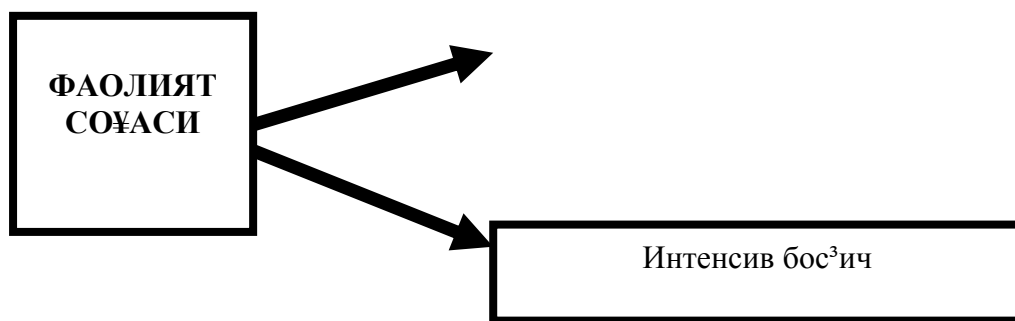
1.2. Илғор педагогик технологияларни яратиш ва амалиётга жорий этиш.

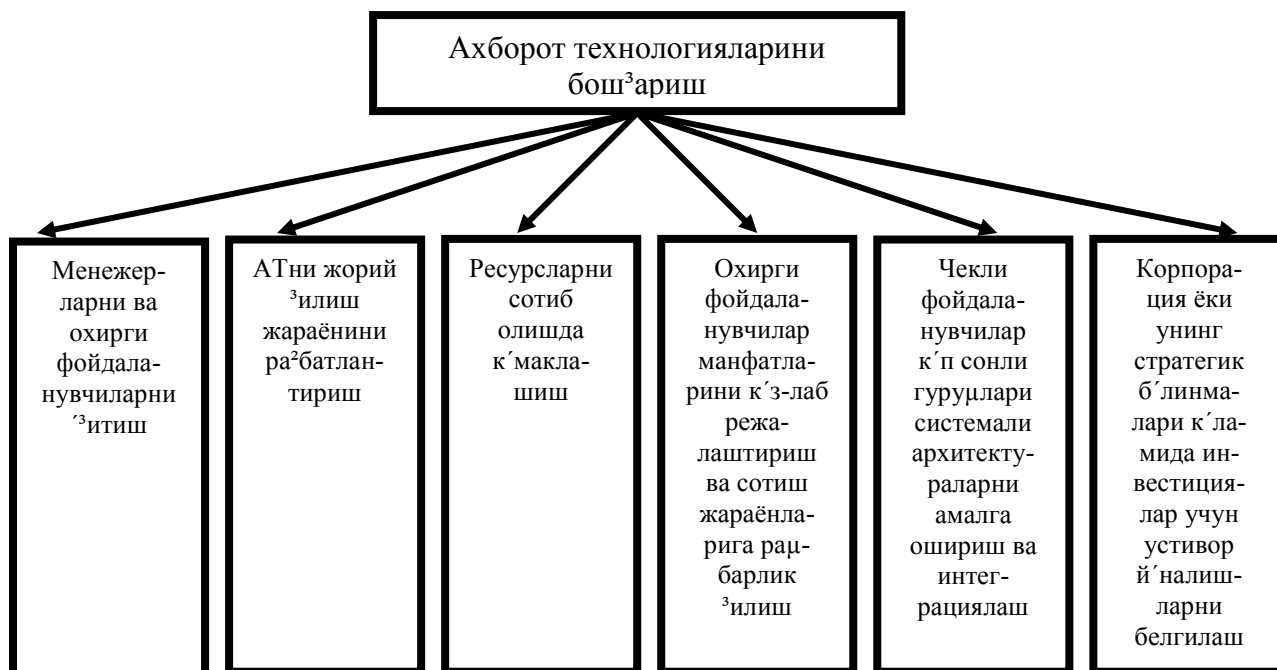
1.3. Ахборот технологиясини бошқариш

Экстенсив босқич

1.5. Ахборот технологияларини бош³ариш

II. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

2.1. ЗҒХҒУ ва Инсерт техникаларидан фойдаланиб, жадвални тўлдилинг.

З/Х/У техникасидан фойдаланиш тартиби

1. Текстни ўқинг, Инсерт техникасидан фойдаланинг.
2. Жадвалдаги устунга матндан олинган ахборотларни алоҳида бир тизимга солиб, белги қўйинг.

№	Мавзу бўйича саволлар	Биламан	Билишни хоҳлайман	Билдим
1	2	3	4	5
1				
2				
3				
4				

III. МАЪЛУМОТ-АХБОРОТ МАТЕРИАЛЛАР

3.1. Инсерт техникасидан фойдаланиш қондаси

Инсерт техникаси

Инсерт – бу ўқув жараёнида ўз англашини фаол кузатиш учун талабаларга имконият берадиган кучли воситадир, чунки шундай ҳоллар борки, одам матнни охиригача ўқиб, у ерда нима ёзилганлигини эслаб қолмаслиги мумкин. Бу эса нима ўқиётганини тушунмай, ўқиш жараёнида фаол бўлишга қатнашмайдиган ҳолларнинг мисолидир.

Инсерт – бу матн билан ишланганда фаолликни қўллаб– қувватлаш учун кучли воситадир. Талаба матн билан ишлаганда фаолликни қўллаб– қувватлаш учун кучли воситадир.

Талаба матн билан ишлаётганда бир қатор белгиларни қўйиб боради улар эса қуйидаги маъноларни билдиради:

V – билганларимни тасдиқлайди

Қ - янги ахборот

- - билганларимга зид келади

? – мени ўйлантириб қўйди.

3.2. Матнни Инсерт усулида ўрганганда қуйидаги жадвалдан фойдаланиш мумкин.

“V”	“_”	“Қ”	“?”
“Ҳа” ўқиганларингиз дан аниқ билган ёки биладан деб ўйлаган маълумот.	“Манфий” ўқиганларин гиз, билганларин гизга қарама- қарши маълумот.	“Мусбат” ўқиганларин гиз орасида сиз учун янги бўлган маълумот	“Савол” ўқиганларингиз дан сиз учун тушунарли бўлмаган ёки шу ҳақида кўпроқ нарсани билишни истаган маълумот.

IV. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

4.1. «Янги педагогик технологияларнинг истиқболлари» мавзусида эссе ёзиб келиш.

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

6.2. Индивидуал топшириқларни бажаришга асосланган амалий машғулот бўйича режа-топшириқ ва ўқув-услубий ҳужжатлар

Машғулот режаси:

1. Илмий-техник тараққиёт ва таълим жараёнини технологиялаштириш вазифалари.
2. Янги педагогик технология ва унинг истиқболи.
3. Ахборотлашган жамият.
4. Масалалар тўпламидан топшириқларни бажаринг.

Машғулотнинг мақсади:

Янги педагогик технологиялар ва унинг истиқболларини чуқурлаштиришни таъминлаш.

Талабанинг ўқув

фаолияти натижалари:

- амалий машғулот режалари билан олдиндан танишиб чиқиб, тайёргарлик кўради;
- илмий-техник тараққиёт ва таълим жараёнини технологиялаштиришни ёритиб бера олади;
- янги педагогик технология ва унинг истиқболларини айтиб беради;
- ахборотлашган жамиятни таҳлил қилади.

Мустақил ўрганиш учун топшириқлар:

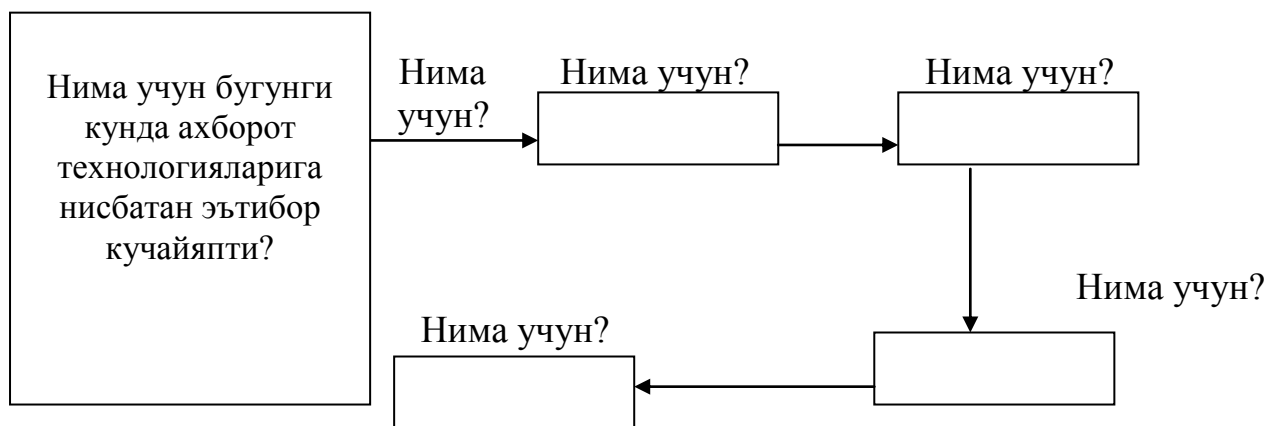
1. Сухбатга тайёрланинг, саволларга жавоб беринг.
2. Ўқув топшириқларни бажаришга тайёрланинг.

Эслатма: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4-га қаранг. 3. Ўйин технологияларининг қоидалари билан танишиб чиқинг. Эслатма: 2.1, 2.2-га қаранг. 4. Мавзуга оид реферат тайёрланг. Эслатма: 3.1-га қаранг.		
Назорат шакли: Оғзаки назорат, савол-жавоб ва ўз-ўзини назорат қилиш.	Максимал балл: 3 б. Талабага қўйилган балл: _____	Ўқитувчи имзоси: _____

ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

I. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

1.1.«Нима учун» органайзерини тўлдилинг.

1.2. Битта гапга савол ва жавоб тайёрланг.

- Таълим технологиялари, ахборот технологиялари, масофавий ўқитиш, муаммоли таълим, таълим истикболи, илмий-техник тараққиёт тушунчалари ўзаро қандай алоқада?
- Схема тузинг: «Ахборотлашган жамият».

1.3. Саволларга жавоб беринг:

- 1) Ахборот технологиясини бошқариш нима?
- 2) Маълумотларни ишлаб чиқиш, бошқаришнинг ахборот тизимлари деганда нима назарда тутилади?
- 3) Янги педагогик технология ва унинг истиқболи нималардан иборат?

1.4.Баҳолаш мезонлари кўрсаткичи

Гуруҳ номери	1 топширик (1,0)	2 топ- ширик (1,4)	3 топширик (0,2 балл ҳар бир савол учун)			Тўплаган балли (3,0 балл)	Баҳоси
			1савол	2савол	3савол		
1							
2							
3							

II. МАЪЛУМОТ-АХБОРОТ МАТЕРИАЛЛАР

2.1.Гуруҳда ишлаш қоидалари

Ҳар ким ўз ўртоқларини тинглаши, ҳурмат билдириши керак.
 Ҳар ким фаол, биргаликда, берилган топшириққа масъулият билан қараган ҳолда ишлаши керак.
 Ҳар ким зарур бўлган ҳолда ёрдам сўраши лозим.
 Ҳар ким ундан ёрдам сўралганда албатта ёрдам бериши керак.
 Ҳар ким гуруҳ иши натижасини баҳолашда иштирок этиши шарт.
 Ҳар ким аниқ тушуниши керакки:
 - Бошқаларга ўргатиб ўзимиз ўрганамиз.
 - Кемага тушганнинг жони бир: ё бирга қутиламиз ёки бирга чўкамиз.

2.2.«Кооп-кооп» («Ҳамкорликда ўқиймиз») техникасини ўтказиш қондаси

Иш бос-қичлари	Фаолият	
	Таълим берувчи	Таълим олувчи
1.	3 ва 5 кишидан иборат кичик гуруҳларни ташкил қилади	
2.	Ҳар бир гуруҳга мавзунинг бир бўлаги бўлиб ҳисобланган бир хил топшириқлар беради. Топшириқни бажариш учун йўриқномалар беради.	Гуруҳ аъзолари ўзаро топшириқларни бўлиб олишади.
3.	Топшириқни муваффақиятли бажарилишини ва муомала маданиятини назорат қилади.	3.1. Ҳамма топшириқни мустақил бажаради, мавзулар бўйича мустақил ишлайди. 3.2. Гуруҳ аъзоларининг мини-маърузаларини тинглайди. Умумий маъруза тайёрланади. Маърузани ўқиш учун спикер тайин-ланади.
4.	Гуруҳларда иш якунларини чиқарилишини сўрайди ва тақдимотини ўтказишни талаб қилади.	Гуруҳ-спикери маърузанинг тақдимотини ўтказади.
5.	Натижаларни таҳлил қилади ва баҳолайди, ғолиб гуруҳларни аниқлайди.	

III. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР.

3.1. Реферат ёзиш қоидаларини тушунтириш ва мавзу бериш

- 1.Таълим технологияларининг босқичлари ва методикаси.
- 2.Таълимни ривожлантиришнинг янги босқичда педагогик технологиянинг ўрни.
- 3.Педагогик технологиянинг туркумланиши.

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

7
мавзу

**ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА ЗАМОНАВИЙ
ПЕДАГОГИК ТЕХНОЛОГИЯ ВА МАСОФАДАН
ЎҚИТИШ**

**ренция маъруза бўйича режа топширик
ва ўқув-услубий хужжатлар**

7.1.
Конфе

Машигулот режаси:

1. Олий таълим тизимида замонавий педагогик технологиялар.
2. Масофадан ўқитиш.
3. Олий таълим тизимида қўлланиладиган интерфаол усуллар ва уларнинг технологик хариталари.
4. Масофавий таълим ва унинг ривожланиш босқичлари.
5. Масофавий таълим тизими афзалликлари, камчиликлари.
6. Масофавий ўқитишнинг техник воситалари

***Машигулотнинг
мақсади:***

Олий таълим тизимида замонавий педагогик технология ва масофадан ўқитиш бўйича тушунчаларни шакллантириш.

Талабанинг ўқув**фаолияти натижалари:**

- замонавий педагогик технологиялар ҳақида тушунча бера оладилар;
- масофавий таълим тизими ҳақида фикр билдира оладилар;
- олий таълим тизимида қўлланилаётган интерфаол усуллар ҳақида маълумот бера оладилар;
- технологик харита тузиб берадилар
- масофавий таълимнинг ривожланиш босқичларини кўрсатиб берадилар;
- масофавий таълимнинг афзаллиги ва камчилик томонларини санаб бера оладилар.

Мустақил ўрганиш учун топшириқлар:

1. Маъруза матни ва ўқув ҳужжатлар билан танишиб чиқинг.
Эслатма: 1.1-га қаранг.
2. Ўқув топшириқлар билан танишиб чиқинг.
Эслатма: 2.1, 2.2.-га қаранг.
3. Мустақил ўрганиш учун топшириқлар билан танишиб чиқинг.
Эслатма: 3.1-га қаранг.

Назорат шакли:
Оғзаки назорат,
савол-жавоб ва
ўз-ўзини назорат
қилиш.

Максимал балл: 3 б.
Талабага
қўйилган балл: _____

Ўқитувчи
имзоси: _____

ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР**I. ЎҚУВ МАТЕРИАЛЛАР****Конференция – маъруза дарсида тайёрланадиган
маърузалар рўйхати**

1. Олий таълим тизимида замонавий педагогик технологиялар.
2. Олий таълим тизимида масофадан ўқитиш.
3. Олий таълим тизимида қўлланиладиган интерфаол усуллар ва уларнинг технологик хариталари.
4. Масофавий таълим тизими ва ўқитишнинг техник воситалари.

II. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР**2.1. Муҳокама қилиш ва хулосалар чиқариш учун саволлар.**

1. Олий таълим тизимида замонавий педагогик технологиялар.

1. Ҳозирги замон ахборот технологияларининг асосини нималар ташкил этади?
2. Олий таълим тизимида қандай технологиялар қўлланиляпти?
3. Кадрлар тайёрлаш моделининг моҳияти ва ўзига хос хусусияти ҳақида фикр билдирилинг?
4. Юқори малакали рақобатбардош кадрлар тайёрлашда нималарга кўпроқ эътибор қаратилади?

2. Олий таълим тизимида масофадан ўқитиш.

1. Масофавий ўқитишнинг анъанавий ўқитиш шаклларида фарқи нимада?
2. Масофавий ўқитиш қандай ижтимоий аҳамиятли масалаларни ечишга таъсир этиши мумкин?
3. Янги ахборот технологияларига нималар киради?
4. Масофадан ўқитишнинг афзалликлари ва камчиликлари ҳақида фикр билдирилинг?

3. Олий таълим тизимида қўлланиладиган интерфаол усуллар ва уларнинг технологик хариталари.

1. Олий таълим тизимида қўлланиладиган интерфаол усулларга нималар киради?
2. Муаммоли таълимнинг технологик харитасини тузинг.
3. «Ақлий ҳухум» - бу қандай усул. ва унинг технологик харитасини кўрсатиб беринг.
4. Музёрап усулига мисоллар келтиринг.

4. Масофавий таълим тизими ва ўқитишнинг техник воситалари.

1. Масофавий ўқитишнинг ахборот- технологик асосларини кўрсатиб беринг.
2. Таълимни ахборотлаштиришни қандай қулайлик томонлари бор?
3. Олий таълим тизимида масофадан ўқитишнинг ижобий томонлари нимада?
4. Масофавий ўқитишнинг техник воситалари нималардан иборат.

2.2. Баҳс-мунозарага қатнашувчиларни баҳолаш мезонлари

Баҳолаш мезонлари ва кўрсаткичлари		Маърузачиларнинг исми ва шарифи			
		1	2	3	4
1.	Маърузанинг мазмуни: (1,5)				
	- мавзуга тўғри келади (0,5)				
	- кетма-кет, мантиқан ва аниқ баён этилди (0,5 балл)				
	- аниқ хулоса чиқарилди (0,5)				
2.	Маълумотларни тақдим этишда воситалардан фойдаланилди (кўргазма) (0,4)				
3.	Регламентга риоя этди (0,1)				

	Жами:				
Баҳолаш мезонлари ва кўрсаткичлари		Тақризчиларнинг исми ва шарифи			
		1	2	3	4
1.	Маърузага қўшимча қилади: (0,5).				
2.	Маърузанинг ижобий томонларини кўрсатади (0,6).				
3.	Маърузанинг саёз томонларини кўрсатади (0,6).				
4.	Регламентга риоя этади (0,3).				
	Жами:				
Баҳолаш мезонлари ва кўрсаткичлари		Опонентларнинг исми ва шарифи			
		1	2	3	4
1.	Саволлар:				
	- миқдори (ҳар бир саволга 0,1 балл)				
	- мазмуни (0,3)				
2.	қўшимчалар қисми (1,0 балл)				
	Жами:				

III. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

3.1. Мавзу бўйича мустақил ўрганиш учун топшириқлар бериш. Замонавий педагогик технологиялар ва масофавий таълим мавзуси бўйича конспект тайёрлаб келиш.

1. Олий таълим тизимида замонавий педагогик технологияларни қўлланиши.
2. Замонавий ахборотли ва педагогик технологиялар асосида иқтисодий фанларни ўқитиш.
3. Масофавий таълим ривожланиш босқичларини айтиш..
4. Масофавий таълим тизимининг афзалликлари, камчиликлари.
5. Масофавий ўқитишнинг техник воситалари нималардан иборат?
6. Масофавий таълимнинг қулайликлари ҳақида гапиринг.
7. Масофавий ўқитишнинг йўл-йўриқлари нималардан иборат?
8. Олий таълимда қўлланиладиган интерфаол методлар ва уларнинг технологик хариталарига изоҳ беринг.

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

2-маъруза машғулоти

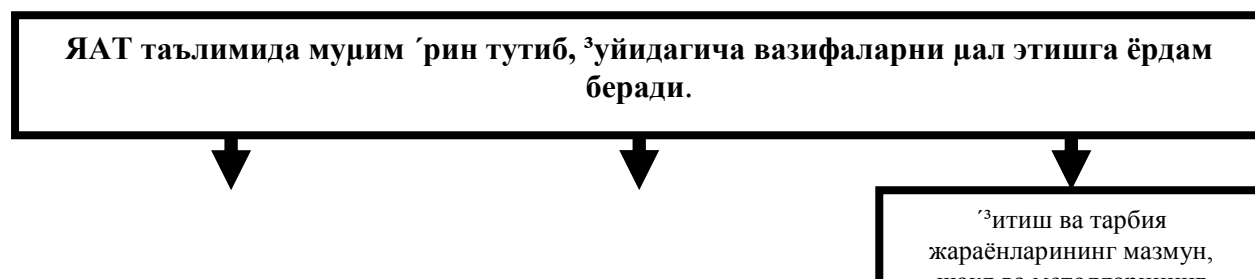
ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

I. ЎҚУВ МАТЕРИАЛЛАР

1.1. Ахборот технологиялари

1.2. Янги педагогик технологияларнинг вазифалари

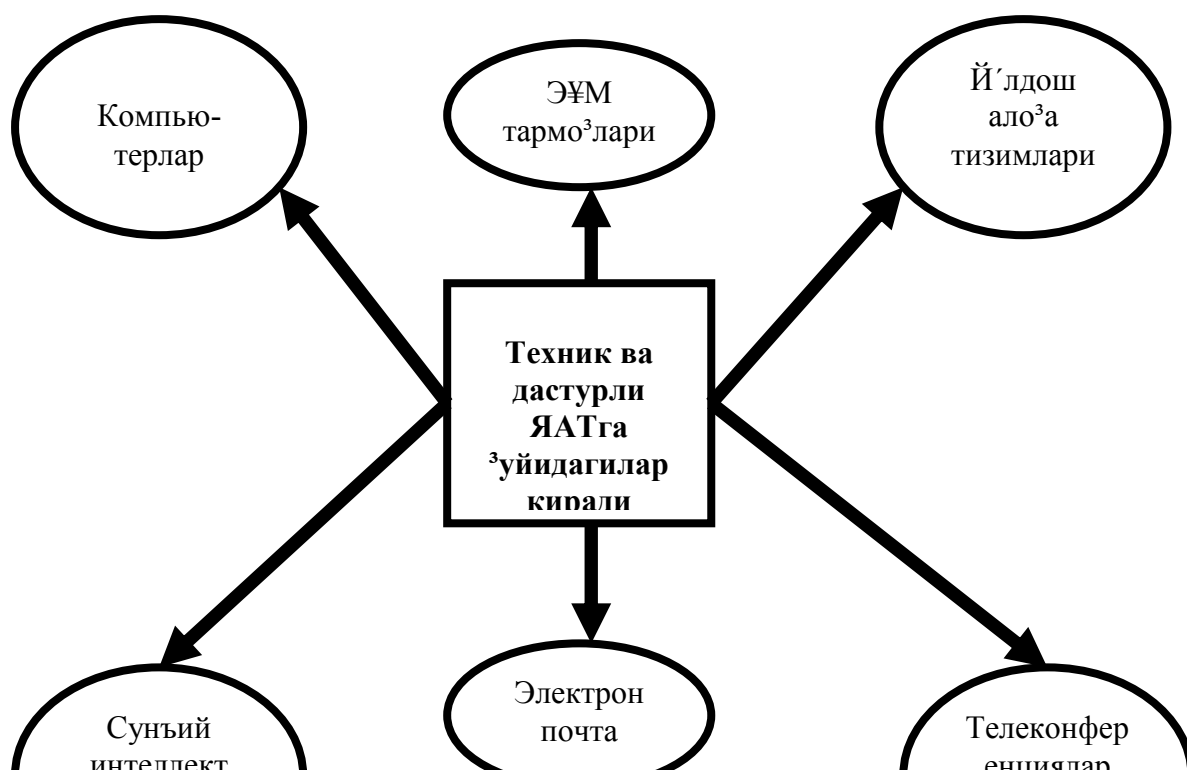
дар бир одамга хос бўлган ноёб
фазилатлардан иборат
индивидуал ³обилиятларни
³йтилаётган ³увчи
талабаларда очиш, са³лаш ва
ривожлантириш, уларда билаш
³обилиятларини, ³з-³зини
камолотга етказишга
шакллантириш

Боғли³ ходисаларни
комплекс ³рганишни,
табиатшунослик, техника,
ижтимоий фанлар ва
санъат орасидаги ³заро
бо²ли³ликнинг
чамбарчаслигини
таъминлаш

1.3. ЯАТнинг жорий этишдаги муаммолар

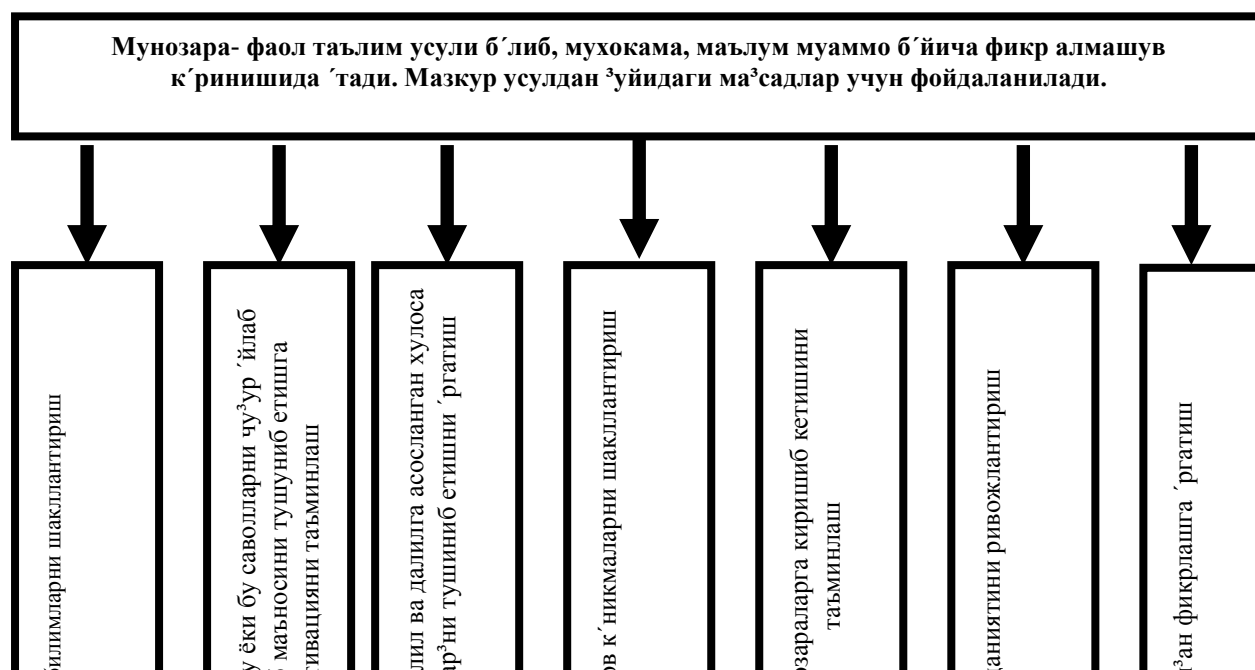
1.4. Техник ва дастурли ЯАТлари

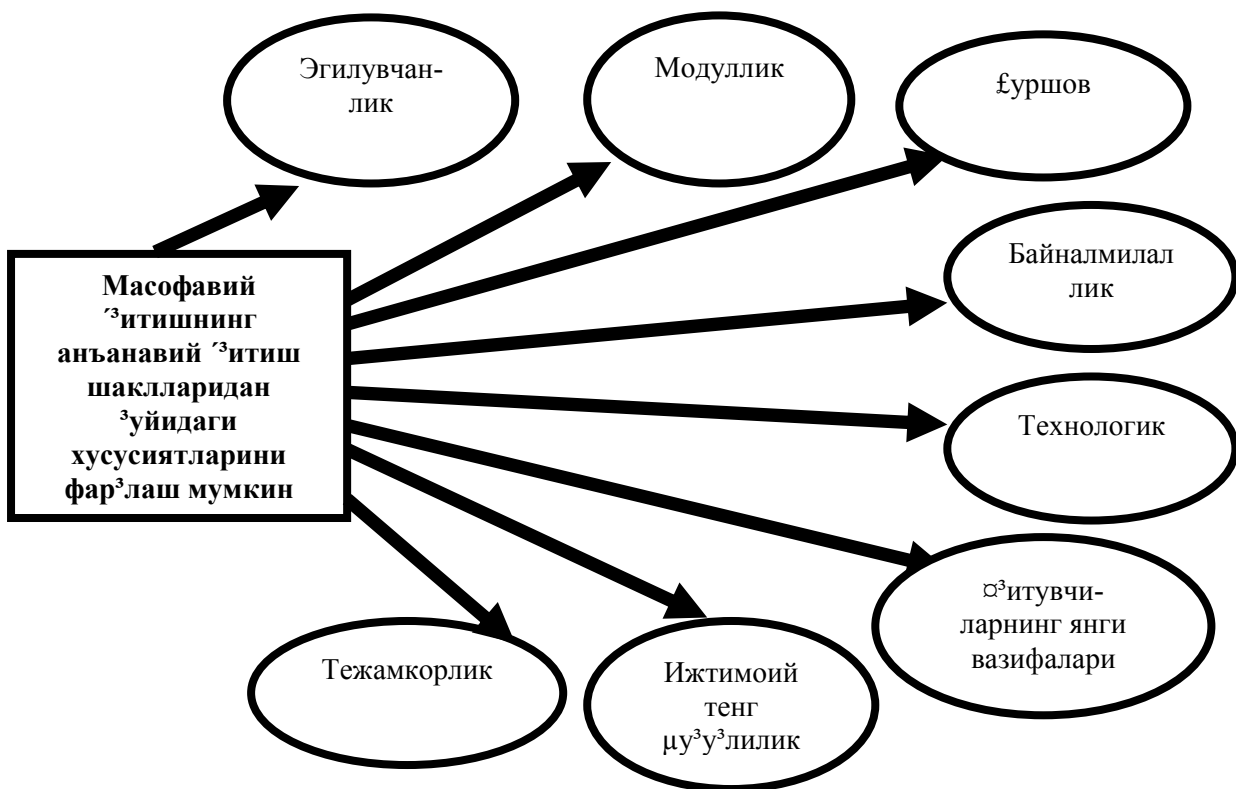
1.5.Телеконференцияларнинг афзалликлари

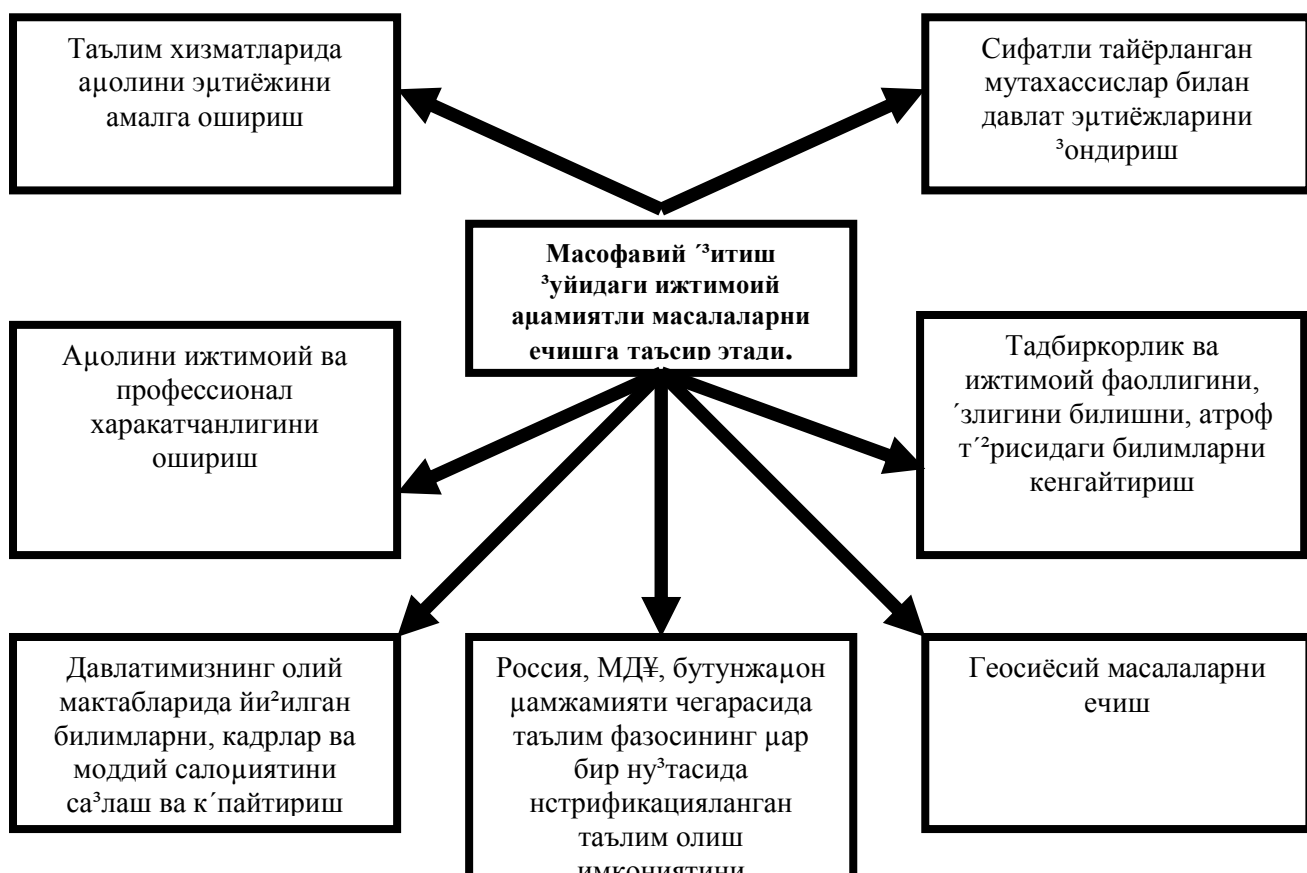
1.6. Мунозара усулининг вазифалари

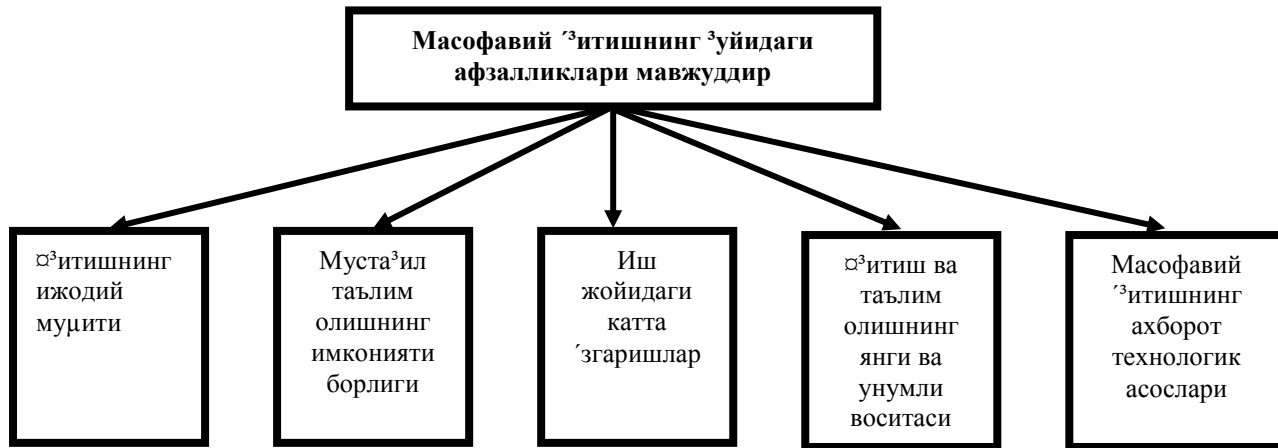
2-иловаа Масофавий таълимнинг тизимининг афзалликлари, камчиликлари

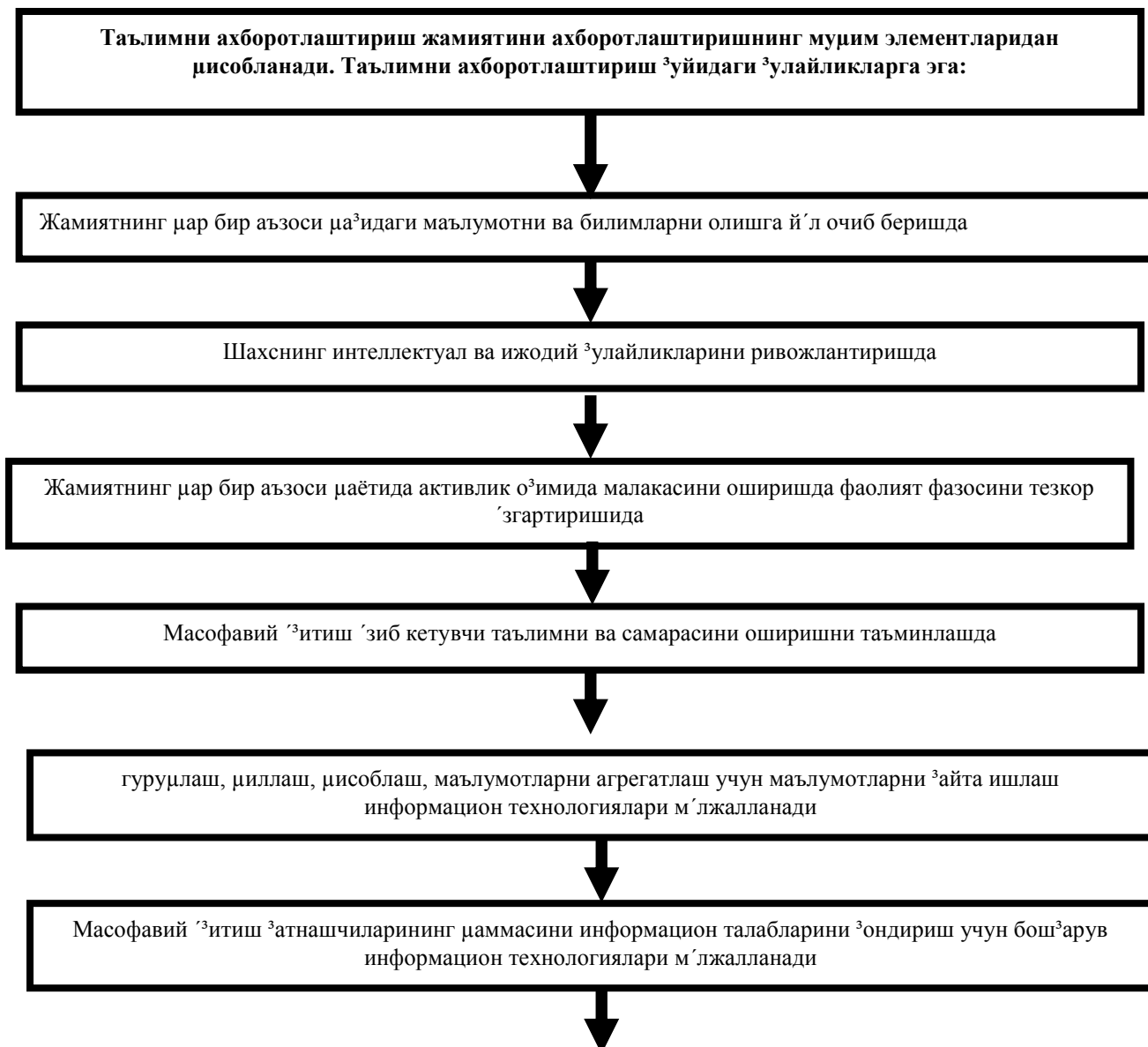
Масофавий ўқитиш қўйидаги масалаларни ечишга таъсир этади

3-илова Масофавий ўқитишнинг афзалликлари

1.10. Таълимни ахборотлаштириш қуйидаги қулайликларга эга:

Билимлар йиғилган фанлар бўйича экспертларнинг маъсулотларини масофавий ўқиш фойдаланувчилар томонидан олиш имкониятини берувчи эксперт тизимлар инфор­мацион технологиялари .

Масофавий ўқиш ўқитишчилари ва компьютер ўзаро ахборот технология мўлжалланади.

МОСОФАВИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИДАН ЎҚУВ ЖАРАЁНИДА ФОЙДАЛАНИЛСА БЎЛАДИМИ?

F

Фикрингизни баён этинг.

S

Фикрингизни баёнига бирор сабаб кўрсатинг.

M

Кўрсатилган сабабни тушунтирувчи мисол келтиринг.

U

Фикрингизни умумлаштиринг.

III. МАЪЛУМОТ-АХБОРОТ МАТЕРИАЛЛАР

3.1. ФСМУ технологияси

(Ф) – Фикрингизни баён этинг.

(С) – Фикрингиз баёнига бирор сабаб кўрсатинг.

(М) – Кўрсатилган сабабни тушунтирувчи мисол келтиринг.

(У) – Фикрингизни умумлаштиринг.

Ушбу технология тингловчиларни ўз фикрини ҳимоя қилишга, эркин фикрлаш ва ўз фикрини бошқаларга ўтказишга, очиқ ҳолда баҳслашишга, эгалланган билимларни таҳлил қилишга, қай даражада эгаллаганликларини баҳолашга ҳамда тингловчиларни баҳслашиш маданиятига ўргатади.

IV. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР:

4.1. Такрорлаш учун саволлар:

1. Олий таълим муассасаларида янги педагогик технологиялардан фойдаланиш қандай амалга ошириляпти?
2. «Ақлий ҳужум» техникасига таъриф беринг?
3. Дарс жараёнида касбий маҳорат деганда нималар назарда тутилмокда?
4. Ўқитувчининг дарсдаги маҳорати қандай бўлиши керак деб ўйлайсиз?.
5. Ўқитувчининг муомала маданияти Сизнингча қандай бўлиши керак?
5. Ўқитувчининг педагоглик салоҳиятига нималар киради?
6. Кластер технологияси асосида мисол келтиринг ва доскада чизма тарзида кўрсатинг?
7. «Иқтисодчи-раҳбар» технологиясига мисол келтиринг?
8. «Қарорлар шажараси» технологияси ҳақида фикр билдиринг?

**7.2. Индивидуал топшириқларни бажаришга асосланган амалий машғулот
бўйича режа-топшириқ ва ўқув-услубий ҳужжатлар**

Машгулот режаси:

- 1.Олий таълим тизимида замонавий педагогик технологияларни масофадан ўқитиш.
- 2.Олий таълим тизимида қўлланиладиган интерфаол усуллар ва уларнинг технологик хариталари.
- 3.Масофавий таълимнинг ривожланиш босқичлари.
- 4.Мавжуд масофавий таълим тизими афзалликлари, камчиликлари ва масофавий ўқитишнинг техник воситалари.

**Машгулотнинг
мақсади:**

Олий таълим тизимида замонавий педагогик технология ва масофадан ўқитиш бўйича билимларни чуқурлаштириш.

Талабанинг ўқув**фаолияти натижалари:**

- амалий машгулот режалари билан олдиндан танишиб чиқиб, тайёргарлик кўради;
- интерфаол усулларнинг мазмун- моҳиятини ёритиб бера олади;
- масофавий таълим тизимига таъриф беради ва уни таҳлил қилиб беради;
- дарслик билан мустақил ишлай оладилар, таққослаш ва мулоҳаза қилиш қобилиятига эгалар;
- «Масофадан ўқитиш ва унинг техник воситалари» мавзуси бўйича ўқув материалдан фойдаланиб, методик талаблар асосида реферат туза оладилар..

•

Мустақил ўрганиш учун топшириқлар:

1. Мавзуга оид реферат тайёрланг.
2. Ўқув топшириқларни бажаришга тайёрланинг.

Эслатма: 1.1, 1.2, 1.3-га қаранг.

3. Мустақил тестларни ишланг.

Эслатма: 2.1, 2.2-га қаранг.

Назорат шакли:

Оғзаки назорат, савол-жавоб ва ўз-ўзини назорат қилиш.

Максимал балл: 3 б.

Талабага

қўйилган балл: _____

Ўқитувчи

имзоси: _____

ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

I. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

1.1.«Масофадан ўқитиш ва унинг техник воситалари» мавзусида реферат тузинг.

1.2.«Олий таълим тизимида замонавий педагогик технологиялар» мавзусида реферат тузинг.

1.3.Рефератнинг баҳолаш мезонлари ва кўрсаткичи

№	Баҳолаш кўрсаткичлари	Баҳолаш мезонлари	Баҳо белгилаш (ўртача) балл	Баҳо белгилаш (бажарилган), балл
1	Рефератнинг номи	Мавзу мазмунига мослиги (гап нима ҳақида?)	0,1	
2.	Режа	2-3 бўлимга бўлиниши, номи ва мазмунига мослиги	0,3	
3.	Кириш	Янги педагогик технологиялар курсида ушбу мавзунинг аҳамиятини кўрсатиш	0,4	
4.	Хулоса	Қисқа ахборотлар асосида хулоса бериш	0,4	
5.	Рақамлар, цитаталар келтирилган ҳаволалар	Фойдаланилган ахборотлар ва бетини кўрсатиш	0,2	
6.	Кўргазмалилик	Жадвал, график, чизма	0,4	
7.	Фойдаланилган адабиётлар	Реферат ёзишда ахборотли адабиётлардан фойдаланиш	0,2	
8.	Якуни:	Умумий натижа	2	

Талабаларни амалий машғулотда бажарган тест учун индивидуал баҳолаш – ўртача 1 балл ва рефератни ўзаро баҳолаш – ўртача 2 балл.

Амалий машғулотда ўртача якуний баҳолаш – 3 балл: 2,2-3 балл – «аъло»; 1,2-2 балл – «яхши»; 0,5-1,1 – «қониқарли»; 0-0,5 балл – «қониқарсиз»

II. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

2.1. ТЕСТЛАР

1.Янги ахборот технологияларининг жорий этилиши билан юзага келадиган муаммолар:

- а) техник, дастур, тайёргарлик
- б) сунъий интеллект тизимлари
- в) телеконференциялар

2.Талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолашнинг асосий тамойиллари, бу –

- а) барча талабаларни жалб этиш
- б) дастур бўйича барча мавзуларни қамраб олиш
- в) талабаларга адолатли ёндашиш

3. Интерфаол дарс ўтиш услубларига қуйидагилардан қайси бирларини киритиш мумкин?

- а) савол-жавоб, дарсни суҳбат тарзида олиб бориш, тўғридан-тўғри баён қилиш
- б) ақлий ҳужум, кластер, бумеранг, веер, иқтисодчи, синквейн
- в) реферат, маъруза, масала, тест

4. Ахборот технологияларини бошқариш қандай ривожланиш тўлқини натижасида юзага келишини кўрсатинг?

- а) маълумотларни ишлаб чиқиш, ахборот ресурслари, ахборот тизимлари
- б) сунъий интеллект тизимлари
- в) ахборотнинг машина ўқийдиган ташувчиларда жамлаш

5. Масофавий ўқитиш анъанавий ўқитиш шаклларида қандай хусусиятлари билан фарқланади?

- а) эгилув чанлик, модуллиқ, қуршов, тежамкорлик, технологиклик, байналминаллик, ижтимоий тенг ҳуқуқлик
- б) дастур бўйича барча мавзуларни қамраб олиш
- в) сунъий интеллект тизимлари, ахборот технологиялари

6. Экстрове́рт қабилидаги талабалар кўпроқ,-

- а) китоб ўқиш, доклад тайёрлаш
- б) бошқалар билар ҳамкорликда ишлайдиган услублар, кичик гуруҳларда ишлаш, интерфаол усулларда қатнашиш
- в) конспект тайёрлаш

7. Педагогик технологиянинг қандай даражалари бор?

- а) универсал
- б) ялпи
- в) умумий, махсус, локал

8. Педагогик тизимнинг ахборотли модели нимада ифодаланади?

- а) режа
- б) дастур
- в) дарс

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

2-Амалий машғулот

ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

I. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

1.1. Топшириқлар

1 гуруҳ

1 топшириқ. Саволга жавоб беринг. Замонавий педагогик технологияларга нималар киради?

2 топшириқ. Янги ахборот технологиялари қандай вазифаларни бажаради?

3 топшириқ. Бошқа гуруҳлар билимини текшириш учун 3 та савол тузинг.

2 гуруҳ

1 топшириқ. Саволга жавоб беринг. Масофавий ўқитишнинг анъанавий ўқитиш шаклларида қандай фарқлаш мумкин?

2 топшириқ. Техник ва дастурли ЯАТга нима қиради?

3 топшириқ. Бошқа гуруҳлар билимини текшириш учун 3 та савол тузинг.

3 гуруҳ

1 топшириқ. Саволга жавоб беринг. Телеконференцияларнинг афзалликлари нимада?

2 топшириқ. Интерфаол усулларга нима қиради?

3 топшириқ. Бошқа гуруҳлар билимини текшириш учун 3 та савол тузинг.

4 гуруҳ

1 топшириқ. Саволга жавоб беринг. Масофавий ўқитиш қайси ижтимоий масалаларни ечишга таъсир кўрсатади?

2 топшириқ. Инсерт усули асосида мавзу танланг ва унинг технологик харитасини тузинг?

3 топшириқ. Бошқа гуруҳлар билимини текшириш учун 3 та савол тузинг.

1.2. Амалий машғулотни баҳолаш мезонлари кўрсаткичи

Гуруҳ ишини ўзаро баҳолаш мезонлари	Ўртача балл	1 гуруҳ	2 гуруҳ	3 гуруҳ	4 гуруҳ
Савол ва жавобга	0,5				
Топшириқ	1				
Гуруҳ фаоллиги (саволлар, қўшимчалар)	0,5				
Жами:	2				

Талабаларни индивидуал баҳолаш гуруҳ ишини умумий баҳолаш натижаларидан келиб чиқади (ўртача 2 баллгача) ва тест натижаларини умумий баҳолаш (ўртача 1 баллгача). Амалий машғулотнинг ўртача баҳоси – 3 баллгача, 2,2-3 балл-«аъло», 1,2-2 балл-«яхши», 0,5-1,1 балл-«қониқарли», 0-0,5 балл-«қониқарсиз».

Гуруҳ	Гуруҳ учун умумий балл			
	1	2	3	4
1	-			
2		-		
3			-	
4				-
Ҳар бир гуруҳнинг умумий баҳолаш балли				

Умумий баҳолаш балли 3 га бўлинади				
---------------------------------------	--	--	--	--

II. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

2.1. ТЕСТЛАР

1. Талабалар мустақил ишини ташкил этишнинг асосий хусусияти нимада?

- а) талабани мустақил ишлашга ўргатади
- б) таълимнинг бу шаклини мустақил равишда талабанинг ўзи ташкил қилади
- в) мустақил иш аудиториядан ташқарида ўтказилади
- г) талабадан кўпроқ ақлий меҳнат талаб қилинади

2. Педагогик таххиснинг муҳим мезонларини кўрсатинг?

- а) ҳаққонийлик, ишончлилиқ, пухталиқ
- б) педагогик таҳлил
- в) педагогик диагностика
- г) интерпретация

3. Дастурли таълимнинг турлари - бу?

- а) компьютер технологиялари
- б) ахборотлаштириш технологиялари
- в) чизикли, кенгайтирилган, адаптациялашган, комбинациялашган, блокли, модулли
- г) индивидуал ёндашув, муаммоли таълим

4. Тестларнинг афзалликлари нимада?

- а) алоҳида мавзу, бутун дастурни қамраб олиши мумкин
- б) талабалар билимини тезда, объектив баҳолаш мумкин
- в) таваккал қилиб жавоб топиш мумкин
- г) а ва б тўғри

5. Замонавий педагогик технологияларнинг муҳим белгиларини кўрсатинг?

- а) таълим жараёни олдиндан лойиҳаланади
- б) ойдинлаштирилган мақсадли, қайтарила оладиган самарали жараён
- в) ўқув фаолиятини тасвирлайдиган лойиҳали тизим
- г) ўзлаштириш жараёнини узлуксиз кузатиб бориш

6. Ўқитиш воситалари тизимини шакллантириш технологиясини кўрсатинг?

- а) кўргазмали ва техник воситаларни сурункали кўринишини таъминлаш ва таълим олувчиларда улар билан ишлаш кўникма ва малакаларини ошириш
- б) ўқув жараёнида асосий звеноларни қамраб олиш
- в) таълим олувчиларда ўқитиш воситалари билан ишлаш кўникма ва малакаларни ошириш

г) ўқув жараёнида ўқитиш воситаларини белгиланган дидактик функцияларга қараб мослаштириш

7. Ҳозирги замон ўқув воситаларини аниқланг?

а) моддий ўқитиш воситалари

б) ЭҲМ воситалари

в) натурал объектлар, ўқув моделлари, муляжлар, макетлар, графиклар, чизмалар, диаграмма, товушли ўқитиш воситалари

г) универсал техник воситалар

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

8
мавзу

**СТАНДАРТЛАШТИРИЛГАН ДАРСЛАР, ИҚТИСОДИЙ
ДАРСЛАРНИ ЛОЙИҲАЛАШТИРИШ**

**Муаммоли маъруза бўйича режа топшириқ
ва ўқув-услубий хужжатлар**

8.1.

Машғулот режаси:

1. Дарс бу - педагогик ижодкорлик.
2. Ўқитувчининг дарсдаги маҳорати.
3. Дарсларнинг турлари ва уларнинг ўзига хос хусусиятлари.
4. Талабалар билимини назорат қилишнинг рейтинг тизими.
5. Иқтисодий дарсларини режалаштириш ва ташкил этиш.

***Машғулотнинг
мақсади:***

Стандартлашган дарслар, иқтисодий дарсларни
лойиҳалаштириш муаммоси бўйича билимларни
шакллантириш ва ечимларини топиш йўллариини ўргатиш.

Талабанинг ўқув

фаолияти натижалари:

- ўқитувчилик касби ҳақида тасаввурга эга бўладилар;
- дарс бўйича тушунчага эгалар ва дарсга қўйилган замонавий талабларни тушунтириб бера оладилар;
- ўқитувчининг дарс ўтиш жараёнидаги маҳоратини кўрсатиб бера оладилар;
- дарсларнинг ўзига хос хусусиятларини мустақил тарзда санаб бера оладилар;;
- ўқитувчининг дарсдаги маҳорати муаммосини айтиб бера оладилар;
- муаммони ечимини топиш учун муаммочаларга бўладилар;
- муаммо ва муаммочани ечиш йўллари аниқлайдилар;
- муаммонинг ечишни турли хил вариантларини таклиф эта оладилар, муаммо бўйича якуний хулосалар чиқара оладилар.

Мустақил ўрганиш учун топшириқлар:

1. Маъруза матни билан танишиб чиқинг ва тест саволларига жавоб беринг.

Эслатма: 2.1-га қаранг.

2. Ўқув топшириқлар билан танишиб чиқинг.

Эслатма: 1.1, 1.2, 1.3-га қаранг.

3. Мустақил ўрганиш учун топшириқлар билан танишиб чиқинг. Ўтилган мавзунини такрорланг, муаммони ечиш бўйича турли вариантларни топинг.

Эслатма: 1.1-га қаранг.

Назорат шакли:

Оғзаки назорат, савол-жавоб ва ўз-ўзини назорат қилиш.

Максимал балл: 3 б.

Талабага

қўйилган балл: _____

Ўқитувчи

имзоси: _____

ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

I. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

1.1. ФСМУ жадвалини тўлдиринг.

Бугунги куннинг ўқитувчиси қандай талабларга жавоб бериши керак?

F

Фикрингизни баён этинг.

S

Фикрингизни баёнига бирор сабаб кўрсатинг.

M

Кўрсатилган сабабни тушунтирувчи мисол келтиринг.

U

Фикрингизни умумлаштиринг.

1.2. Муаммо ва муаммочаларнинг ечими ва якуний хулосани топинг.

<i>“Ўқитувчининг дарсдаги маҳорати ” муаммоси.</i>	
<u>1. Муаммоча:</u> Ўқитувчиларнинг касбга бўлган лаёқатининг паст даражада эканлиги	
Сабаблари:	Омиллари:

1.3. Муаммо ва муаммочаларнинг ечими ва якуний хулосани топинг

<u>2. Муаммоча:</u> Таълим жараёнида ўз-ўзини бошқариш ва ўз устида ишлаш жараёнининг паст даражадалиги	
Сабаблари:	Омиллари:

II. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

2.1.ТЕСТЛАР

1. Педагогик маҳорат тизимига қуйидагилар киради:

- а) ҳис-ҳаяжонни англатувчи сўзлар ишлатиш, ўзгаларни тушуниш, ёлғон хушомад қилиш
- б) тадбирни англаш, уни тайёрлаш ва ўтказиш, таҳлил қилиш
- в) касбга оид билимлар, инсонпарварлик, педагогик қобилият, педагогик техника
- г) нафас олиш, овоз ўзгариши, равон нутқ

2. Касб танлаш ишларини ташкил этиш методикаси – бу...

- а) касб танлаш ишларини режалаштириш
- б) касб танлаш бўйича ота-оналар билан ишлаш
- в) касб танлаш бўйича талабалар майлларини аниқлаш
- г) касб танлаш бўйича мактаб, касб-ҳунар коллежлари, ишлаб чиқариш ва жамоатчилик билан ишлаш

3. Яқин ва узоқ истиқболларни кўзлаб амалга оширилиши зарур бўлган тарбия принципларини аниқланг?

- а) тарбиянинг ҳаёт билан алоқадорлиги
- б) тарбиянинг аниқ бир мақсадга йўналтирилганлиги
- в) тарбияга комплекс ёндошув
- г) шахсни жамоада тарбиялаш

4. Касб таълими бўйича дарс шакллари қандай бўлиши керак?

- а) якка тартибда, звено, фронтал
- б) ўқув-ишлаб чиқариш ишлари, назарий билим ва амалий кўникмаларни синаш
- в) дарс-синов, экскурсия дарслари
- г) ишлаб чиқариш амалиёти

5. Педагогикада тарбиянинг бош мақсади нималарда кўринади?

- а) ҳар томонлама етук, гармоник ривожланган шахсни шакллантириш
- б) шахсда бирон-бир касбга доир кўникмаларни шакллантириш
- в) шахсни мустақил ҳаётга, касб-ҳунар эгаллашга тайёрлаш
- г) шахснинг ҳаётини интилишлари ва эҳтиёжларини рўёбга чиқариш

6. Педагогик фаолиятнинг самарали бўлиши учун ўқитувчига зарур бўлган қобилият турини аниқланг?

- а) билим, тушунтира олиш, кузатувчанлик, нутқ, ташкилотчилик, обрў орттира олиш, тўғри муомала қила олиш, келажакни кўра билиш, диққатни тақсимлай олиш
- б) диққатни тақсимлай олиш, янгиликка интилиш, ўзига ва ўзгаларга талабчанлик, ташкилотчилик, обрў орттира олиш
- в) аниқ мақсадни кўзлаш, қатъийлик, меҳнатсеварлик, камтарлик, кузатувчанлик, келажакни кўра билиш, диққатни тақсимлай олиш, ташкилотчилик
- г) ҳамма жавоблар тўғри

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

2-маъруза машғулоти

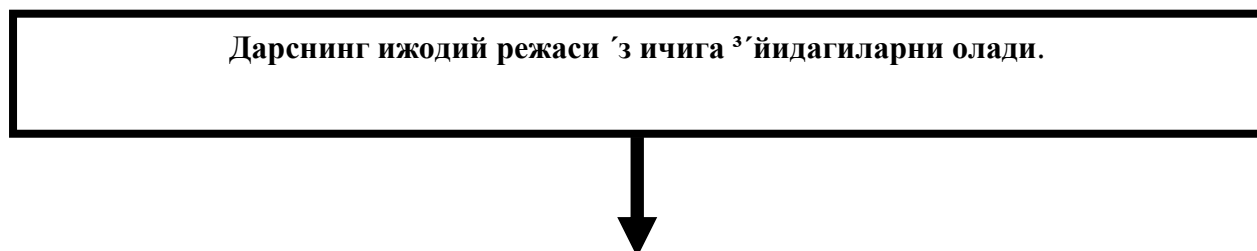
ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

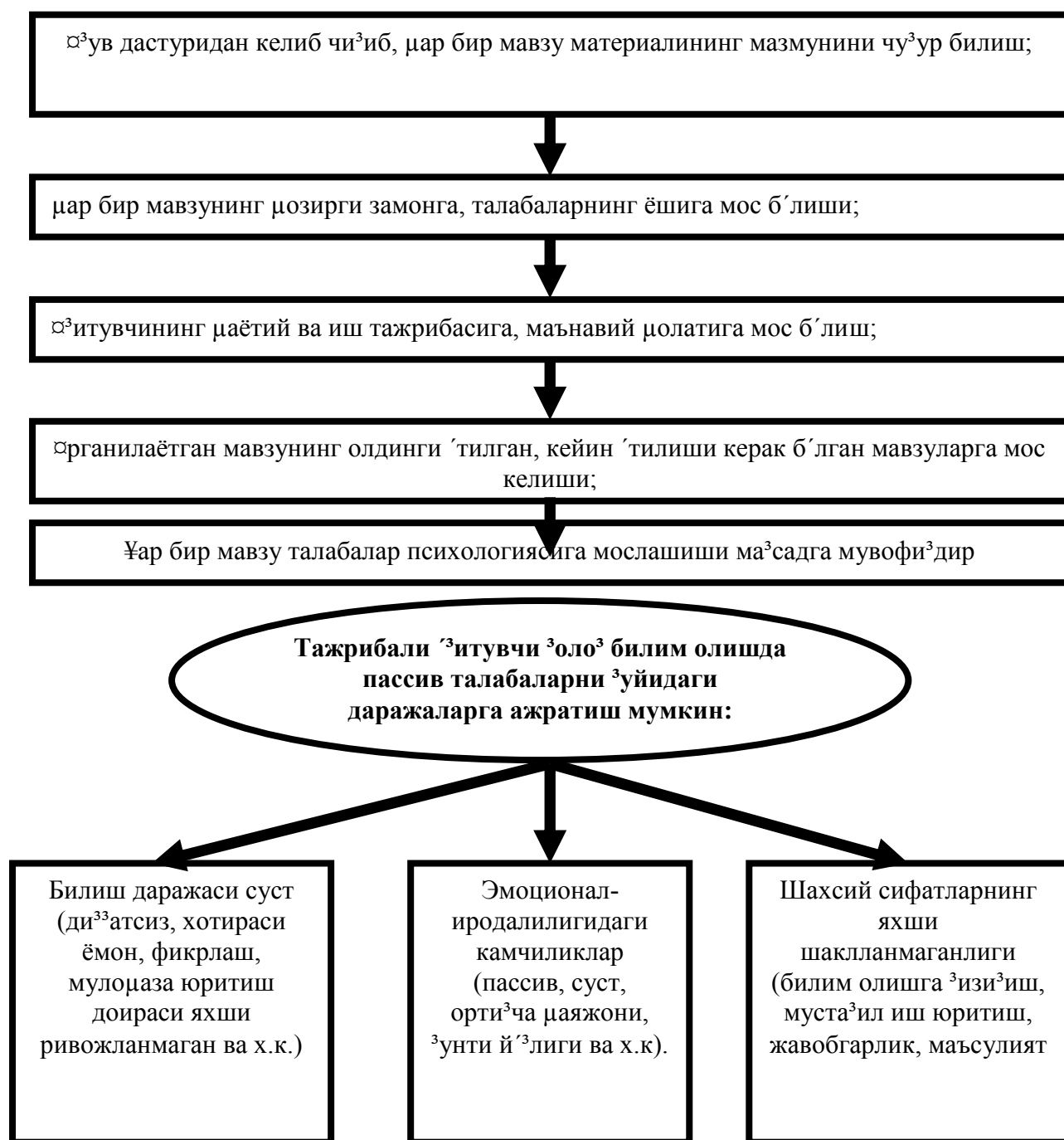
I.ЎҚУВ МАТЕРИАЛЛАР

1.1.Дарсга қўйилган талаблар

1.2. Дарсга қўйилган замонавий талаблар

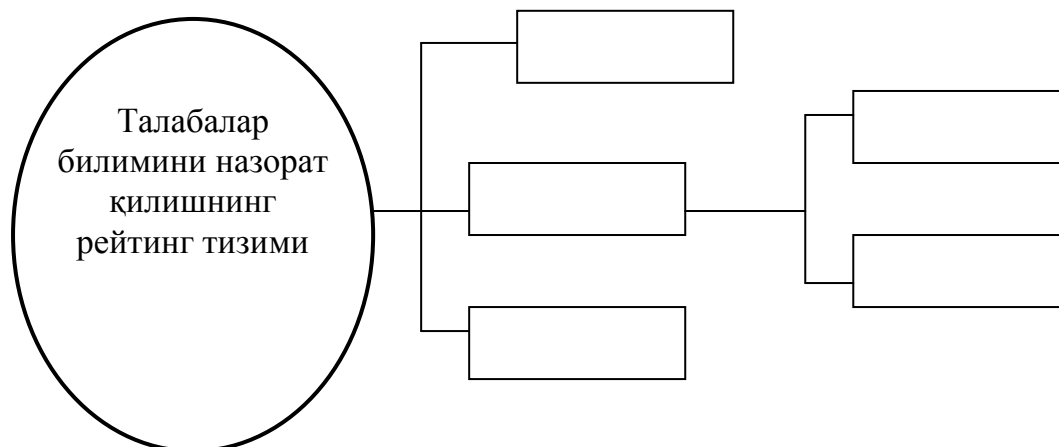
II. Ўқув топшириқлар

2.1. Блиц-сўров саволлари

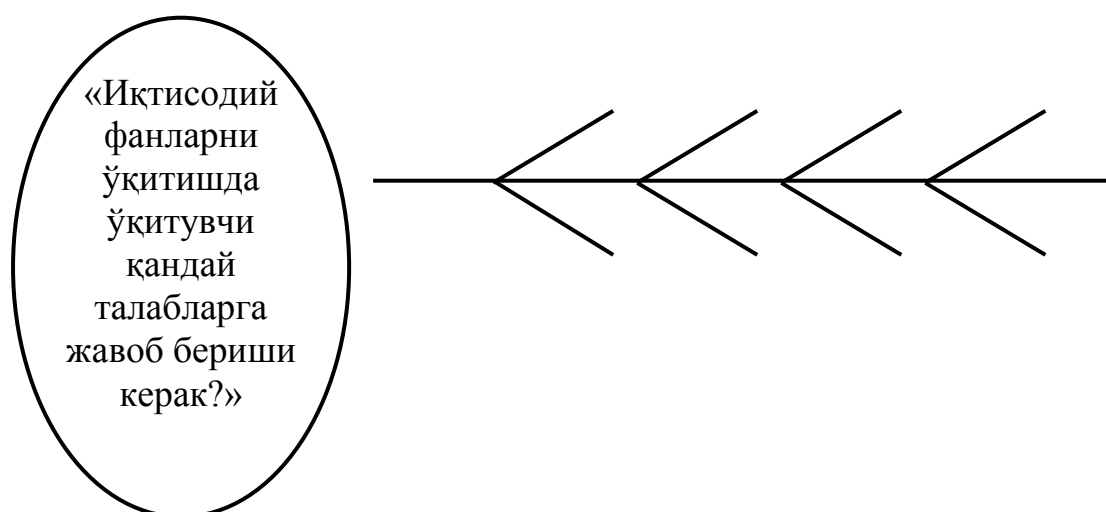
№	Савол	Жавоб
1.	Касбий маҳоратга нималар киради?	
2.	Дарс бу - педагогик ижодкорликми ёки санъат	

3.	Ўқитувчининг дарсдаги маҳорати қандай бўлиши керак деб ўйлайсиз?.	
4.	Ўқитувчининг муомала маданиятига мисоллар келтиринг.	
5.	Ўқитувчининг дарсда ўзини тутиши қандай бўлиши керак?	
6.	Таълимни ташкилий шакллари ташкил этишда (маъруза, семинар, лаборатория машғулоти) ўқитувчининг маданияти ва маҳорати.	

2.2. «Каскад» органайзерини тўлдиринг

2.3. «Балиқ скелети» органайзерини тўлдиринг

III. МАЪЛУМОТ-АХБОРОТ МАТЕРИАЛЛАР

3.1.«Каскад» техникаси

Ушбу технология ғоялар тизимини ишлаб чиқишга кўмак беради:

Асосий мақсади: аниқ ва ижодий фикрлаш қобилиятини фаоллаштириш.

3.2.«Балиқ скелети» техникаси

Ушбу технология катта муаммоларнинг ечимини топишга қаратилган. юқори қисмида муаммолар тури ёзилса, пастки қисмида эса мисоллар билан изоҳланади.

IV. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

4.1. Эссе ёзиб келиш.

«Дарс бу - педагогик ижодкорликми ёки санъат» мавзусида эссе ёзиб келиш

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

8.2. Индивидуал топшириқларни бажаришга асосланган амалий машғулот бўйича режа-топшириқ ва ўқув-услубий ҳужжатлар

Машгулот режаси: 1. Дарс бу - педагогик ижодкорлик. 2. Ўқитувчининг дарсдаги маҳорати. 3. Дарсларнинг турлари ва уларнинг ўзига хос хусусиятлари. 4. Талабалар билимини назорат қилишнинг рейтинг тизими. 5. Иқтисодий фан дарсларини режалаштириш ва ташкил этиш		
Машгулотнинг мақсади:	Мавзу бўйича олинган билимларни мустаҳкамлаш ва такомиллаштириш, муаммони ва муаммоли вазифаларни ечиш малакаларини шакллантириш.	
Талабанинг ўқув фаолияти натижалари: • амалий машгулот режаси билан олдиндан танишиб чиқиб, тайёргарлик кўради; • муаммоли вазиятни ечиш учун назарий билимларини қўллай оладилар; • олинган билимдан келиб чиққан ҳолда муаммони ажратадилар ва ечиш йўллари аниқлай оладилар; • мавзу бўйича билимларини кенгайтирадилар, такомиллаштирадилар умумлаштирадилар ва таққослашга ўрганадилар; • турли хил вариантлар бўйича муаммони мустақил тарзда таҳлил қилиб хулосалар бера оладилар.		
Мустақил ўрганиш учун топшириқлар: 1. Ўқув топшириқларни бажаришга тайёрланинг. Эслатма: 1.1-га қаранг. 2. Ўқув топшириқлари билан танишиб чиқинг. Эслатма: 2.1, 2.2.-га қаранг. 3. Кейинги маъруза текстини Инсерт усулидан фойдаланиб ўқинг.		
Назорат шакли: Оғзаки назорат,	Максимал балл: 3 б. Талабага	Ўқитувчи имзоси:

савол-жавоб ва ўз-ўзини назорат қилиш.	қўйилган балл: _____	
--	----------------------	--

ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

I. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

I.1. Муаммоли топшириқ

Вазият.

Жамиятнинг ҳамма соҳасида ҳар кимдан ташаббускорлик, ижод, мустақил фикрлаш талаб қилинади.

Вазифа.

Таълимни ташкилий шакллари ташкил этишда (маъруза, семинар, лаборатория машғулоти) ўқитувчининг маданияти ва маҳоратини мисоллар асосида кўрсатинг.

1. Методик кўрсатма

Муаммоли таҳлилни ўтказиш босқичлари

II. Услубий тавсиялар

1. Муаммовий таҳлилнинг босқичлари.

Биринчи босқич – муаммонинг асосий мазмунини ажратиб олишни таклиф қилади, тадқиқот объектини аниқлаб, шакл беради.

Иккинчи босқич – муаммоли вазиятни таҳлил қилиш – объектнинг ҳолатини аниқлайди, асосий қирраларига эътибор қаратади, муаммоли вазиятнинг ҳамма томонларини таҳлил қилади.

Учинчи босқич – муаммони ечиш учун барча вазиятларни кўриб чиқади, муқобил вазиятни яратади.

Тўртинчи босқич – муаммонинг ечимини аниқ вариантлардан танлаб олади, муаммонинг аниқ ечимини топади.

2. Вазифани бажариш кетма-кетлиги:

- 1) Муаммони шакллантиринг.
- 2) Вазиятни таҳлил қилинг, сабабларини кўрсатинг.
- 3) Вазиятдан чиқиб кетиш ҳаракатларни излаб топинг.
- 4) Жадвални тўлдириг.
- 5) Аниқ якуний хулоса чиқаринг.

3. Муаммони ҳал қилиш жадвали

Муаммонинг қўйилиши: Педагогик маҳорат нималарга боғлиқ.	Якуний хулоса	
Муаммоли вазият тури	Муаммоли вазиятнинг сабаблари	Вазиятдан чиқиб кетиш ҳаракатлари

II. МАЪЛУМОТ-АХБОРОТ МАТЕРИАЛЛАР

2.1. Энг яхши ғоя топган мини-гуруҳларни баҳолаш тизими

1. Ҳар бир қатнашувчи 5 баҳоли балл олади. У топган барча ғояларини тезда топшириши ёки иккига бўлиб (2:3, 1:4), ёки учга (2:1:2) бўлиб топшириши мумкин.
2. Ҳар бир ғоя бўйича олинган баллар бўлинади.
3. Тартиб бўйича умумий баллар пасайиб боради (масалан, 10 дан то 1 гача).
4. Тортишув (баҳслашув) ҳолатларида овоз бериш ўтказилади.
5. Танлаб олинган қатнашчиларнинг фикрлари гуруҳий фикрлар шаклида талқин этилади..

2.2.Баҳолаш кўрсаткичлари ва мезонлари

Гуруҳ баҳоси		Баҳолаш кўрсаткичлари ва мезонлари			
		Ўтилган мавзун билишади	Гуруҳ фаоллиги (қўшимчага, саволларга, жавобларга)	Муаммони ечиш учун таклифлар беришди	Жами балли
	балли	1,0	0,5	1,5	3
1.					
2.					
3.					

Гуруҳ ишларини умумлаштирувчи баҳо

Гуруҳ	1	2	3	Жами баллар	Баҳо
1.	-				
2.		-			
3.			-		

Гуруҳ иши баҳосини умумлаштириш ва талабаларни индивидуал баҳолаш.

Амалий машғулотда жами максимал баҳолаш – 3 балл: 2,2-3 балгача «аъло»; 1,2-2 баллгача «яхши»; 0,5-1,1 – «қониқарли»; 0-0,5 баллгача – «қониқарсиз».

III. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

3.1. Кейинги маъруза текстини Инсерт усулидан фойдаланиб ўқиш.

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

2-амалий машғулот

ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

I. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

1.1.Топшириқлар

1 гуруҳ

1 топшириқ. Саволга жавоб беринг. Олий мактаб ўқитувчисига қандай талаблар қўйилади?

2 топшириқ. Дарс бу - педагогик ижодкорликми ёки санъат. Тўлиқ тавсиф беринг?

3 топшириқ. Бошқа гуруҳлар билимини текшириш учун 3 та савол тузинг.

2 гуруҳ

1 топшириқ. Саволга жавоб беринг. Ўқитувчининг муомала маданияти. (Кластер усули асосида «ўқитувчи» ни тармоқларга бўлинг)

2 топшириқ. Дарс жараёнида касбий маҳорат деганда нималар назарда тутилмоқда? Тўлиқ тавсиф беринг?

3 топшириқ. Бошқа гуруҳлар билимини текшириш учун 3 та савол тузинг.

3 гуруҳ

1 топшириқ. Саволга жавоб беринг. Педагогик маҳоратни эгаллашнинг қандай йўллари бор?

2 топшириқ. Қуйидаги таянч тушунчалардан фойдаланиб, педагогик маҳоратнинг компонентларига мисоллар келтиринг? (лойиҳалаш, конструкциялаш, ташкилотчилик, мулоқот, билиш ва рефлексивлик).

3 топшириқ. Бошқа гуруҳлар билимини текшириш учун 3 та савол тузинг.

4 гуруҳ

1 топшириқ. Саволга жавоб беринг. Нима учун дарс ўқитувчидан ижодий педагогик тафаккур ва педагогик маҳоратни талаб қилади.

2 топшириқ. Таълим жараёнида ўз-ўзини бошқариш ва ўз устида ишлаш. Тўлиқ тавсиф беринг?

3 топшириқ. Бошқа гуруҳлар билимини текшириш учун 3 та савол тузинг.

1.2.Амалий машғулотни баҳолаш мезонлари кўрсаткичи

Гуруҳ ишини ўзаро баҳолаш мезонлари	Ўртача балл	1 гуруҳ	2 гуруҳ	3 гуруҳ	4 гуруҳ
Савол ва жавобга	0,5				

Топширик	1				
Гуруҳ фаоллиги (саволлар, қўшимчалар)	0,5				
Жами:	2				

Талабаларни индивидуал баҳолаш гуруҳ ишини умумий баҳолаш натижаларидан келиб чиқади (ўртача 2 баллгача) ва тест натижаларини умумий баҳолаш (ўртача 1 баллгача). Амалий машғулотнинг ўртача баҳоси – 3 баллгача, 2,2-3 балл-«аъло», 1,2-2 балл-«яхши», 0,5-1,1 балл-«қониқарли», 0-0,5 балл-«қониқарсиз».

Гуруҳ	Гуруҳ учун умумий балл			
	1	2	3	4
1	-			
2		-		
3			-	
4				-
Ҳар бир гуруҳнинг умумий баҳолаш балли				
Умумий баҳолаш балли 3 га бўлинади				

II. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

2.1.ТЕСТЛАР

1.Ўқитувчи фаолиятида мулоқот одобига қўйиладиган талаблар.

- дўстлик, хизматдаги мослик, ҳамжиҳатлик, маслакдошлик, илтифотлилик, самимийлик
- чиқиша олмаслик, касбга бўлган салбий муносабат
- баҳс, мунозара, ўқитувчи ҳикояси, суҳбат ўтказиш
- билиш, англаш, таъқиқлаш, андоза олиш, хатоларни кўрсатиш

2. Педагогик маҳоратнинг таркибий қисмларига қуйидагилар киради:

- нутқ малакалари, мимика, ҳиссий психик ҳолат
- педагогик фаолиятни севиш, педагогик туйғу
- имо-ишора, фикр, хайрихоҳлик
- ўз-ўзини тарбиялаш, ўз устида ишлаш

3. Педагогик техниканинг таркибий қисмларига қуйидагилар киради.

- ҳамфикрлилик, келишувчанлик, ташаббусни маъқуллаш
- турли ролларда бўлиш фаолияти, хаёл суриш, фикр алмашиш
- ўз нутқини бошқара олиш, шахс ва жамоага таъсир кўрсатиши
- доимо ўзгармайдиган ижобий суҳбат ҳолдаги муносабат, барқарор салбий муносабат

4. Ўқитувчининг дарсга тайёргарлиги босқичлари қаторига кирмайди:

- а) дарснинг таълимий ва тарбиявий мақсадларини ҳамда вазифаларини аниқлаш
- б) мавзу ёки бўлим бўйича дарслар тизимини ишлаб чиқиш
- в) дарснинг турини Аниқлаш ва ўқитиш методларини танлаш
- г) дарснинг дидактик воситаларини танлаш

5. Педагогик жараёнга қаратилган педагогик қобилиятларга киради.

- а) бошқа инсоннинг ички ҳолатини тўғри баҳолаш, унга ҳамдардлик билдириш, ҳамнафас бўлиш қобилияти
- б) тақлид қилиш ва намуна бўлиш қобилияти
- в) ҳурмат қозониш ва обрў топиш қобилияти
- г) педагогик маҳоратини такомиллаштириш қобилияти

6. Коммуникатив қобилиятларга қуйидагилар киради:

- а) кишининг бошқа кишини билиши, кишининг ўз-ўзини билиши, мулоқот вазиятини тўғри баҳолай олиши
- б) ўқитувчининг ташқи қиёфасини ифодаловчи маданияти
- в) нутқ маданияти, муносабатга киришиш
- г) овознинг ўзгариши, талаффуз ва нутқ оҳанги

7. Педагогик назариянинг ўқитувчи касбий фаолиятидаги аҳамияти хусусан шундаки:

- а) ўқитувчи педагогик тафаккурини шакллантиради
- б) ўқитувчини касбий-методологик билимлар ва кўникмалар билан қуроллантиради
- в) ўқитувчини ўз фани бўйича махсус билимлар билан қуроллантиради
- г) ўқитувчида ташкилотчилик қобилиятларини шакллантиради

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

9
мавзу

ЎҚИТИШНИНГ МОДУЛ ТИЗИМИ

**Информацион-кўргазмали маъруза бўйича режа топшириқ
ва ўқув-услубий хужжатлар**

9.1.	
-------------	--

Машғулот режаси:

1. Талабаларнинг кичик гуруҳларда модулли таълим технологияси асосида ишлашига мўлжалланган маъруза машғулот ишланмасини тузиш услубиёти.
2. Маъруза машғулот дарсларини ишланмаси тузиш услубиёти.
3. «Рақобат ва якка ҳокимлик» мавзусини модулли таълим дарси асосида ташкил этиш.
4. «Иқтисодий ўсиш ва унинг омиллари» мавзусини ўқитиш методикаси.

Машғулотнинг мақсади:

Ўқитишнинг модуль тизими ҳақида тушунча бериш, талабаларда билим ва кўникмаларни шакллантириш

Талабанинг ўқув**фаолияти натижалари:**

- Ўқитишнинг модуль тизими ҳақида тасаввурга эга бўладилар;
- модульнинг элементларини тушунтириб бера оладилар;
- ўқитишнинг модуль тизимига ўтиш омилларини изоҳ берадилар;
- модулли машғулотларнинг ишланмасини тузиб кўрсатадилар.

Мустақил ўрганиш учун топшириқлар:

1. Ўқув материаллар билан танишиб чиқинг.
Эслатма: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10-га қаранг.
2. Ўқув топшириқлар билан танишиб чиқинг.
Эслатма: 2.1, 2.2, 2.3-га қаранг.
3. Ўқув ҳужжатлари билан танишиб чиқинг.
Эслатма: 3.1, 3.2.-га қаранг.
3. Мустақил ўрганиш учун топшириқлар билан танишиб чиқинг. Ўтилган мавзунини такрорланг, муаммони ечиш бўйича турли вариантларни топинг.
Эслатма: 4.1-га қаранг.

Назорат шакли:
Оғзаки назорат, савол-жавоб ва ўз-ўзини назорат қилиш.

Максимал балл: 3 б.

Талабага қўйилган балл: _____

Ўқитувчи имзоси: _____

ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР**I. ЎҚУВ МАТЕРИАЛЛАР****1.1. Концептуал жадвал «Ўқитишнинг модуль тизими»**

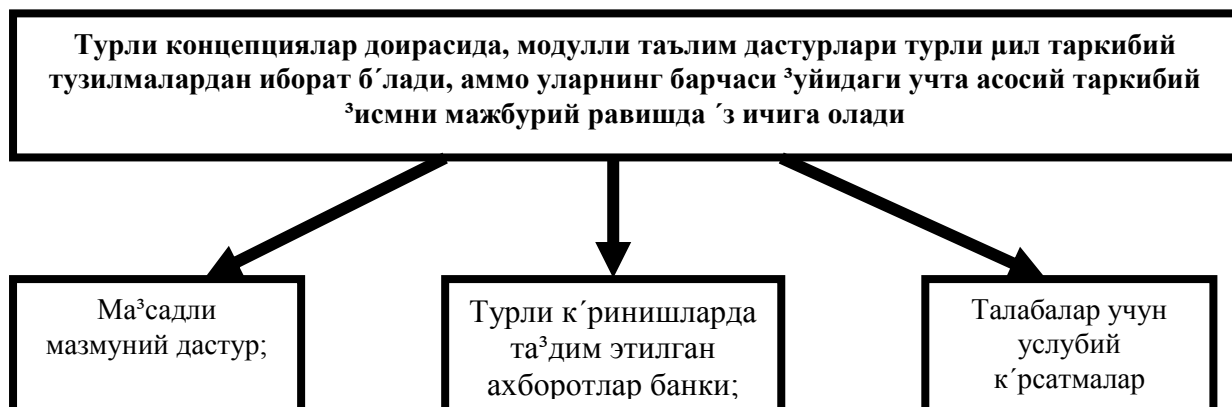
Модулли таълим технологияси таркиби	Модулли таълим технологияси тамойиллари	Модулли таълим технологияси элементлари	Модуль тизимига ўтиш самарадорлиги
-------------------------------------	---	---	------------------------------------

1.Ўқув материалини моделли режалаштириш; 2. Модулли дарс; 3. Модулли дастурлар; 4.Ўқув жараёнини ташқил қилиниши; 5.Ўқитувчи ишининг шакл ва методлари; 6.Ўқитувчининг материални ўзлаштиришни бошқариш бўйича фаолияти; 7. Талабалар учун услубий кўрсатмалар.	1.Фаолиятлилиқ; 2. Тенглик, тенг ҳуқуқлилиқ; 3. Тизимли квантлаш 4. Мотивация; 5. Модуллик; 6. Когнитив визуаллик; 7. Хатоликларга таяниш; 8. Ўқув вақтини тежаш.	1.Тарихийлик; 2. Муаммоли; 3. Тизимли;; 4.Фаоллаштириш; 5 Назарий; 6. Тажрибавий; 7.Умумлаштириш; 8.Чуқурлаштириш; 9.Тест-синов.	1.Ўқув муассасини моддий-техник базаси; 1. Ўқитувчиларни нг малакавий тайёргарлиги; 2. Талабалар-нинг тайёр-гарлик даражаси; 3. Кўзланган натижаларни баҳолаш; 4. Дидактик материалларни ишлаб чиқиш; 5. Олинган натижаларнинг таҳлили; 6. Модулларни оптималлашти риш.
--	---	--	---

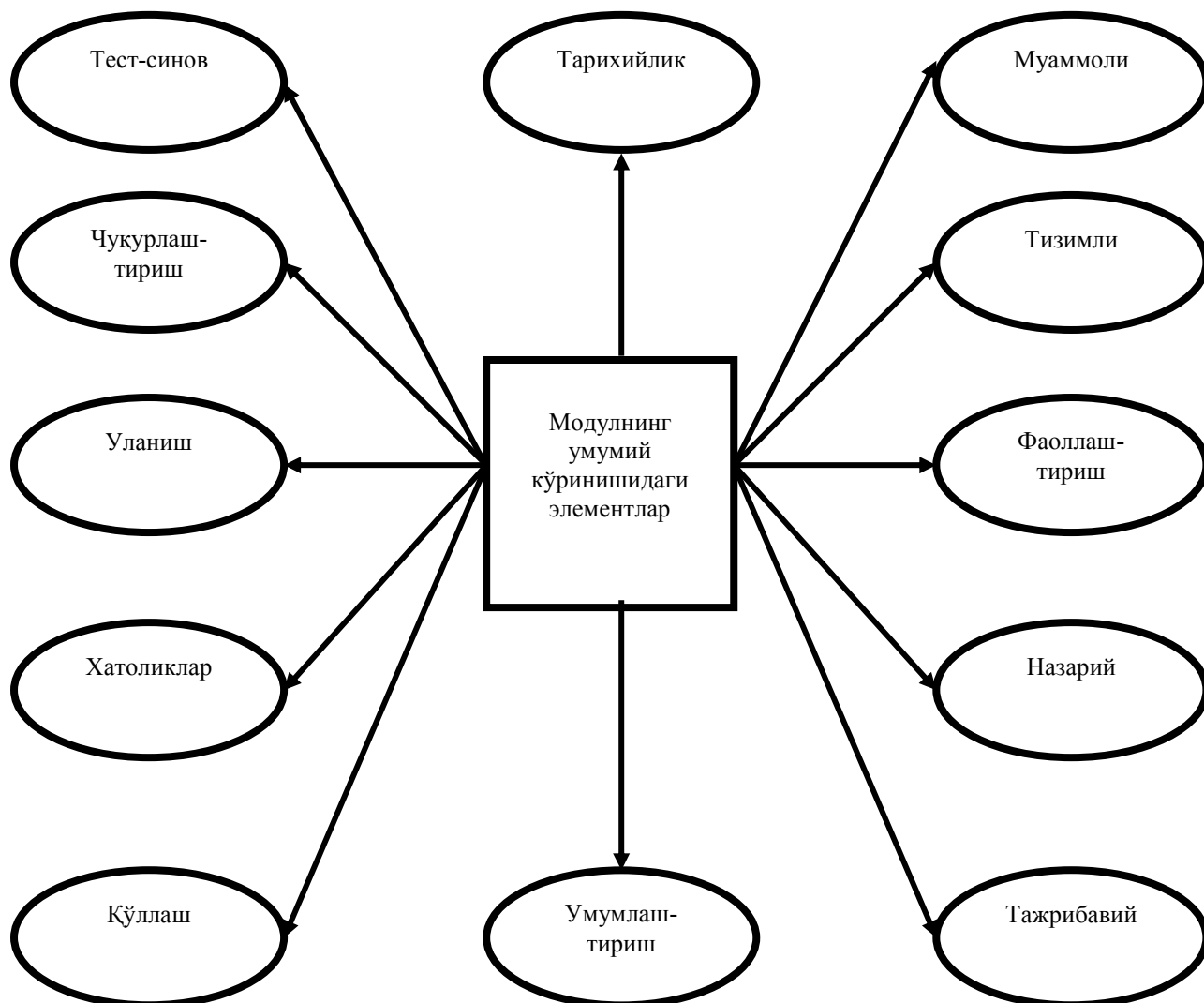
Мустақил таълим учун ўқув топшириқлари.

Жаҳон педагогика фанининг ривожланишига ҳисса қўшган олимларнинг педагогик қарашларидан мисоллар ёзиб келиш.

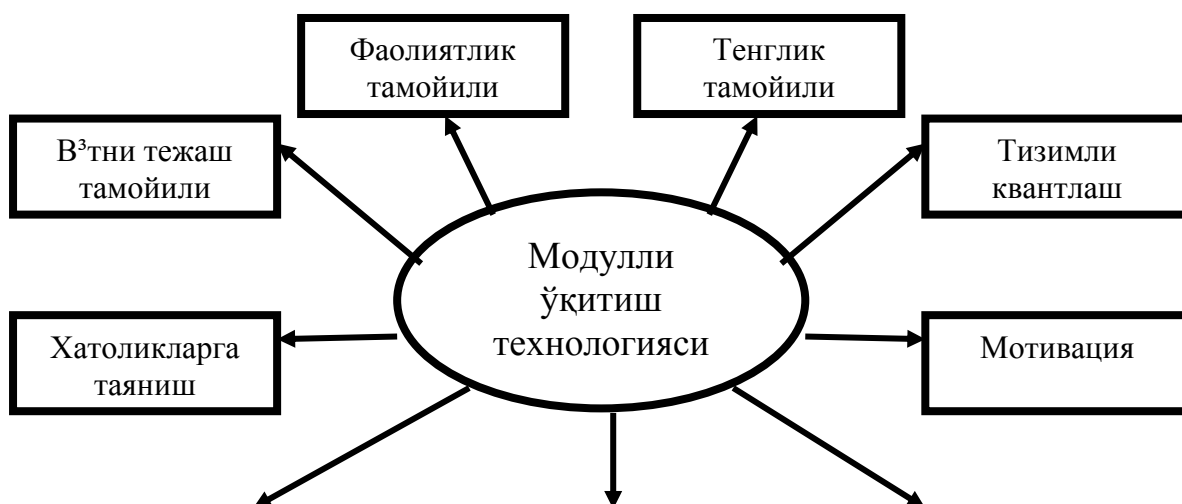
1.2. Модулли таълим дастурлари

1.3. Модулнинг умумий кўринишидаги элементлари

1.4. Модулли ўқитиш технологияси

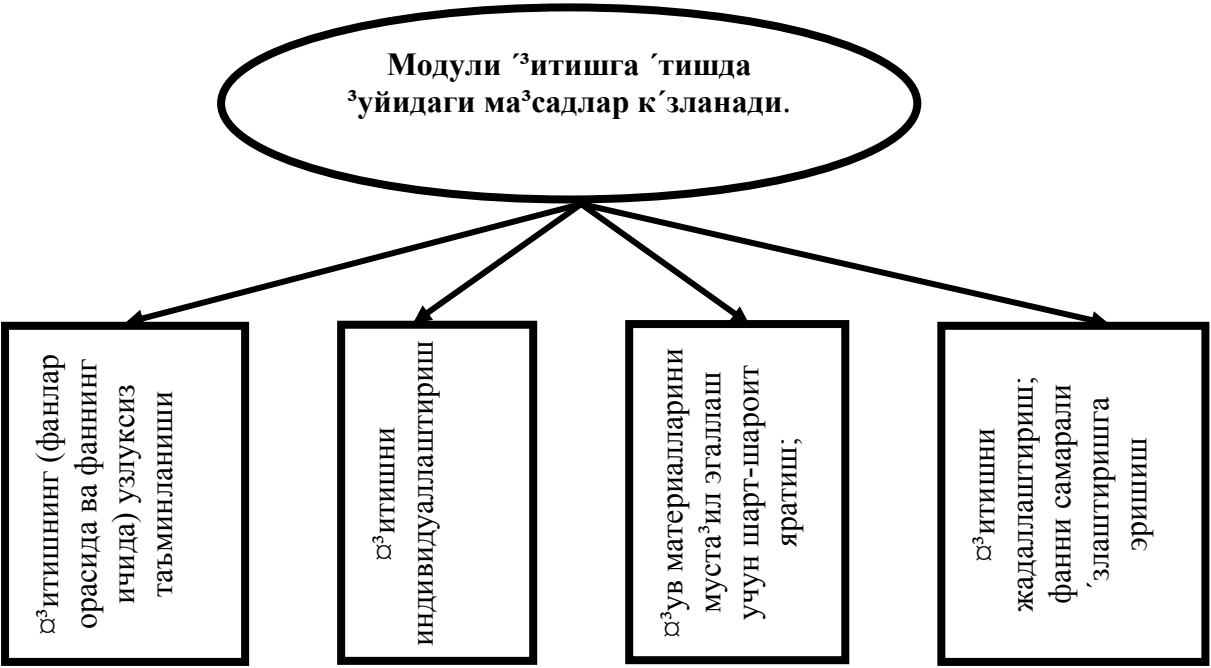

Когнитив
визуаллик

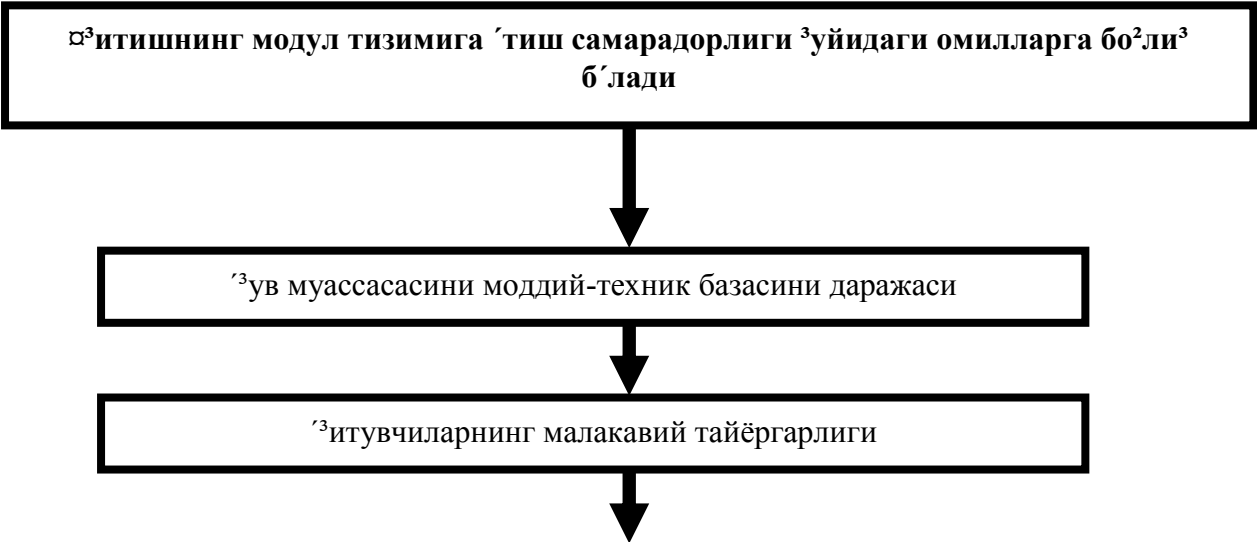
Муаммолик
тамойили

Модуллик
тамойили

1.5. Модулли ўқитишга қўйиладиган мақсадлар

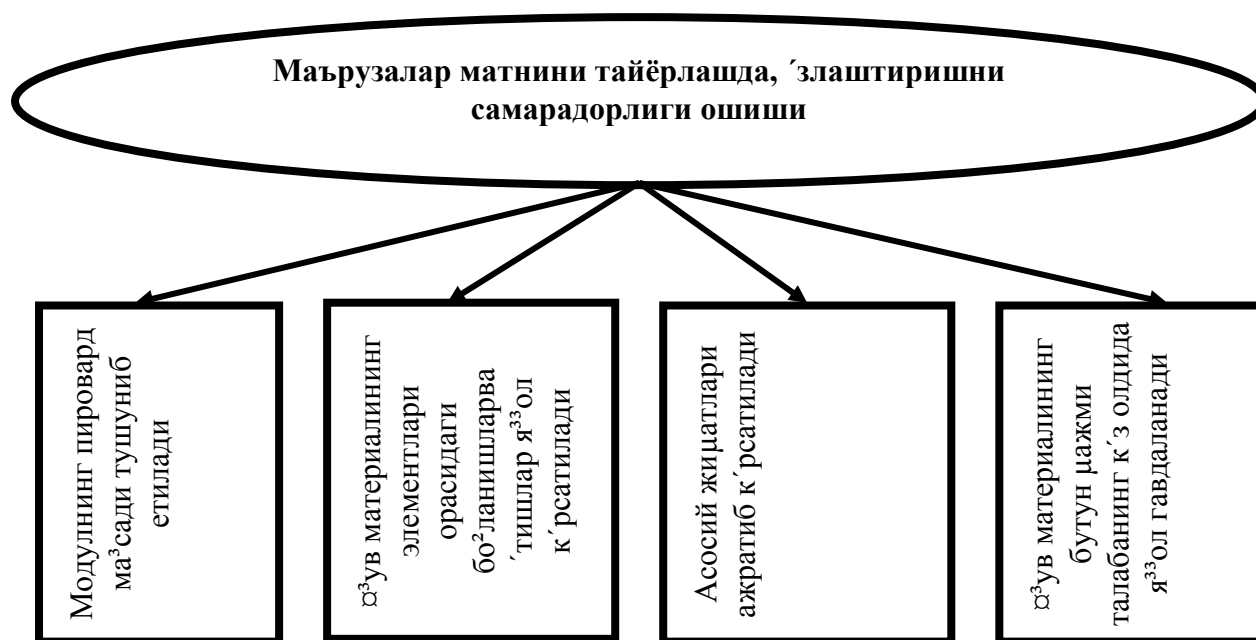

1.6. Ўқитишнинг модул тизимига ўтиш самарадорлиги

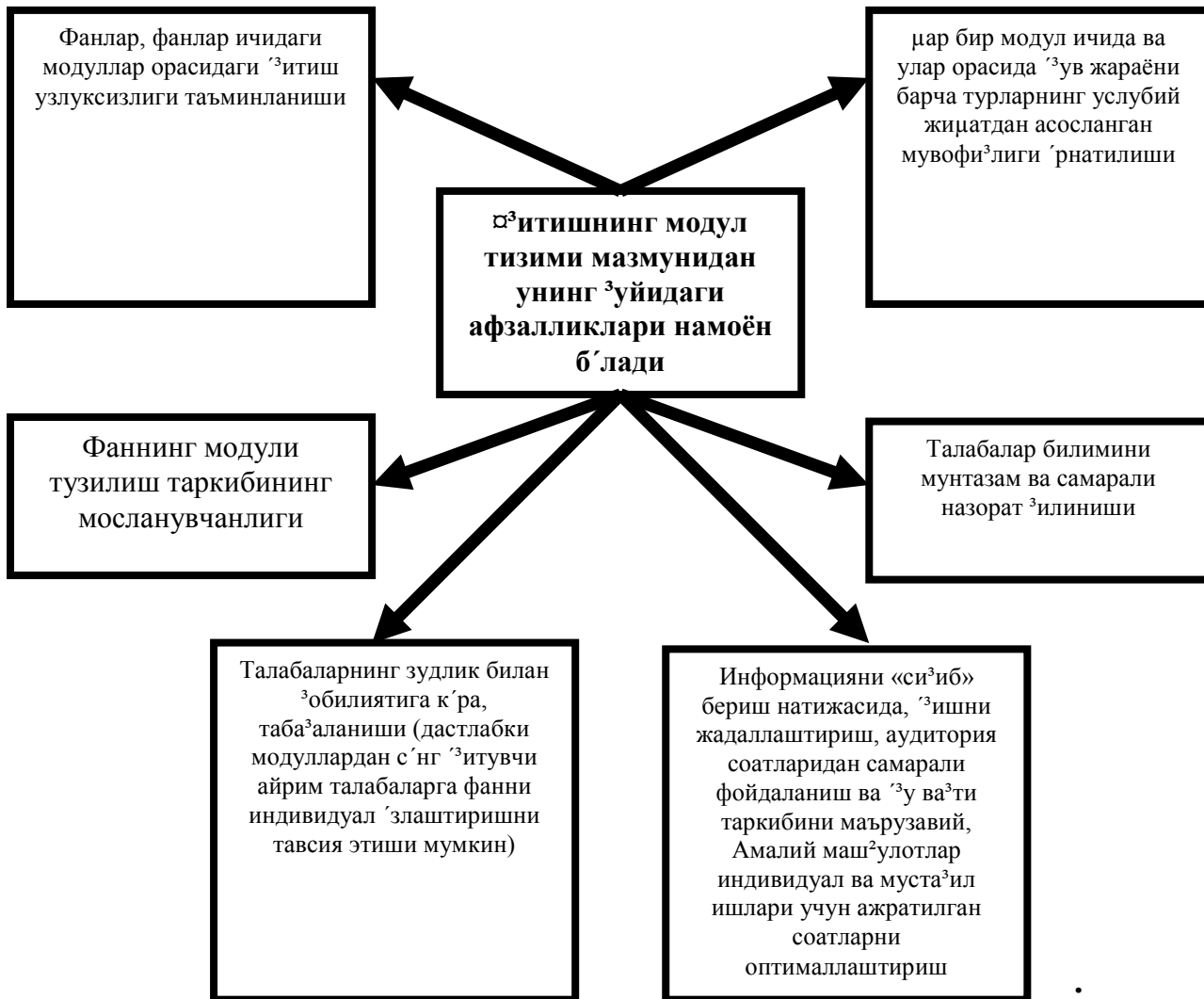
1.7. Ўзлаштириш самарадорлиги

1.8. Юқори малакали мутахассислар тайёрлаш (модул тизими асосида)

1.9.Модулли таълим тизимининг афзаллик томонлари

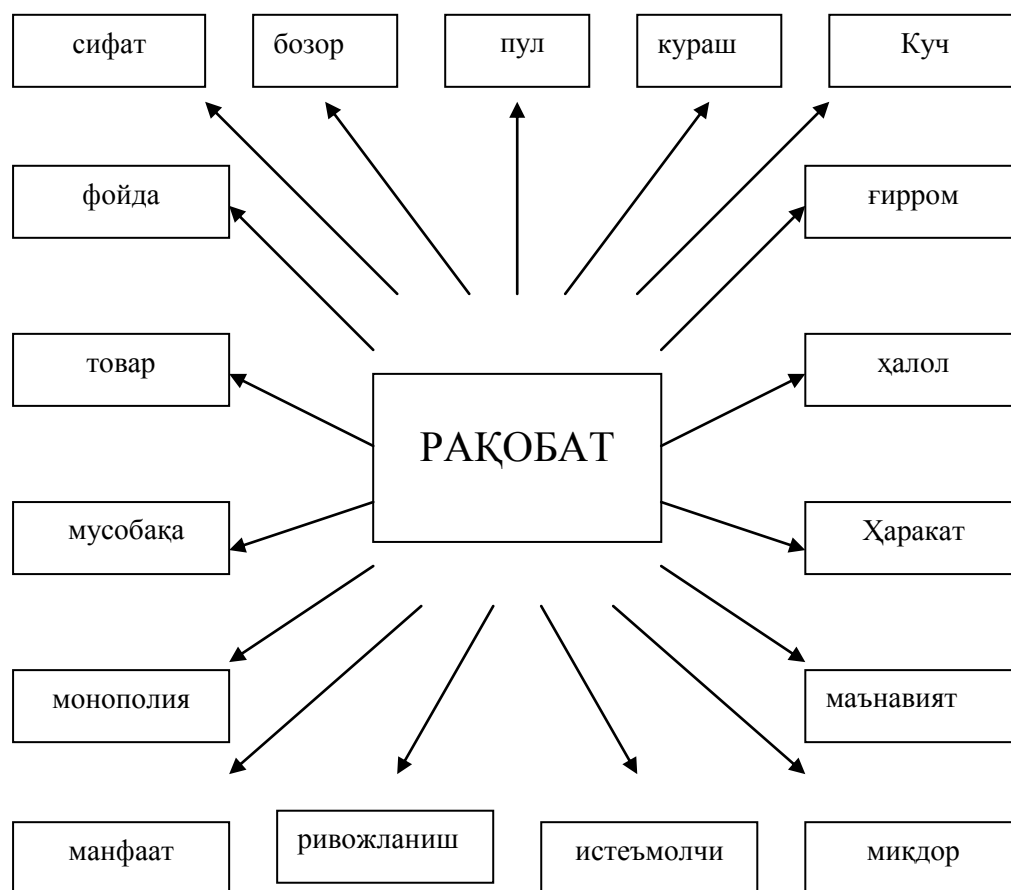
II. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

1.1. Мавзуга доир таянч тушунча ва ибораларни топиб, тартиб номери асосида рўйхатини тузинг.

Мавзунинг таянч тушунча ва иборалари

- () иқтисодий ўсиш;
- () анъанавий таълим технологияси;
- () модулли таълим;
- () таълим усули ва воситалари;
- () иқтисодий ўсиш турлари;
- () модулли ўқитиш тамойиллари;
- () модулли ўқитиш шарт-шароитлари;
- () фан бўйича фаолият ёндашуви;
- () тизимли фаолият ёндашуви.

1.2. Кластер усулидан фойдаланиб, «тадбиркорлик» ни тармоқларга бўлинг.

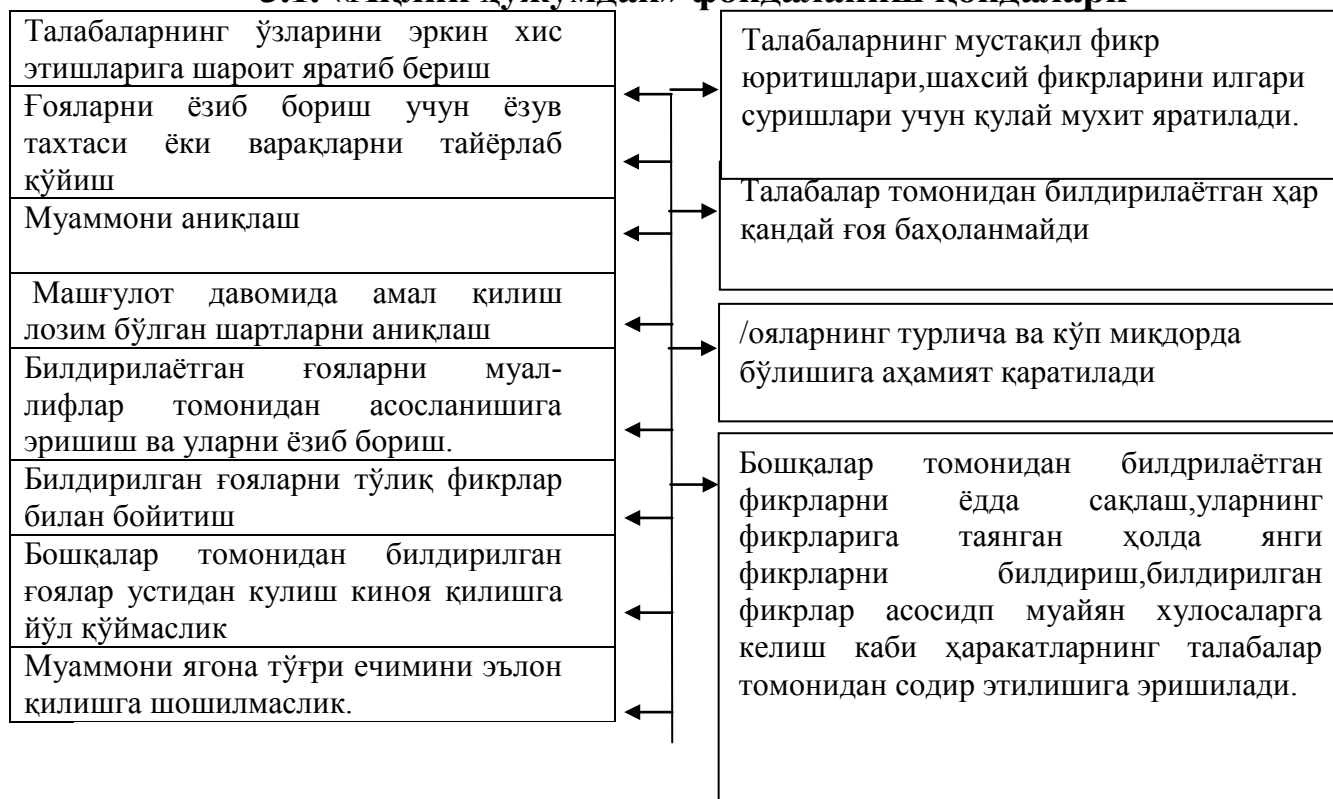

1.3. Модулли таълимдан фойдаланишнинг афзаллик томонлари

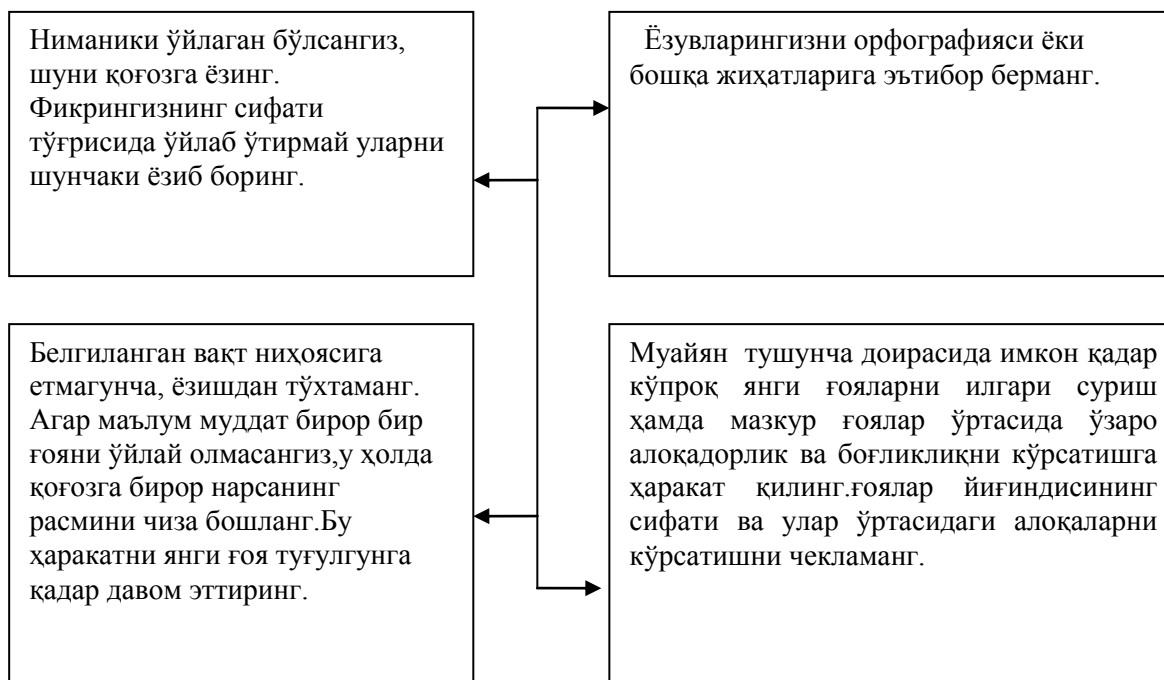
№	Анъанавий таълим	Модулли таълим
1.	Дарслар бир хил тарзда олиб борилади.	Модулли таълим дастури талаблари асосида олиб борилади.
2.	Вақтдан унумли фойдаланилмайди.	Вақтдан самарали фойдаланилади.
3.	Ўқув материални ўзлаштириш дастлабки босқичда бўлади. Уй вазифасининг ҳажми ортиб боради.	Талабалар томонидан ўқув материали юқори даражада ўзлаштирилишига, ўз устида мустақил ишлашига имкон яратилади.
4.	Талабаларнинг ўзаро мулоқоти, мустақиллиги, нутқини ривожлантириш имконияти чекланган.	Талабалар яқка, жуфт ҳолда кичик гуруҳларда ишлайди, улар ўртасида дўстона мулоқот, ўзаро ёрдам, ҳамкорлик вужулга келади, нутқи ва мулоқот маданияти ривожлантирилади.
5.	Янги мавзунини ўрганишда ўрта савияли талабага нисбатан мўлжал олинади. Талабалар фаолияти суст, тайёр билимларни ўзлаштиришга қаратилади.	Ҳар бир талаба ўз қизиқиши, иқтидорига асосланиб, билимини ошириш мақсадида мустақил ва ижодий ишлаб, Янги билимларни ўзлаштиради.
6.	Талабалар билимини ўқитувчи баҳолайди.	Ўз-ўзини назорат, ўзаро назорат ва ўқитувчи назорати амалга оширилади.
7.	Педагогик муносабатлар авторитар технологияга асосланади.	Педагогик муносабатлар ўзаро ҳамкорликка асосланади.

III. МАЪЛУМОТ-АХБОРОТ МАТЕРИАЛЛАР

3.1. «Ақлий ҳужумдан» фойдаланиш қоидалари

3.2 Кластер методидан фойдаланиш қоидалари

IV. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

4.1. Такрорлаш учун саволлар:

1. Модулли таълим тизимида таъриф беринг?

2. Модулли таълим тизимининг таркибий қисми ҳақида гапиринг?
3. Тизимнинг афзалликлари нимадан иборат?
4. Интерфаол методлардан Бумеранг усулига таъриф келтиринг?
5. «Ақлий ҳужум» методидан фойдаланиш қоидалари ҳақида фикр билдиринг.
6. Кластер методи – бу нима?

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

2-машғулот
ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

I. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

1.1. Эксперт қоғозлари-топшириғи №1

Талабаларнинг кичик гуруҳларда модулли таълим технологияси асосида ишлашига мўлжалланган маъруза машғулоти ишланмасини тузиш услубиёти.

1. Тушуниши.

2. Сабабларнинг юзага келиши.

3. Асосини аниқлаш.

(мантиқли тузилишга эга схемани жадвал кўринишида беринг, кластер ва бошқалар)

1.2. Эксперт қоғозлари-топшириғи №2

Маъруза машғулоти дарсларини ишланмаси тузиш услубиёти.

1. Тушуниши.

2. Сабабларнинг юзага келиши.

3. Асосини аниқлаш.

(мантиқли тузилишга эга схемани жадвал кўринишида беринг, кластер ва бошқалар)

1.3. Эксперт қоғозлари-топшириғи №3

«Рақобат ва якка ҳокимлик» мавзусини модулли таълим дарси асосида ташкил этиш.

1. Тушуниши.

2. Сабабларнинг юзага келиши.

3. Асосини аниқлаш.

(мантиқли тузилишга эга схемани жадвал кўринишида беринг, кластер ва бошқалар)

1.4. Эксперт қоғозлари топшириғи №4

“Иқтисодий ўсиш ва унинг омиллари” мавзусини ўқитиш методикаси

1. Тушуниши.

2. Сабабларнинг юзага келиши.

3. Асосини аниқлаш.

(мантиқли тузилишга эга схемани жадвал кўринишида беринг, кластер ва бошқалар)

1.5. Гуруҳ ишини баҳолаш жадвали

Ҳар бир гуруҳ бошқа гуруҳлар чиқишини баҳолайди, мезонлар бўйича баллар тўплайди (ҳар бир мезон ўртача 5 баллгача тақсимланади)

Гуруҳ	Жавоблар-нинг тўғри ва аниқлиги	Кўргазмалилиги	Гуруҳ аъзолари- нинг фаоллиги	Умумий баҳолаш баллари
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Яқунини умумлаштириш ва баҳолаш

Гуруҳ	Гуруҳнинг умумий балли					
	1	2	3	4	5	6
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
Умумий баҳолаш баллари жами						
Баҳолаш (умумий баҳолаш баллари 5 га бўлинади)						

--	--	--	--	--	--	--

II. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

2.1. Ўз-ўзини текшириш ва ўз-ўзини баҳолаш учун назорат саволлари

1. Модулли ўқитиш технологиясига изох беринг?
2. Модулли ўқитиш услубининг афзаллиги нимада?
3. Модулли ўқитиш услубининг камчилиги Сизнингча нимада?.
4. Модулли ўқитиш услубининг тамойилларига нималар киради?
5. Ноанъанавий дарсларни ташкил этиш ва уларнинг ўзига хослиги ҳақида фикр билдиринг?
6. Модулли ўқитиш услубининг элементларига нималар киради?
7. Модулли таълим технологиясининг хусусиятлари ҳақида гапиринг?

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

9.2. Индивидуал топшириқларни бажаришга асосланган амалий машғулот бўйича режа-топшириқ ва ўқув-услубий хужжатлар

Машғулот режаси: 1. Кириш, билимларни фаоллаштириш. 2. Модулли таълим технологияси. 3. Маъруза машғулотни ишланмасини тузиш услубиёти. 4. «Рақобат ва яқка ҳокимлик» мавзусини муаммоли таълим дарси асосида ташкил этиш. 5. “Иқтисодий ўсиш ва унинг омиллари” мавзусини ўқитиш методикаси.		
Машғулотнинг мақсади:	Мавзу бўйича олинган билимларни мустаҳкамлаш, чуқурлаштириш ва такомиллаштириш..	
Талабанинг ўқув фаолияти натижалари: • амалий машғулот режалари билан олдиндан танишиб чиқиб, тайёргарлик кўради; • модулли таълим технологияси бўйича назарий билимларга эга бўладилар; • назарий билимлар асосида модулли таълим технологиясини кўрсатиб бера оладилар; • олинган билимдан келиб чиққан ҳолда маъруза машғулотларининг ишланмасини таҳлил қила оладилар; • берилган муаммони мустақил тарзда таҳлил қилиб хулосалар бера оладилар.		
Мустақил ўрганиш учун топшириқлар: 1. Ўқув топшириқларни бажаришга тайёрланинг. Эслатма: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4-га қаранг. 2. Ўқув топшириқлари билан танишиб чиқинг. Эслатма: 2.1.-га қаранг. 3. Ўтилган маърузаларни ўқинг ва конспект тайёрланг. Эслатма: 3.1.-га қаранг.		
Назорат шакли: Оғзаки назорат, савол-жавоб ва ўз-ўзини назорат қилиш.	Максимал балл: 3 б. Талабага қўйилган балл: _____	Ўқитувчи имзоси: _____

ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

I. ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

1.1. Топшириқ:

- 1-гуруҳ. Модулли ўқитиш технологияси тамойиллари.
- 2-гуруҳ. Модулли таълим тизими шарт-шароитлари.
- 3-гуруҳ. Таълим технологиясининг асосий хусусиятлари.

1.2.«Блиц-сўров» саволлари

1. Модулли ўқитиш нима?
2. Модулли ўқитиш технологиясининг афзаллиги ва камчилиги ҳақида фикр билдиринг?
3. Модулли ўқитишдан фойдаланиб, юқори малакали мутахассис тайёрлаш нималарга асосланади?
4. Модулли ўқитиш услубининг долзарблиги нимада?
5. Фан бўйича фаолият ёндашуви ва тизимли фаолият ёндашувини таҳлил қилинг?

1.3. «Дельфи» технологияси

Қарама-қарши фикрларнинг баҳолар йиғиндиси жадвали

Талабалар- нинг исми ва шарифи	Модули ўқитиш технологиясига қўйилган талабларни кўрсатиб беринг								
	1.			2.			3.		
	Д	М	К	Д	М	К	Д	М	К
Кўпайтма йиғиндиси									

Д – даражали баҳо.

1-энг юқори балл.

М – муқобил баҳо.

10-энг паст балл.

К – кўпайтма.

1.4.Талабаларни баҳолаш мезонлари кўрсаткичлари

Гуруҳ	Баҳо	Баҳолаш кўрсаткичлари ва мезонлари			
		Ўтилган мавзуни тўлиқ билади	Фаоллик	Мисоллар келтира олади	Жами

	<i>Балл</i>	<i>1,0</i>	<i>0,5</i>	<i>1,5</i>	<i>3</i>
1					
2					
3					

Гуруҳларга қўйилган баллар кўрсаткичлари

<i>Гуруҳ</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>Умумий балл</i>	<i>Баҳо</i>
1					
2					
3					

2,2 – 3 балл – аъло

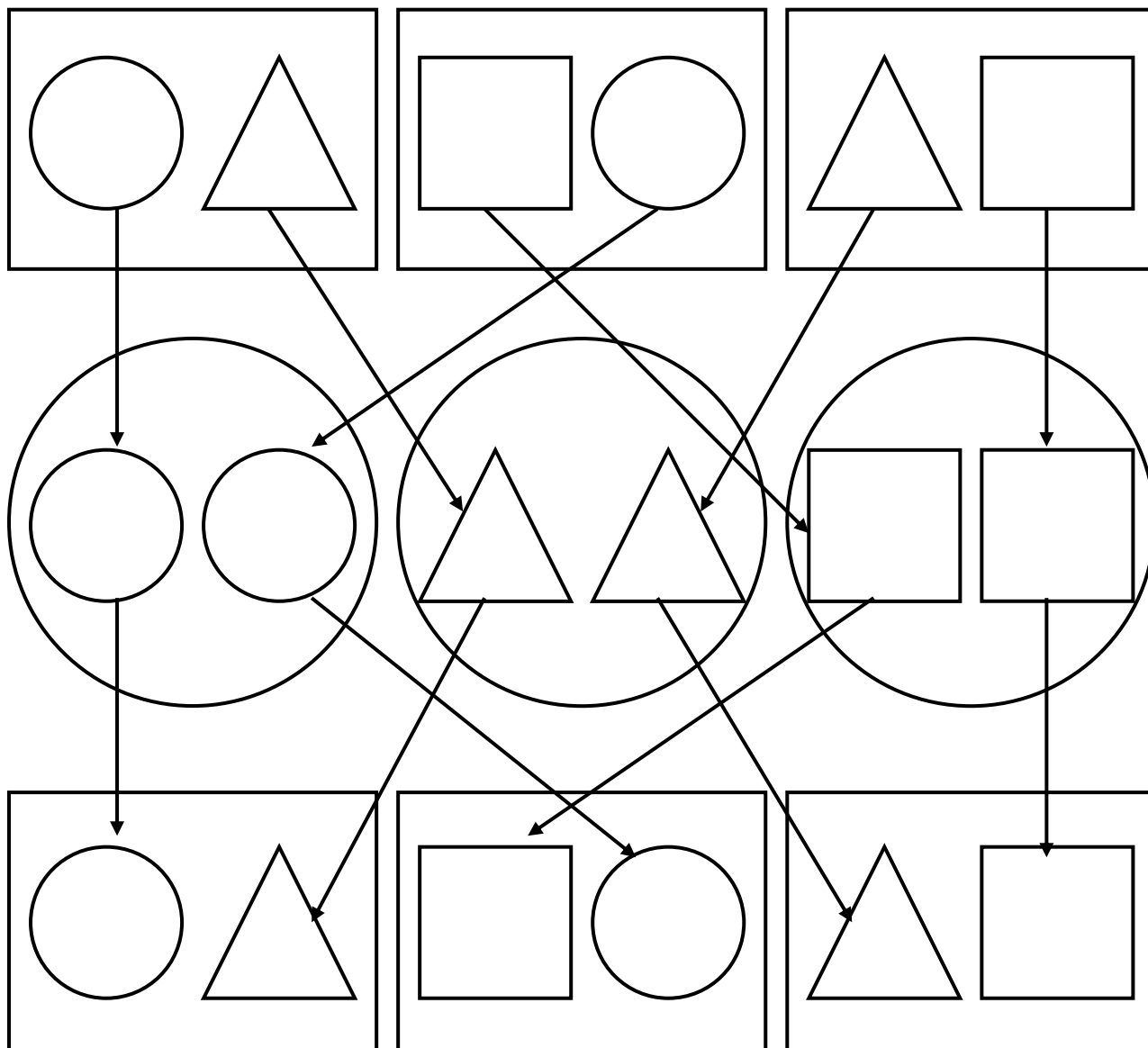
1,2 – 2 балл – яхши

0,5 – 1,1 балл – қониқарли

II. МАЪЛУМОТ-АХБОРОТ МАТЕРИАЛЛАР

2.1. «Ажурли арра» қоидалари

1. Топшириқни бўлиш: Топшириқ ва матнни бир неча асосий қисмларга қирқилади.
2. Биринчи гуруҳлар: Ҳар бир гуруҳ аъзолари қирқилган мавзуни оладилар ва экспертга айланадилар.
3. Эксперт гуруҳлар: қўлида бир мавзуга оид ўқув топшириқлари мавжуд бўлган талабалар мавзуни муҳокама қилиш, бошқаларга ўргатиш режасини эгаллаш учун эксперт гуруҳга бирлашадилар.
4. Бирламчи гуруҳлар: Талабалар ўзларининг бирламчи гуруҳларига қайтадилар ва эксперт гуруҳларда ўрганганларини ўқитишади.

III. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

3.1. Ўтилган мавзулардан бирини танланг, ўқинг ва режа тузинг, асосий фикрни ажратинг, мандан фойдаланиб ўқув дафтарингизга конспект ёзинг ва жадвални тўлдириг.

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

2-амалий машғулот

ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАТЕРИАЛЛАР

1.ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАР

1.1. Эксперт қоғозлари – топшириқлар

1 гуруҳ

1 топшириқ. Тест

Педагогик технология қонуниятлари, тамойиллари бу-

- а) таълим-тарбиянинг бирлиги, яхлитлиги
- б) таълим шакллари оптималлаштириш
- в) тарбияланувчилар фаолиятини оқилона уюштириш
- г) ҳамма жавоблар тўғри

2 топшириқ. Модулли таълим технологиясининг тамойилларини кўрсатинг.
Жавоб беришда органайзерда «мантиқ чизма тузилиши»дан фойдаланинг.

3 топшириқ. Талабаларнинг индивидуал ишлаши ва ҳамкорликда ишлашига мўлжалланган модул дастурлари ишлаб чиқинг.

Модул дастурларини ишлаб чиқишда Ж.О.Толипованинг методикасидан фойдаланинг.

4 топшириқ. Қисқача хулоса келтиринг.
Когнитив визуаллик тамойили қандай қонуниятлардан келиб чиқади

1.2. Эксперт қоғозлари – топшириқлар

2 гуруҳ

1 топшириқ. Тест.

Фаолият соҳасининг экстенсив босқичи бу -

- а) китобларнинг пайдо бўлиши
- б) компьютерларнинг пайдо бўлиши
- в) интернетнинг пайдо бўлиши
- г) машиналарнинг пайдо бўлиши

2 топшириқ. Ўқитишнинг модул тизимига ўтиш самарадорлиги нималарга боғлиқ.

Жавоб беришда органайзерда «мантиқ чизма тузилиши»дан фойдаланинг.

3 топшириқ. “Иқтисодий ўсиш ва унинг омиллари” мавзуси асосида модулли ўқитиш тизимидан фойдаланиб, дарснинг ишланмасини тузинг.

Машғулот ишланмасини тузишда И.Мамажонов методикасидан фойдаланинг.

4 топшириқ. Қисқача хулоса келтиринг.

Фан бўйича фаолият ёндашуви асосида модул ўзида нималарни мужассамлаштиради.

1.3. Эксперт қоғозлари – топшириқлар

3 гуруҳ

1 топшириқ. Тест.

Ўқув воситалари тизимини шакллантириш технологиясини кўрсатинг?

- а) кўргазмалар ва техник воситаларни сурункали кўринишини таъминлаш ва таълим олувчиларда улар билан ишлаш кўникма ва малакаларини ошириш
- б) ўқув жараёнида асосий звеноларни қамраб олиш

в) таълим олувчиларда ўқитиш воситалари билан ишлаш кўникма ва малакаларини ошириш

г) ўқув жараёнида ўқитиш воситаларини белгиланган дидактик функцияларга қараб мослаштириш

2 топшириқ. Модулли таълим технологиясининг афзаллиги ва камчилигини кўрсатинг.

Жавоб беришда органиайзерда «мантиқ чизма тузилиши»дан фойдаланинг.

3 топшириқ. «Рақобат ва якка ҳокимлик» мавзусини муаммоли таълим асосида ташкил этиш.

Машғулоти ишланмасини тузишда М.Хошимованинг методикасидан фойдаланинг.

4 топшириқ. Қисқача хулоса келтиринг.

Тизимли фаолият ёндашуви асосидаги модуль ҳақида фикрингиз.

1.4. Эксперт қоғозлари – топшириқлар

4 гуруҳ

1 топшириқ. Тест.

Педагогик технологиянинг муҳим белгилари бу –

а) таълим жараёнини олдиндан лойиҳалаш ва талабалар билан бирга лойиҳани қайта ишлаб чиқиш

б) таълимнинг мақсади, реал диагностик бўлиши, талабанинг билим ўзлаштириш сифатини объектив баҳолаш

в) мавзунинг мазмуни ўқув вазифа бўлаклари шаклида ойдинлаштирилиб, мўлжалланган эталон асосида талабанинг кузатиладиган, ўлчанадиган ҳаракатлари тарзида ифодалаш

г) талабанинг ўқув фаолиятини тасвирлайдиган лойиҳани тизимли ёндашув асосида тузиш

2 топшириқ. Ўқув фаолияти элементларини гуруҳланг.

Жавоб беришда органиайзерда «мантиқ чизма тузилиши»дан фойдаланинг.

3 топшириқ. «Тадбиркорликни ривожлантиришнинг ташкилий асослари» мавзуси юзасидан талабаларнинг кичик гуруҳларда ишлашига мўлжалланган модуль дастури.

Машғулотнинг ишланмасини тузишда М.Ҳакимованинг методикасидан фойдаланинг.

4 топшириқ. Қисқача хулоса келтиринг.

Ўқитишнинг модуль тизими аҳамиятини кўрсатинг.

1.5. Баҳолаш мезонлари кўрсаткичи (балл ҳисобида)

Топшириқларни баҳолаш мезонлари кўрсаткичлари	1 гуруҳ	2 гуруҳ	3 гуруҳ	4 гуруҳ
1 топшириқ (0,3)				
2 топшириқ				
Мавзу мазмуни ва кўргаз-малилигига (0,8)				
Мантиқан тўғри тузганлиги учун				

3 топширик (0,5)				
4 топширик:				
Аниқ хулоса келтиргани учун (0,5)				
Регламентга риоя қилганлиги учун (0,2)				
Назорат саволларига тўғри жавоб берганлиги учун (0,1)				
Бошқа қўшимчалар (0,1)				
Жами (3 балл):				

Амалий машғулотда умумий тўплаган баҳоси – 3 баллгача: 2,2-3 балл – «аъло»; 1,2-2 баллгача – «яхши»; 0,5-1,1 баллгача – «қониқарли»; 0-0,5 баллгача – «қониқарсиз».

II. МАЪЛУМОТ-АХБОРОТ МАТЕРИАЛЛАР

2.1. Гуруҳда ишлаш ва вақтга риоя қилиш тартиби

1. Гуруҳда топширикни бажариш, презентацияга тайёргарлик – 20 минут.
2. Иш натижаларини презентация қилиш – 5 минут.
3. Гуруҳ ишини баҳолаш ва жамоада муҳокама қилиш – 5 минут

2.2. Эксперт гуруҳининг вазифалари

1. Гуруҳ мустақил ишни бажариш жараёнида ҳар бир гуруҳга биттадан назорат саволи тузиш кераклигини тушунтиради.
2. Амалий машғулотда берилган вақтга
3. Презентациядан сўнг, ҳар бир гуруҳга назорат саволини беради.
4. Гуруҳ ишини таҳлил қилади.
5. Гуруҳ ишининг якуний баҳосини чиқаради.

III. ЎЗ-ЎЗИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ УЧУН МАТЕРИАЛЛАР

3.1. Якуний назорат ишига тайёргарлик кўриш.

ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР УЧУН

ИЗОҲЛИ ЛУҒАТ - ГЛОССАРИЙ

Аксиология - кадриятлар тўғрисидаги фалсафий таълимот, аксиологик кадриятлар моҳияти.

Аксиологик ёндашув – инсонпарварлик педагогикасига хос бўлган хусусият, бунда инсон ижтимоий кадрият ва жамият ривожланишининг пировард мақсади сифатида қаралади. Аксиологик тафаккур ўзаро алоқадаги ҳамда ўзаро ҳаракатдаги дунё концепциясига асосланади.

Амалий тадқиқотлар - педагогик жараённинг айрим жиҳатларини чуқур ўрганишга қаратилган ишлар, педагогик амалиёт қонунларини очиш.

Ахборотли малака – таълим-тарбия масалаларига ахборотларни мослаштириш ва талқин қилиш малакаси.

Ахлоқ - шахснинг жамиятга ва бошқа кишиларга нисбатан бурчини белгилаб берувчи меъёрлар тизими, маънавий хулқ қоидалари, у ижтимоий онг шаклларида бири.

Билиш, англаш - дунё ҳақидаги янги билимлар ҳисобланадиган субъект ва объектнинг ўзаро таъсирини, воқеликнинг руҳиятда қайта таъсир этилиши ва акс эттириш жараёнидир.

Билиш фаолияти - идрок қилиш ҳисси, назарий фикрлаш ва амалий фаолият бирлиги.

Бурч - муайян ахлоқий мажбуриятларни ҳис қилиш, унинг зарурлигини англаш.

Бошқариш — ташкил этиш, қарор қабул қилишга қаратилган фаолият, объектни ўз хизмат вазифаси доирасида назорат қилиш, тартибга солиш, ишончли ахборотлар асосида таҳлил қилиш ва яқун яшаш.

Вазифа — мақсад ва уни амалга ошириш босқичларининг ойдинлаштирилиши.

Вербал — ифодали, оғзаки.

Гуманизм - 1) инсоннинг инсонга бўлган меҳр-муҳаббати, унинг шаъни, қадрини ҳурмат қилиш, киши манфаатлари учун қайғуриш ғоялари билан суғорилган ва кишилар ўртасидаги тенглик, ҳалоллик, инсоний муносабат тамойилларига асосланган дунёқараш.

Давлат таълим стандарти - узлуксиз таълимнинг муайян босқичида шахс (мутахассис)нинг тайёргарлик даражаси ва мазмунига қўйиладиган минимум талаблар.

Дарс - маълум мақсад асосида, белгиланган вақтда алоҳида, бир хил ёшдаги ўқувчилар, ёшлар билан ўқитувчи раҳбарлигида олиб бориладиган таълим жараёни.

Дидактика - таълим ва ўқитиш назарияси ҳамда ўқитиш жараёнида тарбиялаш мазмунини ифодаловчи педагогиканинг таркибий қисми.

Жамоа-инсонпарварлик ва жавобгарлик масъулиятларига боғлиқлиги билан характерланадиган муносабатлар ҳамда ҳамкорликдаги ижтимоий ижобий фаолиятга асосланган, кишиларнинг ташкил этилган умумийлиги, жамоасидир.

Идрок- мазкур муддатда сезги органларида уларнинг бевосита таъсир этиши давомидаги бир бутун ҳодисалар ёки нарсаларнинг инсон онгида акс этишидир.

Изоҳлаш, тушунтириш — оғзаки изоҳ, ёритилиши лозим бўлган турли материалларни изоҳлаш, исботлаш, таҳлил қилиш

Илмий муаммо — фан орқали ҳал қилинадиган асосий зиддиятлар.

Истиқболни белгилаш малакаси — ижтимоий ва билиш жараёнларини режалаштириш ва бошқариш.

Интеллект - шахснинг турли фаолият турларини муваффақият билан ўзлаштиришини белгилайдиган туғма ва ўзлашма барча ақлий қобилиятлар тўплами.

Касбий — педагогик мулоқот — педагог ва талабанинг ўзаро зич ижтимоий-психологик алоқаси тизими бўлиб, унинг мазмуни ахборотлар айрибошлаш, тарбиявий таъсир ўтказиш, коммуникатив воситалар ёрдамида ўзаро муносабатларини ташкил этиш ҳисобланади.

Касбий тайёргарлик – бўлажак мутахассиснинг психологик, психофизиологик, жисмоний ҳамда илмий-назарий ва амалий тайёргарлиги.

Касбий билимдонлик – педагогик фаолият юритиш учун зарур бўлган назарий ва амалий тайёргарлик бирлиги.

Кузатиш – бирор педагогик ҳодиса бўйича аниқ фактик материал олиш мақсадини кўзлаган идрок этишнинг шакли.

Креативлик - бетакрор кадриятлар яратувчи, ностандарт ечимлар қабул қилувчи индивиднинг ботиний қобиляти.

Кўникма – ўрганиш натижасида қўлга киритилган, беихтиёр, автоматик тарзда бажариладиган ҳаракат. Кўникмалар бирор ҳаракатни назоратсиз, автоматик тарзда бажариш қобилятидир.

Мақсад – бўлғуси натижалар ҳақида ҳар доим ақлан ўйлаб кўрилган, ривожлантирилган ҳаёлий тасаввурлар, келгусидаги режалар.

Метод – 1) табиий ва ижтимоий ҳаёт ҳодисаларини тадқиқ қилиш, билиш усули; 2) ҳаракат қилиш усули, тарзи.

Методика – бирор ишни ташкил қилишда мақсадга мувофиқ қўлланадиган усуллар.

Методология- дунёни илмий билиш методи ҳақидаги таълимот.

Мотив – маълум эҳтиёжларни қондириш учун асос бўладиган кишининг ички фаолият мазмуни.

Муаммоли ўқитиш – ўқув машғулотини ташкил этиш шакли бўлиб, унда педагог раҳбарлигида муаммоли вазият юзага келтирилади ва унинг ҳал қилинишида таълим олувчилар фаол мустақил ҳаракат қиладилар.

Педагогик ихтисослик – таълим натижаси ўлароқ билим, малака ва кўникмалар мажмуидан иборат касбий гуруҳ доирасидаги фаолият тури.

Педагогик технология – 1) олдиндан лойиҳалаштирилган педагогик жараёни амалиётга режали ва бир маромда татбиқ этиш ёки педагогик масалани ечишга қаратилган педагогнинг узлуксиз ўзаро боғланган ҳаракатлари тизимидир; 2) таълим-тарбия методларининг у ёки бу тўпламини қўллаш билан боғлиқ бўлган педагогнинг узлуксиз, ўзаро шартланган ҳаракатлари тизимидир; 3) таълим шакллари оптималлаштиришга қаратилган, техника ҳамда инсон омиллари, унинг ўзаро ҳамкорлиги асосида ўқитиш жараёни ва билимларни эгаллаш, яратиш, қўллаш ҳамда белгилашнинг тизимли усулидир.

Педагогик фаолият – таълим мақсадларини амалга оширишга қаратилган ижтимоий фаолиятнинг алоҳида тури.

Педагогик жараён - таълим масалалари, унинг тараққиётини ҳал қилишга қаратилган, махсус ташкил этилган педагог ва тарбияланувчиларнинг ўзаро муносабатлари.

Педагогик маҳорат - педагогик жараёни билиш, уни ташкил эта олиш, ҳаракатга келтира олиш, педагогик жараёнинг юқори самарадорлигини белгиловчи шахснинг иш сифати ва хусусиятлари синтези.

Педагогик мулоқот - таълим олувчиларнинг мақсадлари ҳамда уларнинг биргаликдаги фаолиятлари мазмунидан келиб чиқадиган ўзаро алоқаларни ўрнатиш ва ривожлантиришни, бир-бирини англаш ва қўллаб-қувватлашни ташкил этишнинг кўп қиррали жараёни.

Педагогик такт - болалар фаолиятининг турли доираларида улар билан мулоқотда бўлишнинг педагогик тамойили, ўлчови, ўқувчилар билан уларнинг шахсий хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда тўғри мулоқотда бўла олиш малакаси.

Педагогик малака - муайян тоифадаги вазифаларни ҳал қилиш имкониятига эга бўлган мутахассиснинг касбий педагогик тайёргарлиги даражаси ва тури.

Педагогик техника - 1) ҳар бир таълим олувчига ва жамоага педагогик таъсир ўтказишни самарали қўллаш учун зарур бўлган малака ва кўникмалар мажмуаси; 2) ҳар бир таълим олувчи ва жамоанинг фаоллигини педагогик жиҳатдан таъминлаш учун зарур бўлган малака ва кўникмалар.

Педагогик тизим - шахсни ривожлантириш ва яхлит педагогик жараённи бирлаштирган таълимнинг ўзаро боғланган ташкилий тузилмаси.

Рухий педагогик тайёргарлик - педагогиканинг методологик асослари ва категорияларини, шахсни ижтимоийлашуви ва тараққиёти қонуниятлари, таълим ва тарбиянинг моҳияти, мақсади ва технологик ғояларини билиш.

Сухбат - кузатув жуда етарли даражада аниқ бўлмаган зарур ахборотни олиш учун қўлланадиган тадқиқот методи.

Талабаларни касбга йўналтириш - талаба-ёшларга келажакда ўз касбларини аниқлаб олиш учун ёрдам кўрсатишга қаратилган ижтимоий-иқтисодий, психологик, педагогик, табиий-биологик ва ишлаб чиқариш техник тадбирларнинг асосланган тизими.

Таълим - 1) шахс жисмоний ва маънавий шаклланишининг ягона жараёни, ижтимоий эталонларнинг ижтимоий онг сифатида у ёки бу даражада қайд қилинган, тарихан шартланган идеал тимсолларга онгли йўналтирилган ижтимоийлашиш жараёни; 2) муайян билимларни эгаллаш ғоявий-ахлоқий кадр, малака, кўникма, ахлоқ меъёрларига қаратилган жамият аъзоларининг таълим ва тарбияси вазифасини бажарадиган нисбий мустақил тизим.

Тарбия - 1) шахснинг маънавий ва жисмоний ҳолатига мунтазам ва мақсадга мувофиқ таъсир этиш; 2) педагогик жараёнда таълим мақсадларини амалга ошириш учун педагог ва тарбияланувчиларнинг махсус ташкил этилган фаолияти.

Тафаккур - инсон ақлий фаолиятининг олий шакли, инсонларни ўраб олган дунёдаги ўзаро боғланган нарса ва ҳодисаларни билиш жараёни, муҳим ҳаётий жараёнларни ҳис қилиш ва муаммоларни ҳал қилиш, маълум бўлмаган воқеа ҳодисаларни кидириш, келажакни кўра олиш. Тафаккур, тушунча, ҳукм, ҳулоса шаклларида намоён бўлади.

Темперамент - 1) шахснинг психик фаолияти динамикасининг турли жиҳатларини билдирадиган турғун индивидуал хусусиятларининг қонуний муносабатлари; 2) шахснинг динамик хусусиятлари: интенсивлик, тезлик, темп, психик жараёнлар ва ҳолатлар ритми.

Тест - 1) стандарт шаклдаги топшириқлар бўлиб, ақлий тараққиёт, қобилият, билим ва малакани аниқлаш мақсадида ўтказиладиган синовдир; 2) аниқ социологик тадқиқотларда фойдаланиладиган таркатма материал, саволнома; 3) шахс руҳияти ва ҳулқини аниқ миқдорий ва маълум сифат баҳоларини олдиндан берилган баъзи

стандарт – тест меъёрлари билан қиёсий ўрганишга мўлжалланган психологик тадқиқотларнинг стандартлаштирилган методи.

Технология – ишлаб чиқариш жараёнида ашёлар, материаллар, ярим тайёр маҳсулотларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш, ашёнинг ҳолати, хусусияти, шаклини ўзгартириш усуллари тўплами.

Тизим – 1) яхлит таълимни, унинг бирлигини белгиловчи бир-бири билан қонуний боғлиқ аксарият унсурлар (предметлар, ходисалар, қарашлар, билимлар ва бошқалар); 2) қисмларнинг маълум бир боғланишларда, ҳаракатларнинг ўта изчилликда режали, тўғри жойлашиш тартиби.

Фаолият – 1) онгли мақсад билан бошқариладиган кишининг ички (руҳий), ташқи (жисмоний) фаоллиги; 2) атроф-муҳитнинг кишилар томонидан мақсадга мувофиқ қайта бунёд этилиши.

Шахс – 1) кишиларнинг ижтимоий ҳулки, инсонлар орасида ўзини тутишини акс эттирадиган руҳий сифатлари мажмуини билдирувчи тушунча; 2) турли-туман сифатлар тизимидаги кишининг руҳий, маънавий моҳияти; 3) ижтимоий моҳият касб этган ва ўз-ўзини англаш қобилиятига эга бўлган киши.

Шахсий фазилят - шахс томонидан ўзининг ахлоқий, руҳий ва ишчанлик қобилиятининг ижтимоий аҳамиятини, жамиятдаги ўрнини англай олиш хусусияти.

Эътикод - шахс амал қиладиган билим, тамойил ва ҳодисаларнинг қалбан ва асосли ишонч билан боғланган, унинг атроф-муҳитга ҳамда ўзининг ҳатти-ҳаракатларига бўлган субъектив муносабати.

Эстетик тарбия - гўзалликни ҳис қилиш, атроф-муҳитдан гўзалликни пайқай олиш ва тушунишга бўлган қобилиятни тарбиялаш.

Эҳтиёж - индивиднинг бирор нарса-ҳодисага муҳтожлиги ва кишининг руҳий қуввати ҳамда фаоллиги манбаи ҳисобланадиган асосий хусусияти.

Эҳтимоллик - тасодифийлик, педагогик ҳаётдаги ўзгаришларни аниқ айтиб бериш мумкин бўлмаган, эҳтимол кутилган жараён.

Ўйин - фаолиятнинг бир тури бўлиб, ижтимоий тажрибаларни ўзлаштириш ва бунёд этишга, ўз ҳатти-ҳаракатларини такомиллаштиришга қаратилган бўлади.

Ўз-ўзини баҳолаш – шахснинг ўз психологик сифатлари, ҳулки, ютуқлари ва муваффақиятсизликлари, кадр-қиммати, камчиликларини баҳолай олиши.

Ўз-ўзини тарбиялаш I) шахсга хос бўлган маданиятнинг шаклланиши ва ривожланишига қаратилган изчил ва онгли фаолияти; 2) шахснинг ўз жисмоний, руҳий ва ахлоқий сифатларини тинмай амалга ошириш.

Ўқитиш - 1) таълимнинг ўзига хос усули бўлиб, шахсга назарий ва амалий билимлар бериш жараёнида унинг ривожланиши таъминланади; 2) талаба ва ўқитувчи, талабанинг бошқа талабалар билан алоқаси натижаси ўлароқ атроф-муҳит, унинг қонуниятлари, тараққиёт тарихи ва уларнинг ўрганилиш усуллари билишнинг мунтазам бошқарилиш жараёни.

Ўқитувчининг инновацион фаолияти - ижтимоий педагогик феномен бўлиб, ижобий имкониятни акс эттириш, кундалик фаолиятдан четга чиқишдир.

Ўқитиш вазифаси - таълимий, тарбиявий ва ривожланиш вазифалари.

Ўқитиш турлари - соқратча суҳбат методи, қолоқ таълим, изоҳлаш-намоиш этиш асосида ўқитиш, билимларни мустақил эгаллаш, дастурлаштирилган таълим, ўқув жараёнини алгоритмлаш, дифференциацияли ҳамда индивидуал таълим ва бошқалар.

Ўқиш – ўқувчининг ўз қобилияти, билими, малака ва кўникмаларини ривожлантиришга қаратилган ҳаракат.

Ўқув-билиш фаолияти - инсоният томонидан тўпланган маданий бойликни эгаллаш билан боғлиқ фаолият.

Ўқув фаолияти - шахснинг янги билим, малака ва кўникаларни эгаллаш жараёни.

Қизиқиш – шахс ҳаракатига сабаб бўладиган фаолият йўналишининг онгли шакли.

Яхлит педагогик жараён – тарбия жараёнида ва таълим жараёнида тарбия беришнинг ўзаро сингиб кетган, яхлит ҳолга келган жараёни.

“ЯНГИ ПЕДАГОГИК ТЕХНОЛОГИЯЛАР” ФАНИ БЎЙИЧА ТАЛАБАНИНГ ЎЗЛАШТИРИШ КЎРСАТКИЧЛАРИ

Жами балл - 100	Жорий балл - 45		Оралик балл - 40	Якуний балл - 15
	Талабанинг машғулотга қатнашиши маъруза -1 амал.маш-1	Талабанинг машғулотда ги фаоллиги маъруза - 2 амал.маш - 2	ОБ 1 -10 ОБ 2 –30	
1-мавзу				
1-маъруза				
2-маъруза				
1- амалий машғулот				
2.-амалий машғулот				
2-мавзу				
1-маъруза				
2-маъруза				
1-амалий машғулот				
2-амалий машғулот				
3-мавзу				
маъруза				
амалий машғулот				
4-мавзу				
1.-маъруза				
2- маъруза				
1-амалий машғулот				

2- амалий машғулот				
5-мавзу				
маъруза				
амалий машғулот				
ОБ 1				
6-мавзу				
маъруза				
амалий машғулот				
7-мавзу				
1-маъруза				
2-маъруза				
1-амалий машғулот				
2-амалий машғулот				
8-мавзу				
1-маъруза				
2-маъруза				
1-амалий машғулот				
2-амалий машғулот				
9-мавзу				
1-маъруза				
2-маъруза				
1-амалий машғулот				
2-амалий машғулот				
ОБ 2				
ЯБ				
Жами				

5. АХБОРОТ - УСЛУБИЙ ТАЪМИНОТ

Ўзбекистон Республикаси Қонунлари, Президент фармонлари
ва асарлари ҳамда меъёрий ҳужжатлар

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси.-Т.: «Ўзбекистон», 2000.
2. Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида» ги Қонуни.- Т.: 1997. 29-август.
3. Ўзбекистон Республикасининг «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури» - Т.: 1997. 29-август.
4. Каримов И.А. Мамлакатимиз тараққиётининг қонуний асосларини мустаҳкамлаш
фаолиятимиз мезони бўлиши даркор. «Халқ сўзи» газетаси. 2006 йил 25 февраль.

5. Каримов И.А. Эришилган ютуқларни, янги марралар сари изчил ҳаракат қилишимиз лозим. «Халқ сўзи» газетаси. 2006 йил 10 февраль.
6. Каримов И.А. Бизнинг бош мақсадимиз - жамиятни демократлаштириш ва янгилаш, мамлакатни модернизация ва ислоҳ этишдир. -Т.: «Ўзбекистон», 2005.
7. Каримов И.А. Ўз келажагимизни ўз қўлимиз билан қурмоқдамиз. -Т.: «Ўзбекистон» 1999.
8. Каримов И.А. Ўзбекистоннинг ўз истиклол ва тараққиёт йўли. -Т.: «Ўзбекистон» 1992.
9. Каримов И.А. Озод ва обод ватан, эркин ва фаровон ҳаёт пировард мақсадимиз. - Т.: «Ўзбекистон», 2000 й.
10. Каримов И.А. Ўзбекистон XXI асрга интилоқда. -Т.: «Ўзбекистон» 1999.
11. Каримов И.А. Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари. -Т.: «Ўзбекистон» 1999.
12. Каримов И.А. Баркамол авлод орзуси. - Т.: «Шарқ» 1999.

Ўқув қўлланма

1. Азизхўжаева Н.Н. Педагогик технология ва педагогик маҳорат. -Т.: ТДПУ, 2003.
2. Аҳмадиев А.И. Слагаемые педагогической технологии. -Т.: Ўзбекистон, 2000.
3. Аҳмадиев А.И. Персонализицияланган таълим //Педагогика, 1998. №2.-с.12-17.
4. Аҳмадиев А.И., Абдуллаева Ш. «Ўзбекистонда таълим технологиялари» -Т.: 2001.
5. Волжский А. Методика воспитательной работы с молодежью. – М. 2003.
6. Гулбоев Т, Янги педагогик технологиялар ва уларни таълим жараёнига тадбиқ этиш. - Навоий 2001.
7. Герман Сонневелд. «Ўзбекистонда касб-хунар таълими ислохотига қўмак» ТАСИС лойиҳаси. Т, 2001.
8. Зиёмуҳаммадов Б. Илм хикмати -Т.: Абу Али ибн Сино номидаги тиббиёт нашриёти. 1999й.
9. Зиёмуҳаммадов Б., Абдуллаева Ш. Илғор педагогик технология: назария ва амалиёт. «Маънавият асослари» дарси асосида ишланган услубий қўлланма - Т.: 2001.
10. Замонавий таълим технологиялари: мазмуни, лойиҳалаштириш ва амалга ошириш. Экспресс қўлланма. -Т. 2001. ТАСИС лойиҳаси.
11. Иномов, И. Иқтисодий тарбия назарияси. -Т.: ТДИУ, 2005.
12. Илғор педагогик технологиялар асосида дарс ўтиш йўллари. Ўқув услубий ишланмалар тўплами. -Т.: ТДИУ. 2005.
13. Йўлдошев Ж., Усмонов С. Педагогик технология асослари. - Т.: “Ўқитувчи” 2004.
14. Каримова В. Ижтимоий психология ва ижтимоий амалиёт. -Т.: «Университет», 2000.
15. Касб-хунар таълими технологиялари: асослари ва амалиёт. -Т.: 2001.
16. Котов В. Воспитательная работа в школе: опыт и проблемѣ. – СПб: Сев.сияние 2003.
17. Котов В. Воспитательная работа в школе: опыт и проблемѣ. – М.: «Ўзбекистон», 1990.
18. Мамажонов И. Касбий таълим услубиёти. -Т. 2005.
19. Монахов В.М. Аксиоматический подход к проектированию пед. технологии, - М.:Педагогика. 1997г.
20. Новѣй педагогические и информационнѣ технологии в системе образования. М. «Академия», 2002
21. Основѣ педагогического мастерства. Под.ред. И.А.Зязюна. – М.:, 1987.
22. Очилов М. Янги педагогик технологиялар. Қ. “Насаф” 2000.
23. Педагогик ва ахборот технологиялари: ютуқлар ва истикболлари. -Т.: ЎзПФИТА. 2003.
24. Педагогик технологиялари: асослари ва амалиёт. -Т.: 1990.
25. Педагогик технологиялари: асослари ва амалиёт. -Т.: 1994.
26. Пронина Е.Н., Лукашевич В.В.. “Психология и педагогика”. Учебник для студентов ВУЗов. Издательство «Элит», -М.: 2004.
27. Педагогика профессионального образования. Под. ред. В.А.Сластенина. –М.: «Академия».2004.
28. Психология и педагогика. Под.ред. А.А.Радугина. –М.: 2003.
29. Педагогика В.А.Сластенин, И.Ф.Исаев, А.И.Михенко, Е.Н.Шиянов. Москва. «Школьная пресса». 2004

30. Решетников П. Е. Нетрадиционная технологическая система подготовки учителей: рождения мастера. -М.: «Владос». 2000.
31. Ñëàñðàáíèí À.À., Ëñààâ Ë.Ô., Мищенко À.È., Øèýíâ À.Í. «Ïàààâíàèèà» Ó÷àáíâ òñíàèà «Øèíèüíàý Ìðàññà», -М.:2002.
32. Ñàâ÷àí÷í Ë.Ì. Àèàáíñòèèà ðàçàèòèý ïàààâíàè÷àññèâîî òâð÷àññàà ó÷èòèòèý. -Ïðîèâîäíè 1992.
33. Сайидахмедов Н.С. Педагогик технология таҳлил, таъриф, мулоҳаза. Маърифат 1998й, 24 июнь.
34. Саидахмедов Н., Очилов М. Янги педагогик технология моҳияти ва замонавий лойиҳаси. - Т.: 1999й.
35. Сайидахмедов. Янги педагогик технологиялар.- Т.: «Молия» 2003.
36. Тожиев М., Салахутдинов Р., Баракаев М., Абдалова С. Таълим жараёнида замонавий ахборот технологиялари.-Т.: ТДИУ,2001.
37. Тожибоева. Иқтисодиёт назарияси фанини ўқитиш методикаси. –Т.: «Молия», 2003.
38. Толипов Ў., Усмонбоева М.. Педагогик технология: назария ва амалиёт. –Т.: «Фан» 2005.
39. Фарберман В.Л. Илғор педагогик технологиялар.- Т.: «Фан», 1999.
40. Юзвичение П.А. Теория и практика модульного обучения. Каунас 1989.
41. Фарберман Б.М. Илғор педагогик технологиялар 8-9 апрел, илмий-назарий семинар -Т., 1989.
42. Фарберман Б. Л. Передовые педагогические технологии. -Т. «Фан», 2000.
43. Фарберман Б. Л. Раздаточные материалы методического семинара по передовым педагогическим технологиям. Т. 13-14-15 июня 2005.
44. Хошимова М.К. Педагогик технология ва педагогик маҳорат фанидан маърузалар матни. - Т.:ТДИУ, 2005.
45. Хўжаев Н. ва бошқалар .Педагогика асослари. – Т.: ТДИУ, 2003.
46. Хўжаев Н. ва бошқалар. Таълим назарияси.-Т.:ТДИУ, 2003.
47. Хўжаев Н. ва бошқалар. «Янги педагогик технологиялар» -Т. «Фан» 2002.
48. Хўжаев, И. Мамажонов. Янги педагогик технологиялар. Маърузалар матни. –Т.: ТДИУ, 2005.
49. Хўжаев Н., Ҳакимова М.Ф. ва бошқалар. Замонавий педагогик технологиялар. Т.: ТДИУ, 2005.
50. Хуркова Н. Е. Педагогическая технология. М. “Педагогическое общество России”. 2002

Интернет сайтлар

1. www.bilim.uz.
2. [http.philosophy.albertina.ru](http://philosophy.albertina.ru).
3. www.history.ru.
4. www.philosophy.com.
5. www.gov.uz - Хукумат сайти
6. www.press-service.uz - Президент сайти
7. www.edu.uz - Вазирлик сайти
8. www.ziyo.edu.uz - Вазирлик сайти
9. www.performance.edu.uz - Вазирлик сайти
10. www.tseu.fan.uz - ТДИУ сайти
11. www.tseu.uz - ТДИУ сайти

Виртуал кутубхона электрон дарсликлари ва ўқув қўлланмалари.

1. Очилова Г. Педагогика” электрон дарслик.- Т.: ТДИУ, 2005.
2. Ҳайитов О. Психодиагностика ва амалий психология” электрон дарслик. -Т.: 2005.

4.4 Экологик баҳолаш

Учкундан ўт олдириладиган двигателларнинг ишлатилган газлар таркибидаги асосий меъёрланган захарли компонентлар

Учкундан ўт олдириладиган двигателнинг ишлатилган газлар таркибидаги асосий меъёрланган захарли компонентлар миқдорларини уқитиш жараёнида куплаб лаборатория ишлари тажрибалар утказиш оркали талабаларга ўргатилади. Талабалар билан лаборатория, амаллий машғулотларида тажрибалар утказиш жараёнида эса уз-уздан, ҳар хил маркали бензин ёқилғилари, суюлтирилган нефт маҳсулотларидан олинадиган газ ёқилғилари, табиий газ ёқилғилари ва бошқа турдаги ёнилғи-мойлаш материаллари ва эҳтиёт қисмларга эҳтиёж пайдо бўлади. Учкундан ўт олдириладиган двигателнинг ишлатилган газлар таркибидаги асосий захарли компонентлар лаборатория ишлари ва тажрибалар утказиш вақтида улардан иш жараёнларида ҳосил буладиган захарли газлар ажралиб талабалар ва ўқитувчилар саломатлигига зарар етказди.

Учкундан ўт олдириладиган ички ёнув двигателларининг иш жараёнларида ҳосил буладиган захарли газлар қуйидагилардан иборат

Углерод оксиди – (ис гази) ҳосил булишининг асосий сабаби у альдегидларни узгаришида ва парчаланишида урта маҳсулот сифатида совук аланга жараёнларида пайдо булади. Унинг куп миқдорда ҳосил булиши ёнувчи аралашманинг (хавонинг ортиклик коэффициентини) куюк таркибига боглик. Ис гази одам организмидаги кон гемоглобини билан реакцияга киришиб карбоксигемоглобин ҳосил қилади ва тери оркали кислород алмашиш жараёнини тухтатиб қуяди.

Углеводородлар (алканлар, алкенлар, алкадиенлар, цикланлар.) ёниш жараёнижа кислород атомларини етишмовчилиги ва ёниш жараёнинин таъминловчи иссиқлик миқдорини камлиги сабабли ҳосил булади.

Аммо ёниш жараёнида юкори температура таъсирида ярим цикли ароматик углеводородлар (бен(а)пиренга ухшаш) ҳам пайдо булиб, улар юкори даражали захарли хусусиятга эга.

Азот оксидлари – ис гази таркибида факат юкори температура таъсирида ҳосил булади. Улар ҳам кон гемоглобинни билан кушилиб упкани хажмий узгаришига олиб келади. Бундан ташқари азот оксидлари нафас йуллари ва кузни

кичиштиради. Юкорида курсатилган захарли моддалар хаво таркибидаги юкори жоиз микдори (ЮЖМ) ёки ПДК) жорий стандартлар ёрдамида чегараланади.

Ички ёнув двигателлари ва автотранспорт воситаларининг ишлатилган газлари таркибидаги захарли моддалар микдорини меъёрлаб қўйишдан асосий мақсад атроф-муҳитни, инсониятни, жониворларни ва ўсимликлар дунёсини асраб авайлаш.

ИЁД экологик кўрсаткичларига таъсир қилувчи омиллар

ИЁД экологик кўрсаткичларига таъсир қилувчи омиллар						
№	ИГ захарлилигини камайтириш тадбирлари	Углерод оксидлари, %	Углеводородлар, %	Азот оксидлари, %	Двигател куввати, %	Ёнилғи сарфи, %
1	2	3	4	5	6	7
1.	Диагностик комплекслардан фойдаланиш	нор.	нор.	нор.	нор.	-10...30
2.	Тежамли режимлардан фойдаланиш	нор.	нор.	нор.	нор.	-15...20
3.	Учкун беришнинг илгарилаш бурчагини камайтириш	нор.	-15...25	-20...60	—	нор.
4.	Ишлатилган газларни қайта узатиш	нор.	нор.	-35...40	нор.	нор.
5.	Вентиляторни автоматик бошқариш	нор.	нор.	нор.	нор.	-10...20
6.	Карбюратор салт тизимини индивидуал созлаш	-30	-30	нор.	нор.	нор.
7.	Салт режимда айланиш частотасини кўпайтириш	-10	-10	нор.	нор.	+5...10
8.	Асосий дозалаш тизимини созлаш ($\alpha=1.05...1.15$)	-40	-15	-30	-8...10	-5...10
9.	Карбюратор олдида хавони иситиш	нор.	камай.	+	нор.	нор.
10.	Ёнувчи аралашмани иситиш	-40	-40	+40	нор.	нор.
11.	Свеча электродлари тиркишини кўпайтириш	нор.	-30	нор.	нор.	нор.
12.	Ўт олдириш бурчагини оптималлаш	нор.	-30	-20	нор.	нор.
13.	Электрон ўт олдириш тизимини қўллаш	нор.	нор.	нор.	нор.	умен.
14.	Картерни шамоллатиш тизимидан фойдаланиш	нор.	-30	нор.	нор.	5...6
15.	Нейтрализатор-катализатордан фойдаланиш	-90	-90	-76	-7...8	5...6

1	2	3	4	5	6	7
16.	Сув буғидан фойдаланиш (8...10 % гача)	-30...33	+200	-20...50	нор.	нор.
17.	Қатламли зарядлардан фойдаланиш	-30	-15	-30	нор.	нор.
18.	Ёниш камерасини такомиллаштириш	нор.	-35...50	-10...15	нор.	нор.
19.	ЭПХХ тизимини қўллаш	нор.	-30...40	нор.	нор.	-3...5
20.	Бензинни пуркаш	-10	-10	нор.	нор.	нор.
21.	“Клапан стержени – йўналтирувчи втулка” тизимини такомиллаштириш	-15	-32...40	-7	нор.	нор.

16.	Сув буғидан фойдаланиш (8...10 % гача)	-30...33	+200	-20...50	нор.	нор.
17.	Қатламли зарядлардан фойдаланиш	-30	-15	-30	нор.	нор.
18.	Ёниш камерасини такомиллаштириш	нор.	-35...50	-10...15	нор.	нор.
19.	ЭПХХ тизимини қўллаш	нор.	-30...40	нор.	нор.	-3...5
20.	Бензинни пуркаш	-10	-10	нор.	нор.	нор.
21.	“Клапан стержени – йўналтирувчи втулка” тизимини такомиллаштириш	-15	-32...40	-7	нор.	нор.

22.	Қурумга қарши қўшимчалардан фойдаланиш	Қурум 90 % гача камаяди				
23.	Газсимон ёнилғилардан фойдаланиш	-100	-50	нор.	нор.	нор.
24.	Водороддан фойдаланиш	отс.	отс.	+30	-20	20...30
25.	Наддувдан фойдаланиш	-20	-30	+60	+30	+20
26.	Ёниш камераси деворларини изоляция қилиш	-60	-50	+40	-30	-10

1	2	3	4	5	6	7
27.	Цилиндрларга қўп клапанлардан фойдаланиш	-60	-20	-20	+15	-10
28.	Сикиш даражасини 8.5 дан 12 гача ошириш	нор.	-25	+100	+25	-15
29.	Қўпучқунли ўт олдириш тизимидан фойдаланиш	нор.	-20	-25	нор.	нор.
30.	Ёнувчи аралашмани гидродинамик ҳолатини ўзгартириш	-9	нор.	нор.	-5	+9

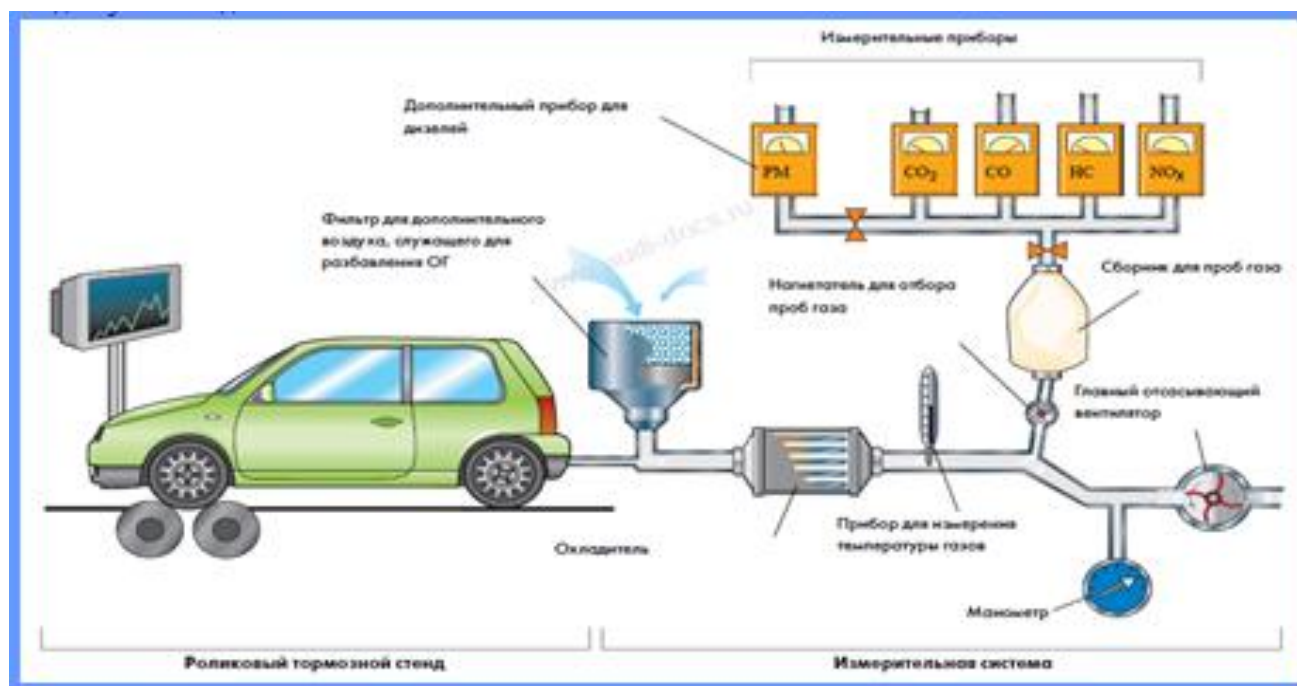
31.	Чиқариш трактига хаво ҳайдаш	-50	-50	нор.	нор.	нор.
32.	Дизелларда иккифазали аралашма ҳосил қилиш (газодизеллар)	-150	-180	-350	+9	нор.
33.	Цилиндрларни узиб қўйиш	-15...25	-30...40	+5...15	-10...15	10...20
34.	Эфир ва спиртлардан фойдаланиш					

Учқундан ўт олдириладиган ички ёнув двигателларининг экологик хавфсизлигини эксплуатация шароитида таъминлаш

Учқундан ўт олдириладиган ички ёнув двигателларининг экологик хавфсизлик муаммосига тегишли купчилик илмий-текшириш ишларни тахлили шуни курсатадики, ёнилгининг сарф қилиш даражаси ис газ таркибидаги захарли моддаларни миқдорини нисбий баҳолаш мезони деб ҳисобланса бўлади. Шу сабабга кура ёнилги сарфига таъсир қилувчи омиллар ва ис газ таркибидаги захарли моддалар автомобилнинг (двигателнинг) иш режимларига боғлиқ эканлигини курсатувчи қонуниятлар экологик хавфсизлик даражасини бошқариш мумкинлигини кўрсатади.

Зарарли моддалар миқдорини аниқлаш услуги

Автомобиль ишлатилган газлар таркибидаги зарарли моддалар миқдори сертификацион синаш жараёнида аниқланади. Бунда автомобиль роликли тормоз стендига ўрнатилади ва унга стандартлаштирилган ўлчаш тизими уланади. Кейин тормозлаш стендида синов юриш (ездовой) цикли амалга оширилади, бу жараёнда двигателнинг ишлатилган газлар синов миқдори олиниб уларнинг таркибини аниқлаш учун ўлчов тизимидан ўтказилади. Сертификацион синовлар махсус руҳсатга эга автомобиль саноатининг ташкилотлари томонидан янги автомобиль сотилишидан олдин ўтказилади.

КҲК ТАЪЛИМ ЖАРАЁНИДА ИЛҒОР ПЕДАГОГИК ТЕХНОЛОГИЯЛАРДАН ФОЙДАЛАНИЛГАН ҲОЛДА ЎҚИТИШ МЕТОДИКАСИ ФОЙДАЛАНИШНИНГ ИҚТИСОДИЙ САМАРАДОРЛИГИ

Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги Қонуни ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури» мазмунида рақобатбардош юқори малакали, замонавий билимларни мустахкам эгаллаган, юқори салохиятли баркамол шахс ва малакали мутахассисни тарбиялаб вояга етказиш жараёнининг моҳияти тўлақонли очиб берилган. Мазкур ҳуқуқий ҳужжатларда кўзда тутилган вазифаларни амалга оширишда янги илғор педагогик технологиялар асосида бўлажак кадрларни мутахассислик фанларини ўқитишда аҳамияти катта бўлиб давлатимизнинг иқтисодиётига ўзининг салмоқли ҳиссасини қўшиб келмоқда.

Узлуксиз таълим тизимининг олдида қўйилган давлат ва ижтимоий буюртмага мувофиқ, олий ўқув юртлари таълим-тарбия жараёнининг самарадорлигини ошириш, илм-фаннинг сўнгги ютуқларини амалиётга жорий этиш орқали ижодкор, ижтимоий фаол, юксак маънавиятли, касб-ҳунарли, миллий ва умуминсоний қадриятлар руҳида тарбияланган, ижодий ва мустақил фикр юрита оладиган, давлат ва жамият олдида ўз бурчи ва жавобгарлигини ҳис этадиган баркамол шахсни камолга етказиш, уларнинг онги ва қалбига миллий истиқлол ғоясини сингдириш каби муҳим вазифаларни амалга ошириш назарда тутилади.

Ушбу вазифаларнинг муваффақиятли ҳал этилиши таълим-тарбия жараёнида замонавий педагогик технологиялардан фойдаланишни тақозо этади

Бугунги кунга келиб, таълим жараёнида интерфаол методлар, инновацион технологиялар, педагогик ва ахборот технологияларини таълим жараёнида қўллашга бўлган қизиқиш, эътибор кундан-кунга кучайиб бормоқда. Демак, бунинг асосий сабабларидан бири, шу вақтгача анъанавий таълимда ўқувчи-талабалар фақат тайёр билимларни эгаллашга ўргатилган бўлса, замонавий илғор педагогик технологиялар эса, уларни эгаллаётган билимларини ўзлари қидириб топишларига, мустақил ўрганиб, таҳлил қилишларига, ҳатто хулосаларни ҳам ўзлари келтириб чиқаришларига ўргатади. Ўқитувчи бу жараёнда шахснинг ривожланиши, шаклланиши, билим олиши ва тарбияланишига шароит яратади ва шу билан бир қаторда бошқарувчилик, йўналтирувчилик функцияларини бажаради. Таълим жараёнида ўқувчи-талаба асосий фигурага айланади.

Илғор педагогик технология усулининг ўзига хос хусусияти шундаки, унда таълимнинг режалаштирилган мақсадига эришишни 100% кафолатлайдиган ўзлаштириш жараёни лойиҳалаштирилади.

Мақсадни кўзлаш, жорий натижаларни текшириб бориш, ўқув материални айрим бўлақларга ажратиш – ўқув жараёнини ташкил этишнинг бу белгилари - қайта ишлаб чиқиладиган яъни такрорланадиган таълим циклига хос хусусиятлардир.

«Янги илғор педагогик технологиялар»нинг асосий мақсади – иқтисодий, таълим жараёнида талабаларни фаоллигини ошириш натижасида, уларни объектдан субъектга айлантиришдир.

«Янги илғор педагогик технологиялар»нинг асосий иқтисодий самарадорлиги қуйидагича намоён бўлади:

- янги илғор педагогик ва ахборот технологияларни ўқув жараёнига жорий этиш кўламини кенгайтириш унинг сифати ва самарасини кафолатлайди, ўқитиш ва иш унумдорлиги 80-100% гача оради;

- бу йўналишда илғор тажрибаларни татбиқ қилиш, ҳар бир фан бўйича бу соҳада аниқ режаларни тузиш ва амалга ошириш хаттоки масофадан туриб таълим – тарбия жараёнини амалга ошириш имконини яратади;

- дарслик, ўқув қўлланмалари ва дастурлар, маъруза матнларини электрон дискетларга кўчириш ва улар билан ҳар бир талабани таъминлашга эришиш билан қоғоз, электр энергияси, транспорт харажатларини, сув, газ ва ҳокозо харажат сарфлашни камайтириш имкони туғилади ;

- илмий, илмий-методик ишларда, ўқув-тарбия жараёнига янги ахборот технологияларни кенг жорий этишни ривожлантириш, уларни ахборот воситалар билан таъминлаш, коммуникацион тармоқларга боғлаш тез ва қисқа вақт ичида мутахассисликка оид дунёдаги янги маълумотларга эга бўлиш ҳамда уларни ўқув жараёнига татбиқ этиш учун чексиз имкониятлар очилади;

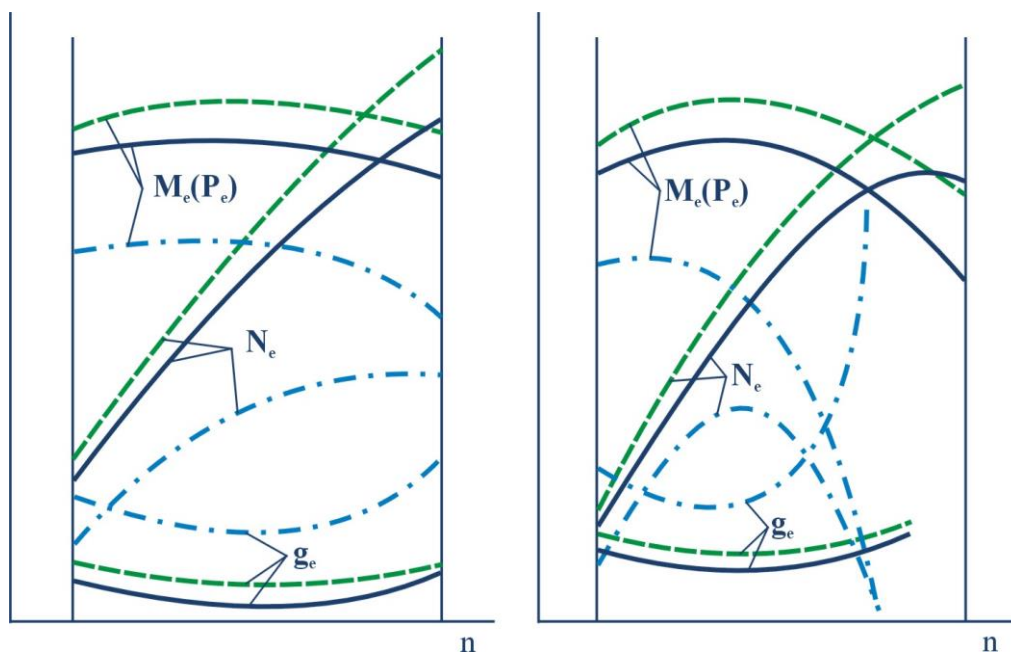
- таълим усули, маълум маънода таълим-тарбия жараёнлари, воситалари, шакл ва методлари мажмуи ҳамда таълим ва тарбия жараёнини оптимал ташкил этиш ва ундан фойдаланишнинг самарасини оширади.

«Янги илғор педагогик технологиялар»дан фойдаланиш ўқув режасидаги деярли барча фанлар билан алоқада ўрганилади. Айниқса, «Педагогика», «Педагогик маҳорат», «Психология», «Касбий таълим услубиёти», «Касбий маҳорат», «Мутахассислик фанларни ўқитиш услубиёти», «Дидактик материаллар комплекси ва воситалари», «Педагогик этика» каби педагогик фанлар билан боғлиқ бўлиб, бевосита ва билвосита алоқада бўлади.

«Янги педагогик технологиялар» фанини ўқитишда фаннинг мазмунидан келиб чиққан ҳолда илғор педагогик ва ахборот технологияларидан фойдаланилади.

Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги Қонун ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури»да баркамол шахс ва малакали мутахассисни тарбиялаб вояга етказиш жараёнининг моҳияти тўлақонли очиб берилади.

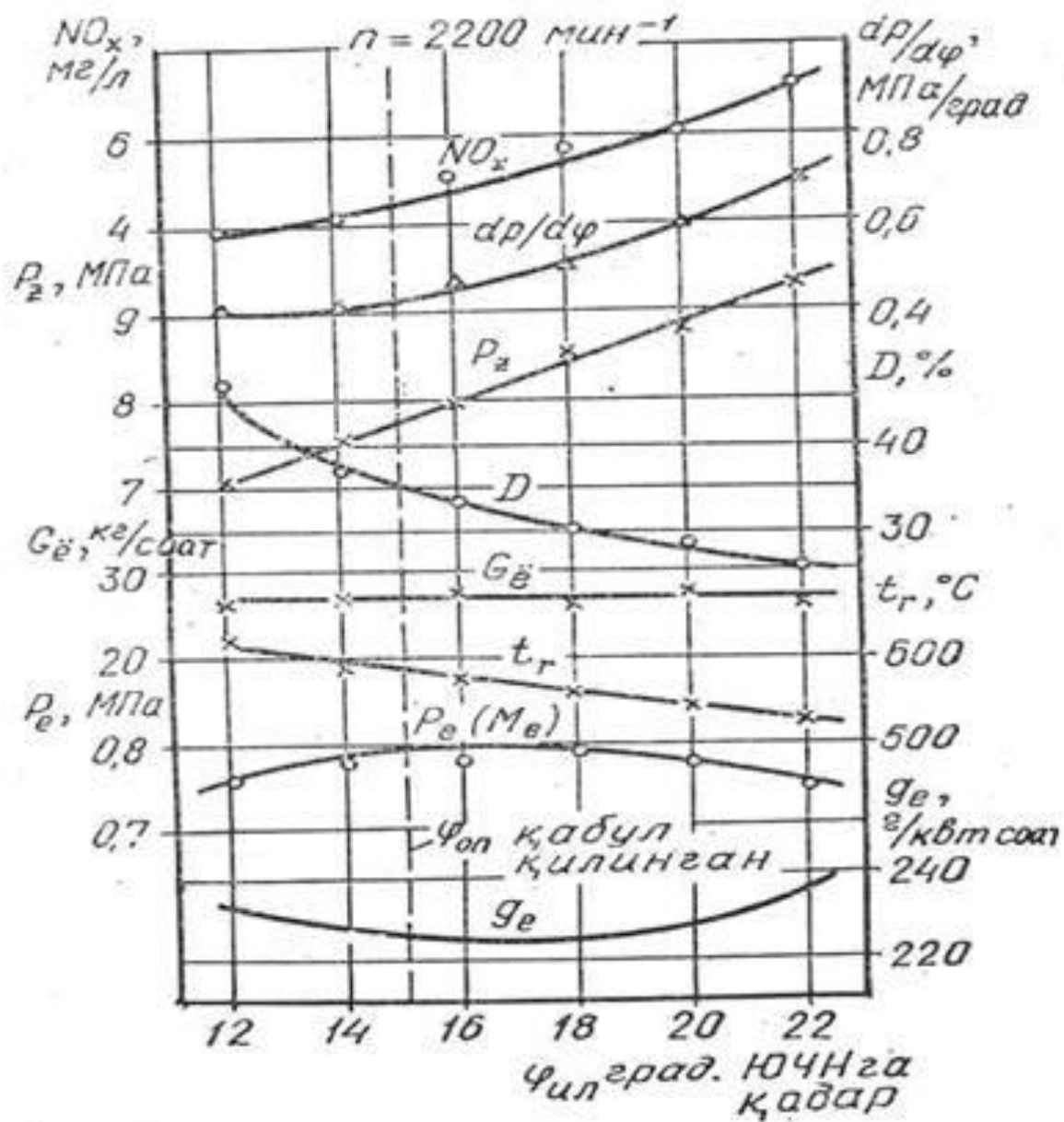
1-расмда дизел ва карбюраторли ИЁД нинг тезлик тавсифлари келтирилган.

1-расм

Дизелларнинг ростлаш тавсифи

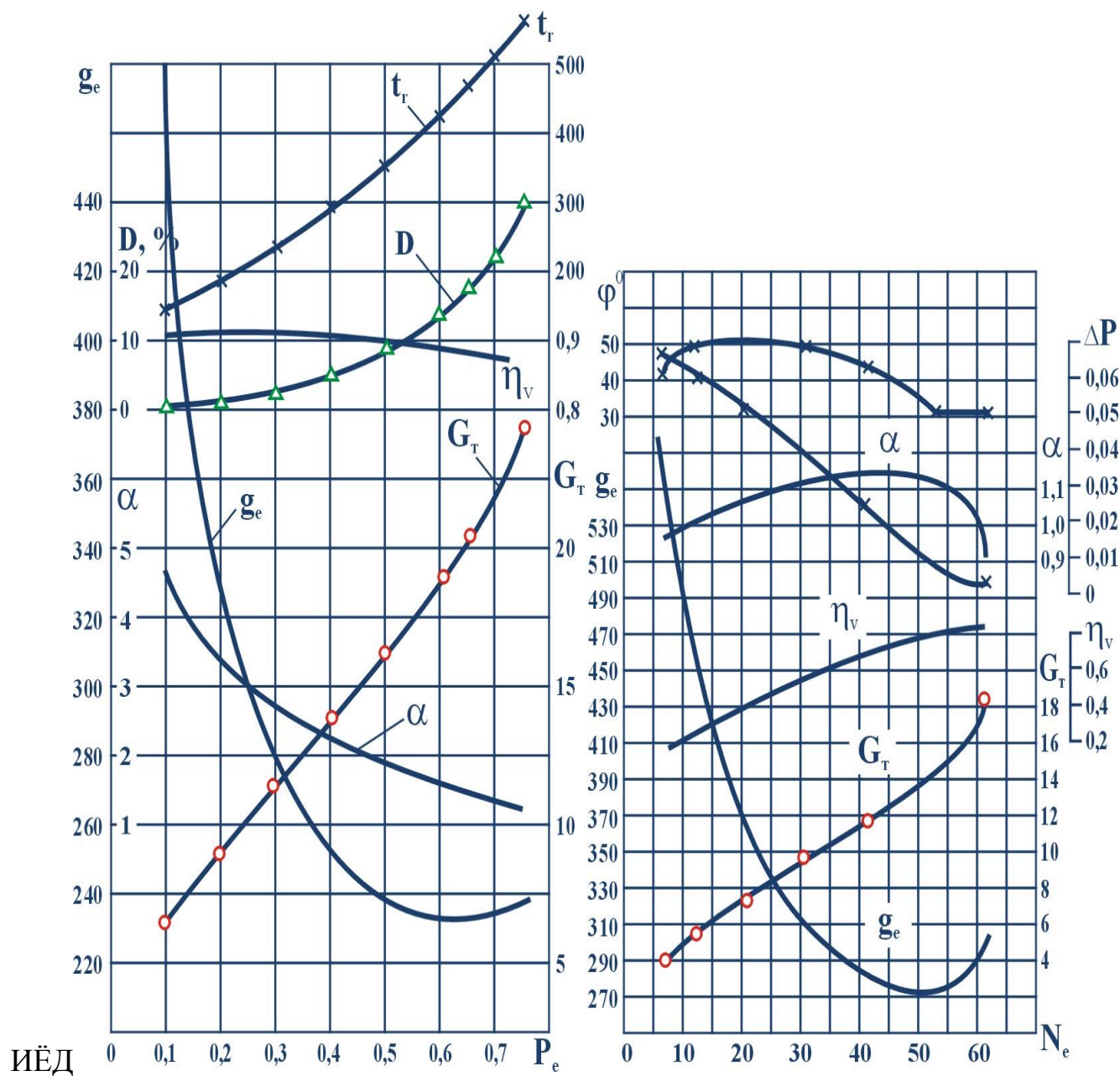
2-расмда дизелни ёнилғи пуркашни илгарилатиш бурчаги бўйича **ростлаш тавсифи** келтирилган. Тавсиф ёнилғи насоси рейкасининг ўзгармас вазиятида ва айланиш частотасини стенднинг тормоз қурилмаси ёрдамида бир хил тутиб турган ҳолда олинади.

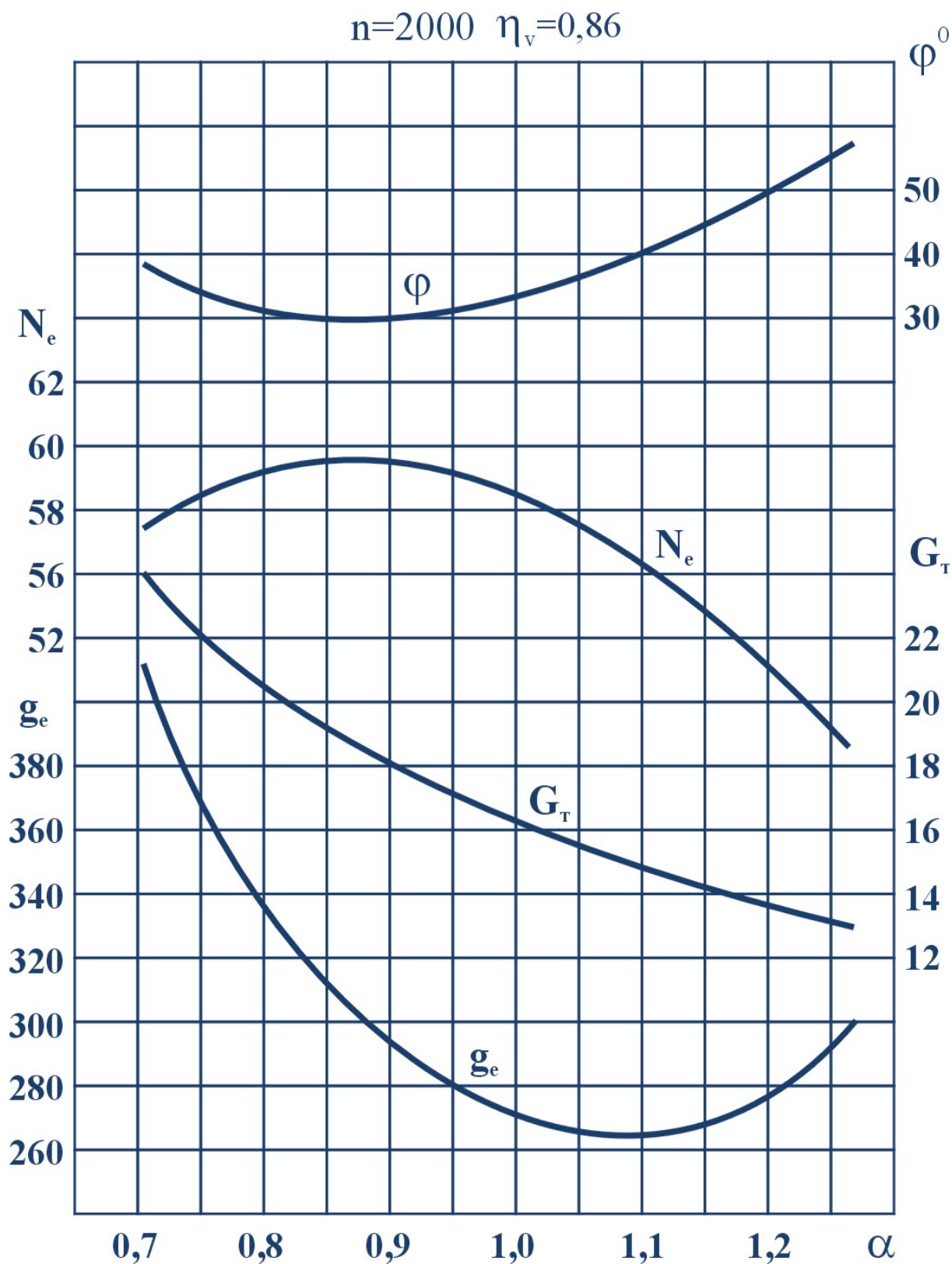

2-расм

3-расм. Юкланиш тавсифлари.

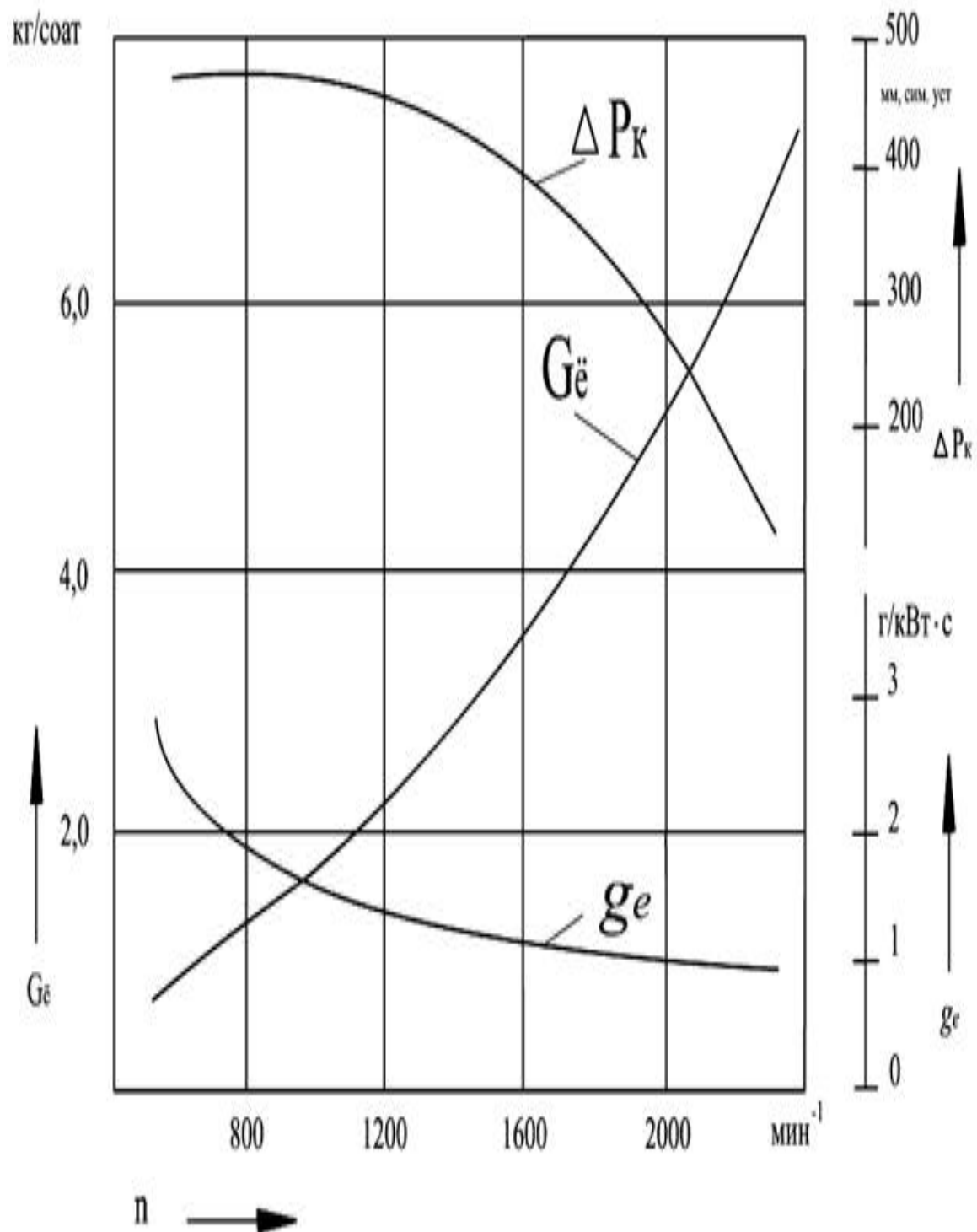
а-босим остида киритиш усули қўлланилмаган дизел; б-карбюраторли

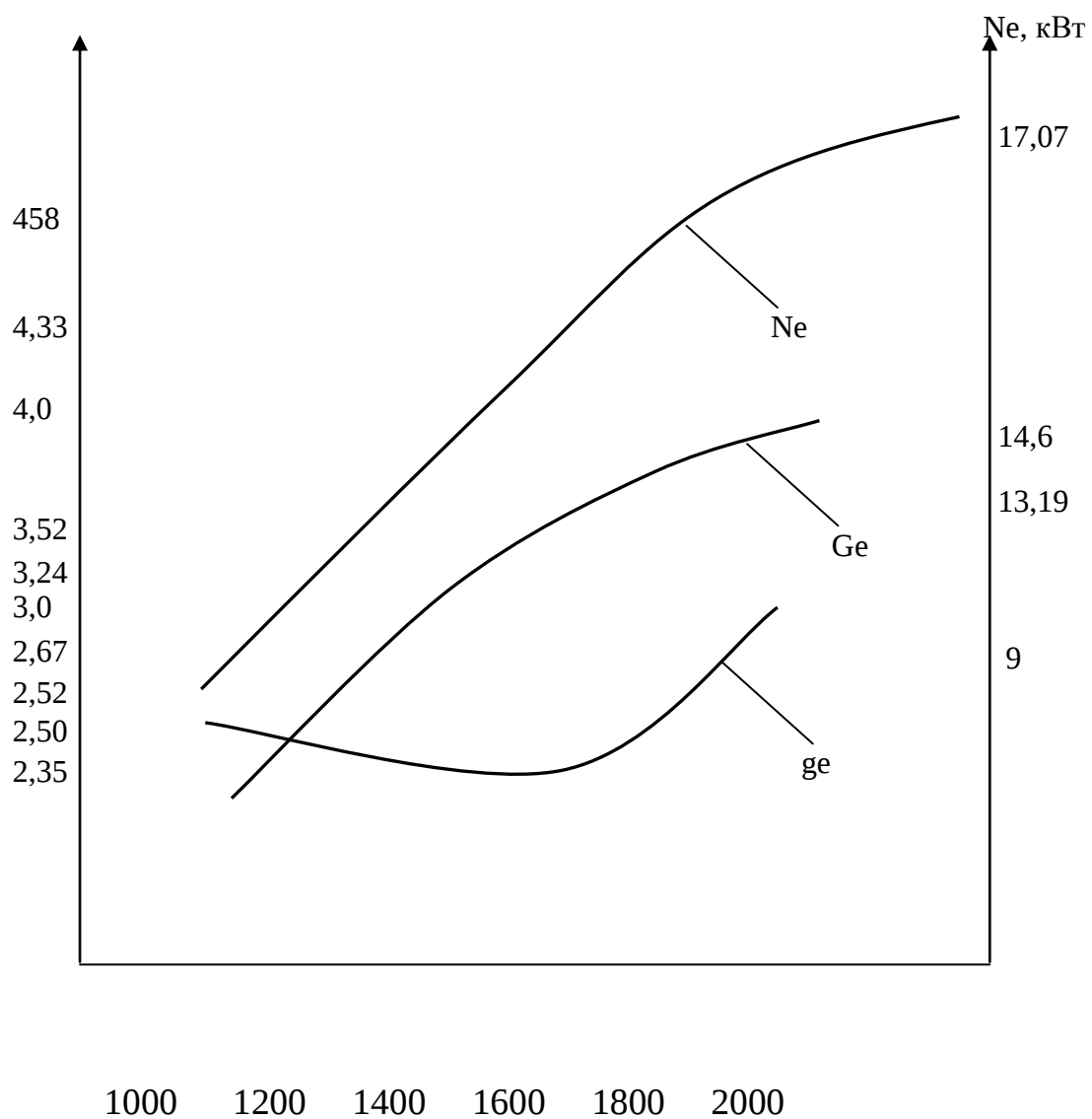

4-расм

Салт ишлаш тавсифи соатлик ёнилғи сарфининг валнинг айланиш частотасига боғлиқлигини белгилайди ва ундан ИЁД нинг бирор тезлик режимида салт ишлагандаги ёнилғи сарфини баҳолаш учун фойдаланилади.

Двигателнинг тезлик тавсифи

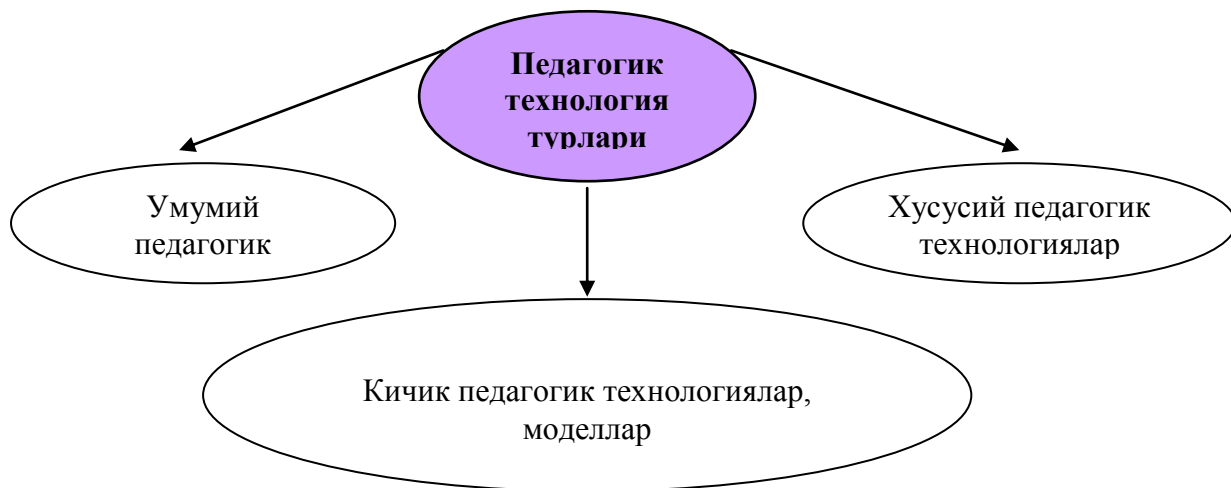

1.

Педагогик технологиялар.

Педагогик технология турлари

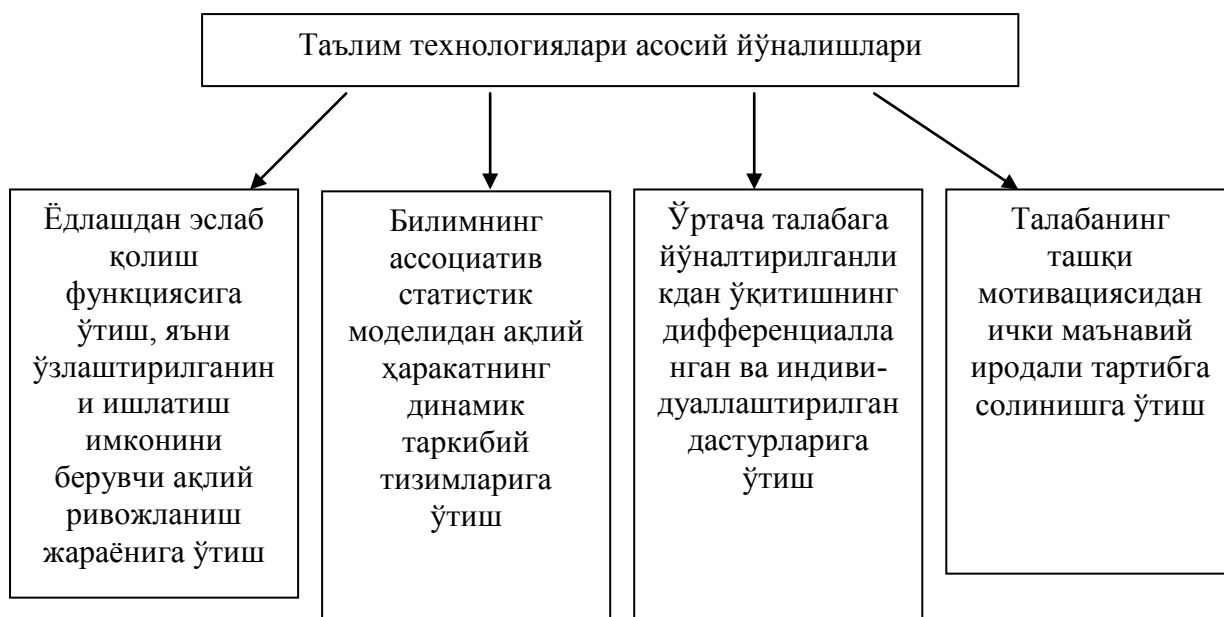

2.

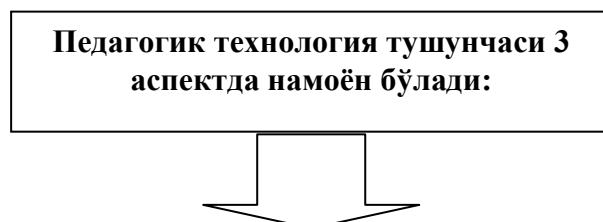
Педагогик технология усулининг умумий тузилмаси

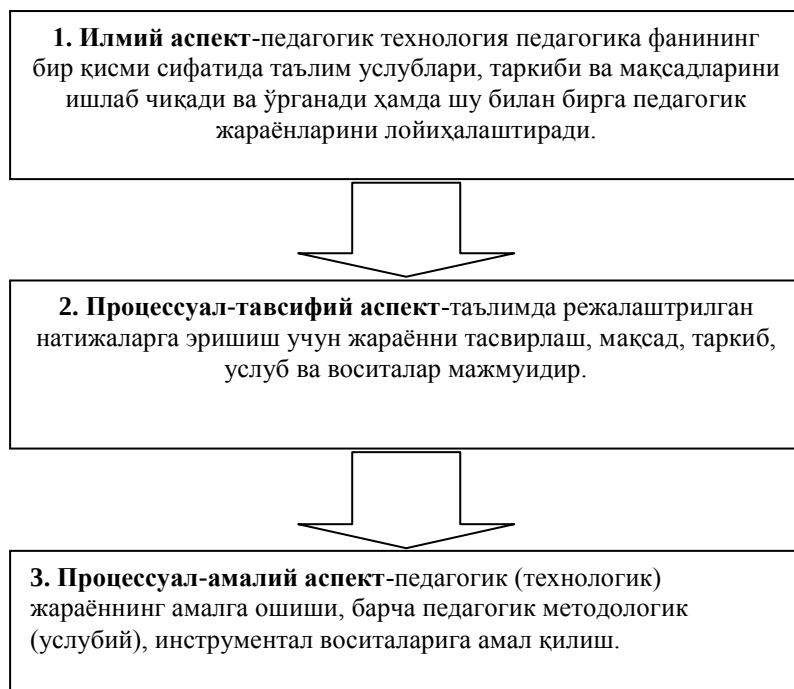

Таълим технологиялари асосий йўналишлари

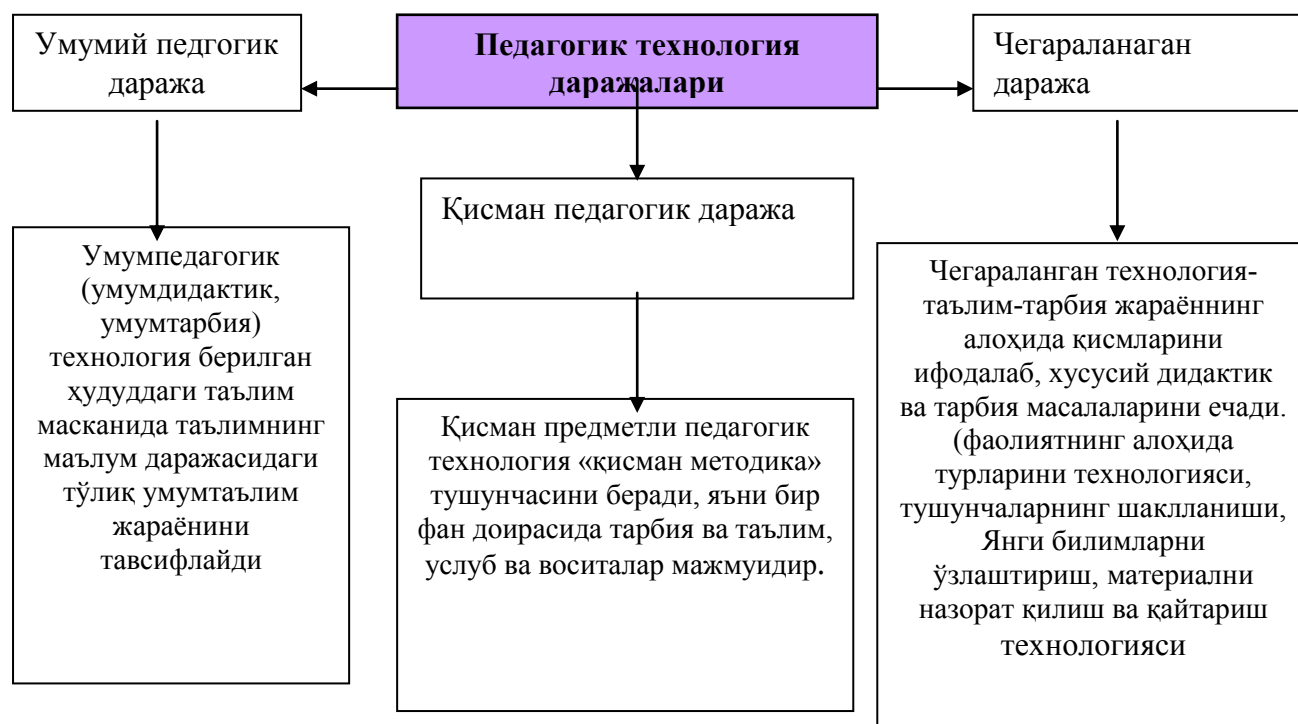

3. Педагогик технология тушунчаси 3 аспектда намоён бўлади

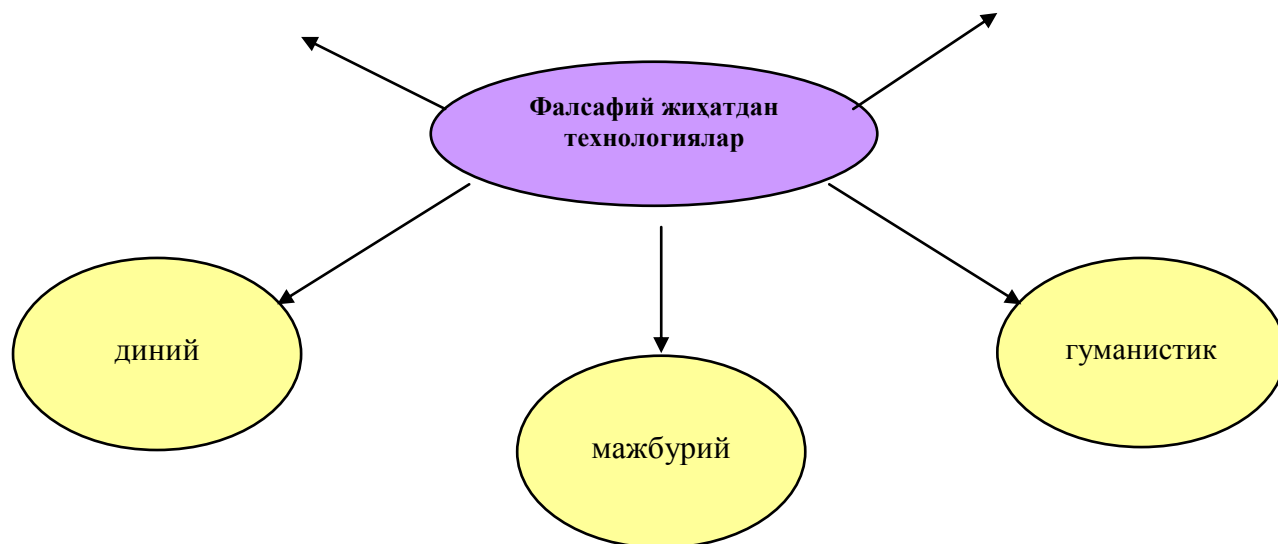
Педагогик технологиянинг даражалари

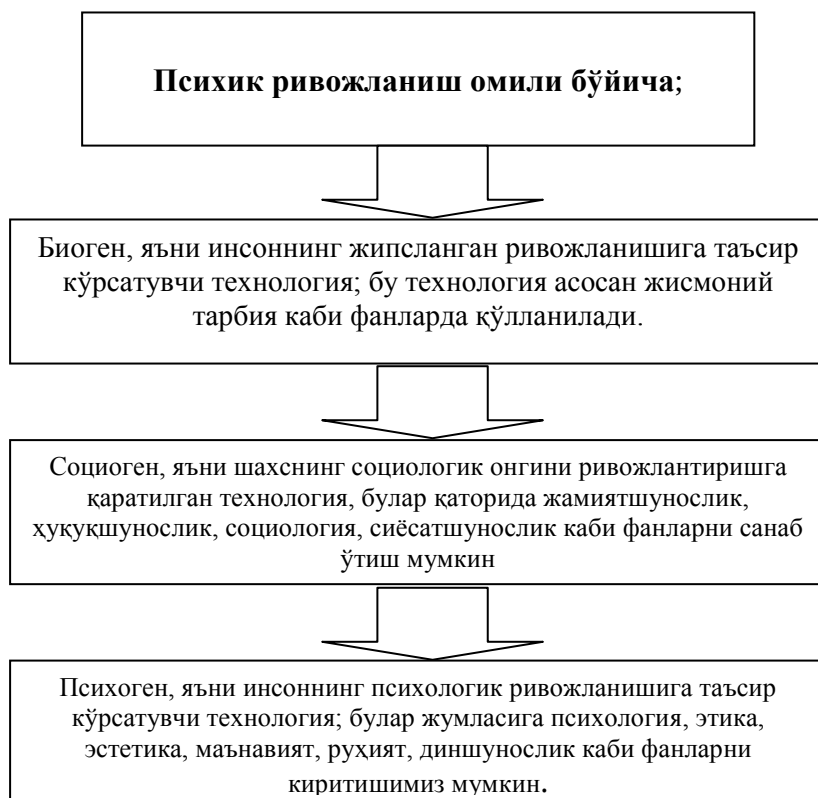
4.

Педагогик технологиялар классификацияси

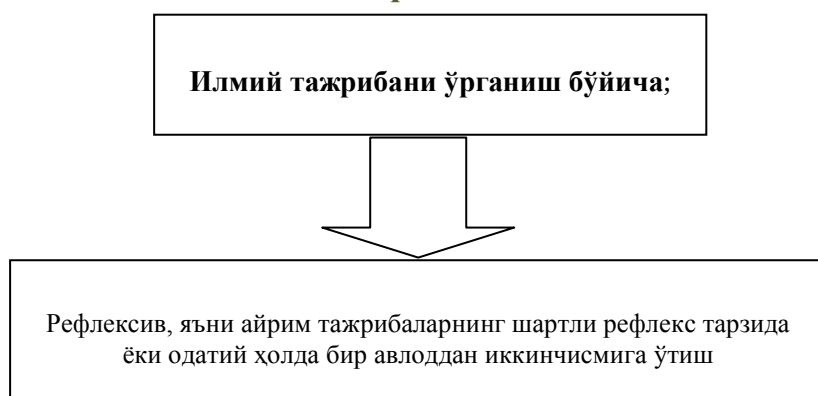

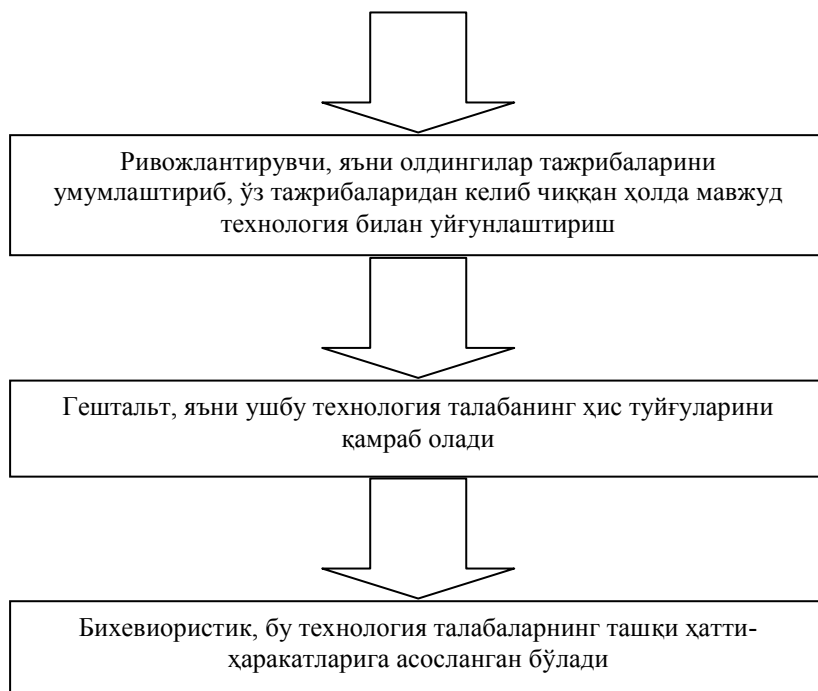
Психик ривожланиш омили бўйича педагогик технологияларни классификациялаш

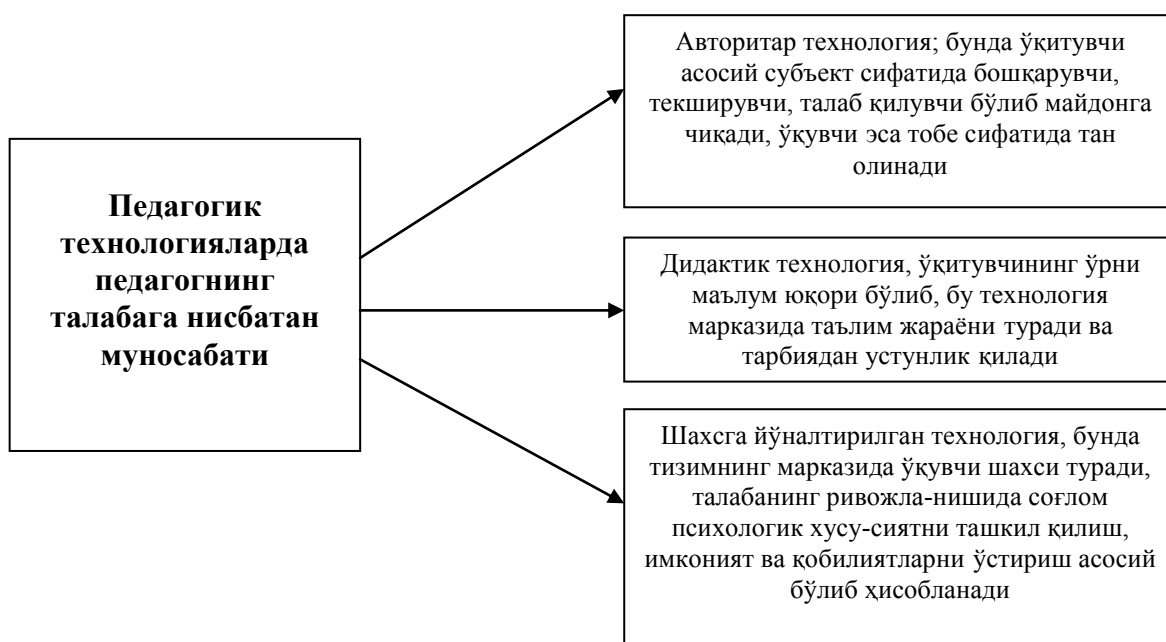
5.

Илмий тажрибани ўрганиш бўйича педагогик технологияларни классификациялаш

Педагогик технологияларда педагогнинг талабага нисбатан муносабати

6. Шахс хусусиятларини ривожланишига қараб классификациялаш

ХУЛОСА

“Учкундан ўт олдириладиган двигателнинг умумий тузилиши ва асосий кўрсаткичлари” мавзусини КХК да ўқитишда илгор педагогик технологиялар қўллаш талабаларнинг билим савиясини оширишдаги энг етакчи технология ҳисбланади

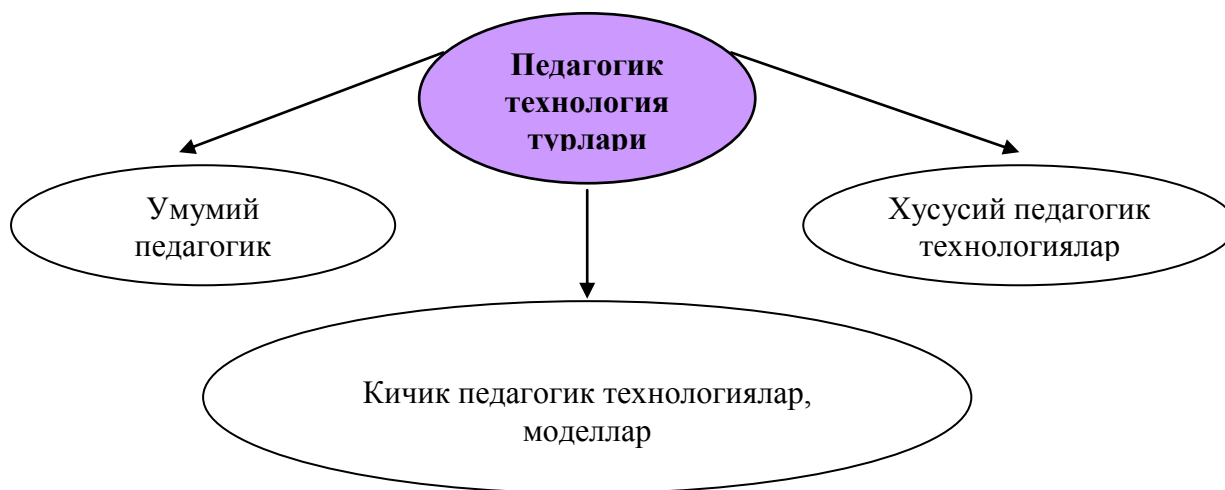
Таълим жараёнида интерактив технологиялар мультимедиа проекторлар, интерактив синф доскалари ва панеллар, видеоконференция алоқа тизимлари овозлаш тизимлари ҳисобланади. Интерактив технологиялар қўлланиладиган соҳалар – таълим, тиббиёт, бизнес, сиёсат, ишлаб чиқариш ва саноатнинг барча соҳаларида кенг қўлланилмоқда

«Янги педагогик технологи.ялар» асосида мутахассислик фанларини ўқитиш жараёнида «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури» мазмунида таъкидлаб ўтилганидек рақобатбардош юқори малакали, замонавий билимларни мустаҳкам эгаллаган, юқори салоҳиятли баркамол шахс ва малакали мутахассисни тарбиялаб вояга етказиш жараёнининг моҳияти тўлақонли очиб берилган. Мазкур ҳуқуқий ҳужжатларда кўзда тутилган вазифаларни амалга оширишда янги педагогик технологиялар асосида бўлажак кадрларни мутахассислик фанларини ўқитишда аҳамияти каттадир.

Педагогик технологиялар.

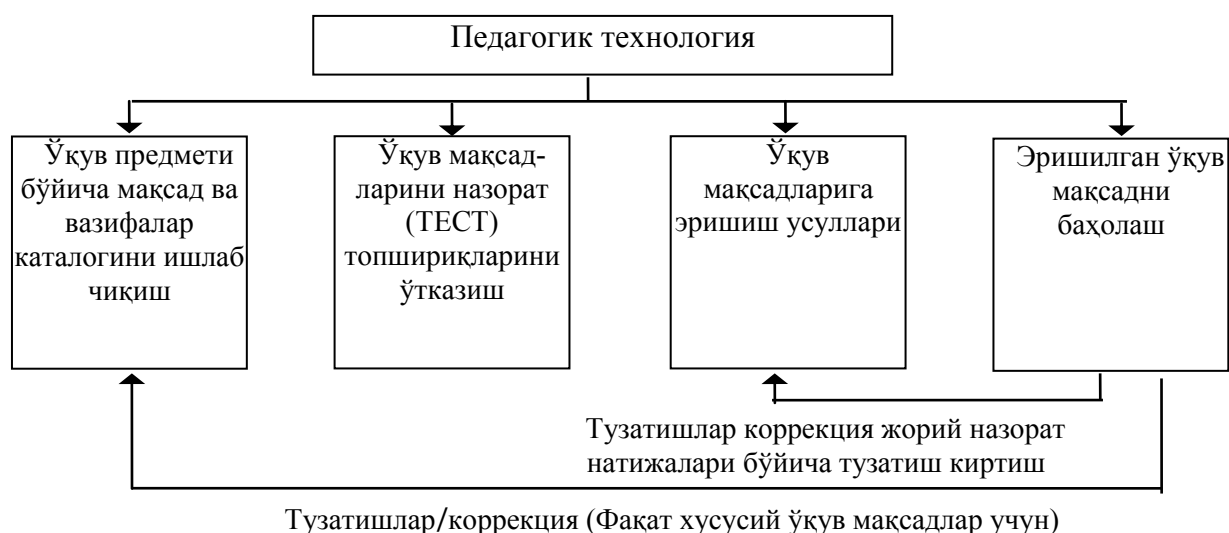
Педагогик технология турлари

«Янги педагогик технологиялар» мутахассислик ўқув фанлари ўқитишнинг долзарблиги асосланган, мазкур фаннинг тузилмаси келтирилган ҳамда фан бўйича ўқитишнинг мазмуни ва моҳиятини очиб беради.

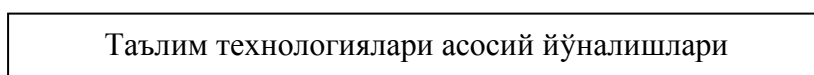
Назарий ва амалий машғулотлар, мустақил ишларни бажариш бўйича ўзлаштиришни назорат қилиш ҳамда баҳолашнинг кўрсаткич ва мезонлари аниқ кўсатилади.

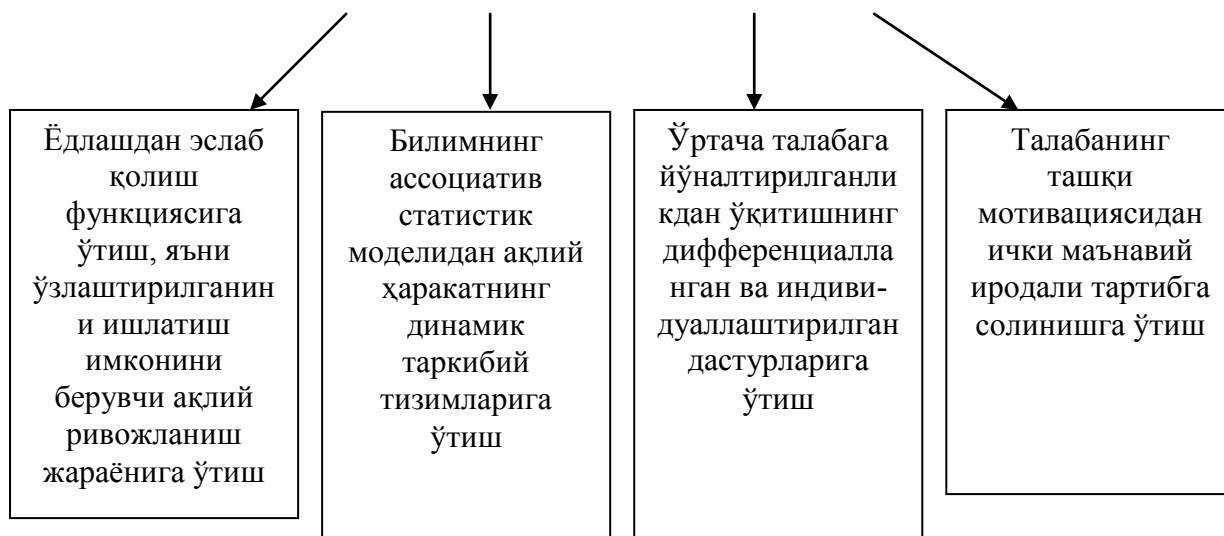
Педагогик технология усулининг умумий тузилмаси

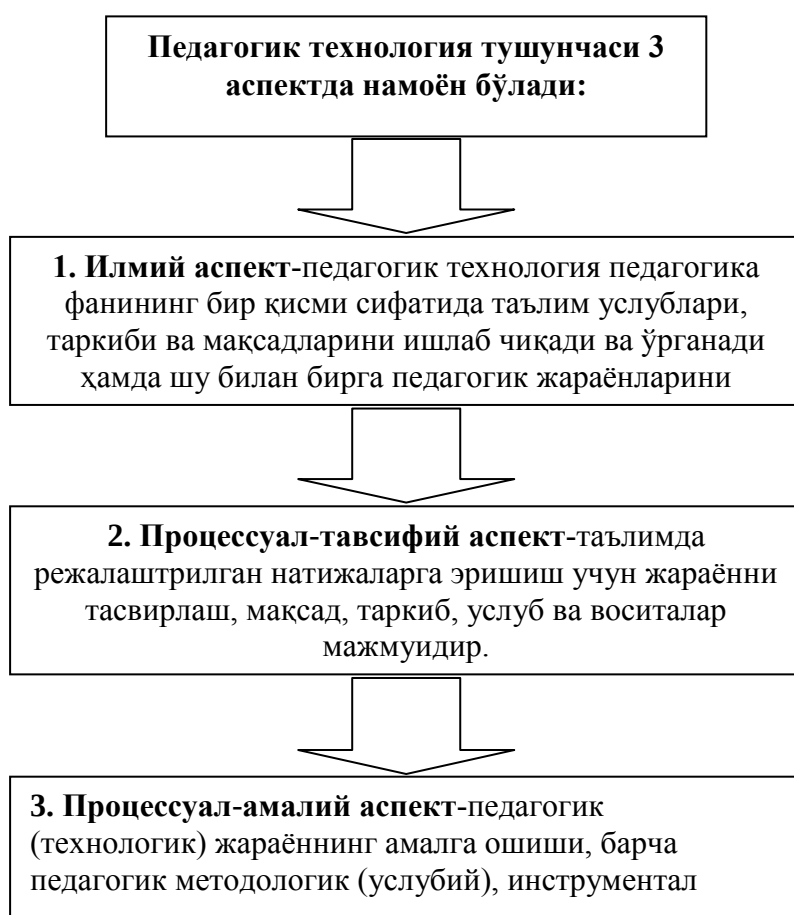
Ҳар бир мавзу бўйича режа топшириқлар ва ўқув-услубий ҳужжатлар келтирилади. Талабаларда мустақил фикрлаш, ўз фикрларини асосли равишда ҳимоя қилиш, баҳслашиш кўникмаларини ҳосил қилиш учун баҳс-мунозара дарсларига алоҳида эътибор қаратилган бўлади.

Таълим технологиялари асосий йўналишлари

Педагогик технология тушунчаси 3 аспектда намоён бўлади

Шу мақсадда ўқув материалларининг ўқитиш технологияларни амалий дарсларда муҳокама қилишга мўлжалланган. Бундай дарсларни олиб боришда ҳозирги пайтда катта аҳамият касб этиб бораётган илғор педагогик технологиялардан фойдаланиш, жумладан кичик гуруҳларда ишлаш, гуруҳларнинг маълум позицияни эгаллаши, «ақлий ҳужум» каби усулларни кенг қўллаш дарсларни самарали бўлиши, уларнинг қизиқарли кечишини таъминлай олади.

Ҳар бир машғулот сўнггида талабанинг фан бўйича рейтинг балларини йиғма баҳолаш варағи келтирилади.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

1. И.А. Каримов “Юксак маънавият – енгилмас куч” - Т.: Маънавият, 2008.
2. Каримов И.А. «Мамлакатимизни модернизация қилиш ва кучли фуқаролик жамияти барпо этиш – устувор мақсадимиздир» - Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг 2010 йил 27 январда бўлиб ўтган қўшма мажлиси маълумотлари.
3. Баркамол авлод - Ўзбекистон тараққиётининг пойдевори. – Т.: Ўзбекистон, 1997.
4. Азизходжаева Н.Н. Педагогик технологиялар ва педагогик маҳорат - Т., 2006.
5. Азизходжаева Н.Н, Мирсолиева М.Т, Ибрагимова Г.Н Талабаларнинг малакавий педагогик амалиётини ташкил этиш ва ўтказишда педагогик технологиялардан фойдаланиш -Т.: ТДПУ, 2010
6. Йўлдошев Ж.Ғ., Усмонова С.А.. Педагогик технологиялар асослари - Т., 2004.
7. Ишмухаммедов Р. Инновацион технологиялар ёрдамида таълим самарадорлигини ошириш йўллари. – Т.: ТДПУ, 2005.
8. Ишмухаммедов Р. Таълимда инновация. – Т.: «Фан», 2010.
9. Ишмухаммедов Р. Тарбияда инновацион технологиялар – Т.: «Фан», 2010.
- Сайидахмедов Н.С. Янги педагогик технологиялар. – Т.: Молия нашр, 2003
10. Сайидахмедов Н.С. Педагогик маҳорат ва педагогик технология. – Т.: ЎзМУ, 2003
11. М.Усмонбаева. Толипов Ў.К. Педагогик технологияларнинг назарий ва амалий асослари - Т., 2006.
12. <http://www.edustorng.ru/main/book/pedagogtechno.htm>
- 15 <http://dl.nw.ru/theories/technologies>
- 16 <http://dl.nw.ru/theories/technologies>.
17. Крдиоров С.М., Никитин С.Е «Автомобил ва трактор двигателлари».- Тошкент: 1992й.

1. Каримов И.А. Ўзбекистон XXI асрга интилмоқда, Т.: Ўзбекистон, 1999 й.

2. Каримов И.А. Ўзбекистон буюк келажак сари, Т.: Ўзбекистон, 1998 й.

3. Луканин В.Н. ДВС кн 1 Теория рабочих процессов, М.: Высш. шк., 1995.- 368 с.: ил.
4. Луканин В.Н. ДВС кн 2 Динамика и конструирование, М.: Высш.шк., 1995.-319 с.: ил.
5. Луканин В.Н. ДВС кн 3 Компьютерный практикум, М.: Высш.шк., 1995.- 256 с.: ил.
6. Ховах М.С., Маслов Г.С. Автомобил двигателлари. Т.: Ўқитувчи, С. Кодиров таржимаси, 1977.-464 б.
7. Адел Дроблюс. Adobe Premiere 6.5, 2004.
8. А.И.Колчин, В.П.Демидов. Расчет автомобильных и тракторных двигателей. Учеб. Пособие для втузов. М.: «Высш.школа», 1971.-344с.с ил.
9. В.М.Архангельский, М.М.Вихерт, и др. под ред. М.С.Ховаха. «Автомобильные двигатели» М.: Машиностроение, 1977.-591с. с ил.
10. Мурзин Л.Г., Гончаров В.М. Топливо, смазка, вода М.: Транспорт, 1981.- 253с.
11. Приходько В.М., Мануйлов В.Ф., Луканин В.Н. и др. Высшее техническое образование: Мировые тенденции развития, образовательные программы, качество подготовки специалистов, инженерная педагогика.-под редакцией В.М.Жураковского - М.: 1998.-304с.
12. Косимов С.С., Обидов А.А. Компьютер олами -Т.: Чўлпон, 2000.-128б.
13. Роберт Рейнхорд. Flash MX Action Script, 2003.
14. Джозеф В. Dreamweaver MX, 2003.
15. Михаил Петров. Photo Shop 7, 2004.
16. Марко Кэнтю. Delphi 7, 2004.
17. Салов А.И. Охрана труда на предприятиях автомобильного транспорта Учебник для студентов автомобильных вузов, изд., переработан-ная и доп., М.; Транспорт, 1985.-351с.: ил., табл.
18. Денисенко Г.Ф. Охрана труда. Учебное пособие для ВУЗов. М.: Высшая школа, 1985.-319с., ил.
19. Рахимова Х., Аъзамов А., Турсунов Т.. Мехнатни мухофаза килиш. Тошкент.: Ўзбекистон, 2003.

20. Долин П.А. Справочник по технике безопасности. М.: Энергоиздат, 1982.
21. Файзиев М.М. Мирюнусов М.М. Ички ёнув двигателлари. 3-китоб. Компьютер амалиёти. Дарслик (таржима) Т.ТАЙИ, 2004.-286б.
22. Кодиров С.М., Никитин С.Е. Автомобил ва трактор двигателлари. Т.: Ўқитувчи. 1992.-520б.
23. Кодиров С.М. Ички ёнув двигателлари Т.: Ўқитувчи, 1988.-302б.
24. Кодиров С.М., Мирюнусов М.М., Маннонов Н.Н. “Ички ёнув двигателларнинг ишлаш жараёни ва динамикаси ва Автотрактор двигателлари назарияси асослари” фанларидан карбюраторли ички ёнув двигателлар бўйича лаборатория ишларини бажариш учун услубий кўрсатма. Т., ТАЙИ, 1997.-21б.
25. Файзиев М.М., Мирюнусов М.М. Ички ёнув двигателлари ва Автотрактор двигателлари назарияси фанларидан дизел бўйича лаборатория ишларини бажариш учун услубий кўрсатма. Т., ТАЙИ, 2000.-20б.
26. Сайидахмедов Н. Янги педагогик технологиялар (назария ва амалиёт). Т.: Молия нашр. 2003.-171б.Н.
27. Азизхўжаев Н.Н. Педагогик технология ва педагогик махорат. Т.: ТДПУ. 2003.-174б.
28. Б.И. Базаров, М.М. Мирюнусов «Ички ёнув двигателларидан фойдаланиш ва уларни синаш» фанидан лаборатория ишларини бажариш учун услубий курсатма. Т., ТАЙИ, 2003.-39 б.
29. Б.И. Базаров Экологическая безопасность автотранспортных средств. Т.: ТАДИ, 2005 – 104 с.
30. Г.И. Трубников Лабораторный практикум по тракторным и автомобильным двигателям. М.: Государственная издательство сельскохозяйственной литературы, 1959.-200 с.
31. Правила по охране труда для работников автомобильного транспорта. Т.: Изд. литературного фонда союза писателей Узбекистана, 2005 -182 с.

ИНТЕРНЕТ РЕСУРСЛАРИ

1. WWW.MICROSOFT.COM
2. WWW.MICROSOFTOFFICE.RU
3. WWW.AUTOPLAY.COM
4. WWW.DELPHI.COM
5. WWW.ACCESS.COM
6. WWW.OFFICE.RU
7. WWW.FLASH.COM
8. WWW.FLASHER.RU